Rodica Ojog-Braşoveanu

Un blestem cu domiciliul stabil

CINE

Dumitru Mihuţ era un fel de bărbat pe care, doar privindu-l, îţi spuneai că nu i se poate întâmpla nimic interesant în viaţă. Trecea neobservat, dincolo de poarta şcolii colegii nu-l recunoşteau — de fapt nu-l vedeau — iar cunoştinţele se simţeau incapabile să-i reconstituie în absenţă trăsăturile. Era mic, şters, încărunţise cu douăzeci de ani în urmă, iar procesul — soarta celor mai mulţi blonzi — se oprise brusc, transformându-i capul într-un ghem de lână nisipie. În realitate, nisipul părea să-i caracterizeze întreaga făptură: pielea zgrunţuroasă, şofranie, în ciuda unui ficat excelent, ochii — chihlimbar ceţos, dinţii galbeni figurând în fişa dentistului care-i făcuse proteza — nuanţă 27. Vestimentaţia şi-o alegea în aceleaşi tonuri, nimeni nu-şi amintea să-l fi văzut altfel decât în paletă abia diferenţiată de maro, bej, coniac diluat.

Existenţa îi fusese la fel de ternă. Împlinise 66 de ani, vreme de patruzeci predase Ştiinţele Naturale la un liceu bucureştean, era văduv de peste douăzeci de ani şi fusese îndrăgostit o singură dată. Aceasta se petrecuse însă atât de demult, încât abia îşi mai amintea chipul fetei. Îi era colegă de cancelarie, amândoi profesori stagiari la Titu şi idila durase cam vreun an. Îl părăsise fără explicaţii căci "nu suport culoarea maron, nici măcar la cafeaua cu lapte" nu putea constitui un motiv serios. O despărţire fără convulsii chiar dacă, pentru o vreme, lui Mihuţ i se întâmpla ca ascultând romanţe sau cântece de inimă albastră (mai ales "În nopţile din luna Mai") să i se umezească privirea.

Nu avea familie. Tatăl, medic militar, murise în primele luni de război pe Frontul de Răsărit, maică-sa ceva mai târziu, din pricina unei infecţii. Singura rudă relativ apropiată era un nepot de văr — Dan, tânăr, chipeş şi cam blazat.

În ziua când încasase prima pensie — toamna lui '90 — se încuiase în casă, făcându-şi ordine în sertare şi idei. Nu se aştepta la surprize ("m-au ocolit ele în tinereţe, nu m-or căuta taman acum") şi şi-ar fi putut desena cu exactitate harta existenţei pentru următorii zece, douăzeci de ani, sau cât l-o îngădui Cerul în meleag. Îşi alcătuise chiar un soi de agendă de lucru. Se ştia cam boem, delăsător, nu-i plăceau disciplina şi programul pedant şi dacă, până acum, şcoala îl strunise, obligându-l să respecte un anumit orar, îi era teamă ca, rămas de capul lui, să nu ajungă un bătrân decrepit, aşa cum întâlneşti îndeobşte prin parcuri sau prin bodegi de periferie: expresii nesigure, haine ponosite cu canturi slinoase, gulere prea lungi în jurul gâtului slăbit, privire absentă, ţigări ieftine, mototolite. Îşi fixă deci zile de scuturătură, o vizită lunară la Nufărul şi alta la frizer, control semestrial la dentist şi analize medicale minuţioase, plimbări zilnice de cel puţin o oră, indiferent de starea timpului. La fel de chibzuit îşi drămui bugetul. De două, însă, îi era cel mai teamă: să nu facă datorii şi, adevărat coşmar, să nu fie obligat să dea meditaţii. Îşi compătimise din suflet colegii nevoiţi s-o facă şi socotea un mare noroc faptul că la materia lui nu se prea înghesuiau amatori de lecţii particulare.

Trecuseră trei ani de atunci şi, se felicita, cu mici abateri, nesemnificative, respectase programul. Totul se desfăşura după tipic. Se simţea

bine, îşi umplea zilele cu o grămadă de fleacuri plăcute, nimic important şi deci grav n-avea să i se întâmple şi asta îi dădea o stare de călduţă mulţumire. În sinea lui, se simţea foarte vertical, se credea capabil să-şi stăpânească şi determine destinul.

"Cum dracu', nu se plictiseşte să facă mereu acelaşi lucru? se mira Dan. Şi aşa o s-o ţină idem până la capătul zilelor. N-o să i se întâmple nimic, nici măcar o răceală, la loterie nu joacă..."

În curînd însă, tot Dan avea să comenteze perplex:

"Domnule, în viaţă e ca şi la cursele de cai, nu există fixuri. Eu, unul, nu mai dau pronosticuri. Uite aşa, e de ajuns să pocnească Lady Fortuna din degete şi te trezeşti din uliţă amărăşteană, defilând în Rolls-Royce, pe Fifth Avenue."

Pe data de 14 aprilie 1993, într-o miercuri, profesorul Mihuţ se trezi ca de obicei, la 8 dimineaţa. Îşi luă micul dejun fără chef, închipuindu-şi că are toate motivele să fie prost dispus. Întâi, că nu-i plăcea ceaiul pe care şi-l impusese, renunţând la cafeaua neagră însoţită de două-trei ţigări, pe urmă, afară era urât — vânt, frig, cer înnorat — iar în loc să stea fericit acasă, cu o carte bună, era silit să iasă pentru a-şi plăti cotizaţia la C.A.R. Detesta operaţiunea în sine, îi repugna în general, contactul cu birocraţia şi angaja avocat pentru rezolvarea celor mai neînsemnate probleme administrative. Dar, peste toate, chestiunea i se părea morbidă, carnetul păstrat în birou, împreună cu "hârtiile de cimitir" emanând un iz sepulcral. "Oribil! Să te preocupe din viaţă ajutorul de înmormântare!... "

Se întoarse acasă după vreo trei ceasuri, nebănuind că era ultima oară când achita cotizaţia. Spre prânz, poştaşul îi aduse o scrisoare recomandată care avea să-i schimbe întregul itinerar de viaţă şi chiar, spre propria lui surprindere, felul de a fi, mentalitatea, unele date esenţiale ţinând de natura intimă a persoanei sale şi pe care le crezuse imuabile.

Mihuţ nu vorbea curent engleza, dar era îndeajuns de familiarizat cu limba ca să înţeleagă că misiva fusese expediată de un oarecare B.A. Jefferson, notar în oraşul Montgomery, Statul Alabama. Ca în romane sau filmele considerate de critica simandicoasă drept "uşoare, de consum", Jefferson îl anunţa că este executorul testamentar al lui Mr. Nick Balaban, decedat la 1 martie 1993 la Spitalul Santa Monica din Montgomery. Mr. Dumitru Mihuţ, fiind desemnat ca unic moştenitor şi legatar universal, era invitat să se prezinte personal pentru a intra în drepturile succesorale. Un bilet de avion al companiei de zboruri aeriene Panamerican îi stătea la dispoziţie la sediul agenţiei din Bucureşti etc., precum şi un cec în valoare de 1.000 de dolari, cheltuieli de drum, depuşi pe numele domniei sale la Banca ..., cont... etc.

Peste o săptămână, perplex, incapabil să se obişnuiască cu fabulosul eveniment, cu ideea că face parte din viaţa lui — nu se avântase niciodată dincolo de Băile Felix şi nu călătorise cu avionul — cărând după el o valiză de emoţii provinciale, părăsea Aeroportul Otopeni într-un Boeing 747. Zăbovi şase luni în S.U.A. şi când se întoarse, târziu în toamnă, i se păru că nu recunoaşte Bucureştiul. Lăsase un oraş viu, colorat, cam murdar, desigur, dar o metropolă în lipsa termenilor de comparaţie şi găsea acum un târg necivilizat, dezolant de *out of fashion.* Avea sentimentul că s-a întors de la distanţe de ani lumină. La rândul lor, cei din jur nu-l recunoşteau. La aeroport, nepotu-său, Dan, cercetându-i lung sacoul cărămiziu, şepcuţa de jocheu în culorile papagalului Ara şi brăţara de aur de la mâna dreaptă, fluieră subţire printre dinţi: "Măi să fie!"

"Scrisoarea din aprilie" — aşa intrase în folclor, pentru familie,

elementul propulsor al evenimentelor ulterioare — avea să opereze mutaţii esenţiale în viaţa lui, în viaţa lui şi a altora, un număr de bărbaţi şi femei despre a căror existenţă habar n-avea şi care, la rându-le, nu auziseră niciodată de Dumitru sau Dan Mihuţ. Şi care, la un moment dat, aveau să regrete amarnic că au auzit.

Implicaţii:

DAN MIHUŢ, nepotul profesorului, bărbat superb — *american like* — conferenţiar la IEFS, 35 de ani, scăpase ca prin minune la cutremurul din 1977. Episodul însă îl marcase imens. De atunci, "nimic nu contează, nimic nu-i important" îi deveniseră crez şi modus vivendi. Sentimentul de zădărnicie stăpânindu-l din adolescenţă, efortul — componentă esenţială a existenţei — îi repudia, neînţelegându-i raţiunea. Îşi închipuia că în acel fatidic 4 Martie avusese o revelaţie în sensul descoperirii sensului exact al mersului omenirii ajungând totodată, în aceeaşi ordine de idei prin prisma catastrofei trăite, la concluzia că majoritatea indivizilor sunt lipsiţi de simţul proporţiilor.

Faţă de cei din jur, avea o atitudine îngăduitoare, vag ironică, nu realiza cum de oamenii se epuizează, se consumă, îşi inventează amărăciuni şi necazuri "pentru mărunţişuri, zguduitor de mărunte". Unchiu-său nu înceta să-l amuze şi un observator mai atent ar fi putut constata că privirea lui Dan păstra în permanenţă un licăr maliţios. De fapt, era constant bine dispus, cu un apetit de viaţă moderat.

Trăind din toate punctele de vedere sub semnul efemerului, locuia într-o garsonieră mobilată sumar, ca o cameră de hotel: nimic de prisos, în afara unui singur vas de flori. La moartea părinţilor, lichidase absolut totul spre stupefacţia lui Dumitru Mihuţ:

"Troacele vechi nu-mi spun nimic şi chiar de ar fi fost piese de muzeu, tot le parolam. Dacă vrei matale să păstrezi ceva, eşti invitatul meu..."

Bătrânul luase câteva tablouri şi albumul cu fotografii de familie. Dan îl chestionase sarcastic:

— Crezi că interesează Academia?

— Faci tu pe deşteptul dar într-o zi ai să-mi mulţumeşti. O să ai şi tu un copil, o să vrea să-şi ştie şi el bunicii, de unde se trage...

— Am să-i deschid manualul de istorie, la cruciaţi...

În relaţiile cu femeile, păstra acelaşi stil degajat, neimplicat, amabil, tandru şi chiar duios dar cu graţioasă superficialitate, ceea ce le scotea din minţi. Concentrând, politeţe şi urbanism, fără sentiment.

"Să nu dea Dumnezeu, îi spunea mereu bătrânul, să plăteşti vreodată pentru toate pernele udate cu lacrimi".

Până acum, Dan Mihuţ nu plătise.

OLIMPIA FABIAN, celibatară convinsă, dactilografă în limbi străine, 71 de ani, niciodată mărturisiţi decât de buletinul păstrat sub cheie, în şifonierul cu trei uşi şi intarsuri de sidef. Locuia absolut singură — adică fără câine, pisică sau canar — într-un bloc vechi din cartierul fostei Operete, rămas ca prin minune nedemolat. Aici avea în proprietate o garsonieră dublă, unde nu pătrundea nimeni, niciodată. Când venea poştaşul cu pensia, îl primea în vestibulul spaţios unde păstra o mică bibliotecă cu reviste vechi şi un cuier cu rastel pentru umbrele.

Personajul constituia fără îndoială una din figurile Străzii Vigilenţei iar vecinii, unii contemporani cu ea (vârstă şi vechime în cartier)

susţineau că în peste cincizeci de ani nu o văzuseră niciodată, dar absolut niciodată, însoţită de vreo făptură a lui Dumnezeu, bărbat ori femeie. Nu avusese amanţi, nu avusese prietene şi încă din prima tinereţe, când femeile ţes harnic şi cu spor vise matrimoniale, era de ajuns să o priveşti o singură dată ca să-ţi dai seama că domnişoara Fabian "îşi ajunge", că şi-a concentrat întreg universul în propria-i persoană; că se distrează foarte bine singură, că nu-i lipseşte nimeni şi nimic. Domnişoara Fabian constituia desigur un unicat cu mult peste posibilităţile de înţelegere al cumetrelor care, indiferent de statut social sau grad de instruire, nu pot concepe viaţa decât în parametrii punctaţi de o pereche de pantaloni, o plită veşnic încinsă, aromă de cozonaci în Săptămâna Mare şi scutece atârnând în baie şi pe balcon.

Domnişoara Fabian... Da, *domnişoară,* pentru că nu fusese căsătorită şi ţinea cu obstinaţie la apelativ, îndreptând prompt, aproape ofensată erorile inevitabile de la o anumită vârstă. O întâmplare petrecută cu ani în urmă, colportată ar fi făcut deliciul cunoştinţelor...

Când împlinise şaizeci de ani, mici neplăceri o siliseră la o intervenţie chirurgicală. Părăsind spitalul, îi solicitase ginecologului un "certificat de virginitate ratată din raţiuni majore, în urma unei intervenţii medicale"... Omul o privise căpiat:

— Vă cere chestia asta la serviciu?... Auzi, Suzano, se adresase asistentei, ăştia au înnebunit de tot! Nu le mai ajunge Wassermanul... Unde lucraţi, ă... ă... ă... domnişoară?

— Nu la serviciu am nevoie, şi râsese ca în faţa unei naivităţi evidente.

— Dar unde?! şi medicul avu dintr-o dată imaginea unui boşorog nebun, pustnic sau obsedat sexual, pus pe însurat cu fecioare sexagenare.

Olimpia Fabian punctase cu indexul undeva, în eter:

— "Dincolo..."

Medicului îi veni în minte morala unui banc vechi, sentinţă dată în rai, la Judecata de Apoi, într-un caz similar: "... vacă ai fost, la vaci să stai!...", dar se abţinu să mai comenteze, mulţumindu-se să privească lung făptura din faţa lui.

Într-adevăr, Olimpia Fabian surprindea. Nu reprezenta tipul de fată bătrână şi în realitate, observând-o, ţi-era imposibil să-i stabileşti statutul real. Desigur, "se purta" prea tinereşte, se pieptăna ca la douăzeci de ani, cu plete blonde-paj pe umeri, rochiile erau prea scurte, cu braţele dezgolite până la umeri, tocurile prea înalte, culorile cam nesăbuite, o recuzită juvenilă deplasată, dar iar era adevărat că desenul, contururile rămăseseră incredibil de bine păstrate. Se mişca şi păşea cu o vioiciune care excludea din capul locului probleme de coloană sau circulaţie vasculară. Din aceeaşi familie, a tinereţii prelungite, făceau parte îmbrăcămintea uşoară, indiferent de sezon — o garderobă care nu cunoştea căciula, fularul, cojocul şi puloverele puse unul peste altul — dar, în primul rând, dantura incredibil de bine păstrată. În totul, Domnişoara Fabian reprezenta prototipul de persoană a cărei vârstă este imposibil s-o ghiceşti. Simţeai doar că nu mai e tânără dar epoca îţi scăpa. Un ochi experimentat, însă şi acela quintagenar, ar fi putut-o citi după "model", căci majoritatea oamenilor păstrează, indiferent de moda zilei, un tip idealizat în tinereţe, tiparele copiate pecetluindu-le fotografia: un anume zâmbet, felul de a privi, pieptănătura, în general, expresia, anumite elemente de vestimentaţie imuabile. Iar modelul Olimpiei Fabian fusese Rita Hayworth, pe acelaşi top al preferinţelor aflându-se şi Ginger Rogers. Punctul de reper se impunea de la sine: adolescentă sau foarte tânără fusese în jurul anilor '40.

De adăugat că fără a fi comunicativă, ba dimpotrivă, în cadrul relaţiilor stricte pe care le practica era de o bună dispoziţie egală, râdea în cascade aproape non stop. Înlocuit de râs, domnişoara Fabian nu cunoştea zâmbetul.

În octombrie 1993, când îl întâlni pe profesorul Dumitru Mihuţ în urma unui anunţ citit în Mica Publicitate, Olimpia Fabian era pensionară. Ducea o viaţă disciplinată, după un ceasornic foarte strict, lucra intens şi competent acasă pentru diferiţi particulari şi ar fi fost imposibil să-ţi închipui la ce visează. Cert era că dorea să "se extindă". Bătea curent în franceză, engleză şi italiană, iar acum lua lecţii de germană. Profesorul îi acorda toată atenţia, amuzându-se în sinea lui. Fabianca se dovedea o elevă capabilă şi conştiincioasă, dar asta, din nefericire, nu o făcea mai tânără. Deşi nu mai era nici el pieton pe bulevardul juneţii, i se părea totuşi aberant ca la 60-70 de ani — cam pe aici o taxa —să-ţi mai baţi capul cu gramatica şi dicţionarele unei limbi "sisifiene", care le venise de hac unora, şi nu puţini, pe care-i ştia el de cel puţin două ori mai aproape de biberon decât domnişoara Fabian. "Când dracu' să mai fructifice efortul?!"

Olimpia Fabian îl sună pe Mihuţ în dimineaţa zilei de 22 octombrie. Un telefon dat într-o doară, la întâmplare, cu obrazul plin de cold cream şi capul de bigudiuri: "Să vedem despre ce este vorba..."

Când puse receptorul în furcă, era departe de a bănui ce piruete îi rezerva destinul.

SAŞA DIACONU, inginer, 36 de ani, necăsătorit, şomer, unul (prototip) din "marii singuri ai marelui oraş".

Locuia împreună cu maică-sa şi o soră în vârstă de 40 de ani, necăsătorită. Bătrâna, Elena Diaconu, nu contenea să se întrebe de ce oare întreaga familie fusese şi era în continuare urmărită de o soartă nemernică.

Refugiaţi în 1941 din Basarabia, se stabiliseră la Bucureşti iar de atunci, de când îşi luaseră rămas bun de la căsuţa din orăşelul de pe malul Nistrului — imagine idilică fixată în memorie cu ziduri albe, ramuri grele de liliac asediind ferestrele înspumate de horbotă şi tufişuri de trandafiri sângerii (parcă niciodată nu înfloriseră grădinile mai exploziv şi fastuos!, aveau să-şi amintească toţi basarabenii) — de atunci, ghinionul, necazurile aveau să se ţină de ei, umbră statornică. La Bucureşti, Elena se căsătorise cu Nicolae Diaconu, refugiat şi el. Murise tânăr, lăsând-o cu doi copii mici.

— Saşa, povestea ea ori de câte ori avea ocazia ... (prindea de obicei cliente tinere şi nerăbdătoare care se uitau cu silă la baba asta grasă, fără dinţi, cu voce invariabil tânguitoare şi un accent infernal rusificat, dar cosea ieftin şi avea bună voinţă, nu se supăra dacă îi întorceai lucrul)... Saşa abia deprinsese a păşi... Da, domnişoară, aşa-i, bag şi eu de seamă, se grămădeşte oleacă la umăr dar îndreptăm, stăi, să prind un bold. Veruţa era la şcoală, mergea pe clasa a patra... Am priceput, o vreai mai strâmtuţă... Vino matale, aşa, mai pe sară... Nu trebuie să te mânii... O duduiţă aşa frumoasă! Ai să faci creţuri... Las' că tot eu îţi cos rochia de mireasă...

Ţinuse singură casa, cu acul. Era ceea ce se numeşte croitoreasa ieftină de cartier, cu casa veşnic plină de bulendre aduse la cârpăcit, îngustat, lărgit, tivuri de refăcut şi fermoare de cusut, transformări meschine. De lucru nou nu avea parte, clientelor fiindu-le teamă că le strică materialul. Arareori, când totuşi se ivea prilejul, Elena Diaconu, scăldată în sudori, dădea târcoale ţesăturii, chinuindu-se cu o grămadă

de tipare, reluând la nesfârşit măsurătorile, neîncumetându-se să bage foarfeca în stofă.

Avusese în schimb noroc — singurul — de copii buni. Deloc frumoşi dar supuşi, răbdurii, robaci. Amândoi îşi luaseră serviciu încă de pe băncile şcolii, urmaseră liceul şi facultăţile la seral.

Saşa, la 36 de ani, era un bărbat de statură mijlocie, grăsuţ, dând senzaţia de prea moale, de prea mult ţesut adipos; un fizic ingrat, revulsiv. Calviţia precoce, penibilă mai ales datorită efortului inabil de a o camufla cu o şuviţă lăsată să crească deasupra urechii drepte şi adusă peste creştet, spre cea stângă (procedeu adoptat de mulţi chelboşi, al căror vrăjmaş principal sunt şi cele mai delicate adieri de vânt), trăsăturile lipsite de fermitate, păstoase, pielea prea albă pentru un bărbat, în sfârşit, tot ansamblul îl făceau să semene, folosind comparaţia unui scriitor celebru "cu un caş pe care crescuse păr". Şi mai neplăcut impresiona privirea. Veşnic pieziş coborâtă în dialog direct, i-o puteai surprinde doar întorcând capul brusc şi atunci, în chip confuz, interlocutorul se simţea cuprins de nelinişte. Îi contrazicea întreaga făptură: o privire inteligentă, trează, vicleană sugerând duplicitarul; privirea pisicii care pândeşte gaura şoarecelui.

Din toată familia, oricum neoblăduită de Fortuna, în mod categoric, Saşa era cel mai urgisit, campion al neşansei, colecţionar de ghinioane. Bolnăvicios în copilărie — nu scăpase nici o "contagioasă" — lui i se întâmplau cele mai absurde accidente: hoţii îl buzunăreau, pretutindeni — în metrou, la piaţă, la cinema, la biserică, ba chiar şi în vis; cele mai cumplite ploi torenţiale îl prindeau fără umbrelă, la cozile lui Ceauşescu, unde îşi lua rând de cu noapte, marfa se termina exact înaintea lui, dacă îşi cumpăra pantofi, numărul de la stângul diferea de cel drept, se suna la uşă sau telefon exact când se aşeza pe WC; cu un an în urmă, fabrica reducându-şi personalul, Saşa fusese cap de afiş printre primii zece concediaţi. Cel mai adânc şi dureros îl afecta însă faptul că nu se putea împlini pe plan afectiv. De-a lungul anilor, îndurase patru rateuri ţepene, dintre acelea care nu se uită. Acestea îi suprimaseră pentru totdeauna orice urmă de siguranţă şi la un moment dat, după ultimul accident sentimental, începuse să se gândească la sinucidere; era spaima constantă pe care o trăiau maică-sa şi Veruţa.

Acum, în toamna lui 1993, situaţia i se părea şi mai sumbră. Se preconiza o iarnă dură — oricât de blândă meteorologic, pentru omul sărac tot grea se dovedeşte — şi se simţea sfâşiat de lipsa oricărei perspective. Chiar şi în vară, scăpaţi oricum la verdeţuri şi buruieni, trăiseră mizer, mai mult din salariul soră-si şi făcând economii sângeroase. Nu mai primea ajutor de şomaj, iar clientela Elenei Diaconu se împuţina cu fiecare zi. Normal, oraşul se umpluse cu magazine vârfuite de mărfuri sclipicioase (scumpe, adevărat) dar, pentru cârpe, mândruţele rostuiesc totdeauna bani. Ălorlalte, muieri cu familie şi copii mulţi, de pensionare nu mai vorbim, abia le ajungea de pâine, nu le mai ardea de mode. Aproape nimeni nu-i mai bătea la uşă şi Elena Diaconu se frământa nopţi întregi căutând soluţii. Saşa o auzea din odaia alăturată pocnindu-şi degetele pe întuneric. Întuneric în toată casa, cu legământ, începând de la ora 10 seara. Se făcea economie la orice, la săpun şi la pasta de dinţi (un singur spălat pe zi, înainte de culcare), se renunţase la masa de prânz, grijindu-se de o cină mai consistentă că foamea nu te lasă să pui pleoapă peste pleoapă. El, Saşa, se lăsase de fumat şi nu mai cumpăra nici un ziar.

Trecu în micul vestibul întunecos (eliminaseră special becul ca şi în cămară pentru ca lumina să nu fie aprinsă nici măcar reflex, cel din baie fiind înlocuit cu un altul de 25 de waţi), bâjbâi după ghete şi începu să se

încalţe. Maică-sa îşi ridică ochii încreţiţi de efort peste maşina de cusut. Degeaba o trăsese lângă fereastră, răzbea greu cenuşiul abia diluat al dimineţii de toamnă şi nu-şi schimbase ochelarii de zece ani.

— Unde te duci, vremea îi tare vrăjmaşă...

— La biserică. E marţi...

Se ducea câte nouă marţi în şir la Biserica Sf. Anton, patronul candidaţilor fără noroc la căsătorie; mai frecventa Olarii pentru deschisul Bibliei şi Sf. Gheorghe Nou pentru dezlegare de cununii.

— Înseamnă că zăboveşti.

Erau cozi imense, curtea gemea de lume (dever mare pentru cerşetori), veneau şi de prin jurul Bucureştilor, cine nu putea îşi trimitea vreun neam, de obicei mamă sau bunică.

— Nu cred. E urât afară. Nu vin ăia din provincie pe timpul ăsta. Dacă întârzii, să nu te sperii. Adăugă moale, ştiind că o irită pe maică-sa: Poate trec pe la Crinu...

Pe chipul Elenei Diaconu se ivi, într-adevăr, o schimă de nemulţumire dar încercă să se stăpânească. Era blândă cu copiii, şi aşa îndeajuns de urgisiţi şi "la o adică sfada şi huietul nu umplu pântecele şi nici nu pingelesc ciubote". Se aruncă în schimb cu furie asupra maşinii:

— Da' copchilul cela n-are şcoală? Îi de capul lui?

— Până ajung eu la el, e acasă... Săru' mâna, mamă...

În general, nu pleca de acasă fără să întrebe dacă n-are nevoie să-i aducă ceva din oraş. Acum... Avea în buzunar exact cât să-i ajungă de metrou, la întoarcere, dacă se va întâmpla să fie prea obosit.

— Atunci, umblă sănătos şi cruce ajută!

Desenă în aer, în direcţia lui, semnul crucii, după tipicul preoţilor. Abia după ce auzi uşa închizându-se, începu să bombăne:

— ... bărbat în toată firea, om învăţat, inginer, îşi prăpădeşte vremea cu un boţ de copchil... Ce are să deprindă de la el? Să prindă muşte? Să joace un bunghi?... S-a izbit lu' bietu' tată-său. Şi acela cerceta norii şi nu uliţa, lega prieteşug cu te miri cine. Oameni fără căpătâi... Neculai punea inimă iar aceia îi treceau pe dinainte şi piereau ca năluca, fără să lase dâră...

Elena Diaconu se înşela. Crinu avea căpătâi. Şi un rol important în viaţa lui Saşa. Canavaua pe care începuseră să se înfiripe evenimentele dramatice ulterioare era ţesută. Destinul lucrează cu igliţa.

CRINU PREDA, în catalog — Preda Răzvan-Ionel-Crinu; 16 ani, clasa a XI-a C, Liceul Neagoe Basarab Bucureşti, orfan. Tipul de *self-man made,* în embrion.

Avusese părinţi legitimi şi o grămadă de naşi dar acum era absolut singur. Oficial, se afla sub tutela unui unchi îndepărtat, Tudor Ciucaş, un individ despre care se afirma în mod curent că ar fi un visător, un "poet". Avea un caiet cu peste 300 de poeme nepublicate, un altul cu 2.012 maxime originale, şi îşi câştiga existenţa ca funcţionar la Notariatul Sectorului 4. De o indiferenţă cutremurătoare, Ciucaş acceptase povara tutelei de jena colegilor. Din fericire, însă, servitutea se dovedise a fi pur formală, povara nu exista. Tot efortul consta în a încasa pensia de urmaş cuvenită băiatului şi de a i-o expedia prompt prin mandat poştal. Aşa se petrecuseră lucrurile încă de la început, de acum patru ani, de când Crinu rămăsese singur pe lume.

Situaţia fusese dintre cele mai banale, doar decizia şi curajul lui Crinu erau ieşite din comun. La începutul anului 1989, soţii Preda, arhitecţi, părăseau clandestin ţara, lăsând băiatul avertizat în prealabil, în grija unei bunici; urma să fie recuperat conform procedeului clasic cu

ajutorul Crucii Roşii şi a unui scandal la postul de radio Europa Liberă. În seara aceea de februarie, când îşi luaseră rămas bun "bărbăteşte, fără lacrimi şi pentru foarte puţin timp, poate câteva luni", Crinu îşi vedea ultima oară părinţii. Nu avea să se mai primească nici o veste de la ei. Nici măcar un zvon. Ceea ce se formulase iniţial doar ca o bănuială, o confirmară evenimentele din Decembrie când graniţele libere şi paşaportul la purtător ridicau barierele din calea familiilor fărâmiţate. Faptul că soţii Preda nu mai existau devenise o certitudine şi la fel de sigur era că nefericiţii nici măcar nu apucaseră să pună piciorul pe meleag străin. Fuseseră desigur lichidaţi încercând să forţeze frontiera fie de grăniceri, fie de călăuze. În primăvara aceluiaşi an, se prăpădi şi bunica băiatului, măcinată de un diabet vechi.

La doisprezece ani, Crinu era liber şi singur, într-un apartament de trei camere care fusese proprietatea bătrânei. Datorită acceptului lui Tudor Ciucaş, scăpase din colimatorul Autorităţii Tutelare, care l-ar fi încredinţat unei case de copii. Unchiu-său, oricât de uscat şi absent, se simţi totuşi impresionat de recunoştinţa băiatului care-şi închipuia că primise tutela la rugăminţile lui şi nu de teama oprobriului public. Crinu, trăind sub ameninţarea orfelinatului, îl asigura continuu:

— Ai să vezi, nene, că eu mă ţin de cuvânt... N-o să te supăr...

Ciucaş arboră un aer jovial, făcând pe glumeţul:

— Şi cum zici că ai să te descurci tu, măi băiete? Cine te spală, cine îţi face o mâncare, cum dormi tu singur? N-o să-ţi fie frică în ditamai casă?

— Nu mi-e frică, nene! Am doişpe ani, de o lună merg pe treisprezece... Îl am şi pe Lache, argumentă suprem, arătând căţelul, o corcitură caraghioasă, plină de păr.

— Da' cu mâncarea cum faci? Aveţi vreo cantină acolo, la şcoală?

— Nu mă duc la cantină... Să nu'nţeleagă... Ştiu să gătesc, nene... Am ajutat-o pe bunica, stătea mai mult în pat. Ştiu ouă prăjite, ceai, macaroane, supă în plic, fierb cartofi... Fac şi curăţenie că bunica nu mai putea...

Tudor Ciucaş îl privea îndoit. Băiatul părea de ispravă şi descurcat, totuşi se simţea încercat de temeri:

"E doar un copil... Dacă i se întâmplă ceva, dau de dracu'... Au să mănânce toţi rahat c-am lăsat băiatul singur..."

— La vecini te-ai gândit? Oamenii se amestecă unde nu le fierbe oala! Cu cât mai acoperită, cu atât mai al naibii! În special ţaţele, că n-au ce face... Or să reclame că eşti de capul tău.

— Nu mă reclamă, nene! îi ştiu pe toţi.

— Dacă zici tu... După o scurtă ezitare, decise generos: Pe la şcoală, am să trec eu din când în când, să vadă că se ocupă cineva de tine.

— Nu trebuie, nene! Îi cheamă pe părinţi doar dacă ai absenţe sau note proaste... Ori faci prostii.

Tudor Ciucaş îşi luase rămas bun, mângâindu-l neglijent pe cap:

— Bine, piciule, să vedem cum o să meargă treaba. Completă moale: Dacă ai nevoie de bani sau eşti bolnav, mă rog, dacă se întâmplă ceva, sună-mă... Apropo, vezi să nu se prindă ăia de la Telefoane că s-a prăpădit bunică-ta, că-ţi taie postul. Eşti minor şi n-ai dreptul.

Trecuseră patru ani de atunci, Telefoanele nu se prinseseră, nici şcoala, nici Autoritatea Tutelară. Sub regimul Ceauşescu, unde sistemul administrativ înnoda, imediat după Securitate, al doilea rând de sârmă ghimpată în jurul individului, lucrurile n-ar fi fost la fel de simple. În brambureala generală de după Revoluţie însă, Crinu, neridicând probleme, neevidenţiindu-se sub nici o formă, mai ales negativ, trecea neobservat, nimeni nu-i acorda vreo atenţie.

Unchiu-său îl vizita cam de două-trei ori pe an, în inspecţii pur formale, descoperind cu oarece perplexitate, că băiatul merita toată stima. Casa arăta mai bine chiar decât a lui însuşi, deşi îi venea săptămânal o femeie de serviciu, se găsea câte ceva în frigider, îmbrăcămintea era curată şi decentă, notele la şcoală mulţumitoare, cu banii o scotea singur la capăt. Nu apelase niciodată la el, deşi se oferise în mai multe rânduri şi cu toată sinceritatea să-l ajute. Crinu îl determinase să-l respecte şi cu timpul ajunsese chiar să-l îndrăgească.

— Mersi, nene, nu vreau... Completă în treacăt, dar cu legitimă mândrie interioară: Am mai mulţi bani ca doamna Panseluţa de la 2, c-am văzut când i-a adus pensia.

Începuse să lucreze imediat ce rămăsese singur, născocind toate mijloacele pentru a-şi rotunji bugetul: plimba câinele unei doamne în vârstă, cumpăra pâine sau lapte pentru mai mulţi locatari şi *Evenimentul Zilei* pentru domnul Mihăilescu, pensionarul de la etajul 3, spăla vasele unei familii de farmacişti care deschiseseră un butic cu casete şi erau foarte ocupaţi deşi renunţaseră la gâdilat eprubete şi mojaruri, sâmbăta şi duminica înlocuia fochistul blocului, făcea oficii de debarasoare în zile aglomerate pe terasa unei cofetării particulare.

Toţi cei care-l cunoşteau şi, ce-i mai important, în primul rând el însuşi — deoarece combustibilul succesului se află înlăuntrul individului — erau de acord că băiatul făcea parte din familia victorioşilor. O intuia şi Saşa Diaconu şi acesta constituia unul din motivele pentru care îl frecventa. Prezenţa lui Crinu îi insufla încredere, se simţea creditat cu forţă interioară, contaminat de optimism; lângă el i se părea că desluşeşte taina succesului care, astfel, căpăta contururi posibile.

Crinu se întoarse de la şcoală aproape de 2. Se descălţă în antreu şi lăsă sacul cu cărţi pe canapeaua din sufrageria-living. După ce se schimbă la repezeală, intră în bucătăria curată şi bine aerisită, legându-şi peste treningul de casă un şorţ rămas de la bunică-sa. Cu gesturi precise, scoase din cămară un pachet de spaghete, untul şi parmezanul din frigider şi puse apa la fiert. Totul metodic, bine chibzuit, cu economie de gesturi şi siguranţă de gospodină încercată. (Cândva, ordinea, expeditivul, curăţenia perfectă care însoţeau fiece operaţie vor da de gândit viitoarei mirese a lui Crinu. Nu avea să fie un bărbat comod...)

Se întoarse în living, îşi aprinse o ţigară Bucegi şi deschise România Liberă parcurgând în primul rând ofertele de serviciu. Se opri la unul din anunţuri şi sublinie numărul de telefon, dând start astfel unei aventuri extraordinare.

Îl întâmpină pe Saşa Diaconu cu aerul dintotdeauna, vesel şi, fără ca vreunul din ei să-şi dea concret seama, vag protector:

— Ura, bărbate! Ce faci?

— Am trecut pe aici..., spuse moale, pe un ton de scuză Saşa.

— Bine ai făcut! Stai, că-mi dă apa în fiert... Ai mâncat?

— Da, se grăbi să-l asigure Saşa.

Crinu se descurca bine cu banii, în principiu nu-i lipsea nimic esenţial (ba chiar făcea economii pentru o Mobră — un vis măreţ!) dar Saşa se simţea prost. Cădea mereu în timpul mesei, singurul interval de circa două ceasuri când băiatul era liber. Crinu îl invita invariabil "să împartă merindea", iar Saşa, deşi flămând, încerca să refuze. Îi era odioasă ideea că tapează, că exploatează un puştan. Parcă l-ar fi jefuit.

— Te aştept aici. Am mâncat adineaori...

— Nu-i nimic, dădu din mână, ştiind că minte, Mai mănânci o dată... Auzi, fii atent! Am găsit azi o chestie *colosală* în ziar. Cred că ne putem lipi amândoi.

Saşa înfipse furculiţa în macaroanele aburinde cu ochii umezi de poftă. Crinu îşi întoarse jenat privirea. I se părea că nările celuilalt palpitau de foame. Spuse, la întâmplare, depăşind momentul:

— Peste o săptămână e ziua mea.

Saşa îşi ridică ochii din farfurie:

—Cât? Şaişpe?... Eu am impresia... nu ştiu cum să-ţi spun. Te simt ca de treizeci... Zău dacă te mint!

— Hă! Hă! Aşa bătrân?!

Curând, într-o noapte, îşi va aminti cuvintele lui Saşa. "Uneori, sufletul încărunţeşte înaintea tâmplelor". Cine naiba a zis asta?!

CORNELIA CIUREA, inginer agronom (lucrase în cercetare), pensionară, văduvă, 58 de ani, tipul de persoană infrecventabilă. Era foarte mulţumită de ea însăşi în ciuda unui fizic nefericit: siluetă de ou — mai de grabă o sari decât o înconjuri —, ochi exoftalmici, verzui diluat, gura o sfoară pe cale de a fi înghiţită. Nu-şi cumpărase în viaţa ei farduri sau chiloţi sexy, nu cunoştea coaforul; o dată pe lună, frizerul o tundea nr. 2. Câtuşi de puţin invidioasă pe femeile arătoase, nutrea nestrămutat convingerea că "frumoasele", în mod obligatoriu, sunt fie sărace cu duhul, fie "vagaboande", cel mai adesea amândouă. Era sentenţioasă şi îngustă, închipuindu-şi că-i deşteaptă şi profund morală. Vorbea răspicat şi sacadat ca de la catedra unei clase de imbecili surzi. Cu excepţia telefonului, a televizorului şi a metroului, trăia exact aşa cum ar fi trăit acum o sută de ani, într-un târg oarecare de provincie, ignorând total ce va să zică fenomenul prestări servicii publice. Un singur amendament: cizmarul din colţ, care-i schimba flecurile.

Se măritase târziu, după ce împlinise treizeci de ani, cu un economist, băiat de viaţă şi de un şpriţ cu amicii, colea, la birtul de vizavi. Candidatul Ciurea nu rezistase asediului părinţilor, care-l doreau cazat, adunat de pe drumuri şi îşi formulase cererea în căsătorie, fiind beat mort. Avea multă vreme să regrete că nu fusese mort de-a binelea. Îl dominase, îl terorizase, îi stricase viaţa, dar toată lumea, inclusiv victima, era de acord că totul se comisese cu cele mai bune intenţii. Cornelia proceda la fel cu unicul fiu, Decebal, căruia nu ostenea să-i administreze precepte viguroase despre onestitate, seriozitate, muncă. Munca — profesiune de credinţă, CREZ! Munca — sensul, justificarea existenţei noastre pe pământ; divertismentul — ireparabilă pierdere de timp, foarte adesea chiar crimă. Îşi arăta palmele pufoase, fără inele, cu unchii tăiate scurt, într-un gest simbolic:

— Uite, cu astea două mâini m-am edificat, aş zice m-am inventat singură. Cu astea două mâini am realizat tot ce vezi în casă, te-am scos pe tine la liman. Dacă era după taică-tău, cum o ţinea el într-o petrecere şi-un chef, dormeam pe scândură şi pe tine te băga ucenic te miri unde. Mama spăla cu ziua, tata lucra la *chefere,* la împins vagoane şi uite, dacă nu eram eu *om să mă fac om* cu astea două mâinile ajungeam curvă în Gara de Nord.

Sorina, nevasta lui Decebal, se tăvălea de rîs:

— Tu te uiţi la mă-ta? Se laudă! "Curvă?! Păi asta-i serie grea, cere talent şi fizionomie. N-o primeau nici măcar într-un tractir din Uniunea Sovietică, din ăla de pe vremea lui Brejnev, cu tovarăşe de încredere, toate membre de partid din '917 vorba bancului! Nu ştiu cum l-o fi aiurit pe taică-tău dar aş zice că a fost bafta vieţii ei".

Decebal o asculta cu gura căscată, aşa cum o ascultase şi pe maică-sa. Pentru cei care-l cunoşteau, schimbase de fapt o dictatură cu alta. O adora pe nevastă-sa, se însurase "fecior". Deşi se opusese din

răsputeri, căsătoria fusese totuşi opera Corneliei. Dacă i-ar fi spus-o însă, ar fi luat foc. Ea îl crescuse pe Decebal dependent, ea îi interzisese orice distracţii, chiar student fiind pleca cu ea, cu maică-sa, la mare, tot ea îl îmbrăca după gustul ei clasic, sobru, adică ridicol pentru giovinezza deceniului al 9-lea. Îi deschidea corespondenţa şi decidea VETO asupra fetelor pe care avea voie să le scoată la un film. Înţelegând că totuşi fata trebuie condusă acasă, Cornelia accepta ca în mod excepţional, Decebal să se întoarcă la ora 21. Asta, sâmbăta. Duminica era rezervată gospodăriei, o ajuta pe maică-sa la aprovizionare şi gătit, dădea cu aspiratorul.

Sorina stricase toate socotelile. Apăruse imediat ce Decebal terminase Politehnica — "scârba dracului, scrâşnea Cornelia, l-a cules gata copt, numai ce l-am scos din cuptor" — şi îl ameţise în mai puţin de jumătate de oră. Fusese de ajuns să dea ochii cu ea şi o şi uitase pe mă-sa. Ceea ce la rându-i, maică-sa n-avea să uite niciodată. L-ar fi iertat doar dacă ar fi părăsit-o pe Sorina. Dar Sorina nu era femeia pe care s-o abandonezi şi, în orice caz, să se lase abandonată. Cel mai sigur era că inginera Ciurea întâlnea pentru prima dată un adversar redutabil, ţinându-i piept cu mare chef. Sorina era mică, înfiptă, cu o figură încăpăţânată şi plină de îndrăzneală. La maturitate, avea să semene cu un cimpanzeu îndărădnic, dar acum, la douăzeci şi doi de ani era nostimă, apetisantă, ochii aveau o privire a lor, dulce, copilăresc-parşivă (lui Decebal i se părea irezistibilă) şi, în totul, emana un aer spiritual.

Decebal, total sedus, săruta până şi urma paşilor ei, îi era devotat până la sacrificiu. Când maică-sa ridicase problema opţiunii "ori eu, ori ea", Decebal nu stătuse nici o secundă la îndoială. Nu se pronunţase însă imediat, de jenă şi conştient de suferinţa maică-si.

Cornelia însă, seacă, obtuză, plicticoasă şi încă multe adjective din aceeaşi familie, avea demnitate, iar în materie de consecvenţă şi verticalitate era inatacabilă. Se retrase din viaţa lui Decebal, propunându-şi să aştepte clipa, inevitabila clipă, a deşteptării lui Decebal. Va jubila atunci, va trăi toată savoarea acelui "ţi-am zis eu, măi băiete? Ţi-am zis dar n-ai vrut să mă asculţi... Bine că măcar acum ţi-a venit mintea la cap..." Şi avea să-i trântească nişte colţunaşi cu smântână, cărora precis le dusese dorul pentru că Sorina nu se ocupa de gospodărie, "fiind prea Sue-Ellen pentru aşa ceva".

În dimineaţa aceasta de octombrie, neguroasă şi cu insinuante dureri reumatismale, Cornelia Ciurea, pregătind zarzavatul pentru o ciorbă care avea să-i ajungă o săptămână, încerca să-şi identifice exact motivele nemulţumirii. În primul rând, o deranja inactivitatea. Pentru ea, pensia nu reprezenta suportul material al unei recreaţii fireşti după o viaţă de muncă, ci doar o recompensă de ordin financiar. Omul trebuie să muncească până la ultima pâlpâire, să facă ceva, cât de neînsemnat, dar util, chiar dacă trăieşte într-un cărucior; este condiţia lui naturală, justificarea aerului pe care-l respiră, singura modalitate de a-şi arăta recunoştinţa şi de a-i mulţumi Creatorului pentru a-l fi iscat din neant, însufleţindu-l pe el, obiect mărunt, rătăcit pe cine ştie ce etajeră a Universului. (Formula "obiect mărunt rătăcit pe cine ştie ce etajeră a Universului" îi plăcea cel mai mult). În privinţa aceasta, personal nu-şi făcea probleme; oricând şi oriunde este nevoie de o pereche de mâini vrednice şi îndemânatice dispuse să muncească, iar ea, una, nu era mofturoasă. În limitele unei relative decenţe, va accepta şi oferte mai modeste.

"Oftica" însă, ar fi spus Sorina, ciuda Corneliei avea rădăcini mai

adânci şi era precis direcţionată. O viza pe noră-sa. Ştia —Decebal nu era prea deştept, diplomat nici gând! şi povestea mai mult decât trebuia — că este de ajuns ca ea, Cornelia, să-şi manifeste o opţiune, o dorinţă sau să dea un sfat pentru ca ipso-facto, Sorina să se opună. Dezacordul şi-l manifesta însă camuflându-l parşiv, inventând alte priorităţi, acuzând o copilărească, delicioasă uituceală sau leneveli brusce pisicoaso-erotice...

— Nu te îmbraci, iubito? Întârziem la Naşa... Mama ne-a rugat să fim punctuali.

— De ce? Scapă trenul?

— Nu, scumpa mea, dar a îmbătrânit şi Naşa, ar vrea să se odihnească după masă. Hai să încercăm să fim acolo la ora 1...

— Ei asta-i bună! Fără noi nu se poate?... Apoi, întinzând braţele, cu o expresie de abandon. Mi-e dor de tine, iubitule... Să mă ţii în braţe... Să facem dragoste... Avem o singură duminică... Dacă însă tu preferi să mergem la parastas...

Şi făcea botic, cerşind în aer dulce sărutare, promiţând volume cu sânul abil scăpat dintre dantelele cămăşii de noapte cumpărată la *Le Franc.*

— Iar boul, spumega Cornelia Ciurea aruncând furioasă zarzavatul în oala clocotindă şi stropind toată maşina, face pe el, "vai, cât mă mai iubeşte porumbiţa mea!!" Uită şi de mă-sa şi de Dumnezeu, nu ştie cum să se deschidă mai repede la pantaloni...

O înciudau toate dar cel mai rău faptul că "nemernicei" îi mergea bine. Asta contrazicea, demola toate principiile ei sănătoase de viaţă, atenta la crezuri absolute, la noţiuni turnate în bronz, la apoftegme săpate în piatră: cinste, corectitudine, morală, muncă şi virtute. În secret, ascunzându-se chiar de ea însăşi, Cornelia ar fi dorit ca cei doi să ajungă la ananghie. Temporar desigur, dar suficient pentru a-i da posibilitatea ei să-i ajute, să fie generoasă, să emită acel inegalabil ca savoare şi umflată satisfacţie: "Vedeţi, că tot eu am avut dreptate?"

Dimpotrivă, însă, timpul, evenimentele, banii tânărului cuplu o contraziceau, confirmând varianta Sorina. Era trândavă, neserioasă, risipitoare şi negospodină, de când se măritase nu spălase nici o ceaşcă de cafea dar, indiscutabil, avea stofă financiară. Scotea bani din orice, îţi făcea impresia că ar putea vinde şi piatră de grindină. Bineînţeles, Decebal se afla într-o admiraţie bovină, nu-i ajungeau ceasurile zilei pentru a mulţumi Ziditorului de a-i fi dăruit asemenea comoară, nu ar fi schimbat-o nici cu Liz Taylor la 20 de ani cu statut de Regina Angliei, o credea capabilă de orice performanţă. Dacă, de pildă, Sorina i-ar fi spus că a intrat într-o afacere de miliarde de dolari cu Rockfeller — la insistenţele acestuia, desigur — ar fi crezut-o fără să clipească...

Iar Cornelia crăpa. Nu vedea în Sorina decât escroaca odioasă (ademenitoarea unui copil naiv, de familie), stând într-un singur escarpen, gata să schimbe oricând căruţa pentru un tren mai confortabil. O gelozie galbenă, fioroasă îi umplea zilele şi, de la o vreme, ficatul începuse să i se răzvrătească. Se trezea regulat cu gura amară, plină de venin, buzele uscate-iască, un sul de hârtie higienică începuse să-i ajungă o lună de zile. Colicistită: bila leneşă — mama constipaţiei.

Cornelia Ciurea nu era o femeie rea, doar aridă, total lipsită de umor, prea virtuoasă, prea sigură de ea şi, în consecinţă, prea puţin tolerantă şi atentă la dorinţele semenilor. Era incapabilă să ţină seama de personalitatea celor din jur, dacă aceştia nu se încadrau în parametrii ei de morală şi existenţă. Într-un cuvânt, o persoană antipatică.

Va trăi alături de ceilalţi momente de mare tensiune. În ce o priveşte, destinul părea să nu se fi hotărât încă.

MARIETTA BOGDAN, ochelaristă şi unsuroasă, dădea senzaţia că miroase. Profesoară de Limba română. Avea 43 de ani şi 16 de când divorţase, amănunt care nu era lipsit de importanţă. Persoană fără succes, se baricadase în ţarcul unor idei nestrămutate, caracteristice de fapt tuturor femeilor ignorate sau înregistrând numeroase rateuri sentimentale la activ.

"Toţi bărbaţii sunt proşti... ticăloşi... mitocani... perverşi etc.", constituia sentinţa definitivă a Mariettei în conversaţiile pe temă.

Formă de manifestare a instinctului de conservare, se automistifica inconştient, manevră care, în timp, ajunsese la desăvârşire. Ea însăşi începuse să creadă că este victima propriilor însuşiri, o persoană superioară care nu poate fi percepută şi apreciată decât de o elită, fatalmente — mai ales în societatea noastră — puţin numerică. În consecinţă, având de-a face doar cu

bădărani, inculţi, canalii şi foşti activişti, era normal să nu-şi găsească partener pe măsură.

Studiul devenise un refugiu în care se avânta cu încrâncenare, cheltuindu-şi aici întregul potenţial. Profesional era calificată cu "excepţional" la toate nivelele, inclusiv de elevi. Citea enorm, poseda informaţii din domeniile cele mai variate şi o vie curiozitate intelectuală faţă de orice fel de fenomen social, politic, cultural etc. Timpul o marcase cu manii de fată bătrână, apăruseră ticuri intelectuale, devenise bigotă şi practica "vrăjitoriile" la modă. Dizerta competent în acest sens, jonglând cu noţiuni şi termeni ca radiestezie şi biodetecţie, pase magnetice, levitaţie, bioenergie, politică promoţională etc.. Făcându-i bilanţul unei singure zile, oricare, fără alegere, se putea afirma că Marietta Bogdan este o persoană foarte ocupată. Uneori, încerca momente de îndoială, îşi pierdea siguranţa. Nu i se întâmpla nimic, avea sentimentul că trece prin viaţă fără să lase nici o urmă, NU AVEA AMINTIRI.

Mai odinioară, dosarul de cadre al Mariettei cuprindea o singură filă şi, fără a apela la ficţiune, nimeni n-ar fi putut inventa mai multe. Viaţa ei încăpea într-o telegramă de douăzeci de rânduri. Aşa va fi până la urmă. Rămăsese de adăugat o singură frază.

SANDA IONIŢĂ, paraşută a Bucureştiului post-revoluţionar, 19 ani, absolventă de liceu, arătoasă, vânzătoare la "boutique"-ul Yvette. Idealuri — un titlu, girant de frumuseţe şi celebritate: Miss România sau Manechin, Top-Model, Univers, Planetă, Marea Neagră etc. Fusese, de altfel, Miss Giuleşti ediţia 1992. Nu ajunsese în finala pe ţară fiind "prea sinceră şi fără relaţii". Alte vise, ţeluri precise de viaţă, "fără de care nici nu concep", în ordinea priorităţii: un Mercedes roşu, decapotabil, brăţara din vitrina lui Vanghelis cu rubine şi spinele, o garsonieră-studio cu mobilă roz (culoarea preferată), bar şi telefon unde să fie de capul ei, "fără spionajul ălor bătrâni", un câine Saint-Bernard, "vreo doi-trei ani în care să mă distrez, iar după aia un impact legitim cu vreun străinache de ţară şi neam". Preferabil american, canadian sau suedez.

Se considera o neînţeleasă în familie, dar privea chestiunea cu înţelepciune şi umor:

— Mama e o gâscă, şi-a prăpădit frumuseţea la cratiţă, n-a avut în viaţa ei o poşetă de seară, când au fost la o nuntă, a închiriat rochia, tata e eminamente agrar şi cumsecade. Adică peizan. Cică să mă las de sclifoseli, decât o cireadă de derbedei care mă aplaudă când dau din

fund pe *scenă,* mai bine unul singur care vrea să întocmească bordei cu mine — auzi şi la ăsta, tot bălegar pe jos visează! — că curul nu-i o meserie, se fleşcăie repede şi eu la o adică cu ce rămân? De ce să nu învăţ eu colea, o croitorie, o pedichiură, să am ceva la bază şi nici că-mi pasă că mi-a surit părul, ori că m-a lăsat ăla cu liotă de copii, ori Doamne fereşte, rămân vădană... Mi-o tot dau de pildă pe soru-mea, Lucica. A bătut toate recordurile. Ţine gospodărie temeinică, familie aşezată. Adică, la două'şcinci de ani, spală patru plozi, are unghiile ferfeniţă şi rochia de mireasă îi intră acum pe un singur copan. Mersi, nu-i de mine! chiar dacă ambii e fericiţi, pentru că, scuză-mă, dacă bărba'su râgâie şi trage un pârţ după masă, Lucica e beată de fericire. A mâncat bine Neluţu!

În aşteptarea lozului cel mare — şi era încredinţată că îl va trage — Sanda se distra pe măsura ofertelor, flirta ca să nu se plictisească şi să nu piardă exerciţiul. Nu suporta să fie ignorată, în felul ei era o sportivă şi chiar dacă persoana îi era absolut indiferentă făcea eforturi s-o seducă, să-şi demonstreze ei însăşi...

E la îndemâna oricui să arunce zarurile, dar ce folos că nu se aşează pe potriva gândului? Sanda — în acel sfârşit de octombrie — intrigată şi apoi de-a dreptul furioasă de indiferenţa lui Dan Mihuţ, avea la rându-i să-l manevreze pe Crinu Preda, victimă a farmecelor sale.

Încă un factor important al dramei ce urma să se declanşeze.

NEA GICĂ PUTERE, de fapt, Gheorghe Niţu, muncitor fără o calificare propriu-zisă, făcuse, făcea de toate: mecanic, fochist, lăcătuş, instalator, electrician. În ultima vreme, lucrase pentru diferite asociaţii de locatari, ciubucărise ici şi colo. Era pensionar, bărbat cu vârstă incertă, văduv.

Avusese o singură fiică. Decedând într-un accident, lăsase în urma ei un băieţel de cinci ani, cu tată necunoscut. Copilul se aflase în îngrijirea bătrânului Niţu, până în vara lui 1992, când emigrase în Australia împreună cu un grup de prieteni. Din când în când, îi trimitea lui bunică-său ilustrate exotice destul de lapidare. Niţu le păstra cu sfinţenie, mirându-se de instabilitatea tânărului. Nici o cartolină nu era expediată din aceeaşi localitate cu precedenta.

Într-o caracterizare generală, pentru cei din jur, Gheorghe Niţu reprezenta cumsecădenia în formă idealizată. Părea incapabil să treacă indiferent pe lângă mizeria altora, un mare naiv, un milos care, la modul concret, nu putea, incapacitate organică, să omoare o muscă. Le alunga cu prosopul pe fereastra deschisă pentru că "de ce s-o omori, are şi ea acolo un două-trei zile şi gata, o şi strânge Dumnezeu".

Indiferent de natura necazurilor, personale sau ale interlocutorului ocazional, Niţu — sorgintea poreclei — exclama invariabil: "de aş avea eu o putere!" sau "de ce n-am eu o putere?..."

O va avea în curând.

ALINA RĂDULESCU, 26 de ani, funcţionară la o circă financiară, necăsătorită. Sensibilă, timidă până la infirmitate, roşea uşor, din orice o podideau lacrimile. Vulnerabilă, prea lesne de rănit, de suferinţe mari — căci din cele mici îşi făcea rost singură — ar fi putut-o feri doar un destin generos. Deşi ideea de căsnicie o îngrozea (atributele virile — forţă, hotărâre, bicepşi, sex, grobianism o paralizau de spaimă, propunându-şi să nu se mărite niciodată), suferea cumplit de singurătate. Fenomen paradoxal căci datele o predestinau unui statut, voluntar de solitară. Singurătatea şi mizeria o vor azvîrli în miezul evenimentelor care se

pregăteau.

Dacă cineva — ipoteză — i-ar fi descris itinerarul ce-l va parcurge, începând dintr-o anume după-amiază de miercuri a lui Octombrie 1993, după o singură secundă de şovăială, Alina ar fi schiţat surâsul ei sărac, înghesuit între colţurile gurii:

— E bine... E foarte bine. Singura mea soluţie.

UNDE? DE CE?

Casa se afla în Cotroceni, pe una din numeroasele străzi romantice cu nume de medici, fusese construită cam pe la 1890, cu cheltuială şi în respectul absolut al canoanelor epocii. Două nivele, paisprezece încăperi, saloane de dans fastuoase, atenanse bogate, o aripă cu locuinţe pentru slugi în fundul curţii. Zidurile erau bogat ornamentate, antablamentele — opulente, frescele interioare pictate de Mirea, ca şi la Casa Vernescu.

Imobilul, ridicat de un armator grec pentru una din demimondenele celebre ale epocii, rivală a faimoasei Miţa Biciclista, se dovedi — folosind expresia unui cunoscut jurnalist al vremii — "a fi fatal". Un destin amarnic părea să-i urmărească pe locatari. Metresa grecului, prima proprietară, muri zdrobită de candelabrul din bibliotecă, fără ca cineva să înţeleagă vreodată cum de fusese posibil ca masiva lustră să se desprindă singură. Casa fu scoasă la vânzare "cu toptanul" şi tot astfel achiziţionată de un comerciant bogat din Craiova, ocrotind împărăteşte o iubire clandestină pentru o frumuseţe drăgălaşă de paisprezece anişori. Micuţa zână, un bobocel cules din mahalaua Radu Vodă, intră uluită într-un palat unde totul rămăsese neclintit, găsind intacte până şi flacoanele de parfum şi dresurile de pe toaleta fostei curtezane. Fericirea însă se mistui repede. Nevasta comersantului, o olteancă aprigă, informată printr-o anonimă despre "dragostele dumnealui", urcă fără zăbavă în tren, descinse vijelie la Bucureşti, luă birjă şi îmbrâncind portar şi slugi năvăli în dormitor. Nu-şi prăpădi vremea dând bineţe, ci apucând "ticăloasa" de pletele bălane îi deşertă pe chip o sticlă de vitriol. Scandal mare, urlaseră gazetele vremii; fetiţa muri peste câteva zile la Filantropia, în braţele negustorului.

Oamenii se duc, zidurile rămân. Adevăr dureros pentru cei ce se călătoresc pe cea lume, bucuros pentru moştenitori. Casa din strada Dr. Caracaş însă avea să rămână în continuare 'fatală'. O cumpără un june aristocrat care se întorcea din Franţa de la studii cu treizeci de cufere şi un bibelou de pariziancă suavă, gingaşe şi micuţă — s-o vâri în tabacheră de argint. Bucureştenii găsiseră repede nume pentru chipul ca o camee, cu pieliţa petală de nenufar şi talie mlădie s-o sugrumi într-un cercel: *Dama cu camelii.* Nu ştiau că avea să împărtăşească aceeaşi soartă. După doi ani, vreme în care amantul încerca să smulgă consimţământul familiei la căsătorie, micuţa pariziancă muri, răpusă de tuberculoză.

Spre primul război mondial, informează Cartea Funciară sec, funcţionăreşte casa a aparţinut fraţilor Dobrotă; au stăpânit-o cam vreo zece ani. Dar chiar şi azi, mai trăiesc martori — cei mai tineri, octogenari — care ar putea relata (dacă cineva ar avea interesul sau răbdarea să-i

asculte) tragedia Dobroteştilor. O tragedie consumată între aceleaşi ziduri...

În puţine cuvinte, Dobroteştii fuseseră boieri făloşi, evghenisiţi cu mlădiţe multe în arhondologia lui Hurmuzachi, stăpâni pe zeci de mii de fălci de pământ în Moldova de dinaintea lui Cuza. După Unire, se mutaseră o dată cu Capitala la Bucureşti. Omul schimbă locul şi norocul... Al Dobroteştilor mai pâlpâi un timp, apoi osteni de tot. La vremea când stăpâneau casa din Dr. Caracaş, doar trei mai vieţuiau din întreg neamul, şoptind boieroaicele bătrâne că o dată cu norocul secase şi vlaga stirpei. Dintâi, se stinse jupâneasa Sultana. Un soi de lingoare sufletească — tot lacrimi, şi tristeţe, şi mohoreală pe cuget — o căznise de copilă. Spre treizeci de ani, se sminti de-a binelea şi boier Dobrotă o internă într-un sanatoriu la Viena, unde se şi prăpădi după puţină vreme... Apoi totul veni parcă de-a berbeleacul. Dobrotă căzu în darul beţiei, deveni hapsân şi ciufut, nu-l vedeau bucureştenii şi Calea Mogoşoaiei cu anii. Păstrase puţine slugi şi despre ce se petrecea în spatele uşilor ferecate nu ştia nimeni. Dar zvonul găseşte crăpătură pe unde să se prelingă chiar şi la zid de cetate. Se şoptea urât, printre cruci multe şi înghesuite, că trăia sataniceşte cu fiică-sa precum un bărbat cu muierea lui. Dar cum acestea nu se fac în priveala mulţimii, oamenii vedeau doar că fata se ofileşte pe zi ce trece, tăcută, mută, tristă ca şi maică-sa... Îi găsiră slugile într-o dimineaţă de iarnă pe amândoi, într-un lac de sânge, strâns îmbrăţişaţi. Din mâna slobodă a boierului alunecase un pistol rusesc, cu ţeavă lungă.

Un timp, casa rămase de izbelişte. Neamuri îndepărtate de-ale cucoanei Sultana încercară s-o vândă ori s-o închirieze dar intrase spaima în mahala. Eventualii amatori sau că ştiau, sau că erau informaţi, dădeau bir cu fugiţii. Târziu, în 1916, când Bucureştii se aflau sub ocupaţie germană, se mută un colonel neamţ din Statul Major al lui Mackensen. Deşi i se vorbise despre blestemul casei, şoacăţul dăduse din umeri şi, potrivindu-şi monoclul, calificase cu dispreţ:

"Un popor de barbari! Superstiţii balcanice..."

Neamţul fărţui casa, o umplu de slugi şi timp de câteva luni o ţinu într-o petrecere. Ospeţele — baluri şi recepţii simandicoase sau doar chefuri între Kameraden cu puiculiţe culese din flora de pe cheiul gârlei — se ţineau lanţ, vuia strada de ţambalele lăutarilor sau, după hramul invitaţilor, de muzică mai subţire, slobozită din pâlnia gramofonului.

Incendiul izbucni în zorii unei zile de iarnă. Focăraie năprasnică şi iute care cuprinse casa din toate părţile. Colonelul, prăbuşit în somn greu, păcuriu de om beat, trecu direct din braţele lui Morfeu în cele ale lui Prometeu, fără a se mai dezmetici.

În anul 1925, un tânăr medic cu studii strălucite în Franţa şi Germania achiziţionă ruinele casei şi, iubitor al stilului anilor 1890, o refăcu aidoma celei din zilele de dragoste ale armatorului grec. Cunoştea istoricul imobilului dar june şi, în primul rând, om de ştiinţă, surâdea cu îngăduinţă de ceea ce el numea "una din legendele pitoreşti ale Bucureştiului".

Anii care urmară păreau să-i dea dreptate, blestemul ostenise. Doctorul Mavrodin deveni o somitate în lumea medicală, recunoscut şi în străinătate (una din operaţiile sale de ulcer —demonstraţie făcută la Congresul Internaţional al medicilor din Franţa din 1938 — îi poartă şi azi numele —) profesor universitar plouat cu onoruri, doctor honoris causa al mai multor universităţi etc. Se căsătorise din dragoste cu o frumuseţe diafană iar căsnicia le fu binecuvântată cu toate noroacele: înţelegere de

rai în cămin, trei copii izbutiţi pe potriva părinţilor, faimă şi prosperitate. Casa strălucitoare cu zidurile năpădite de trandafiri căţărători, înconjurată de o grădină de basm cu cele mai frumoase tufişuri de hortensii — bulgări uriaşi rozalbi şi azurii — deborda bucuria de a trăi, felie de paradis, o insulă Citera reconstituită.

Dar, zic unii, blestemul nu uită locurile pe unde a hălăduit. În 1940, cu puţin înaintea lui Iorga, doctorul Mavrodin muri, asasinat de legionari. A fost startul unui lanţ de nenorociri. Peste ani, privind retro, prietenii şi cunoştinţele aveau să fie de acord că soarta familiei Mavrodin fusese pecetluită încă din dimineaţa aceea rece de toamnă, când celebrul chirurg primea în ceafă glonţul ucigaş.

Doamna Mavrodin pierdu doi fii la asediul Stalingradului; în 1948, imobilul intră sub incidenţa legii naţionalizării, îngăduindu-i-se totuşi, act de clemenţă comunistă, să locuiască într-o odăiţă mansardată din propria locuinţă, fostă debara de iarnă. Blestem mereu treaz ori cumplite păcate străbune ce avea de plătit, în 1954, Maria Mavrodin pierdu cel de-al treilea fiu, Tudor, condamnat la pedeapsa capitală pentru complot împotriva orânduirii de stat şi de drept a R.P.R.-ului.

Până în anii '60 doamna Mavrodin mai putea fi întâlnită pe străzile Bucureştiului, o bătrână în zdrenţe legate cu o sfoară, cadaveric palidă, vizibil flămândă şi cu privirea dusă. Părea cam nebună şi, într-adevăr, coridoare de luciditate străpungeau tot mai rar mintea înecată în ceaţă.

Soarta continua să n-o cruţe, moartea o ocolea cu încăpăţânare. Trăi până în 1976, ruină care de ani de zile nu-şi mai părăsea odăiţa de la mansardă. O îngrijea de milă şi când avea timp, nevasta unui poştaş, cu liotă de copii, care locuia în demisolul casei Mavrodin.

După înmormântare, femeia încercă să descurce şi să primenească odaia, eventual să păstreze vreo treanţă mai acătării. Nu găsi decât o cutie cu fotografii şi scrisori, tot soiul de hârţoage şi o icoană pe lemn, putredă şi scorojită, după cum i se păru poştăriţei; "la ce-o mai fi ţinut-o? Dar te pui cu nebunii?" Dacă cineva i-ar fi spus că vechitura de lemn avea peste trei sute de ani, s-ar fi încredinţat şi mai abitir de nebuneala babei. Ce om zdravăn agaţă pe pereţi asemenea hârburi? Azvârli totul pe foc şi îşi frecă mâinile mulţumită ca după o treabă neplăcută, în fine terminată.

Regimul de democraţie populară ca şi anii socialismului victorios îşi puseră pecetea asupra imobilului Mavrodin, ca de altfel asupra întregului Bucureşti. Îşi pierdu strălucirea, deveni tern, ponosit, trist, o clădire aproape de paragină adăpostind un stup de oameni săraci, nemulţumiţi, veşnic puşi pe ceartă. Şirul proceselor locative, inerente traiului în comun, părea nesfârşit, scandalurile se iscau din te miri ce: o bucăţică de bucătărie, un raft de cămară, accesul la WC sau spălătorie, o grămadă de minidrepturi uzurpate zilnic şi inevitabil. La un moment dat, locuiau în imobilul din Dr. Caracaş paisprezece familii, însumând cincizeci şi şase de persoane. Imobilul ajunsese de nerecunoscut, din zidurile scorojite ţâşneau lugubru braţe de burlan (tristele godinuri!), încăperile îşi pierduseră destinaţia. Se ridicară pereţi împărţind o piesă spaţioasă în patru, cinci chichineţe încercând iluzorii izolări, se improvizară oficii sanitare şi bucătării minuscule — odioasele chicinete, frecvente în epocă; aveau dimensiunile interiorului unui ascensor, dar înăuntru intra un aragaz cu două ochiuri. Parchetul mozaicat din diverse esenţe de lemn nu mai stimula nici măcar amintirea, stucatura şi elementele basorelief ale tavanelor ştirbe şi ologite subliniau sentimentul de ruină şi dezastru. Grădina, mândria Mavrodinilor şi a întregii străzi, ajunsese un

maidan.

În 1980, clădirea fu preluată de un oficiu pentru repartizarea forţelor de muncă. ICRAL-ul o renovă în binecunoscuta sa manieră: pereţi zugrăviţi în verde de WC public, uşi cafenii, zidurile exterioare văruite alb strident, tristeţe de puşcărie, totul după şablonul căminelor culturale de la sate.

Urmă o grădiniţă de copii, evacuată în primăvara anului 1989, Strada Dr. Caracaş intrând în zona de demolare preconizată pentru cartierul Cotroceni. Evenimentele din Decembrie o salvară de ghearele buldozerelor. Scoasă la licitaţie în toamna anului 1993, nu existau moştenitori, fu cumpărată de profesorul Dumitru Mihuţ, întors din Statele Unite cu o importantă moştenire.

Nu o dată, Dan, nepotul profesorului Mihuţ, în lumina aceleiaşi filozofii proprii asupra zadarnicului, reflecta la modul pervers în care soarta poate răsuci intenţiile noastre cele mai nobile.

Profesorul se întorsese din Statele Unite cu o grămadă de bani şi planuri "înălţătoare". Reconsiderându-şi întreaga viaţă, ajunsese la concluzia că era un privilegiat, alesul dintre mulţi chemaţi, uns cu bucuria revelaţiei divine. Mâna lui Dumnezeu acţionase neincifrat şi sigur iar evenimentele pe care le trăia ar fi fost imposibile — ieşind din sfera basmului — fără ţel anume şi intervenţie Atotputernicească. Însăşi neaşteptata moştenire se situa în domeniul irealului. În primul rând, ignorase total existenţa acestui unchi de foarte îndepărtat grad din America şi de câte ori îşi redactase nenumăratele autobiografii cerute în vechiul regim, declarase cu sinceră convingere că nu are rude în străinătate. Sigur, îşi amintea vag că în familie se pomenea uneori de un văr de-al bunicului patern care emigrase după Primul Război Mondial. De atunci însă i se pierduse urma şi nimeni nu se aştepta să mai audă vorbindu-se vreodată despre el. Amănuntul în sine nu prezenta nimic extraordinar, mai modest sau în proporţie de masă, s-a emigrat dintotdeauna, ciudat, cu totul ieşit din comun era însă felul în care se consumase viaţa lui "de cujus", acest Nicolae Mihuţ. Notarul din Montgomery îi punctase momentele importante:

Nicolae sosise în S.U.A. la vârsta de douăzeci şi unu de ani şi, după diverse peregrinări, se stabilise în Alabama. Spre patruzeci de ani, izbutise să facă avere ca agent imobiliar apoi se extinsese, înregistrând acelaşi succes în industria hotelieră. Îmbucurător desigur, dar din nou, nu foarte original. Ceea ce sublinia notarul ca singular, cu totul ieşit din comun era faptul că răposatul nu încercase niciodată să-şi întemeieze o familie.

— ... pentru că, vedeţi dumneavoastră, îi explica el profesorului, în biroul său de la etajul 81 din Bennett Ave, Montgomery, de regulă, prima grijă a emigrantului, indiferent de unde vine, este să se integreze cât mai rapid, să se adapteze modului de viaţă american, să se asimileze societăţii noastre. Apoi, emigrantul se mai simte şi foarte singur. În consecinţă, se căsătoreşte, îşi constituie o familie. De asemenea, învaţă foarte repede că americanii, mari iubitori de copii, media cam patru-cinci de cuplu, privesc cu rezervă pe cei care nu-i au. În caz de incapacitate organică, se adoptă şi nu unul, doi ci cât mai mulţi. Or, pentru a reuşi, trebuie să ţii seama de mentalitatea celor din jur.

— Poate că a aşteptat să-şi consolideze situaţia financiară.

— La treizeci de ani era deja un om înstărit... Mi se pare absolut fantastic ca un om care a trăit cincizeci şi trei de ani în ţara aceasta să nu lase în urma lui decât un cont în bancă... În sfârşit, şansa

dumneavoastră, Mr. Mihuţ.

— Eu spun mâna lui Dumnezeu, corectă cu toată sinceritatea profesorul.

— La fel de ciudat, urmă celălalt, este faptul că ruda dumneavoastră nu a lăsat nici un testament. Gândiţi-vă: la nouăzeci şi trei de ani! Se credea nemuritor? Oameni tineri, în plină forţă decid soarta bunurilor pentru cauză de moarte, testează, încheie tot felul de asigurări. Nu cred că există un singur cetăţean în ţara asta, trecut de treizeci şi cinci de ani care, având un acoperiş al lui deasupra capului, să nu fi hotărât printr-un act legal sau măcar olograf, asupra patrimoniului său în caz de deces.

Dincolo de politeţea desăvârşită, simţeai clocotind nemulţumirea şi chiar indignarea cetăţeanului cinstit, de parcă atitudinea răposatului Nick Mihuţ ar fi frustrat întreg continentul american.

Profesorul constată senin:

— Tot mâna lui Dumnezeu.

Omul îl privi circumspect deasupra ochelarilor. Îşi zicea probabil că românii au un simţ al umorului special. Profesorul se simţi dator să completeze:

— Însuşi faptul că problema e soluţionată de către un om al legii onest, că aţi depus atâtea diligenţe pentru a descoperi la alt capăt de lume moştenitorul legitim este concludent pentru mine. Da... Da... Mâna lui Dumnezeu! Nu voi precupeţi nici un efort ca să fiu la înălţime.

— Hm, la grămada asta de bani, ar fi păcat să ajungeţi prea repede acolo...

Profesorul Mihuţ petrecu şase luni în Statele Unite încercând să pătrundă cât mai adânc esenţa şi specificul acestei uluitoare naţiuni, străbătu oraşe mamut şi localităţi mărunte, acolo unde conform unei teorii unanim acceptate se consumă adevăratul "american life and style" încercă să sesizeze diferenţele dintre coasta Atlanticului şi cea a Pacificului. Ca "intelectual", se simţi obligat să viziteze muzeele mari, dar era prea cinstit cu sine însuşi ca să nu realizeze că de fapt îndeplinea o simplă formalitate (cum ar fi prezentarea de condoleanţe unor persoane indiferente) care-l plictisea cumplit. În cele din urmă, se mulţumi să cumpere albume şi ilustrate cu obiectivele de mare referinţă şi îşi văzu de treabă. Îl fascina vuietul străzii, bulevardele, acele incandescente *avenues,* veselia non-stop, gălăgia, aerul fericit de şcolari scăpaţi în vacanţă, al oamenilor. Printre altele, făcu o constatare surprinzătoare: împotriva tuturor aşteptărilor, viaţa percepută aici, pe viu, se suprapunea perfect clişeelor imaginate în România modelate, evident, de filmele şi mai ales serialele TV americane. Recunoştea strada, interiorul caselor, mobila, figurile oamenilor, drugstore-ul şi băruleţul de la colţul străzii, patronul jovial în apelative şi apostrofe, familiar cu toţi clienţii, frigiderele uriaşe de doi metri burduşite ca un supermarket, picioarele şi danturile hollywoodiene.

Prefacerile din sufletul lui Dumitru Mihuţ, revirimentul fantastic al întregii sale personalităţi se petrecură într-un răstimp extrem de scurt şi într-un ritm care îi tăia răsuflarea. Se întreba dacă nu cumva fenomenul preexistase (marxistul "acumulările cantitative duc la saltul calitativ"), fiind necesar doar un brânci, brânci provocat, în situaţia dată, de şocul înregistrat de europeanul din Est la impactul cu yankeii. Reconsiderându-şi însă viaţa, visele, lipsa de veleităţi, senina resemnare cu care îşi aştepta finalul biologic, abandonă ipoteza. Adevărul — "Revelaţia", har şi dar îngăduit de Dumnezeu — i se dezvălui brusc, când

îi întâlni pe membrii comunităţii religioase *Există speranţă, Domnului Isus îi pasă de tine.*

Scântei maliţioase însufleţeau privirea lui Dan, dar asculta cu toată atenţia. Nu întâlnise încă fenomenul — cel puţin în cercul său imediat de cunoştinţe — iar unchiu-său era ultima persoană despre care îşi închipuise că mai putea fi abătut din drum, smuls habitutidinilor sale adânc, definitiv înrădăcinate. Urmărindu-l cu detaşare dar notând cele mai voalate nuanţe, Dan realiză că Dumitru Mihuţ trăia o stare de spirit complexă. Vorbea ca un "apucat", era excesiv în termeni şi trăiri emoţionale, dar sincer, fanatic convins de tot ceea ce expunea cu pretenţii de teză parafată de mâna divină, iar dacă patosul n-ar fi vibrat autentic, impresionând chiar şi firi mai sceptice, categoric ar fi căzut în ridicol. În acelaşi timp, pentru Dan era clar că perorând, argumentând cum o făcea, acum, transfigurat şi cu privire de iluminat, unchiu-său încerca încă o dată, şi încă o dată, să se convingă pe el însuşi de adevărul "noii religii în viaţă" pe care o propovăduia.

— Vezi?, întreba el pur retoric. Tu ai păcătuit dar Dumnezeu te iubeşte pe tine. Christos a murit pentru tine. Ai fost nelegiuit dar Christos îţi oferă viaţă din belşug... Ţie, mie şi aşa mai departe...

Dan constată realist:

— Să nu dramatizăm... N-ai comis nelegiuiri în viaţa dumitale, n-ai nici măcar corigenţi la activ iar, dacă ţi se oferă belşugul, nu văd de ce n-ai profita.

— A! Exclamă profesorul împungând văzduhul cu degetul, eşti profan! Nu e vorba de belşug — deşertăciune lumească. Christos îţi dăruieşte viaţă din belşug, adică îţi promite viaţă veşnică.

— Nene, chestiunea e prea abstractă pentru mine. E ca şi cum mi-ai propune să fiu om de zăpadă...

Profesorul, neatent, suprasolicită:

— Vrei să crezi în Christos acum?

— Da, concedă Dan. Întrebarea e ce vrei mata acum?

— Când vei fi cu adevărat încredinţat de ceea ce făgăduieşti, va trebui să semnezi un formular ce va fi expediat pe adresa Comunităţii din Atlanta. Tema la care trebuie să reflectezi, înainte de a iscăli, este următoarea: Eşti tu gata să primeşti darul fără plată al lui Dumnezeu?

— Nu ţi se pare că procedura e cam birocratică? Formular, semnătură, eventual un Fax... În fine, m-ar interesa cum vezi dumneata în continuare lucrurile. Ce ai de gând să faci?

— Să-mi ajut semenii, declară cu simplitate bătrânul.

— Adică, practic, cum vezi problema?

— Este limpede ca un clar de lună că Dumnezeu nu mi-a trimis darul său — Revelaţie şi materie — pentru a mă bucura singur de el.

— Concret, unchiule! Treci la baptişti? Te faci misionar? Ridici o mănăstire precum Ştefan cel Mare şi Sfânt?

— Mă voi pune în slujba oamenilor. Baptiştii m-au impresionat mult, dar eu nu mă simt în stare, la vârsta mea, să-mi schimb rânduiala. Mai cred că poţi fi servul lui Dumnezeu, indiferent de arhitectura templului. Toţi suntem bine veniţi în familia Lui.

— Până una alta, surâse Dan, bag de seamă că limbajul ţi l-ai însuşit perfect. Uniforma mi se pare cam fistichie.

Profesorul — purta o cămaşă roşie cu papion galben pai —ridică din umeri:

— Te înţeleg. Şi mie mi se părea că Adevărul şi credinţa sunt mai convingătoare în straie cernite, iar cântecele bisericeşti trebuie să fie

neapărat triste. Acestea sunt superstiţii medievale, ar însemna ca omul modern să nu poată părăsi calea păcatului, din cauza accesoriilor.

Dan vedea însă altfel fenomenul religios: anterie, bărbi nestrunite, figuri famelice şi cam nespălate, chilii fără instalaţie sanitară. Îi era imposibil să asocieze credinţei elemente concrete precum o antenă de televizor, un Cadillac ultimul tip, rachete cosmice, sisteme radar sau, în speţă, o cămaşă roşie cu un papion galben.

— Probabil că în privinţa asta eu sunt un conservator, concedă şi nu se înşela.

— Vezi bine, râse îngăduitor profesorul. Dacă Papa vrea să viziteze China o să ia diligenţa şi corabia cu pânze ca acum trei sute de ani? Astea erau atunci ultima tehnică în materie de mijloace de transport. Dacă avea avion, lua avion.

— Gata, dom'le, m-ai convins. Deşi...

În realitate, nu se putea desprinde de imagini patriarhale şi nu-l vedea în ruptul capului pe Sfântul Petru într-un Boeing, completând formalităţi vamale, sau ridicând ode lui Dumnezeu pe muzică rock.

— Practic, spune-mi la ce te-ai gândit. Cum ai de gând să le vii în ajutor semenilor?

— Am chibzuit îndelung. Am străbătut America vreme de şase luni. Prea puţin pentru a putea afirma că o cunoşti, îndeajuns ca să-ţi faci o idee relativ substanţială. Poate că cel mai mult m-a impresionat acolo grija faţă de om. Adevărata grijă pentru binele lui, suflet şi trup şi care nu are nimic de-a face cu demagogia comunistă. Sute şi mii de societăţi de binefacere, asociaţii şi cluburi, misiuni, consilii şi comitete menite să acopere întreaga suprafaţă a suferinţelor lumeşti. Pentru fiecare categorie de năpăstuiţi, există cineva care se gândeşte la ei. Văduve, orfani, handicapaţi, bolnavi Sida, bătrâni neputincioşi, vagabonzi, copii ai străzii, drogaţi, animale pe cale de dispariţie sau doar abandonate, oameni singuri — toţi se află în atenţia cuiva.

Făcu o pauză ostentativă ridicând cu tâlc arătătorul în aer şi Dan se întrebă ce urmăreşte.

— Bineînţeles, reluă profesorul, deşi nu încap comparaţii, am făcut paralele cu situaţia de la noi. Trebuie să recunoaştem că sub influenţa Occidentului şi pentru a mai drege pe ici, pe colo "imaginea României" în străinătate, ceva, ceva a început să mişte. Fireşte, pe primul plan se află urgenţele — handicapaţii, orfanii, copiii abandonaţi, aziluri de bătrâni dar asta nu înseamnă că celelalte probleme nu există sau nu merită atenţia noastră.

Dan zâmbi:

— Te-ai gândit cumva la un hotel 5 stele pentru patrupezi?

— Nu, dragul meu, răspunse liniştit Dumitru Mihuţ, insensibil la sarcasme. M-am gândit la cei la care nu s-a gândit încă nimeni, la noi. La oamenii singuri.

Dan izbucni în râs. Un râs sincer, clocotitor, plin de tinereţe, cu o minunată dantură sclipitoare şi, văzîndu-l, înţelegeai de ce femeile care-l iubiseră nu-l puteau uita.

— Dumnezeule!, exclamă, să nu-mi spui că ai de gând să deschizi o agenţie matrimonială.

— Nu aşa ceva preconizez. Am intenţia să înfiinţez o societate, un club dacă vrei, dar va fi mai mult decât atât, al oamenilor singuri. Nu-ţi poţi închipui cât de mulţi sunt, de toate vârstele, de toate categoriile sociale şi cât de trişti sunt! Nu ştii ce proporţii capătă suferinţa lor mai ales în metropolă. În Statele Unite, fenomenul e considerat un sindrom: "singurătatea în marele oraş".

— Interesant, îmi închipuiam că vrei să deschizi o casă de rugăciuni

unde să inviţi diverşi predicatori care să propovăduiască adevărul evanghelic sau ceva în genul ăsta.

— Dintre acestea sunt destule. Socotesc că semenii noştri pot fi ajutaţi în diferite forme, în funcţie de suferinţa lor, iar noi suntem obligaţi să acordăm asistenţa noastră acolo unde ne simţim cel mai pregătiţi s-o facem.

— Înţeleg cam pe unde baţi, dar nu văd cum îi poţi ajuta pe oameni să scape de povara propriului eu. Din câte am avut eu prilejul să constat, singurătatea este fie voluntară şi ăştia te trimit la plimbare, fie reprezintă o infirmitate, o incapacitate, o lipsă de vocaţie pentru contactul social.

Profesorul sări de pe scaun, entuziasmat:

— Tocmai pe aceasta o vom corecta! Trata şi corecta! Există o terapeutică, voi angaja un psiholog şi un medic psihiatru; în America, am contactat mai multe asociaţii de gen, am învăţat câte ceva, mi-am adus manuale şi în general am avut ocazia unor observaţii foarte interesante.

— Presupun că vei avea nevoie de un sediu.

Bătrânul dădu din cap, vizibil mulţumit de el însuşi:

— E gata cumpărat. Am găsit o fostă casă boierească în Cotroceni care pentru început mi se pare foarte potrivită. Paisprezece piese plus un hol de 80 de metri pătraţi, o pivniţă amenajabilă — mă gândesc la o sală de biliard şi una de gimnastică — verandă, o grădină minunată... Până ne vom extinde, numărul de activităţi va fi redus. În orice caz, nu va lipsi biblioteca, o sală de şah şi una pentru amatorii de bridge, care pot fi transformate în saloane de dans sau pentru alte festivităţi, o sufragerie-bar şi, prevenind orice eventualitate, vor exista mai multe dormitoare.

Dan îl privi admirativ:

— Văd că te lansezi, nu jucărie!

— Asta încă nu-i nimic, respinse modest profesorul în vreme ce ochii îi străluceau de mulţumire, am planuri mari, numai Dumnezeu să-mi ajute! Voi închiria un autobuz pentru week-endurile însorite şi avocatul meu negociază acum o vilă la Buşteni. Cu timpul, vom avea una şi la mare, vom face excursii în străinătate, iniţial mai modeste, vom organiza un teatru şi o orchestră de amatori... Doamne! Câte nu sunt de făcut!

Dan se ridică şi oprindu-se lângă fotoliul bătrânului, îi cuprinse umerii cu afecţiune:

— Mă uluieşti, nene, pur şi simplu nu te recunosc. Dă-mi voie să te felicit.

Profesorul îi aruncă o privire şireată:

— E destulă treabă acolo pentru doi.

— Îmi închipui. Văd că deja ţi-ai angajat avocat.

— Normal, am nevoie de asistenţă juridică. Am dat anunţ la ziar şi pentru un post de contabil, o dactilografă în limbi străine, un mecanic fochist, un om de serviciu... Asta, deocamdată.

— Iată-te patron în adevăratul sens al cuvântului.

— Mi-ar mai trebui un asociat, de fapt, ceva mai complex. Şi consilier, şi reprezentant în relaţiile cu publicul, cineva în care să am încredere. Mă gândeam că poate tu...

Reflex, Dan se dădu un pas înapoi şi îşi aprinse o ţigară:

— Iartă-mă, nene, mă închin în faţa dumitale, te admir, îmi scot toate pălăriile pe care le am în şifonier, dar chestia nu-i de mine. Îmi lipseşte vocaţia şi în întreprinderi din astea filantropice nu faci nimic fără chemare.

— Cum crezi, făcu bătrânul cam ofensat, există destui amatori de o slujbă.

— Tocmai! Încă o binefacere. Dai pâine unui şomer.

Profesorul îşi fixă ochelarii la rădăcina nasului şi îl privi cu atenţie:

— Spune-mi, Dane, tu te simţi bine aşa, alunecând, fără nici un scop prin viaţă?

Tânărul zâmbi cu blândeţe:

— Aminteşte-ţi că şi matale ai "alunecat" la fel până la şaizeci şi şase de ani şi că te-ai simţit foarte bine. Nu-mi amintesc să te fi plâns vreodată.

— Am dus o viaţă inutilă, care nu a folosit nimănui.

— Slavă Domnului, ai posibilitatea să îndrepţi lucrurile acuma. Eu, unul, nu simt nevoia să schimb sau să îndrept ceva.

— Îmi pare rău pentru tine. Sincer.

Dan îi întinse palma larg deschisă:

— Eu te felicit. Tot sincer. Încerci ceva măreţ şi sper să ţi se taie bine cărţile.

Dumitru Mihuţ declară sibilinic:

— Cărţile le-a tăiat Dumnezeu şi tot El le-a şi fost împărţit.

*

Dan va aprecia mai târziu că achiziţionarea imobilului din Str. Doctor Caracaş în scopuri exclusiv caritabile constituise al doilea gong al dramei ce urma să se desfăşoare.

Al doilea, căci cel dintâi semnalizase cu mulţi ani înainte, pe când bătrânul Mihuţ mai preda fanerogamele sau dicotiledonatele unor clase de utecişti cu coşuri pe bărbie care visau s-o vireze spre patria yankee, iar tânărul Dan, Dănuţ pe atunci, mai bătea mingea pe maidanul din cartier. Doar că, la vremea aceea, nimeni nu înregistrase gongul. Sau aproape nimeni.

Când isteria demolărilor cuprinse Bucureştiul, muncitorii de pe unele şantiere încercară surprize care, intrate în circulaţie şi inevitabil amplificate, aveau să devină legende. Justificat, deoarece muşcătura necruţătoare a târnăcopului sau a buldozerelor avea să dea la iveală, "tezaurizate", secrete vechi. A rămas faimos, de pildă, scheletul unui ofiţer al Armatei Regale Române, în uniformă de campanie, zidit cu treizeci de ani în urmă, în peretele unei clădiri din Ploieşti, sau al unei femei îngropate sub ciment într-o pivniţă vasluiană. Exemplele sunt mai multe. Şantieriştii mai găsiră documente, arhive întregi, cărţi echivalând în epocă ani grei de puşcărie, ascunse de cenzura politică şi ideologică a regimului dar, cel mai frecvent, valori materiale sub diferite forme: aur, undeva o oală cu napoleoni austrieci, altă dată o variantă cu galbeni, cocoşei şi giuvaeruri de preţ. De fapt, fabuloase faţă de cerceluşii de două grame şi doi bani ai "harnicei noastre femei muncitoare, egală în drepturi cu bărbatul, amândoi constructori ai socialismului victorios". Se mai descoperiră de asemenea hârtii de valoare, acţiuni ale unor importante societăţi şi bănci din Vest de maximă actualitate, date fiind dobânzile acumulate în decenii, incredibil de multă valută forte, dolari şi lire sterline în primul rând.

În anul 1945, după decesul doctorului şi pierderea celor doi fii pe front, doamna Maria Mavrodin, bine consiliată de avocatul familiei, o minte lucidă care desluşise criptogramele Yaltei cu mult înaintea unor celebrităţi politice, transformase în aur şi valută întreaga avere mobiliară: tablouri importante, de referinţă ori unde ai fi pus degetul pe harta lumii, argintărie veche, preţioasa colecţie de timbre a doctorului Mavrodin, toate sau aproape toate se convertiră în giuvaeruri, cocoşei şi "galbenii zornăitori" ai epocii moderne: dolarii americani. Cu ajutorul

unui prieten, ofiţer al misiunii militare S.U.A. la Bucureşti, reuşi să transfere doar o parte din activ la o bancă din Elveţia. Evenimentele se precipitară întrerupând operaţiunea care, dată fiind importanţa contului şi secretul întregii manevre, se desfăşura eşalonat. O greşeală de tactică dar mai ales inerenta oboseală sufletească de după trei decese grele, o împiedicară pe Maria Mavrodin să părăsească ţara la timp. Astfel, anii de după Naţionalizare o găsiră într-o debara mansardată, mizeră, dar posesoarea unei averi lichide de nebănuit. Numerarul şi bijuteriile ascunse într-o lădiţă de marmeladă —sicriaşele acelea din lemn de care bucureştenii, trăitori ai acelor ani şi le mai amintesc desigur — se afla zidit într-unul din pereţii mansardei. Uneori, gândindu-se la paradoxul dintre precaritatea existenţei ei zilnice — n-avea cartelă, fermoarele de la şoşoni stricate, le prindea cu ace de siguranţă, mânca simbolic gătindu-şi pe un primus etc. — şi averea autentică de care o despărţeau doar câteva cărămizi şi o coajă de tencuială, îi venea să râdă. Banii ascunşi însă şi certitudinea că aceştia garantau "dincolo" — bărbia se îndrepta spre Apus — fericirea lui Tudor, cel de-al treilea fiu, îi dădeau forţa de a trăi. Era încredinţată că într-un fel sau altul ei doi vor fi în stare să escaladeze graniţa. Izbutiseră atâţia oameni, chiar dintre cunoştinţele lor, încât avea dreptul să spere "iar cu bani, totul este posibil".

Dar condamnarea şi executarea lui Tudor în 1953 îi epuizară filonul rezistenţei. Maria Mavrodin îşi pierdu minţile. Nebunia blândă, fără manifestări turbulente publice sau panorame de stradă o scutiră de sechestrarea în vreun ospiciu. Cei care au cunoscut-o în ultimii ei ani vorbesc despre o fiinţă inofensivă, tăcută, cu un permanent surâs uitat pe buze. Abordată direct, răspundea doar cu afirmaţii sau un scuturat îndelung din cap şi, în general, părea lovită de amnezie totală. Existenţa ei de dinainte putea, din acest punct de vedere, să fi aparţinut altcuiva. Poate că uitase şi de averea ascunsă în zid.

Oricum, Maria Mavrodin luase secretul cu ea în mormânt. În afară de ea, doar Tudor avusese cunoştinţă de existenţa tezaurului. Dar trecuseră patruzeci de ani de când nici pentru Tudor amănuntul — căci devenise amănunt — nu mai avea nici un fel de importanţă.

...Şi, totuşi, această poveste de demult generase drama care se înfiripa acum, în ultimele zile de octombrie ale anului 1993. Constituise primul gong.

CIRCUMSTANŢE

Inginera Cornelia Ciurea răspunse printre primii anunţului din ziar. Deşi la pensie, din obişnuinţă şi din principiu, continua să se scoale la ora şase dimineaţa. Nimic nu justifica trândăveala, a da o destinaţie patului, alta decât cea străbună (cel puţin aşa se petrecuseră lucrurile în neamul ei), de mijloc de odihnă noaptea şi numai noaptea, pe un interval strict de şapte ceasuri, i se părea indecent. De câte ori îşi amintea că noră-sa "împuţea aşternutul" până spre prânz, i se zbârlea părul de mânie. Reflex, asocia fenomenul cu o viaţă dezordonată, chefuri şi nopţi pierdute, restaurante şi baruri (crimă!), într-un cuvânt, destrăbălare.

În dimineaţa zilei de 22 octombrie, se trezi ca de obicei, intrând imediat în cotidian: spălatul până la brâu şi o toaletă sumară(nu se farda), părului tuns bărbăteşte îi era de ajuns un singur pieptene, dinaintea garderobului deschis nu avea ezitări, acel *l'embarras du choix* propriu femeii cochete, nehotărâtă în alegerea unei vestimentaţii sau alta. De altfel, avea foarte puţine lucruri. Când îşi cumpăra o rochie,

obiectivele erau precise. Adică, să fie comodă, practică (tradus, valabilă în toate ocaziile şi la piaţă şi la bal — cine descoperă formula ia premiul Nobel!), şi să ducă la tăvăleală. Ca un obiect să fie considerat cumsecade şi nu bani aruncaţi pe fereastră, trebuia să reziste minimum zece ani iar principiul era că un lucru nu va fi înlocuit cu altul pînă ce precedentul nu era complet uzat, recte bun de azvârlit la gunoi. Dar nici atunci nu se îndura să-l arunce, ci îl dăruia cu generozitate portăresei sau femeii de serviciu de la birou, ambalându-l în tot soiul de însuşiri — "e *ştofă* bună cum nu se mai face azi, am luat-o când m-am măritat, trebuie s-o ţeşi puţin la tiv" — şi recomandări la fel de minuţioase: "ai grijă, să nu o storci când o speli, o agăţi pe un umăraş şi pe urmă o întinzi cu un fier moale..."

După ce îşi făcu patul cu tot dichisul, deşi nimeni nu-i intra în casă cu anii, îşi prepară ceaiul. Pe bâjbâite, căci deşi încă întuneric în bucătărie, nu se îndura să aprindă lumina. "La cât a ajuns kilowatul, nu-ţi mai dă mâna să risipeşti". Adăugă la ceai patru biscuiţi şi o linguriţă de gem. Toate consumate în picioare, cu gesturi precipitate, pe furiş, parcă.

La ora 7, termină de parcurs ofertele de serviciu din gazetă. Extrase câteva numere de telefon şi, luând aparatul pe canapea, începu cu ceea ce i se păru ei mai interesant. Era anunţul profesorului Mihuţ.

Peste un sfert de ceas, se îndreptă spre metrou dreaptă, cu pas ţanţoş şi dubla bărbie înfiptă în piept. Era o persoană mulţumită de ea însăşi, încredinţată că are drept (şi a făcut totul ca s-o merite) la consideraţia celor din jur. O persoană cât se poate de respectabilă.

Aşa i se păru şi profesorului Mihuţ. O învălui într-o privire cuprinzătoare şi în sinea lui se declară mulţumit. Avea de-a face cu o femeie serioasă şi muncitoare, modestă. Deşi se întorcea din zări policrome, păstra, ca valabile aici, baremurile autohtone de apreciere. În consecinţă, îi făcură o bună impresie chipul păstos, fără urmă de machiaj, pălăria sărăcuţă trasă până pe sprâncene, nu din cochetărie ci menajând o sinuzită rebelă, pardesiul cafeniu, fără nici un model, o bucată de pătură cu mâneci şi nasturi, pantofii solizi, "de ploaie", cu un toc pătrat modern acum douăzeci şi cinci de ani, diplomatul din plastic maro, rămas de pe vremea când mai era la serviciu.

Cornelia Ciurea se simţi, în schimb, mult mai puţin entuziasmată. Vestonul în carouri galben cu negru i se părea de circ, cămaşa orange prea fistichie, fularul lung până la genunchi de pe altă lume. Ansamblul era neserios, total deplasat mai ales la un om bătrân. Nemulţumirea şi-o camuflă însă în spatele unui surâs crispat. La o urmă, caraghiosul ăsta era patronul, iar serviciu la vârsta ei nu se grăbea să-i ofere nimeni. Se căutau oameni tineri chiar când spaţiul concret de lucru îl constituia un birou mizerabil, la capătul unui culoar întunecos sau într-o gaură de subsol, unde publicul nu avea acces. Acolo însă, unde prin specificul activităţii, trebuia să dai nas cu muşterii, magazine, "buticuri", birturi de tot felul, pretindeau, în plus, picioare de doi metri şi mutre date cu bidineaua.

În timp ce-şi scotea mănuşile, Cornelia Ciurea cuprinse cu coada ochiului întreaga încăpere. O masă, un fişier, două scaune. Mirosea a zugrăveală proaspătă, pe geamuri se mai vedeau urme de var, pe jos, încă nestrânse, ziare, cârpe, unelte de zidărie. Profesorul Mihuţ îi ieşi în întâmpinare:

— Mă scuzaţi, încă nu suntem gata dar, într-o săptămână, va arăta cu totul altfel. Sunteţi, deci, doamna Ciurea, contabilă...

— Cercetător în Ştiinţe Agronomice, îl corectă cam abrupt femeia, dar unsprezece ani am lucrat în contabilitate. Din 1970 până în 1981, când ne-a scos Ceauşescu din institute şi ne-a trimis pe tarla. Deschise

servieta diplomat şi scoase un dosar voluminos: Aveţi aici întreaga mea activitate în documente.

— Lăsaţi, păru jenat bătrânul. Am să mă uit mai târziu. Bănuiesc că n-aţi vrut să părăsiţi Bucureştiul. Vă înţeleg foarte bine, şi eu sunt un citadin înverşunat...

— Motivele mele au fost de cu totul altă natură, declară uscat Cornelia Ciurea. Aveam un copil mic şi ambii părinţi suferinzi, în imposibilitatea de a se ajuta singuri. Eram singurul lor sprijin.

— O, da, se fâstâci profesorul, îmi dau seama, îmi pare foarte rău, sunt convins că ne vom înţelege perfect...

— Sunt de acord cu o perioadă de probă de treizeci de zile.

— Nu cred că e cazul... ăăă... se simte imediat că sunteţi o persoană foarte capabilă... De altfel, pentru început, volumul nostru de activitate va fi destul de redus.

— Mulţumesc. Nu vă supăraţi, ce specific are instituţia dumneavoastră? În anunţul din ziar n-aţi inserat nici un fel de informaţie.

Profesorul răspunse limpede:

— Umanitar. M-aţi întrebat de specific, nu? Eminamente umanitar.

— Aha, făcu Cornelia Ciurea, dar din tonul exclamaţiei nu se putea deduce nimic. Mai concret, vă rog, dacă nu vă deranjează.

— Deloc, e dreptul dumneavoastră s-o ştiţi. Ne-am propus să ajutăm o anumită categorie de oameni. Cei singuri.

Ochii lăptoşi ai femeii se bulbuşară:

— Vă referiţi la bătrânii din aziluri?

— Nu, doamnă. La semenii noştri singuri, de pretutindeni. Din cartier, de la serviciu, de pe stradă, sute şi mii de oameni care au nevoie de asistenţă sufletească.

Cornelia Ciurea, femeie practică, cu picioarele — numărul 41

— zdravăn înfipte în pământ, pentru care mărul va fi totdeauna doar un măr, adică un fruct care a ajuns acum la mii de lei kilul şi nu poama oprită a Paradisului, iar Luna numai şi numai Lună, un astru, component de bază al chimiei cereşti şi niciodată "sandală de aur, felinar celest al amanţilor curvari" şi alte prostii, simţi că păşeşte pe un teren nesigur. "Aici, se ascunde ceva suspect", îşi zise, încercând să ghicească ce afaceri murdare ar putea camufla o firmă filantropică. Nu-i plăceau situaţiile neclare, şmechereşti, ilegalul chiar şi în formele sale cele mai nevinovate

— o floare ruptă dintr-un parc, de exemplu — o îngrozea. Simţea însă că nu are încotro, până acum nu găsise nimic de lucru, pe unde încercase nici măcar nu fusese luată în seamă. (După ce că e babă, explicase un patron în spatele Corneliei, mai e şi antipatică. Când o vezi, îţi merge rău toată ziua). Iar să zacă acasă, fără să facă nimic, cu ochii zgâiţi pe fereastră sau la televizor, zi de zi şi an lungi de aici încolo, vegetând şi hibernând, hotărât, nu putea. Cu toată sinceritatea, prefera să moară.

— Cred că e inutil să precizez, simţi ea nevoia să se asigure, că nu voi semna şi nu voi gira nici un act, nici cea mai neînsemnată hârtie fără a fi încredinţată de perfecta sa legalitate.

— Dumnezeule!, exclamă stupefiat Dumitru Mihuţ, ce vă trece prin minte? Ce vă închipuiţi că-i aici? Un gang mafiot? O bandă de gangsteri?

Cornelia Ciurea îşi plimbă hotărâtă degetele cu unghiile retezate scurt pe marginea mesei, indicând o atitudine fermă:

— Eu nu-mi închipui nimic. Am vrut să pun doar lucrurile la punct ca să nu avem discuţii mai târziu. Dumneavoastră decideţi.

Primul impuls al profesorului fu să renunţe la serviciile femeii acesteia grase şi lipsite de orice farmec. Samaritheanul din el însă era

mai puternic. "Încă o năpăstuită care trebuie ajutată. Nu a venit de plăcere la mine, n-o văd deloc fericită la ea acasă".

— Eu am decis. Completă cu blândeţe: Dacă puteţi însă, vă rog să zâmbiţi mai des.

Cornelia Ciurea nu ar fi fost mai surprinsă nici dacă i-ar fi cerut să-şi scoată chiloţii. Replică glacial:

— Nu fac reclamă la Colgate, mă interesează doar postul de contabilă. Când pot să încep?

— De mâine. Ce pretenţii de salarizare aveţi?

Femeia respiră adânc. Îi venise rândul la zar şi era convinsă că îl va lăsa cu gura căscată:

— Mă veţi retribui în funcţie de posibilităţile pe care le aveţi şi, bineînţeles, de calitatea muncii prestate.

În uşă, se ciocni de Olimpia Fabian care dădea să intre, adresând încă de dincolo de prag un surâs strălucitor întregului univers. Ciripi drăgălaş:

— Bună ziua...

Cornelia Ciurea îi aruncă o privire scurtă şi o califică la fel de scurt: *"băboi* nebun". Bereta roşie pusă ştrengăreşte pe pletele paj, decolorate cu perhidrol, trenciul scurt, abia depăşind genunchii şi strâns zdravăn în talie cu o centură lată, le-ar fi putut purta şi o fetiţă. Chipul brăzdat însă, chiar dacă fusese scutit de moliciuni, era bine trecut.

Ochiul necruţător al Corneliei diagnostică aproape exact: "Asta-i mai bătrână ca mine. Şaptezeci bătuţi pe muchie". Şi, din nou, simţi că alunecă, era ceva suspect în toată afacerea iar nesiguranţa, în general, îi alunga buna dispoziţie. În grădină, un bărbat în vârstă pe care nu-l văzuse la venire, înarmat cu un târn uriaş, trudea să strângă gunoiul adunat probabil de ani de zile. Bălării, ziare vechi, cutii de conserve, cartoane de ouă şi de ţigări, o mizerie incalificabilă care spuneau destul despre gradul de civilizaţie al vecinilor. Omul nu izbutise să cureţe nici măcar un sfert din curte şi până îi va da de capăt, socoti agronoma, îi trebuia pe puţin o săptămână. Şovăi doar o clipă, apoi se apropie cu pas hotărât, reflectând că ar putea obţine, fără a avea aerul că o face înadins, unele informaţii. Abordă instinctiv tonul superior cumsecade pe care-l folosea cândva cu subalternii, femeile de serviciu sau vânzătoarele alimentarei din cartier:

— Bună ziua...

Bărbatul se îndreptă din şale şi îşi ridică privirea. Brazde adânci îi traversau chipul galben murdar în toate direcţiile. Transpuse pe o bucată de hârtie, toate crestăturile acelea drepte, paralele retezate, curbe şi zigzaguri ar fi sugerat grifonajul unui preşcolar în primele zile de grădiniţă. Era scund şi înfiorător de slab, numai oase şi vene dând impresia unei frânghii puternice, împletite în trei. Altfel, părea solid, rezistent şi în afară de faptul că era ştirb nu fusese bolnav o singură zi în viaţa lui. Şi acum, deşi era rece şi umed, purta doar o vestă de lână cafenie peste cămaşa cu mânecile suflecate.

— Săru' mâna...

Cornelia Ciurea, butonându-şi mănuşile cu un aer aferat, observă în treacăt:

— Cred că a fost o grădină frumoasă aici. Păcat...

Nea Gică zâmbi cu înţelepciune:

— De fost, a fost, asta o vede orişicine, dar aşa se întâmplă până când nu-i bătătura omului. Dacă-i al tău, te pui şi pentru un băţ de chibrit, dacă-i a lu' altu', poa' să ia şi foc. Aşa ne-a lăsat Dumnezeu, conchise şi se căută în buzunarul cămăşii după o ţigară.

— Cum s-ar spune, zâmbi inginera, dumneata eşti un adept... ă...

ă... adică eşti de acord cu privatizarea. Spune-mi, te rog, lucrezi de mult aici?

Nea Gică îşi ridică ochii peste palmele făcute căuş care fereau flacăra brichetei ieftine:

— Adică, la don' profesor?

Cornelia Ciurea îi întâlni privirea cu o tresărire lăuntrică. Era pătrunzătoare, fermă — nici umbră din timiditatea caracteristică omului simplu când stă de vorbă cu "boierii" — neaşteptat de inteligentă. Se înfioră: "Totul e ciudat aici".

— Da, la domnul Mihuţ. Îl cunoşti de mult?

— De mult, d'alaltăieri, râse. Mă trimise un vecin, că eu mai citesc ziarul, da' nu cu de-amănuntul. Vezi, zice, că un procopsit din ăştia noii caută un mecanic fochist. Am venit într-o doară, că la anii mei şi cu şomeri mulţi nu prea e rost de slujbă. Am avut noroc... Eu zic că-i om cumsecade...

— Aşa am auzit şi eu, spuse moale inginera.

— Este, repetă convins Nea Gică. Zicea şi vecinul, aseară, la o ţuică... L-am cinstit, vezi bine. "E om bun, popular, zice, te-a primit fără tocmeală, salar bun, nu s-a uitat că eşti în etate. De-ar fi toţi ca ăsta, n-am mai căuta raiul în cer..."

— Da, da, făcu femeia maşinal, are dreptate. Realiză că nu poate să scoată mare lucru şi puse brusc capăt discuţiei: Îţi urez succes. De altfel, cred că o să ne mai vedem. Cum ziceai că te cheamă?

Bătrânul râse:

— N-am zis în nici un fel. Mă cheamă Niţu, da' toată lumea îmi zice Nea Gică...

Cornelia Ciurea plecă îngândurată. Convorbirea cu Niţu, mai corect spus, personalitatea acestuia îi sporise starea de nelinişte.

Omul nu i se părea autentic, intuia în subteran "făcătura", ceva construit pentru uzul public. Artificialul era subtil dar asta nu-l disculpa, plebeismul evident dădea impresia unui machiaj artistic, iar limbajul confecţionat, de mahala antebelică îi înşela poate pe alţii, dar în nici într-un caz pe ea. Mai presus de toate însă, îl trădau privirea şi dezinvoltura, lipsa de emoţie într-un dialog cu o persoană importantă şi pe care Cornelia o califica drept obrăznicie abia camuflată, insolenţă improprie claselor de jos când nu se află în conflict deschis cu "intelectualii".

"Prea multe ciudăţenii — şi de aici, până la lucru grav, lucru ticălos, pentru Cornelia Ciurea pasul era de purice — îngrămădite pe o palmă de loc".

Bizar până la exotic, iresponsabil şi sfidător în peisajul economic actual era însuşi scopul întreprinderii. Cam original, zi suspect... Başca persoanele întâlnite!

Se uită la ceas. Abia 9 şi jumătate. Deşi avusese de gând să zăbovească în oraş la cumpărături, să dea o raită prin magazine, eventual să strecoare un ochi discret în buticul noră-si, adulmecându-i matrapazlâcurile şi "fiţăraia de damă", se simţea atât de indispusă, încât se duse direct acasă. Bău o ceaşcă de ceai de muşeţel, îşi puse pâslarii şi încremeni într-un fotoliu, tremurând de frig. Caloriferele nu funcţionau până la 1 noiembrie, radiatorul consuma electricitate. Pentru prima dată de când se ţinea minte, ar fi avut chef, în plină zi, să se bage în pat cu o sticlă fierbinte. Dar asta ar fi însemnat să dea dovadă de o slăbiciune de neiertat. Continuă să tremure, stană de piatră până la orele amiezii.

*

Fără angoasele şi calificativele dure ale Corneliei Ciurea, profesorul Mihuţ trăia vis-à-vis de noii săi angajaţi, o stare de spirit asemănătoare. Adică toţi i se păreau mai mult sau mai puţin curioşi, toţi — categoric ieşiţi din comun. Dar singularul are nuanţe. Îl înregistrezi neutru, fără reacţie, te amuză şi atunci devine simpatic sau te pune serios pe gânduri. Inventariind angajările de peste zi, profesorul conchise că avea parte de toate variantele. Desigur, dintre "ciudăţenii", cea mai amuzantă ca persoană era de departe Olimpia Fabian. Calitatea ei cea mai fermecătoare era că te punea de la început în gardă şi că râdea împreună cu tine.

— ... cu tine, râzând de ea însăşi, îi explică lui Dan, ceea ce n-am mai întâlnit în viaţa mea.

— E cretină?

— În nici un caz. Dacă ai închide ochii şi ai lăsa-o să vorbească, ţi-ai putea închipui că-i o copiliţă isteaţă de cincisprezece-şaisprezece ani, pusă pe ştrengării. Şi bănuiesc că aşa se şi simte în sinea ei.

Bătrânul Mihuţ începu să râdă emoţionat, reconstituind intrarea de operetă a Olimpiei în biroul lui. Un bună ziua, tril de păsărică, zâmbet luminos, o schiţă de reverenţă graţioasă. Vioiciunea şi acordarea mişcărilor (nu ţepene şi întrerupte ca la vârstnici) trădau o condiţie fizică excelentă, gimnastica susţinută zilnic. Mihuţ se ridicase de pe scaun plăcut surprins:

— Doamna?

— Domnişoara Olimpia Fabian.

Îl corectase cumva subliniat, prompt şi voioasă nespus. Avea aerul că se miră singură şi cu neobosită plăcere de situaţia în sine. Începuse să chicotească, Dumitru Mihuţ se molipsise şi la un moment dat se treziră râzând amândoi cu poftă. După mai puţin de două minute, avea impresia că o cunoaşte de când lumea. Realiză uluit că se simte extraordinar de bine în prezenţa ei şi că, deşi era un formalist, timid pe deasupra, trebuia să se controleze pentru a păstra limbajul convenţional. Olimpia şi "tu" i se urcau instinctiv pe buze.

— E atât de drăgălaşă, că aş fi angajat-o chiar dacă n-ar fi pus în viaţa ei mâna pe o maşină de scris.

Lui Dan, pentru o femeie de şaptezeci de ani, calificativul de drăgălaş îi suna cam nesăbuit, dar de la o vreme tot ce făcea unchiu-său era într-o ureche. Observă zâmbind:

— A început să-ţi placă genul "minore"?

— Aşteaptă numai s-o cunoşti! Nu are nimic din babornița care face pe păpuşica. Asta-i ea, autentică sută la sută. Nu-ţi mai spun că am făcut o achiziţie fantastică. E o profesionistă extraordinară!

— De unde ştii?

— A ţinut să-mi dea imediat o probă. Bate fără să se uite măcar pe maşină, trei pagini într-un sfert de oră, nici o greşeală. Nota bene, bate în trei limbi străine şi acum mi-a spus că urmează un curs intensiv de germană.

Dan începu să râdă:

— Uite una care nu are complexe de vârstă.

— Îţi spun eu că-i formidabilă! Am avut noroc să dau peste ea.

— Ce salariu?

— Pentru început, ne-am înţeles cu 300 000 lunar. Orele suplimentare se vor plăti separat, evident.

— Hm, pentru o copiliţă, nu s-ar putea afirma că e prea naivă.

— Eşti nedrept! Prestează o muncă de înaltă calificare, cu extremă exigenţă.

— Nu mă îndoiesc... Ai idee cam care-i salariul unui inginer cu vreo

trej' de ani vechime?

Profesorul dădu din umeri iritat:

— Eu nu exploatez pe nimeni şi, chiar aşa, am impresia că mă bucur de un chilipir nemeritat.

— Ei, ai tot timpul să te îndrepţi. Ai mai angajat pe cineva?

Profesorul luă o foaie de hârtie şi îşi potrivi ochelarii, nu la rădăcina nasului, cum se procedează în mod obişnuit, ci pe după urechi.

— În principiu, avem cam toată echipa. Oricum, personal suficient ca să putem demara.

— Despre tipul din curte, ce ştii?

— Niţu? Un om de treabă care a muncit toată viaţa şi acum încearcă să nu stea degeaba. Îşi cârpeşte şi el cum poate pensia. De ce mă întrebi?

Dan trase ultimul fum şi strivi mucul în scrumiera improvizată pe o farfurioară ciobită de cafea.

— Ca chestie. E o figură interesantă, aş zice gorkiană.

— Ce vrei să spui?

— Are un aer specific... Al vagabonzilor de profesie, aş zice, ai impresia că nimeni şi nimic nu-l poate lua prin surprindere. O mască perfectă pentru *Azilul de noapte.*

— Aiureli, respinse profesorul. E un amărât marcat de viaţă şi atâta tot.

Un ciocănit convenţional în uşă, care nu aşteptă răspunsul, îl întrerupse. O tânără — tinereţe extremă, optsprezece sau nouăsprezece ani — îi salută zâmbind. Degajarea, siguranţa pe care le emana întreaga ei fiinţă aveau însă cel puţin zece ani mai mult.

— Sunt vecina dumneavoastră, şi îşi răsuci instinctiv privirea spre dreapta, sărind gardul dincolo de care se vedea o casă curăţică, cenuşie cu o grămadă de ghivece înghesuite la ferestre.

Profesorul păru încântat de cunoştinţă şi i se adresă, cât se poate de amabil:

— Vila aceea cu muşcate? Tocmai o admiram. Deci, acolo locuiţi... Bravo...

Pe buzele lui Dan alunecă un zâmbet fugar: "De ce, bravo?"

— Da, confirmă fata. Stau cu părinţii.

— Se vede că sunt oameni gospodari. Totul e atât de curat şi îngrijit...

— Nu fac nimic altceva toată ziua.

Dan începu să râdă, cercetând-o mai atent. Puştoaica arăta bine, bine de tot. Cam comună, dar totul corect geometric, totul perfect avuabil. Nu trebuia să ascundă sau să corecteze nimic. Păcat că părea văzută, întâlnită în alte zeci de exemplare. Impresia era amplificată de vestimentaţia, devenită aproape uniformă, arborată de japiţele care dădeau târcoale Intercontinentalului sau se aflau "în tragere", bătând trotuarul din faţa Hotelului Bucureşti. Un mini de piele, extrem de mini — două palme sub buric — o giacă, cizme înalte cu toc cui. Părea foarte mulţumită de ea însăşi şi, fără să se lase rugată, îşi debită dintr-o suflare întreg curriculum vitae.

Dan era un bărbat prea versat ca să nu-şi dea seama că o impresionase şi că dorea la rându-i să impresioneze, că vorbea şi consuma joc de şolduri doar pentru el dar şmecheră, evita să i se adreseze exclusiv, distribuindu-şi politicos atenţia. Deşi nu proastă, Sanda Ionuţ nu ştia încă să-şi joace cartea, îşi pierdea atuurile, lăsând uşile de la dormitor vraişte. "Se dezbracă prea uşor, mai repede decât ai coji o banană, conchise surâzând golăneşte: Hm! E o veselie la asta între picioare!..."

—... şi aici merg pilele, ce credeţi? Locul i l-a luat fata primarului de la sectorul 4 şi al doilea, o proastă de la Chitila, dar trăieşte cu unul din sponsori, Ispas, l-aţi văzut şi la televizor, ăla cu Banca de Construcţii... Eu am luat locul 5, da' pe bune şi întâiul la Miss Giuleşti.

— Trebuie să perseveraţi, spuse convenţional profesorul.

— Bineînţeles. Acum mă pregătesc la Casa de Modă Yvette, în primăvară sunt trei Missuri: Mărţişor, Florar şi Balcani, se ţine la Sofia...

— Foarte bine... Spuneţi-mi, domnişoară, vă pot fi cu ceva de folos? Aş fi încântat să vă pot ajuta.

Sanda Ionuţ îşi schimbă poziţia, expunând un "trei-sferturi", studiat, remarcabil ca linie.

— Ştiţi... am auzit că angajaţi... La primăvară, precis prind eu un Miss.... Mi-a spus-o şi doamna Yvette... E mai mult ca sigur şi după aia încep să curgă comenzile. Dar, până una alta, mi-ar trebui o slujbă. Se grăbi să precizeze: Nu că nu m-aş descurca, dar ca să scap de gura lui taică-meu. Ăsta ar fi fericit să mă vadă în fabrică, fin'că aşa a apucat el şi nu l-a dus capul la mai mult.

Întinse mâna după pachetul de ţigări lăsat pe masă de Dan:

— Îmi permiteţi?

Dan o servi amuzat: "Asta întâi ia şi pe urmă cere voie".

Bătrânul Mihuţ clipi des, vizibil încurcat:

— Ştiu eu ce să vă spun, domnişoară... Nu cred că am ceva potrivit pentru dumneavoastră. Cam ce v-ar interesa?

Sanda râse arătându-şi dinţii sclipitori:

— Păi dumneavoastră ştiţi mai bine ca mine de ce aveţi nevoie. Pot fi top model, adică să pozez pentru reclamele firmei, să vă fac un clip la televiziune sau însoţitoare când vă vin delegaţii de străini. M-aş descurca şi în *public relations...*

Profesorul, organic serviabil şi incapabil de vreun refuz când era solicitat direct chiar înainte de a fi aflat că "Există speranţă; Domnului Isus îi pasă de tine", se uită derutat la nepotu-său:

— Tu ce zici, Dane? Am putea găsi ceva pentru domnişoara?

Fata declară generoasă, pe un ton care dădea impresia că vrea să sară în ajutorul bătrânului:

— Accept orice, slujbă să fie. La urma urmei, e ceva provizoriu, şi zâmbi modest "uite, ce fată înţelegătoare sunt eu!"

Dan îşi prinse bărbia în palmă, acuzând un aer de profundă concentrare. În privirea subţiată zburdau drăcuşori.

— Din câte ştiu eu, şi ridică de pe masă, ca pentru a întări cele spuse, notiţele bătrânului, a rămas un singur post neocupat.

— Care?! se interesă Dumitru Mihuţ ducându-şi degetele la gură.

— Ia gândeşte-te! L-ai angajat pe Niţu pe post de mecanic, fochist, electrician, grădinar şi cred că e mai mult decât poate duce un singur om în spinare.

— Dacă n-o să răzbească, o să-i luăm un ajutor, dar nu văd unde vrei să ajungi.

— Păi, simplu! N-ai femeie de serviciu.

Profesorul se înecă. Exclamă consternat:

— Dane! Ce-i cu tine?!

Tânărul ridică din umeri.

— M-ai întrebat ce post liber mai avem în schemă. Ăsta-i singurul. Pe de altă parte, domnişoara a afirmat că e dispusă să accepte orice ofertă. Unde-i neînţelegerea?

Sanda, roşie ca focul, îşi încleştă pumnul în buzunarul giacăi. În cealaltă mână îi tremura ţigara. În clipa aceea, ar fi dat orice, oricât, chiar şi premiul de Miss, în schimbul unei replici zdrobitoare. Ca prim

impuls, i-ar fi pus masa în cap şi ar fi plecat trântind uşa, să sară din balamale. Faţa sângerie deveni albă ca varul şi cu un efort care prefigura multe în legătură cu evoluţia ei viitoare, izbuti să se stăpânească. Rosti cu voce răguşită, dar sigură:

— Primesc.

Dan o cercetă iute, fără a-şi putea reprima surpriza şi un sentiment de admiraţie. "Are ceva stofă. Alta s-ar fi mulţumit să mă înjure şi să iasă de pe teren, ondulându-şi fesele". Încercă să-i prindă privirea, dar fata şi-o ascunse sub pleoapele coborâte.

— Ce-ai avut cu ea? întrebă profesorul. De ce ai jignit-o? Din capriciu? Ţi-ai făcut pe gratis un duşman.

Tânărul ridică din umeri. Oricum, o uită înainte ca uşa să se fi închis în urma ei.

*

— Ţi-am zis eu că reuşim?

— Mi-ai zis.

Saşa Diaconu tremura încă de emoţie. Arătă vitrina unei ceasornicării:

— Uite, se împlinesc exact zece minute de când am din nou serviciu. După 18 luni, 3 săptămâni şi 2 zile. Nu-mi vine să cred... Leşină mama şi Veruţa când le-oi spune.

Îşi simţea inima şi un nod de lacrimi zăgăzuite în grumaz, gândindu-se la bucuria de acasă. Crinu zâmbi, îndreptându-şi taşca pe umăr:

— Ăsta-i tot secretul, să crezi tu în primul rând, să fii sigur de tine. Se transmite ăluilalt. M-am prins şi la şcoală. Chiar dacă nu prea vezi materie, trebuie să arăţi că nu ţi-e frică. Priveşte ţintă în ochii *teacher*-ului, vorbeşte răspicat şi ai câştigat setul.

Saşa se uită cu admiraţie nefăţărită la puştiul ăsta de 16 ani care părea că nu mai are nimic de învăţat de la viaţă. Pentru el, totul era simplu, rectiliniu, totdeauna existau soluţii, nu trebuia să întrebe pe nimeni ce are de făcut.

— Lasă că şi tu pui mâna pe carte. Chiar dacă mai chiuleşti, îţi vezi de treabă.

— Chiulesc şi doar dacă sunt obligat pentru că mă întreţin singur, nu ca să vizionez un film. Chestia mea deşteaptă e că la ora următoare, mă duc cu lecţia învăţată. Fraierii, după ce au făcut zonă săritoare, se scuză că au lipsit la explicaţie.

Saşa Diaconu îi prinse braţul într-un gest spontan, plin de afecţiune:

— Tu ai să reuşeşti în viaţă. Ai darul victoriei.

Crinu îi adresă un surâs plin de lumină. Saşa era cu douăzeci de ani mai mare, inginer, cunoscuse şi dragostea, dar toate astea se consumaseră fără să lase vreo urmă pozitivă. Părea mereu luat prin surprindere, tot atât de lipsit de experienţă ca un băieţaş. Chiar în relaţiile lor, Saşa se simţea şi se lăsa tratat ca un frăţior.

— Ce faci acum, te duci la şcoală?

— Doar la *mate,* că n-am notă şi vreau să scap. După aia, mă tirez. I-am promis doamnei Leontescu, o ştii, aia de la etajul 2, că-i scot azi carnetul de sănătate, pe urmă dau o fugă pe Moşilor să cumpăr merinde pentru *Cihuahua* lui don' Vlaicu. Al naibii, Hercule — aşa-l cheamă —, numai conserve italieneşti consumă.

— Serios?!

Crinu începu să râdă. Albicios, cu trăsăturile nesigure —gelatină cretoasă, Saşa semăna cu un brânzoi mirat.

— Asta-i situaţia! Spaghetti cu pui, colţunaşi cu carne de viţel. Ca desert, bomboane cu nucă de cocos.

— Îţi baţi joc de mine?

— Dacă nu mă crezi, du-te acolo şi bagă un far. Merită să te uiţi la preţuri.

— Fantastic!

Şi i se părea într-adevăr fantastic, indecent, lipsit de elementar bun simţ ca unii să-şi răsfeţe dobitoacele cu bucate scumpe, exotice (de două ori în viaţa lui mâncase friptură de viţel, nuci de cocos — niciodată), în vreme ce el cu maică-sa şi cu soră-sa nu mai cumpăraseră carne de un an întreg şi o gustaseră doar la un parastas din vecini. Adică *Cihuahua* lui don' Vlaicu, şobolanul ăla cu urechi de liliac era un privilegiat, trăia mai bine decât el, intelectual cu studii superioare.

— Pot să-ţi spun că-s delicioase. Am fost curios, îţi dai seama.

Saşa îşi umezi buzele senzuale, moi însă, lipsite de contur, nu inspirau.

— Mi se pare cumplit de nedrept, când alţii mor de foame.

— Adică, ce? Din cauza lui Hercule n-au alţii ce mânca?... Apropo, mi s-a făcut foame. Hai să luăm o pizza şi pe urmă o virez urgent.

Saşa, jenat, copleşit de gratitudinea sistematică a lui Crinu, niciodată capabil să se revanşeze, refuză vehement:

— Nu, te rog, mi-e imposibil, sunt foarte grăbit, cred că am şi întârziat... Nici măcar nu mi-e foame...

— Lasă vraja, eşti invitatul meu.

Îl apucă hotărât de braţ, imprimându-i aproape cu forţa ritmul paşilor săi.

Când ajunse acasă, Elena Diaconu tocmai îşi termina treaba în bucătărie. Fiersese o oală de cartofi cu "ţambale", adică o mână de oase mânjite cu carne, atât cât să-ţi amăgească nasul. La cuptor avea s-o pună diseară, când venea şi Veruţa. Ea şi Saşa treceau prânzul mai uşor cu ceai, biscuiţi ieftini ori pâine cu magiun. Când se putea, făceau economie şi la pâine. Zvonise prin vecini că are neamuri la ţară cu ogradă plină de păsări, dacă le rămâne cumva din cea uscată... Oamenii simulau că nu înţeleg şi aduceau uneori franzele neîncepute. Bătrâna se mira în sinea ei de risipă şi o făcea pesmeţi sau, stropind-o vârtos cu apă, o băga în cuptor şi o mâncau proaspătă.

— Mamă! strigă Saşa din casă şi femeia dădu fuga cu mâinile ude în şorţ.

Chipul albicios al băiatului strălucea de fericire, torţă de carnaval, bărbia îi tremura de emoţie. Maică-sa rămase cu ochii la braţele încărcate cu pachete. Îşi duse mâinile la piept, scoţând doar un icnet înăbuşit. Saşa se alintă:

— Ajută-mă să le duc la bucătărie, că nu mai pot.

O luă însă înainte, fără s-o mai aştepte. De atâta belşug, Elenei Diaconu îi dădură lacrimile. Un salam întreg, brânză, cârnaţi, douăzeci de ouă, unt, peşte congelat şi o, Doamne! carne! Multă carne! Cu os şi slănină, dar care-i ticălosul să cârtească faţă cu asemenea banchet? O şi văzu drămuită în oale, crătiţi şi tingiri, jumări, ciorbe, mâncărici grase şi spornice, las' pe ea, n-avea să se risipească nici o singură fărâmă!

— Saşa, puiul mamei!

— Stai că n-am isprăvit, exultă tânărul. Mai am câte o surpriză! Uite aici, cafea pentru Veruţa... Asta-i a matale...

— Halva! strigă bătrâna plângând de-a binelea.

— Halva, şi uită-te aici, mamă, câte o portocală de fiecare. Le-am

ales una şi una, n-avea grijă... Asta-i tot, oftă fericit. A, mi-am luat şi mie un pachet de ţigări. Făcu stângaci cu ochiul: Poate ne invită Veruţa la o cafea, ce zici?...

Trebui să povestească totul amănunţit, ca după aceea s-o ia de la capăt. Bătrâna nu se sătura ascultându-l, Saşa nu se plictisea să repete.

— Doamne! Parc-aş fi în sara de Crăciun, la noi, la Mateuţi. Am simţit eu ceva azi dimineaţă, când am schimbat uleiul la candelă. Uite, aşa o flacără a ţâşnit! Şi roşie ca o inimă de harbuz. Am văzut că-i semn, doar că n-am putut dibui de care anume... Măiculiţa Domnului, bunuţa şi drăguţa, Ea s-o îndurat de noi!

Amândoi îşi îndreptară ochii spre icoanele aduse din Basarabia. Împreună cu câteva fotografii de familie, linguriţele şi un ceainic de argint, erau singurele obiecte care le aminteau de vechea gospodărie.

— Vezi, mamă, spuneai de Crinu, aşa şi pe dincolo... Dacă nu era el...

— Dumnezeu, Saşenca! El şi Măiculiţa Domnului!

— Da, dar prin Crinu. El a citit anunţul, el m-a îndemnat să încerc, el — recunoscu cinstit — a vorbit pentru amândoi.

— Ştie să iasă dinainte, aşa trebuie să fie omul, înfipt. În loc, tu cercetezi umbra şi zidurile. De unde să ştie creştinul ce fel eşti dacă umbli cu broboadă pe chip? Câţi îşi prăpădesc vremea ca să-ţi desluşească ţie cugetul? Arată-te în lumină, sloboade colo, o vorbuliţă...

— Nu pot, mamă, să le spun singur ce băiat bun sunt eu!

— Dar cela mititelu', cum poate?!

Se simţea atinsă, o irita că Saşa nu are ambiţie, că se socoteşte mai prejos decât un copchil, un mucea de 16 ani.

— De, oftă, nu eu ţi-am înnodat limba.

— Nu, mamă, sigur că nu. Vroiam doar să-ţi spun... Crinu e singurul prieten pe care-l am. Şi îmi poartă noroc... De optsprezece luni, caut slujbă... Doar ştii şi mata... Cu el, am izbutit din prima încercare.

Bătrâna începu să lăcrămeze:

— Încetează, Saşenca. Nu pot îndura să te cobori într-atâta. O fi băietul bun şi dezgheţat, dar n-avea grijă, că nici cela, patronul, nu umblă cu ochii în buzunări. Te-o văzut om întreg, serios, de familie... Glasul se amplifică, subliniind: Inginer! Dacă te simţea un fluieră-vânt, nu se îndesa el cu slujbele... Ba, să-ţi mai deie şi parale, aşa, doar pe văzutelea.

Saşa îşi plecă privirea. Banii, 20.000 de lei, îi împrumutase de la Crinu. Era prea fericit, simţise nevoia ca bucuria să fie rotundă, întreagă, să le facă şi pe ele fericite, să fie sărbătoare astăzi în casă. Şi împrumutase cu inima uşoară — era pentru prima oară — având certitudinea că-i poate restitui. 150.000 de lei salariu! Ce de-a bănet! îi venea pur şi simplu ameţeala...

Seara, la un pahar cu bere — pentru o singură dată mergea, de bucurie, doar n-or s-o ţină aşa, ca nechibzuiţii, se aflau multe găuri de astupat, mai ales acum, asupra iernii; gogoşarii, roşiile încă nu s-or mântuit, poate mai prididesc la oleacă de conserve —seara, deci, împreună cu Veruţa, zăboviră dincolo de ora obişnuită şi sfătuiră. Privirea le era uşor tulburată de băutură, mulţumirea le destinsese chipurile.

Veruţa, slăbuţă şi puţin cocoşată, frământa cocoloaşe din firimiturile de pâine. Arăta exact ce era. O fată bătrână, de vârstă mijlocie, marcată de muncă îndârjită şi insatisfacţii, cu o rochiţă de ocazie atârnând foarte singură în şifoniera dublă, alături de câteva cârpe de serviciu. Maică-sa încerca sistematic să le făţuiască, adăugând, scoţând un guler sau un

buzunar. O fată bătrână pe care, până la 41 de ani, nu o strânsese nici un bărbat în braţe. Îşi ridică faţa. Era plină de blândeţe şi bunătate, ca la unele călugăriţe tinere dar, din păcate, în ciuda emoţionantelor tirade despre bogăţia sufletului care corectează, înnobilează, dă strălucire celor mai vitregite chipuri, asta nu o făcea mai frumoasă. Nici măcar surâsul fericit adresat lui frate-său nu-i lumină obrazul.

— Zău, Saşa, parcă nu-mi vine să cred! După atâtea necazuri... 150 de mii pe lună, îţi dai seama, mamă? Şi nici nu ai mare lucru de făcut. Omul ăsta e un sfânt!

Bătrâna mai trase un gât de bere şi luă o ţigară din pachetul lui Saşa. Fuma rar de tot, numai când era cu chef, dar nu de fason, ci cu reală plăcere.

— Ei, dragii mei, voi tot copii aţi rămas! Cinstiţi şi curaţi la cuget, ca nişte îngeraşi. Nu tot ce dă din aripi face şi zamă bună, nu scoţi caltaboşi şi cârnaţi graşi din orice vieţuitoare care le râmă în troacă.

— Ce vrei să spui?

— Că patronul ăla nu-i om prost. Cine-şi prăpădeşte paralele de frunza frăsinelului? Pe o formă sau alta, se răsplăteşte el, cu vârf şi îndesat, nu-i purtaţi de grijă.

Saşa o cercetă mirat:

— Dar e normal că o să muncesc. Asta am căutat, asta şi vreau. Crezi că la fabrică era uşor? Cât ar trage ăsta de mine, tot o să mi se pară că o duc ca un boier. Cel puţin, am scăpat de ture.

— Aşa e, mamă, îl mânii pe Dumnezeu, interveni Veruţa. În loc să-i fim recunoscători, stăm şi ponegrim bietul om că-i prea bun. Şi, vorba lui Saşa, nu se compară munca de administrator cu fabrica, unde pui osul, nu glumă. Atâta doar! Să fii conştiincios, energic, asta da!, să te organizezi şi să fii atent cu gestiunea. Dă-o încolo, eşti ditamai inginerul, ştii să faci o socoteală.

— Nici măcar, râse Saşa, are o contabilă.

— Ca să vezi, făcu Veruţa, întorcându-şi în farfurioară ceaşca de cafea. Da' Crinu pe ce post e angajat?

Un zâmbet afectuos inundă chipul tânărului:

— Pe post de spiriduş. Bun la toate, mână de ajutor oricând, curier, comisionar, umple toate golurile şi, în primul rând, om de alergătură.

Elena Diaconu întrebă ridicând o sprânceană:

— Ce leafă?

— Tot aşa, 150 de mii.

— Cum tot aşa? Nu mai e nici o rânduială în ţara asta? Adică pe tine, inginer, ins în toată firea te plăteşte pe o potrivă cu copchilul cela care n-o isprăvit nici liceul? Dreptate-i asta?

Vera oftă obosită:

— Mamă, înţelege o dată că acum funcţionează alte norme. Nu mai contează nici studii, nici vechime, patronul te plăteşte după cum vrea el, după cât te socoteşte de util şi eficace. După cum se arată, Crinu o să fie alergat ca un cal de curse. Mai e şi altceva. Poate că s-a gândit şi la situaţia băiatului, orfan, fără nici un sprijin... Cine ştie?... Unde ziceai, Saşa, că e instituţia asta?

— În Cotroceni, pe Aleea Doctor Caracaş. Ştii tu, străzile alea cu nume de medici... E cam la vreo trei-patru sute de metri de Biserica Elefterie. N-ar fi departe.

Un rid apărut brusc înnodă sprâncenele Verei într-o panglică subţire, fără culoare.

— O casă veche cu grădină şi marchiză de sticlă la intrare, ca la Palatul Regal?

— Da, făcu surprins frate-său. De unde ştii?

Dintr-o dată, bucuria fugi din ochii fetei. Despre imobilul cu pricina, Vera auzise destule. O fostă colegă de liceu locuia pe aceeaşi stradă, două case mai încolo... Poveştile ei îţi încreţeau pielea de groază. Oamenii ocoleau vila Mavrodin, bătrânele din cartier doar pomenind-o îşi făceau cruce şi stupeau a ducă-se pe pustii, între sâni.

Rămase ţeapănă, cu inima strivită de frică. Maxilarele crispate o dureau. Nu ştia ce să facă. Erau suficiente doar două cuvinte — "nu primi!" — şi într-o singură clipă s-ar fi alungat toată bucuria din casa lor. Bucurie sărmană, dar chiar şi aceea poposind oaspete atât de rar în casa lor. Ştia, simţea că ar fi trebuit să vorbească, era chiar obligată dar nu se îndură să le strivească în ciubote inimile înflorite, să le despoaie pomii de Crăciun ce le ardeau în privirile uşor înceţoşate, nesigure, de oameni nedeprinşi cu dulce clipă de fericire.

*

În faţa ferestrei, cu mâinile în buzunare, Dan privea curtea mai tristă ca de obicei, fredonând un blues, acelaşi, care nu se mai termina niciodată.

— E curios, constată mai mult pentru el, cum ploaia amplifică totul. Parcă n-ar cunoaşte decât majuscule. Frumosul devine şi mai frumos, urâtul devine de-a dreptul hidos. Să vezi Parisul pe ploaie! Mai ales Place de la Concorde...

— Ploaia subliniază citadinul, spuse unchiu-său consultând nişte hârtii. Dacă iubeşti oraşul, urbanul în general, te înţeleg.

— Nu ştiu, dar e magnific.

— Să vezi tu ce paradis vom avea aici...

— Probabil, dar acum e jalnic.

Profesorul Mihuţ îşi ridică privirea. Dan arăta cu adevărat bine, un cap superb masculin pe un trup bine lucrat, numai fibră. Nu trebuia să-l priveşti de două ori ca să-ţi dai seama că nici o femeie nu i-ar rezista. Surâse afectuos:

— N-aş putea spune că pe tine te dezavantajează.

— Ce?

— Ploaia.

— Mersi, spuse Dan. Sper să bage de seamă şi alţii... Îţi mai vine un muşteriu, şi se desprinse de fereastră. O divă.

— A! trebuie să fie profesoara de Română.

Dan dădu cu piciorul într-un ghemotoc de hârtie aruncat lângă calorifer.

— Plouă cu profesori în zonă, râse. Apropo, nu pricep de ce ţi-o fi trebuind atâta personal, într-o întreprindere care nici măcar nu s-a urnit.

— Am vizitat cel puţin o duzină de instituţii specializate în America şi ştiu exact ce oameni îmi trebuie. La începutul săptămânii viitoare, casa va fi complet terminată. Cu punct şi virgulă, inclusiv săpunul şi hârtia igienică din oficiile sanitare. Vreau să demarăm imediat.

Ca de obicei, Dan trecu în plan secund, lăsând pe seama lui unchiu-său negocierile. Îi descoperise cu acest prilej, şi nu puţin surprins, însuşiri neaşteptate. Fără îndoială, de pildă, că bătrânul era un mare diplomat, cu o intuiţie ieşită din comun. Îi erau de ajuns cinci minute de conversaţie cu o persoană abia cunoscută, pentru a emite exact declaraţiile care-i făceau plăcere acesteia. Un fluid spontan de simpatie se revărsa asupra profesorului, care devenea la fel de spontan şi fără efort "o persoană adorabilă". Ciudat, deoarece caracteristica aparţinea, în general, marilor mincinoşi, ori unchiu-său nu era nici pe departe un ipocrit.

Dan îndreptă o privire plictisită asupra Mariettei Bogdan. De altfel, toată afacerea îl plictisea, începând cu mobilul stabilimentului, aiuristic şi de o strivitoare inutilitate şi isprăvind cu angajaţii, aproape fără excepţie "nişte feţe"; nu amuzante, ci anormale. Nici dăscăliţa asta nu i se părea mai zdravănă. Nu era urâtă, în schimb îţi făcea greaţă. Tenul gras, uleios dădea impresia, falsă probabil, că nu se spală iar veşmintele, în nuanţe incerte de bej cu stofa uşor obosită, accentuau senzaţia. Mai avea şi un sistem cretin de a-şi ţine ochelarii alunecaţi pe vârful nasului, privind interlocutorul deasupra lor. Un obicei iritant, iar Dan — şi sigur nu numai el — simţea instinctiv nevoia să întindă degetul şi să-i ridice.

Femeia era volubilă, congenital cuvântăreaţă, de cum deschidea gura îţi dădeai seama că citeşte mult şi pedant, pasionată de orice informaţie. Frazele se rostogoleau de la sine, strunjite şi perfecte, puteau figura într-un manual.

— ...a, deci aţi predat şi dumneavoastră. Râse artistic: E o plăcere să-ţi întâlneşti colegii de breaslă, desigur, dincolo de fruntariile cancelariei. Înlăuntrul ei, nu ştiu cum se întâmplă, devenim cu toţii nişte monştri imposibili... Nu, acum predau Limba Română, dar sunt licenţiată şi în psihologie. O disciplină detestată în vechiul regim după cum ştiţi, cu o schemă parcimonioasă, catedre şi mai puţine. Predau Româna însă, mărturisesc, psihologia rămâne marea mea dragoste.

Profesorul dădu din cap, fericit parcă de a fi găsit un limbaj comun:

— M-am convins, stimată doamnă, că în orice profesie, mai importantă chiar decât practica, pot spune mai important decât orice altceva, este pasiunea.

— Categoric, iar activitatea pe care dumneavoastră o preconizaţi m-a fascinat dintotdeauna. Este ceea ce mi-am visat mereu să fac dar fără a investi speranţe. Aş vrea mult să mă credeţi când afirm că am dat curs anunţului dumneavoastră doar din considerente, dacă le pot spune, pasional-intelectuale. Aş fi fericită să lucrez într-un domeniu care mă captivează până la obsesiv. Nici nu mă interesează retribuţia...

Profesorul se lăsă pe spate, desfăcându-şi braţele:

— Exclus, doamnă. Refuz orice discuţie pe temă. Liberalităţile nu sunt de actualitate.

Marietta Bogdan îşi coborî privirea, netezind mecanic mănuşile din poală.:

— Am făcut o afirmaţie sinceră, fără cea mai mică intenţie de a vă impresiona. Nu sunt o ipocrită, departe, râse, cunoaşteţi modicitatea salariilor din învăţământ, dar mă pot descurca în limitele unui trai modest. Încerc doar să vă fac să înţelegeţi cât de mult îmi doresc această slujbă.

Profesorul se înclină cu graţie de marchiz:

— E a dumneavoastră, doamnă.

— Vă mulţumesc şi vă asigur că voi face tot ce-mi stă în putinţă pentru a nu vă dezamăgi.

Rămase câteva momente tăcută, cu capul aplecat pe umărul stâng şi o schiţă de zâmbet nehotărât. Pălărioara, un pretext de tocă maronie, prinsă probabil cu elastic sub păr, părea în orice clipă gata să cadă.

"Fără budinca aia pe cap, reflectă profesorul, şi puţin mai îngrijită, ar putea fi chiar drăgălaşă. După 35-40 de ani, româncele noastre se îmbracă imposibil. Ca nişte ciocli".

Uitase că în Statele Unite îi trebuise destul timp până să ingereze fără convulsii toaletele stridente — paletă de papagal —ale cucoanelor americane.

"Ce naiba mai stă? se întrebă Dan. De ce nu se ridică? L-a aiurit, ce mai vrea acuma?"

— Ştiţi, domnule Mihuţ, rosti îndreptându-şi în sfârşit ochelarii, spre uşurarea lui Dan, aţi fost atât de amabil... Ştiţi, mă simt datoare, obligată la sinceritate absolută. În realitate, au existat mai multe raţiuni care m-au determinat să vin la dumneavoastră.

— "Aha! exultă Dan în sinea lui. Abia acum, intră elefanţii".

— Sunt o femeie singură, accentuă, o persoană foarte singură...

Bătrânul Mihuţ interveni amabil:

— Iată ceva ce se poate remedia. Nu ne propunem nimic altceva decât de a-i ajuta pe oameni să se cunoască între ei, să se apropie...

— Nu, îşi scutură toca Marietta Bogdan, instituţia căsătoriei nu mă interesează. Nu vreau să jignesc pe nimeni, dar oamenii de calitate, oameni cu stil şi clasă au dispărut ca specie.

Dan îi strecură o privire amuzată. Nu auzise încă nici o femeie cu succes la bărbaţi sau măcar fericită în dragoste, desfiinţând regnul masculin, fără drept de apel. "Toţi sunt la fel, ticăloşi, proşti, interesaţi, mizerabili, bădărani etc." ţinea de simfonietele marilor plăsiste, recitate între noi, fetele, la cafeluţe intelectuale. "Madam *Renard,* conchise, întoarce funduleţu-i de quatragenară la ciorchinii doldora de poamă, neavând scară să ajungă la ei".

— ...sau, chiar dacă mai există, rara avis! — râse — mi-au luat-o altele înainte. Dar altceva vroiam să vă spun. Singurătatea are avantajele ei. M-am putut dedica fără rezerve problemelor care mă interesează. În primul rând, fenomenelor parapsihologice. Am studiat mult, am urmat cursuri, unde nu eşti acceptat fără promovarea unor teste, ţinute de somităţi în materie. Ştiam că sunt un mediu foarte bun, dar cu această ocazie am descoperit că am şi darul premoniţiei...

Dan dădu din cap, edificat. Femeia era clar "colindătoare", avea fraţi buni în Berceni. Ăia — Amiralul Nelson sau Sfinţii Petru şi Pavel, asta — Pythia. Îi aruncă o privire lui unchiu-său, care, spre surpriza lui, o urmărea cu toată atenţia.

— Nu v-aş fi pomenit despre toate acestea, dacă ceea ce urmează să vă relatez n-ar avea legătură cu dumneavoastră.

Răpus de curiozitate, Dumitru Mihuţ o asculta cu gura căscată, clipind mărunt. Dan simţi că nu mai poate îndura. Mai rea decât orice era plictiseala. Practicată şi în termeni savanţi, devenea calamitate. Se ridică brusc, trecându-şi cu un gest automat mâinile prin părul de la tâmplă:

— Pe mine vă rog să mă iertaţi, am o întâlnire, şi se uită la ceas de parcă amănuntul în sine i-ar fi girat afirmaţia.

— Mai stai puţin, trebuie să discutăm neapărat.

Marietta Bogdan îşi răsuci ochelarii călare pe vârful nasului cu o expresie de parcă atunci ar fi băgat de seamă că există. Surâse cu gura în formă de ou creţ, închipuindu-şi că e fermecătoare:

— Mi-e teamă că v-am plictisit, dar onestitatea mă obligă la o anumită mărturisire.

— Nici o problemă, doamnă, regret doar că... Prinse din zbor privirea bătrânului îndreptată peste palmele împreunate în dreptul buzelor a rugăciune şi cedă cu un aer de martir care însă nu o demobiliză pe Marietta Bogdan. Îi plăcea să vorbească şi, în general, nu prea avea auditoriu.

— Cunosc o persoană, începu ea cu chef, o femeie foarte cumsecade de altfel şi, aparent, lipsită de orice extraordinar, o femeie simplă, semi-analfabetă care lucrează cu ziua. Din punctul meu de vedere, amănuntul e lipsit de relevanţă căci personal întreţin cu semenii mei relaţii segmentate. Omul este alcătuit din moduluri, deşi are o configuraţie unitară...

— Hm, îşi îndreptă spatele profesorul, nu sunt sigur că vă înţeleg

foarte bine, şi se uită la nepotu-său care zâmbea mefistofelic.

— Veţi înţelege imediat, îl linişti femeia condescendentă. Orice modul corespunde unui anume compartiment de viaţă. În funcţie de relaţiile pe care le întreţinem cu un individ, ne implicăm, avem de-a face doar cu un singur modul al individualităţii sale, ignorând întregul.

Dan dădu din cap:

— Clar şi luminos, ca o pană de curent într-un tunel de metrou.

— O clipă, surâse Marietta, fără să dezarmeze. De pildă, în ce măsură vă pasă de faptul că medicul dumneavoastră este meschin şi trişează la poker? Pe dumneavoastră vă interesează doar că e un bun practician, adică doar acest segment al personalităţii sale. Sau! Vă deranjează că directorul instituţiei se îmbată acasă şi îşi bate nevasta? Nu, dacă pe felia care vă priveşte, deci modulul — raporturi de serviciu, este un om corect, competent şi aşa mai departe.

— Ei, făcu Dan, dacă o spuneaţi de la început... Profesorul îi făcu semn să tacă:

— Continuaţi, vă rog, teza mi se pare foarte interesantă.

— Deci, reluă încântată, Marietta, femeia despre care vă vorbeam, să-i zicem Doina, comună şi chiar proastă, are un har extraordinar ce ţine probabil de o sensibilizare devansată a ritmului ei biologic, altul decât al semenilor săi. Are premoniţie şi darul de a citi în viitor, mai lesne decât o gazetă, dacă i-ar trece cumva prin minte să deschidă vreuna.

— Cum procedează? se interesă captivat bătrânul.

— Cade în transă şi este absolut fascinant de urmărit cum exprimarea acestei fiinţe primitive — abruptă, eliptică şi incoerentă, de obicei, devine cultă, jonglerie de sintagme rafinate. Până şi timbrul îşi pierde accentele proletare, dobândind o uluitoare distincţie. Toate acestea, nu vă ascund, tulbură şi adaugă un plus substanţial de credibilitate.

— Fără îndoială, fu de acord Dumitru Mihuţ. Profeţiile au fost confirmate?

Marietta Bogdan dădu de câteva ori din cap "păi, tocmai asta e!"

— Există cazuri concrete şi nu puţine. Nu vreau să vă reţin prea mult şi, dacă vă interesează, aş prefera să vă pun în contact direct cu persoanele implicate. Dar, în sfârşit, să ajungem la dumneavoastră.

Dan o privea pe gânduri, reflectând că el însuşi e absurd. Îl şoca nu atât exotismul afirmaţiilor — îi mai auzise şi pe alţii bătând zglobiu ţarini şi câmpii — cât contrastul dintre pălăriuţa neserioasă, în echilibru precar pe un ciuf de păr prost vopsit, şi gândurile care mişunau dedesubtul ei. Dacă ar fi întâlnit-o aiurea pe Marietta Bogdan, admiţând că ar fi observat-o, ar fi etichetat-o scurt drept caraghioasă şi imbecilă, din genul celora care seara, sorbindu-şi ceaiul împotriva constipaţiei, consultă cu creionul în mână rubricile matrimoniale din jurnale.

— După ce am cunoscut-o pe Doina şi, prin ea, relativa permanenţă a individului în mediul înconjurător, chiar în limitele existenţei noastre concrete, pentru că iată... Aţi spus ceva? Nu... Şi să nu-mi pierd ideea... Deci, Doina, demonstrându-mi că evadările temporare dincolo de spaţiul nostru cotidian perceptibil sunt posibile, am încercat s-o însoţesc pe acest itinerar. Mai precis, prin ea, cu ajutorul ei, să strecor *azi* o privire către ermeticul *mâine.* Asta mai ales când am de luat o decizie ori mă aflu în faţa unui eveniment important. Aseară, având în vedere întâlnirea fixată cu dumneavoastră pentru azi dimineaţă, am chemat-o la mine. Era într-o zi bună, relaxată, a realizat fără dificultăţi plonjonul în absolut.

Se opri, trăgând adânc aer în piept. Îşi duse palmele la ochi, într-un

gest de concentrată reculegere:

— Am o memorie exersată, voi relata cuvânt cu cuvânt, tot ce a spus: "În drumul tău, a apărut un bărbat venit de departe. El crede că a fost primit în familia lui Dumnezeu şi că vine din partea lui. Pe umărul stâng al bărbatului văd o mână sângerie, dar pe care el însuşi nu o vede şi nu o simte. Este mâna lui Belzebuth, sub a cărui poruncă se află fără s-o ştie. Ignoră misiunea care i-a fost încredinţată. Este o simplă unealtă venită să încheie un blestem, va semăna pârjol şi lacrimi. Acum îl văd şi mai bine, îi desluşesc chipul. Se află în pragul unei case. Casa se află în mijlocul unei grădini. Are o scară de marmură păzită de două animale. Varul ascunde sângele de pe ziduri. Mult foc şi sânge a îndurat casa asta... E o casă blestemată. E casa lui Mamon. Blestemul a îmbătrânit, dar mai are putere. Se va depărta doar păşind pe cărare de leşuri, înecată în sânge. Bărbatul plânge... Fereşte casa blestemată!..." Asta a fost tot.

Dumitru Mihuţ, vizibil tulburat, încercă să râdă:

— Văd că nu v-aţi conformat.

— După o noapte de insomnie, în care am chibzuit îndelung.

— Şi la ce concluzie aţi ajuns? se interesă Dan pe un ton cât se poate de alb.

Marietta Bogdan îşi înghiţi buzele, respirând adânc:

— A prevalat curiozitatea ştiinţifică. Experienţa aceasta va constitui pentru mine răspunsul la multe întrebări, "dovada supremă". Sunt convinsă că, dacă aş lăsa să treacă ocazia, aş regreta toată viaţa. Am acceptat riscul, dar pe dumneavoastră m-am simţit obligată să vă avertizez. Mai aveţi încă posibilitatea să alegeţi. Harul acestei femei este poate de esenţă satanică dar, neîndoios, el există.

Profesorul Mihuţ se ridică. Deşi în cămaşă stacojie şi cu papion, adică puţin clovn în peisajul autohton, strălucirea particulară a ochilor şi glasul ferm îi dădeau prestanţă. Convingea.

— Femeia despre care vorbiţi are har diavolesc, poate. Eu, însă, sigur trăiesc o Revelaţie de ordin divin.

Dan surâse, trăgând linie:

— Să vedem cine e mai tare.

*

Alina Rădulescu se prezentă ultima, miercuri, cam pe la 5. Se întunecase, ploua rece, îi intra apă în cizmele care nu împliniseră încă un an după ce o costaseră zece mii de lei, şi o mai durea şi capul. Avea deci toate motivele să renunţe la tentativa asta care acum i se părea mult prea îndrăzneaţă. Cuminte ar fi fost să se ducă imediat acasă, să bea un ceai cu o pastilă de paracetamol, prevenind o răceală urâtă. Dar Alina ştia că toate acestea erau pretexte menite să-i anestezieze conştiinţa. Capul o durea de emoţie, mai circulase în seri ploioase iar cu apă în pantofi umbla de când se ţinea minte. Dacă se întorcea din drum... A, nu! Ar fi însemnat să dea o nouă dovadă de slăbiciune şi să petreacă o seară îngrozitoare. Autonemulţumirea, reproşurile dure pe care şi le adresa ei înseşi, jena, sentimentul că-i o neputincioasă erau greu de îndurat. Şi atunci, din nou păhărelul de coniac — din ce în ce mai multe păhăruţe şi din ce în ce mai des — somnul ţeapăn, fără vise, limba cretoasă şi setea mistuitoare de a doua zi.

Străbătu de câteva ori strada, fără a se putea decide să intre în curte. Din pricina emoţiei transpirase, îşi simţea neplăcut mâinile, de parcă le-ar fi scos dintr-o mâzgă rece şi lipicioasă. Începu să le frece de stofa aspră a pardesiului, sperând din tot sufletul că nu va fi obligată să

dea mâna cu nimeni. La 26 de ani, Alina era mai timidă decât o fetiţă de şcoală primară; timiditatea, cu dimensiuni de infirmitate, constituia din nefericire componenta de bază a personalităţii ei, determinând culoarea, relieful şi evoluţia celorlalte. Dacă cineva ar fi cunoscut-o în esenţă — dar cine îşi bătea capul încercând s-o pătrundă pe fata asta ştearsă şi firavă ca o lumânare de parastas calic? — ar fi realizat că Alina nu trăia, nu se desfăşura nici măcar la jumătatea potenţialului ei real. Cele mai importante însuşiri rămâneau ascunse, mulţi socotind-o doar cu foarte puţin peste o arierată mintal. Nimeni nu bănuia sclipirile ei, judecăţile neaşteptate. Nu o dată, în liceu sau mai târziu, la seminariile din facultate, găsea răspuns la întrebarea pusă de examinator cu mult înaintea celorlalţi, uneori fiind chiar singura care se afla în posesia soluţiei. Dar asta o ştia tot numai ea singură. Inima începea să-i bată, emoţia o sugruma împiedicând-o să ridice mîna. Avea groază de cunoştinţe noi, de situaţii când atenţia, mai ales în grup, se concentra asupra ei. Pe crainicele TV, în general, pe toţi oamenii care prin profesie sau doar vocaţie vorbeau liber şi dezinvolt în public îi socotea un fel de fiinţe supradotate.

— Căutaţi pe cineva, domnişoară?

Alina înţepeni, cu picioarele retezate din genunchi. Dincolo de gard, desluşi anevoie chipul unui om în vârstă, care părea că zâmbeşte. Izbuti cu greu să-şi descleşteze maxilarele:

— Nu... Adică, da... Am citit un anunţ... Dacă deranjez, adăugă prosteşte, pot să revin...

O confirmare ar fi făcut-o fericită, abia aştepta s-o ia la fugă. Se simţea exact ca la dentist, când spera într-o minune. "Ne pare rău, domnişoară, domnul doctor a telefonat că nu vine azi. Vă convine săptămâna viitoare?..." Şi pleca fericită, cu sentimentul datoriei împlinite. "Nu din cauza mea..."

Nea Gică făcu un pas înainte, ţinând o unealtă în mână. Era o sapă dar, din cauza privirii aburite de emoţie şi a înserării, Alina nu vedea decât o coadă lungă.

— Am băgat eu de seamă că nu nimeriţi. Trebuie să punem număr şi pe gard... Don profesor e în birău... Numa' ce urcaţi pe scară şi prima uşă la dreapta.

Alina traversă ameţită curtea, uitând să mulţumească. Uşa de la birou era deschisă. Mirosea puternic a fum de ţigară şi zugrăveală proaspătă. Ca prin ceaţă, zări doi bărbaţi la o masă, care îndreptau spre ea priviri pline de aşteptare.

— Eu... Adică, bună seara. Mă scuzaţi... Anunţul... după care fu incapabilă să mai articuleze o singură silabă.

Răpusă de emoţie, părea foarte bolnavă şi Dan o ajută prevenitor să se aşeze pe scaun. Profesorul o cercetă descumpănit:

— Vă simţiţi rău?

Alina clătină capul, încercând să surâdă:

— Nu, mulţumesc... Am citit anunţul dumneavoastră şi...

Dumitru Mihuţ zâmbi încurcat:

— Mi-e teamă că aţi venit puţin cam târziu. Schema noastră...

— O! Nu face nimic. Vă rog să mă iertaţi.

Dădu să se ridice de pe scaun, dar Dan o reţinu, apăsându-i umărul cu blândeţe. Îi surâdea un chip deschis, de băiat bun. Profesorul îl privi surprins dar se simţi şi mai surprins auzindu-l:

— Nu vă grăbiţi. Totdeauna se mai găseşte câte ceva.

Alina protestă, roşie de confuzie:

— Nu, vă rog... Nu e cazul. Trebuie să plec.

— Vă rog eu să mai rămâneţi. Ce ştiţi să faceţi?

Bătrânul urmărea scena aiurit. Îl cunoştea bine pe nepotu-său. Era un bărbat corect, binevoitor dar de o uscăciune cinică, imun la emoţii, incapabil să se înflăcăreze pentru vreo cauză, indiferent de natura ei. "Ce-i asta? Dragoste la prima vedere? *Un coup de foudre* pentru fetişcana asta cam ofilită, nici măcar nostimă?"

Şi mai aiurit se simţea Dan. Chiar când încercă să se analizeze mai târziu, nu găsi o explicaţie "ştiinţifică". Ştia doar că-l apucase brusc, se trezise ceva în el, acţionase spontan ca sub o poruncă, un impuls irezistibil. Din prima secundă, când o văzuse acolo, în pragul uşii, neajutorată, urâţică şi leoarcă de ploaie, îi stârnise compasiunea. Pentru Dan, mila nu era un sentiment inedit; nu trecea indiferent pe lângă necazurile celor din jur, compătimea victimele mari ale destinului (cei mai nenorociţi i se păreau bătrânii uitaţi în aziluri), dădea de pomană. Dar toate acestea cumva abstract, în virtutea unui concept general de omenie şi pentru că, organic, era un individ generos. De data asta însă, era ceva personal, se implicase, simţea de parcă Alina i-ar fi fost o fiinţă apropiată. Ar fi luat-o în braţe şi ar fi mângâiat-o, dar nu ca pe o femeie — îi plăceau starurile, exemplare de cel puţin nota 9 — ci cu duioşie, patern, ca pe un copil care, rătăcit de părinţi, plânge într-un parc, un copil care trebuie ajutat, smuls din cotloanele întunecate ale fricii şi scos la lumină de zi.

— Sunt economistă, spuse Alina, cu ochii în pământ, frământând disperată cordonul uzat al poşetei de plastic.

— Şomeră? se interesă Dumitru Mihuţ.

— Nu, nu! respinse Alina grăbită. Tocmai de aceea, vă spuneam că...

Dan o întrerupse, continuând să surâdă ca o duminică de Paşte. Ai fi zis că nu face nimic altceva de dimineaţă până seara.

— Unde lucraţi?

— La circa financiară a sectorului 5. După amiezile sunt liberă. Acum... vreau să zic acum o lună, am terminat un curs de calculatoare electronice... Anul trecut, am făcut un curs de marketing.

Tăcu epuizată. Nu îndrăznise încă să-şi ridice ochii dincolo de cel de-al treilea nasture de la cămaşa tânărului din faţa ei şi, întâlnit într-o împrejurare ulterioară, sigur nu l-ar fi recunoscut. Acum, abia aştepta, dorea din tot sufletul să plece, să scape de privirile celor doi.

Dan afişă un entuziasm de zile mari, asociindu-l şi pe profesor:

— Extraordinar! Sunteţi multifuncţională. Pur şi simplu, mă uluiţi. Nu-i aşa, unchiule? Atât de tânără şi atâtea calificări! Exact ce ne lipsea printre angajaţii noştri.

Alina, cu obrajii slăbuţi îmbujoraţi brusc, îngână:

— E ceva destul de obişnuit. Toţi facem la fel. Ştiţi, din cauza şomajului şi a fluctuaţiei ocupaţionale...

Dan râse zgomotos. Dar tot ce făcea de când intrase fata asta pe uşă, îşi zicea profesorul, era artificial, de un entuziasm forţat, tonul nejustificat festivist.

— Sunteţi modestă, domnişoară, încă o notă bună pentru dumneavoastră.

Dacă ar fi cunoscut-o mai bine, şi-ar fi temperat entuziasmul. O stânjenea chiar şi cel mai mărunt compliment. Asaltată —şi Dan nu făcea economie — se pierdea cu totul, întrebându-se dacă persoana nu-şi bătea cumva joc de ea. În realitate, Alina putea fi caracterizată în câteva cuvinte simple. Indiferent de situaţie, că era elogiată ori dur admonestată, nu-şi dorea decât să alunece printre oameni, fără a fi luată în seamă, cât mai neobservată. Îşi încleştă degetele cu unghii neîngrijite pe fermoarul poşetei:

— Nu vă supăraţi, pot să plec?

— Socotindu-vă angajata noastră, începând chiar de azi, nu-i aşa, unchiule?

Bătrânul râse amuzat. Dan îl consulta post-factum. Nu avea însă orgolii de patron şi, în primul rând, se bucura sincer, descoperind în Dan vibraţii mai umane.

— Desigur, desigur, aprobă maşinal. Pentru oameni capabili totdeauna se găseşte de lucru.

O voce bine dispusă le răsuci capetele spre uşă:

— De lucru e destul, n-aveţi grijă! Tocmai vroiam să vă spun că am nevoie de o fată care să mă ajute. Nu ştiu cum o fi mai încolo, dar până ne aranjăm, nu pot răzbi singură.

Sanda Ionuţ, simulând oboseala, dar cu veselie, necârtitor, o sfântă şi binefăcătoare oboseală de fată vrednică, îşi trecu dosul palmei peste fruntea neasudată. Uniforma de lucru pe care şi-o alcătuise putea convinge cel mult la operetă sau pe scena unui teatru de varietăţi. Purta o salopetă de blugi cu paiete, o cămaşă cowboy cu carouri negre şi portocalii, mocasini din piele fină, iar capul şi-l acoperise cu un batic orange, legat peste frunte, ca ţigăncile. Rămăsese în mijlocul încăperii, rezemată de o mătură cu coadă lungă, mai în spate, element de recuzită obligatoriu, se vedea găleata cu un spălător din pânză de sac. Profesorul o privi admirativ, spunându-şi că e foc de nostimă. Părea o ştrengăriţă în travesti, strălucea toată: ochii, dinţii, paietele.

Alina o privea încremenită şi cealaltă se prezentă:

— Eu sunt femeia de serviciu. Cred că o să ne înţelegem bine...

De jenă, Alinei îi dădură lacrimile. Dan simţea că pocneşte de furie. Impertinentă, Sanda îl înfrunta pe faţă. În acelaşi timp, sincer cu el însuşi, îşi dădea seama că resentimentul şi revulsia pe care i le inspira, dorinţa nejustificată de a o răni sângeros erau total nejustificate. Mai ştia că el declanşase conflictul, jignind-o gratuit, cu antipatie spontană. Afrontul adus Alinei îl scoase din minţi.

Bătrânul Mihuţ se grăbi să intervină împăciuitor:

— Greşeala e a mea. Am omis să fac prezentările.

— Nici o greşeală, îl întrerupse tăios Dan. Nu intră în atribuţiile domnişoarei Rădulescu să cunoască personalul domestic. De aceea am angajat un administrator. El se ocupă de dependinţe şi de scara de serviciu.

Îşi dădea seama că-i mitocan, doar parveniţii imbecili jigneau, făcând simţită şi caz de condiţia socială, dar oricum era mai bine decât s-o ia la palme. Profesorul îl privea încremenit, nu-şi explica criza de violenţă generată de un fleac în fond, şi-i venea să intre în pământ de ruşine. Hotărât însă, în Dan dăduseră buzna toţi dracii şi amarnic îl mai asupreau. Socotind probabil că n-a rănit îndeajuns, completă pe acelaşi ton:

— Reţineţi pentru viitor că, înainte de a intra într-o încăpere, trebuie să bateţi în uşă, deşi recomandabil e să nu deranjaţi. Pentru problemele dumneavoastră, aşa cum am spus, luaţi legătura cu administratorul.

Sanda Ionuţ rosti palidă, apăsând cuvintele:

— Am înţeles... boierule.

Alina Rădulescu începu să plângă. Nu înţelegea nimic, nu mai ştia nimic, decât că îi era îngrozitor de frică.

*

Profesorul Mihuţ îşi zicea, şi într-un fel, pe bună dreptate, că nu fusese în viaţa lui atât de ocupat. Îşi amintea râzând cât se simţea de furios pe vremuri, dinaintea unui maldăr de teze ce trebuiau corectate,

sentimentul de ocnaş, din perioada examenelor sau Olimpiadelor, şi de "oropsit al soartei" în timpul criminalelor campanii agricole impuse de Ceauşescu profesorilor, elevilor şi studenţilor. De fapt, Mihuţ abia acum făcea cunoştinţă cu pasiunea — cât de puţini au privilegiul acesta, căci astfel munca ar constitui un carnaval non-stop, ceea ce nu e cazul! —cu voluptatea şi satisfacţiile efortului neimpus, ale străduinţei efectuată cu şi din plăcere. Îşi descoperea rezerve nebănuite de energie şi totodată realiza că până la 66 de ani nu făcuse nimic care să-i placă cu adevărat. Azi, vechile lui preocupări, reconstituirea cu cartea alături ale unor celebre partide de şah, colecţionarea tabletelor lui Călinescu din revista Contemporanul şi, mai ales, miile de ceasuri risipite cu minuţioasele lui ierbare care cândva, după decesul lui, vor fi înghesuite într-un sac de plastic în aşteptarea gunoierilor, i se păreau de o neghiobie "impardonabilă".

Hotărâse ca inaugurarea să aibă loc pe data de 10 noiembrie. Societatea dobândise personalitate juridică şi se numea SOLO. Găsea numele cum nu se poate mai potrivit. Scurt, uşor de memorat, sugestiv. Mai erau doar şapte zile până la 10 noiembrie iar lui Mihuţ îi făcea impresia că pregătirile nu vor fi terminate până atunci. Avea ambiţia desăvârşirii, totul trebuia să meargă uns din prima clipă şi, în absolut toate privinţele, depunea pedanteria şi meticulozitatea vechiului colecţionar. Îşi închipuise că, dacă avea bani şi era dispus să plătească atât cât i se cerea, astfel încât oamenii să fie mulţumiţi, SOLO se va naşte singură, de la sine, superbă şi perfectă ca sub atingerea unei baghete magice. Nimic nu-l satisfăcea dacă nu era de nota 10. Draperiile trebuiau să se asorteze, în nuanţă fermă cu tapetul, prosoapele — seturi întregi —cu faianţa oficiilor sanitare, biblioteca avea nevoie de culori calde —mahon, răşină, acaju stins — care să predispună la meditaţie şi visare; sala de dans, spectacole sau întruniri cerea o mobilă fragilă, cu aur voalat şi aromă de gavotă, purtându-ţi gândul spre concertele de demult, mult odinioară, când muzica constituia o sărbătoare rafinată, intimă, pentru privilegiaţi. Amatorii de stadioane sau hambare imense, unde zece mii de descreieraţi se dezlănţuiau timp de trei ceasuri în răgete cumplite, însoţind o orchestră de apocalips, aveau unde să se adreseze.

Dan îl ajuta în limitele timpului şi al bunului simţ. După părerea lui, bătrânul exagera iar pedanteria excesivă ţinea deja de maniacal. Să ajungi să refuzi cremonele pentru că nu au un aspect destul de romantic sau să verifici personal calitatea cuielor ori a suporturilor pentru hârtie igienică era cam mult. Mult prea mult.

— Fără supărare, nene, dar începi să semeni cu o tânără gospodinuţă isterizată de emoţie, la prima ei primire.

— Chiar aşa mă şi simt, iar mie nu mi-a plăcut niciodată să fac ceva de mântuială, chiar când făceam ce nu-mi plăcea şi asta mi s-a întâmplat mereu, toată viaţa.

— Ăia cu pereţii mobili tot n-au venit.

Fusese discuţia lor cea mai aprinsă. Profesorul intenţiona să adapteze casei sistemul american al schimbării destinaţiei unei încăperi, în funcţie de necesităţile momentului. Cu câteva panouri uşoare şi aspectuoase, şi o şurubelniţă, sala de dans se putea transforma în trei piese distincte, dormitoare de exemplu, sau marea sufragerie în mai multe birouri ori salonaşe. Fixe rămâneau doar oficiile sanitare.

— La americani, procedeul e curent şi îl găsesc foarte practic.

— O să ajungi să te rătăceşti în propriul stabiliment, n-o să mai găseşti un singur obiect. Şi trucul ăsta cu pereţii plimbăreţi e pentru calici. Dau o chermeză, n-au unde să vâre toată mitocănimea şi atunci

scot pereţii. Dumneata ai dichisit aici o chestie cu fast, nu se potriveşte... La urma urmei, cum crezi! Banii dumitale, businessul dumitale...

În privinţa aceasta, profesorul nu-şi făcea probleme. Dan, ca şi cei mai mulţi dintre semenii săi, ingera anevoie noutăţile, socotindu-le aberante acolo unde lucrurile păreau o dată şi pentru totdeauna aşezate, consfinţite încă de la facerea lumii drept imuabile. Or, zidurile, măcar zidurile, ce mama dracului! că locuim într-o garsonieră rupestră, la Versailles sau într-un building de 1.000 de metri, trebuie să fie ficşi!

Mirările lui Mihuţ vizau alte aspecte. De pildă, îl surprindea faptul că, deşi anunţul privind înfiinţarea societăţii SOLO, dând totodată start înscrierilor, fusese publicat zilnic, de mai bine de o săptămână, numărul amatorilor era nesemnificativ. Se aşteptase la o avalanşă de cereri şi, în această perspectivă, la necesitatea unei extinderi. Dar şi aici era probabil vorba tot de mentalitate, multora iniţiativa părându-li-se prea exotică sau chiar umilitoare. Să recunoşti deschis că nu te doreşte nimeni, că nu te caută nimeni, că societatea te ignoră...

Cealaltă surpriză venea din partea colaboratorilor. Deşi nu avusese loc deschiderea oficială a stabilimentului, Mihuţ le solicitase prezenţa zilnică. Era treabă destulă pentru fiecare dar, în primul rând, îşi zisese că e bine ca oamenii să se familiarizeze între ei, să plece la drum ca o echipă cât de cât rodată. Se familiarizaseră peste aşteptări de repede. În doar câteva zile, opţiunile se formulaseră la modul categoric, se născuseră spontan simpatii şi tot atât de spontan, dar şi mai categoric, inimiciţii.

Seara, frânt de oboseală, înainte de a adormi la televizor, Dumitru Mihuţ medita cu uimire asupra sinuoasei infrastructuri a conceptului — viaţă. Fire placidă până deunăzi însă totdeauna tolerant, necunoscând izul şi dohotul relaţiilor încleştate, nu putea înţelege, în lipsa unor motivaţii fundamentale, încrâncenarea, îndârjirea care-i mâna pe oameni unii împotriva celorlalţi.

— Că Sanda Ionuţ nu te agreează, comentă el cu nepotu-său, pot să pricep. Ai jignit-o până în adâncul sufletului şi absolut gratuit, cred că şi ţie îţi pare rău...

— Hm, se strâmbă plictisit Dan, suflet şi susceptibilităţi la obraznica aia! Poate în chiloţi. Nu am întâlnit încă târfuliţă de mai proastă calitate şi ţine minte că o să ne aducă numai belele.

— Eşti montat, nu se poate discuta cu tine. Spuneam însă că pot înţelege resentimentul ei. Ca şi faţă de Alina care, fără să fie vinovată, a provocat ieşirea ta. Dar ce are Cornelia Ciurea cu Olimpia Fabian? Când o întâlneşte, capătă o expresie oribilă, ai impresia că-i vine să vomite. Şi doar trebuie să recunoşti că domnişoara Fabian este o persoană extrem de cumsecade iar micile ei excentricităţi nu deranjează pe nimeni.

— Uite că pe Cornelia Ciurea o deranjează! E o femeie rigidă, ţeapănă, care şi-a consumat existenţa fără pic de fantezie, adică exact opusul Olimpiei. Iar la madam Ciurea cine nu-i ca ea nu e bun. Aprioric, egal zero. Pe Olimpia o socoteşte o babă smintită şi neruşinată.

— Ţine în schimb la Alina şi să nu-mi spui că între ele două ar exista vreo asemănare.

— O, nu, ferească Dumnezeu, râse Dan. E nemulţumită de noră-sa şi de aia o iubeşte pe Alina. E genul de nevastă pe care o visa pentru fecioru-său. Delicată, bine crescută, dulce, lesne de dominat, s-ar lăsa dresată.

Unchiu-său îl privi dintr-o parte:

— Am impresia că şi-ar dori-o şi alţii.

Dan zâmbi şi declară pe un ton indiferent:

— Sunt încredinţat că Alina va fi o foarte bună soţie pentru orice

bărbat care nu e debil mintal.

— Atunci, observă profesorul, Saşa Diaconu se numără printre aceştia. E îndrăgostit lulea, umblă după Alina ca un căţel. Şi-ar da şi mâna dreaptă să-l ia în seamă.

— De ce nu, dacă e genul ei?

— Bineînţeles, am crezut doar că te interesează.

— Am observat şi nu mă interesează.

Recapitulă ţeasta lăptoasă a lui Diaconu, făptura lipsită de vigoare a individului neputincios, aerul inconfundabil al veşnicului învins, spunându-şi că arareori puteai întâlni un exemplar masculin mai nereuşit. O femeie normală nu i-ar fi suportat îmbrăţişările decât beată criţă, în stare de inconştienţă şi visând color: ...se făcea că e în dormitorul lui Tom Cruise, poate Richard Gere, chestie de gust. În ce-l privea, se gândea la Alina cu duioase strângeri de inimă. Nu o iubea, de asta era sigur dar, în chip ciudat, îi păsa de ea. Se nelinişte dacă întârzia, îi privea îndurerat cizmele care înghiţeau apă, se întreba îngrijorat dacă oare fata asta mănâncă pe săturate la ea acasă măcar duminica. Ar fi vrut s-o apere, s-o scutească de necazuri, dar nu să o şi dezbrace.

— În fine, tu ştii mai bine, conchise bătrânul. Începu să râdă din senin.

Dan îşi înălţă sprâncenele:

— Ce ţi se pare aşa de nostim?

— Auzi, fiule, nu ştiu ce o să se aleagă până la urmă de SOLO-ul nostru dar, deocamdată, bag de seamă că suntem mai mult agenţie matrimonială. Saşa o vrea pe Alina, tu te mişti cam prin aceeaşi zonă, chiar dacă încă nu ai observat, pe mine — nu ascund că mă interesează domnişoara Fabian, junele Crinu s-a îndrăgostit de Sanda Ionuţ.

— O! se sperie sincer Dan. Bietul copil! Mica fiară o să-l strivească. Şi din păcate nu poţi face mare lucru pentru el.

— Asta-i şi părerea lui Nea Gică, râse bătrânul. "Don' profesor, puiul ăsta de halotcă i-a pus gând rău flăcăului. Nu am eu o putere, că pe de-alde astea le-aş jupui de vii în piaţa mare, cum fac harapii ăia din Iran. Pe asta şi pe doamna Ciurea. Otravă, nu muiere. Numa' ce se uită la tine şi simţi cum îţi îngheaţă beşica".

Dan îşi aruncă ochii instinctiv pe fereastră. Nu era nimeni în curte.

— E singura care nu i-a scăpat nici un bacşiş, spuse amuzat. Până şi ăla micu', Crinu, îl atinge cu câte o bere. Îmi zicea azi dimineaţă, "don Dane, cât îl vezi de crud, dar e om de nădejde. Să am eu o putere, pe ăsta l-aş trimite la şcoala de miniştri..." "Tot la putere ţi-e gândul". "Ca la toată lumea, don' Dan. Numa' că eu aşa sunt de când mă ştiu. De aia, pe mine puţini mă ştiu de Niţu. Şi la serviciu, cum eram adică, şi vecinii toţi mă ştiu de Nea Gică Putere".

Dumitru Mihuţ râse:

— Perfect, aşa o să-i zic şi eu. Altfel, să ştii că nu-i prost. Să vezi ce mi-a spus de Marietta Bogdan. "E cumsecade, omenoasă, dar are prea multă carte. A 'nebunit la ficat! O întreb cu pardon: duduie Marietta, cam la câte cărţi să fi citit dumneatale într-o viaţă?... Spre cinci mii, Nea Gică... Dar chiftele, aşa la un exemplu, cam câte să fi făcut?... Nici una, Nea Gică. Eu mănânc la Express". "Auzi, don' profesor! Să citeşti tu într-o viaţă, că are şi dumneaei la vreo patru'j dă ani, cinci mii de cărţi şi să nu faci o singură chiftea!..."

— Presupun că nu ai reuşit să-l scoţi din starea de perplexitate. Normal, i se părea scor invers. Cinci mii de chiftele la o carte... Ia stai! Parcă aud scandal.

Cornelia Ciurea năvăli, vânătă de furie. Era atât de tulburată, că-şi

înghiţise complet buzele.
— Aţi angajat o hoaţă, domnule profesor. O hoaţă şi un administrator nătâng. E a doua oară că o prind furând.
— Minţi, găină bătrână! o ajunse din urmă Sanda Ionuţ scoţând flăcări. Poate-ţi intru acum în cocul ăla chelu'! Ce-am furat?
Profesorul căscă ochii, fără grai. Dan râse. N-o agrea pe Sanda Ionuţ, dar trebuia să recunoască în sinea lui că "vagaboanda are Kodak, fotografiază la fix!" Asemănarea Corneliei Ciurea cu o găină era izbitoare.
— Doamnelor, imploră bătrânul, vă rog din suflet...
— Ce-am furat? Să zică ce-am furat!
Cornelia Ciurea fierbea dar încercă s-o ignore cu ceea ce-şi închipuia a fi demnitate princiară:
— Sunteţi martori că m-a insultat! Mai discutăm noi la tribunal.
— Discutăm, babo! Mi-a zis mie Sorina ce scorpie eşti.
Cornelia Ciurea îşi înfipse unghiile în palme: "Hm, noră-mea! Normal! Nu putea fi prietenă decât cu asemenea creatură!"
— Cred totuşi, interveni Dan pe un ton calm, că lucrurile ar trebui lămurite. (În sinea lui se distra straşnic.) S-au adus aici acuzaţii grave.
Agronoma dădu la iveală o notiţă mototolită în pumn şi îşi puse ochelarii:
— Au fost sustrase din magazia SOLO de către ...subiectul în cauză următoarele: miercuri, 27 octombrie — una cutie neîncepută de detergent Ajax, lei 5.000; joi, 28 — 2 suluri hârtie igienică, lei 400; luni, 30 — 3 cutii chibrituri, lei 100 şi circa 100 de grame de cuie, lei 1.000. Total lei: 6.600. Eu mi-am făcut datoria, permiteţi-mi să mă retrag.
— O secundă, doamnă Ciurea, o opri Dan, prelungind circul. De ce aţi aşteptat să se repete faptele?
Sanda Ionuţ râse forţat:
— De aia, că minte! Chiar aşa, de ce n-ai pus mâna pe mine să mă opreşti? Ascultaţi aici, domnu' Mihuţ! Sunt prietenă cu noră-sa, ne ştim de la ştrand. Dacă o auzi ce povesteşte despre madam Geamantan, te cruceşti! Se ţine numai de minciuni şi intrigi, bagă zâzanie între ea şi bărbatu-său, umblă cu codoşlâcuri. A dracului să fie aia care a luat de aici măcar un pai!
— Bine, bine, încercă Dumitru Mihuţ să muşamalizeze lucrurile şi Dan îşi zise amuzat că dintre toţi cel mai prost se simţea tot unchiu-său.
Aşa fusese toată viaţa, avea oroare de situaţiile încordate, de ieşiri virulente. Foştii lui elevi povesteau că îi era jenă să-i prindă copiind. Se făcea că nu observă şi îşi ascundea obrajii îmbujoraţi în spatele gazetei, prefăcându-se că citeşte.
— ...vom lămuri întâi împrejurările, desigur, să ne liniştim, nu-i aşa... pe urmă vom vedea ce e de făcut. Nu are rost să ne spunem lucruri grele...
— Ea a început, dădu din umeri Sanda Ionuţ. M-a făcut hoaţă!
— Să încercăm să fim o echipă unită, rosti cu însufleţire artificială Dumitru Mihuţ. Propun un schimb de scuze şi să uităm tot ce s-a întâmplat.
Cornelia Ciurea îşi săltă nasul cu aroganţă violentă şi Dan avu impresia că aude răcnetul văzduhului străpuns.
— E absurd, domnule profesor, nu pot cere scuze unei hoaţe, chiar dacă am avut imprudenţa s-o demasc. Dar dacă acesta este modul în care dumneavoastră înţelegeţi să vă conduceţi afacerea, vă priveşte. Nu pot decât să vă felicit pentru sângele rece cu care vă lăsaţi escrocat.
Dan începu să râdă:
— Iată ceea ce s-ar putea numi o probă de ironie muşcătoare.

— Pe dracu' se hlizi Sanda Ionuţ. Ar muşca ea, dar cu ce?! Cu flotanţii ăia de sus şi caninii în recreaţia mare?!

Cornelia Ciurea respiră adânc. Mai avu puterea să încline scurt capul şi să se refugieze în oficiul sanitar de lângă birou. Abia izbuti să debuşoneze flaconul de propanolol şi înghiţi două pastile cu graba unui asfixiat ajuns lângă o sursă de aer.

Crinu auzise tot. Când Cornelia părăsi biroul, se refugie în odaia alăturată. Peste câteva clipe, ieşi în întâmpinarea Sandei cu un aer întâmplător. O urmărea tot timpul şi, ca toţi îndrăgostiţii, era bineînţeles convins că nimeni nu băgase de seamă. Sanda se aplecă după găleţi dar Crinu i-o luă înainte.

— Lasă că ţi le umplu eu. Unde să le duc?

— În baia de la parter.

Se lăsă servită cu ifose de principesă care acordă favoruri. Ştia că picase în laţul ei dar puştii nu o interesau. Se dovedea însă util, ar fi făcut orice de dragul ei şi era decisă să se folosească de acest avantaj.

Începu să spele faianţa, ţinând cârpa cu vârful degetelor, afişând o expresie care oscila între dezgust şi oboseală. Crinu îi smulse torşonul din mână, zâmbind:

— Dă-mi voie să te ajut...

— Nu vreau să te deranjezi, se opuse moale Sanda.

— Te rog să te odihneşti, se vede că eşti obosită.

— Da, am avut câteva zile foarte grele şi la butic. Gestiune, inventar şi patronul are încredere numai în mine. Trag eu pentru toate...

Îşi dădea importanţă şi făcea parte dintre oamenii care, pe măsură ce mint, încep să creadă ei înşişi în adevărul celor emise, tonul devenind astfel foarte convingător. De altfel, Crinu nu punea la îndoială nici un cuvânt şi o asculta cu inima strânsă.

— De ce trebuie să munceşti aşa de mult? Mi-ai spus că la butic te plătesc bine.

— Mă obligă taică-meu, spuse Sanda cu aer de martiră.

Crinu o privi consternat:

— Cum se poate aşa ceva? Doar staţi aici, alături, nu-şi dă seama că asta nu-i o muncă pentru tine?

— Ce-i pasă lui! Începu să lăcrămeze: Şi după ce că le frec podelele, mai trebuie să înghit tot soiul de măgării. Dacă ai fi auzit-o adineaori pe scârba aia de Ciuroaia...

Plângea de-a binelea şi Crinu îşi frânse degetele neputincios. Sincer vorbind, Cornelia Ciurea nu-i făcuse vreo impresie specială, în afară de faptul că semăna foarte bine cu diriginta pe care o avusese în clasa a VIII-a, acum însă era convins că nu exista o "scârbă" mai mare pe lume.

— Ca să nu-ţi mai spun, supralicită Sanda, că mai suport şi alte porcării. Libidinosul ăla de Dan mă înghesuie pe la toate colţurile, ieri era să-mi rupă bluza...

Crinu albi ca o bucată de cretă. O asemenea infamie era de neîndurat. Sanda... Sanda lui chinuită, mânjită de tipul ăla bătrân...

— De ce nu mi-ai spus nimic? Dacă se mai întâmplă, strigă-mă! Am să-l învăţ minte! I-ai povestit lui taică-tău chestia asta?

— Ţi-am zis o dată că nu-i pasă, hohoti Sanda la capătul puterilor, imaginându-se în clipa aceea floare plăpândă agresată de un mascul feroce, başca persecutată de familie. Dacă nu-i scuip nouăj' de mii pe masă în fiecare lună, mă dă afară din casă.

— E groaznic! şopti Crinu înspăimântat şi îi cuprinse mâna între palmele lui. O atingea pentru prima oară dar, emoţionat, nu realiză

momentul decât mult mai târziu. Sanda însă îl înregistră cu gâdilituri ascunse. O încântau omagiile, indiferent din partea cui ar fi venit, adora să frângă inimi.

— Sanda, eu te pot ajuta! Dacă-mi dai voie...

— Nu mă poate ajuta nimeni, declară patetic urmărind cu "jubilaţie" interioară tulburarea băiatului, mă mărit şi scap de toate!

— Nu! se sperie Crinu, nu te grăbi, te rog… Te pot ajuta, Ştiu ce vorbesc. Eu am un apartament de trei camere, stau singur... Te poţi muta la mine... N-o să te deranjeze nimeni, îţi jur!

Sanda se opri din plâns, cercetându-l curioasă:

— Cum adică să mă mut la tine? Nu-mi eşti neam... nu-mi eşti nimic.

— Ştiu! Adică, nu. Vii la mine ca un prieten... Ca o colegă de şcoală... Eu nu... Nu vreau nimic, înţelegi? Nu te costă chiria, nu ai nici o obligaţie şi atunci o să-ţi ajungă banii. Ai să te descurci doar cu buticul... Te rog, nu mă refuza...

În sinea ei, Sanda se distra fabulos şi regreta că scena nu are martori. Ce va povesti ea fetelor de la butic mâine, avea să piardă jumătate din savoare, mai sigur, nici nu o vor crede.

— Mulţumesc, Crinule, dar nu se poate… Ce o să spună lumea?

— Ce ne pasă de lume? se avântă băiatul din ce în ce mai înflăcărat. Iar eu… Eu peste doi ani sunt major, cu liceul terminat… Dacă tu… dacă tu o să vrei…

Sanda zâmbi şi îl mângâie pe păr. Părea impresionată.

— Eşti un bărbat adevărat. Îi întinse obrazul: Dacă vrei, poţi să mă săruţi.

Crinu trăia cea mai fericită clipă din viaţa lui.

Nebun de fericire, ţâşni ca o săgeată pe culoar, nimerind drept în braţele lui Dan Mihuţ. Tânărul râse:

— Ce faci măi, vijelie? Arde undeva?

Băiatul îi îndreptă o privire care-l lăsă pe gânduri şi se îndepărtă fără un cuvânt.

"Hm, făcu nedumerit, Dan. Ce o fi cu ăsta?!"

*

Olimpia Fabian îşi consultă Longines-ul micuţ de aur, cumpărat în anul 1940 şi se ridică vioaie:

— Trebuie să plec. La ora 3, am cursul de germană.

Marietta Bogdan săltă nasul din fişe. Deocamdată, până la demararea activităţii propriu-zise a societăţii, lucrau împreună la organizarea viitoarei biblioteci. La sfatul Mariettei, categoric orientată, Mihuţ achiziţionase cam vreo o mie de cărţi, vizând cele mai variate domenii. Spre surpriza profesoarei, Olimpia se dovedi un ajutor de nădejde; competentă şi disciplinată, înţelegea de la primele cuvinte ce aşteptai de la ea. Sigur, în concepţia Mariettei Bogdan nu putea fi considerată o persoană cultă dar, datorită sutelor de traduceri dactilografiate în aproape jumătate de secol, dobândise un bagaj informaţional care nu era de ignorat. Marietta mai bănuia că-i şi place să citească, având o memorie remarcabilă. Trăgând linia — o femeie capabilă şi foarte ţicnită. Flămândă mereu de cunoaştere, mai ales a naturii umane, profesoara încerca s-o descifreze, dar Olimpia — cel puţin aşa făcea impresia — se eschiva cu graţii şi sinuozităţi de reptilă.

— Vă invidiez pentru răbdarea dumneavoastră.

Olimpia se miră ca o păpuşă şi ciripi:
— Nu cred că înţeleg la ce vă referiţi. Pentru ce trebuie să am răbdare?
— Germana este o limbă foarte grea, spuse profesoara ocolind, de fapt, ce-i stătea pe limbă: "E idiot să te căzneşti la vârsta asta cu subtilităţile limbii lui Goethe, ca şi cu orice altceva, în general".
Domnişoara Fabian îşi consultă obrazul în oglinda pudrierei. Ţinea batonul de ruj în mâna dreaptă, frecându-şi vârtos buzele una de cealaltă, de parcă ar fi vrut să le înghită.
— Eu nu găsesc ceva singular... Atunci, ne vedem mâine. Am petrecut o dimineaţă foarte plăcută şi instructivă în compania dumneavoastră. La revedere.
Marietta Bogdan, perseverentă, încercă să profite de ocazie:
— Şi eu m-am simţit foarte bine. De ce nu am încerca să ne vedem şi altfel? Aş fi încântată dacă aţi accepta într-o zi să bem împreună o cafea.
— O! exclamă cu triluri Olimpia, neangajându-se în nici un fel. La revedere, pe mâine.
Se strecură pe uşă, iutacă şi graţioasă în trenciul bine strâns pe talie, lăsând în urmă o aromă dulce proaspătă de lăcrămioare.
Când o văzu, Dumitru Mihuţ se ridică cu graba elevilor lui de odinioară la intrarea profesorilor în clasă, alţii însă decât el însuşi.
— Am venit să vă spun la revedere, căci la ora 3 am cursul de germană iar înainte de aceasta voi fi obligată să trec şi pe acasă.
— Nici o problemă, spuse bătrânul tulburat. Când aveţi probleme, vreau să zic, nu trebuie să vă simţiţi încorsetată de program. În fond, suntem aici o singură familie...
— Încântător, aprecie Olimpia. Este o plăcere să lucreze cineva în aceste condiţiuni.
— Spuneţi-mi, domnişoară Fabian, v-aţi mai gândit la propunerea mea?
Olimpia clămpăni distinct din gene, ţuguindu-şi în acelaşi timp buzele; izbuti expresia de mirare acreditată de Hollywood prin deceniile al doilea şi al treilea, când se purtau guriţele pictate zgârcit, cât un bumb. Era caraghioasă până la ilar, dar Dumitru Mihuţ o găsea adorabilă. Pasiunea voala imaginea, respectând doar contururile. În faţa lui, se afla o ştrengăriţă nostimă cu mijloc subţire şi o beretă delicioasă, roşie pe plete paj, platinate.
— Nu sunt sigură că-mi amintesc prea bine despre ce este vorba.
Un altul mai lucid s-ar fi gândit că femeia e sclerozată. Profesorul o luă însă drept graţioasă stratagemă, mostră de cochetărie. Cu patru zile în urmă, deci exact la o săptămână după ce o cunoscuse, Mihuţ o ceruse în căsătorie. Cam abrupt şi pe neaşteptate, cu lipsa de diplomaţie caracteristică oamenilor foarte sinceri. Lucrurile decurseseră cam aşa...
Abordată foarte direct, Olimpia nu se putuse eschiva în maniera ei obişnuită şi recursese la subterfugiul clasic:
— O, aceasta este o chestiune îndeajuns de importantă pentru a putea da un răspuns pe loc. Cere timp de gândire, ha! ha! ha! ...Nu credeţi?
Profesorul, care trăia de opt zile primul *coup de foudre* din viaţă, se avântă cu o cutezanţă pe care un altul mai puţin timid, sau mai versat, nu le-ar fi avut.
— Domnişoară Fabian, lăsaţi, vă rog, convenţiile. La vârsta noastră ai învăţat să deosebeşti un ban bun de unul fals şi nici nu prea mai avem timp de aşteptat. Să profităm de ce ne-a mai lăsat Dumnezeu.
Gafa era uriaşă, vârsta fiind ultimul lucru despre care Olimpia ar fi

fost dispusă să discute, dar profesorul nu-şi dădea seama. Ba chiar o sublinie, închipuindu-şi că e glumeţ:

— ...să ne bucurăm, domnişoară, cât nu umblăm în baston, cât mai prezentăm rămăşiţe onorabile...

— Ha, ha, ha! râse femeia cam crispat. Oare am înţeles bine?... Vreţi să vă luaţi un baston? Cred că este un accesoriu destul de distins.

— Am să vă fac fericită, domnişoară, jur!

— Ce drăguţ din partea dumneavoastră! Admirabil! Mi-e teamă însă că eu va trebui să plec, căci altfel voi pierde, fără îndoială, ora mea de germană.

... Telefonul începu să sune dar Mihuţ îl ignoră cu un zvâcnet de iritare al umerilor.

— Nu se poate să fi uitat, ce Dumnezeu! Doar nu vă cere în fiecare zi cineva de nevastă!

— Ha! ha! chicoti Olimpia. Nici n-ar fi posibil, căci trebuie să vă spun că nu ies în fiecare zi din casă.

Profesorul o privi descumpănit:

— Probabil, propunerea mea a fost cam... impulsivă, v-am luat pe neaşteptate.

— O, sunt obişnuită, surâse Olimpia Fabian cu un natural sută la sută sincer.

— ...dar eu însumi am fost luat pe neaşteptate. Am acţionat sub imperiul unui sentiment covârşitor, dacă mă înţelegeţi, domnişoară Fabian. Din cauza aceasta am şi uitat să vă spun esenţialul. Vă ador!

— Vai, ce drăguţ! exclamă Olimpia de parcă ar fi admirat caniche-ul nou nouţ, cumpărat de vecinii de la parter.

— Aştept un răspuns, scumpă domnişoară Fabian. Un gest de încurajare. Permiteţi-mi măcar să vă spun pe nume... Olimpia... Nu ştiu să fi auzit vreodată ceva mai frumos! Sună ca o muzică...

— Ha, ha! Vă mulţumesc, dar cred că nu sunt încă îndeajuns de pregătită... Dumnezeule, de data asta sigur am întârziat la curs!

Căţărată pe o scară dublă, Sanda Ionuţ spăla în dorul lelii carourile evantaiului de sticlă care ocrotea intrarea. Olimpia se opri câteva clipe în capul scării pentru a-şi îmbrăca mănuşile. Amabilă ca de obicei, observă zâmbind:

— Trebuie să fie foarte neplăcut să umbli cu apă pe timpul acesta rece...

Fata îşi despică gura într-un rânjet feroce:

— De, tanti, nu toată lumea are succesul şi trecerea matale! L-ai aiurit pe patron de n-ai treabă! Zob l-ai făcut!

Olimpia o privi fără să înţeleagă:

— Nu sunt sigură... Începu în stilul obişnuit, dar se răzgândi amintindu-şi că nu are timp. Simţi totuşi nevoia să adreseze câteva cuvinte drăguţe "femeii de serviciu": Ai grijă să nu răceşti. O buillotă fierbinte la picioare, când ajungi acasă, e cel mai bun preventiv. La revedere, drăguţo.

Sanda, dezarmată, fără replică pe moment, privi lung în urma ei:

"Moşneaga e ocnă mare!"

*

Saşa Diaconu trase cu poftă din ţigară. Ţigara era de la Crinu; se apucase să "duhănească", vorba Elenei Diaconu, pentru că Sanda considera că "nu e bărbat ăla care nu fumează". Cum sta rezemat de un copac, cu capul vârât între umeri şi chipul — piftie ratată, Nea Gică Putere gândea că seamănă cu un cocor brânzos şi chel.

Olimpia Fabian trecu pe lângă ei, fluturându-şi degetele cu un zâmbet drăgălaş. Bătrânul clipi semnificativ, tuflindu-şi căciula:

— Ce zici, se face ori ba?

— Ce să se facă, Nea Gică? tresări Saşa smuls din gânduri.

— Nunta, bre, pe ce lume trăieşti? Expresia nedumerită a celuilalt îl determină să completeze: Cu don' profesor, adică.

Saşa pică din lună:

— Vrei să spui că domnul Mihuţ şi cu... arătă cu bărbia spre stradă unde Olimpia Fabian tocmai îşi deschidea umbrela, au de gînd să se căsătorească? La vârsta lor?

Nea Gică Putere comentă filosofic:

— Zice o vorbă că necazurile şi nebuneala nu te întreabă că câţi ani ai. Ăştia-i amândoi mai bătrâni ca mine, da' uite că acu' i-a călcat bucuria. Şi eu, unul, zic că-s şi potriviţi. Sunt de o etate, cumsecade şi... acu' să nu mă spui, cam într-o ureche.

Saşa Diaconu îl privi perplex:

— Fantastic!

Se gândi reflex la soră-sa, fecioară la aproape 41 de ani, cu toate reveilloanele — o dată isprăvită facultatea — petrecute acasă, cu un telefon la ale cărui apeluri nu mai reacţiona. Pe ea nu o căuta nimeni. Se gândi la el însuşi... Comentă distrus:

— Unii au noroc, Nea Gică. Uită-te la mine! Am împlinit 36 de ani. Alţii la vârsta mea au demult familie, copii mari...

— Ce-i drept, cam era vremea şi pentru dumneata.

— Şi eu ce să fac, Nea Gică? Sunt eu vinovat că nu mă vrea nici una?

— Ori eşti prea pretenţios?

Saşa râse amar:

— Al naibii de pretenţios! Divorţată de două ori, cu un copil, o secătură obraznică de 8 ani, fără serviciu că nu vroia să meargă în provincie, cum era sub Ceauşescu, nu gospodină, nopţile prin baruri cu turişti străini...

Nea Gică Putere îşi ridică obrazul crestat:

— Şi dumneatale nu ziceai nimic?

— Ce să zic, că în felul ei avea dreptate. "Sunt tânără, mai am şi eu câţiva ani buni, tu nu ai *parai* să mă scoţi. Să stau să mă ofilesc pe de-a moaca?!"... Îi făceam toată gospodăria, până şi lecţiile lu' ăla micu'. În timpul ăsta ea era la distracţie iar golanu' de fiu-său bătea mingea pe stradă. Nici aşa nu i-am plăcut. În '90, a scos paşapoarte pentru ea şi băiat şi a părăsit ţara: "Eu o virez spre Soare-Apune, căcănăria asta nu-i de mine. Balegă albă, te-am salutat din mers!"... Şi mai ziceai, oftă, că sunt pretenţios! Nici aşa, să vorbim degeaba...

— De, trebuia să mai încerci şi matale.

— Păi asta a fost ultima. Înaintea ei, eram cu una, Cici, fată de pieţari bogaţi, de pe lângă Bucureşti. Comuna Grădinari, dacă ai auzit.

— Am auzit, toţi creştini procopsiţi.

— Mie nu mi-era de avuţia lor. Îmi plăcea Cici că era ca o cireaşă. Abia aştepta să fie doamna inginer. În familia lor, aveau căruţe de bani, dar nici o diplomă, înţelegi... Ne-am logodit cu popă, au dat petrecere mare, la ei acasă... Am prins-o pupându-se în curte, sub nuc, cu fiul naşului, student pe atunci la ASE.

— Şi atunci, ai dat-o de-a dura, râse bătrînul, am înţeles.

— N-am dat-o, Nea Gică. Am zis că-i tânără şi nu ştie ce face. Luase şi ea câteva pahare, ăla mai obraznic... S-a băgat maică-sa. "Măi, Saşa, tu eşti băiat bun, cumsecade, nici Cici nu-i fată rea, da'-i trebuie unul s-o ţină în hăţuri. Aşa suntem noi, o naţie a dracului, iuţi şi cam năvalnice

dar moşul meu cu o mână mă drăgălea, în ailaltă ţinea gârbaciul. Tu eşti moale, fătul meu, şi nu vreau să ne râdă satul când s-o apuca Cici să sară noaptea gardul..."

Bătrânul dădu din cap şi abandonă pentru câteva clipe rindeaua:

— Înţeleaptă muiere! Nu ştiu multe care s-ar fi pus aşa, de-a curmezişul, la norocul fie-sii...

Saşa îşi împinse a pagubă buza inferioară umflată şi roşie.

— Şi eu cu ce m-am ales? Vorbesc cu dumneata, Nea Gică, de parcă ai fi tatăl meu. O iubesc pe domnişoara Alina.

— Hm, am băgat eu de seamă... Fată bună, cuminte.

Figura tânărului se însufleţi dintr-o dată, ochii parcă-i lăcrămau.

— E un înger! Un înger adevărat! Frumoasă, cuminte, dulce...

— Ea ce zice?

— Ţi-am spus că n-am noroc. Nu mă pot apropia de ea. Dan îi aţine tot timpul calea, nu o slăbeşte o clipită.

— Aţine-i-o şi dumneata! Încearcă să-l răzbeşti.

— Păi mă pun eu cu Dan, Nea Gică?

— Pune-te, să vadă şi fata că lupţi pentru ea.

— Adică să ne luăm la bătaie? Păi ăsta mă pune jos cu o singură palmă! Vezi şi dumneata că nu sunt prea vânjos.

Gică Putere îşi aprinse o ţigară, ţinând-o din obişnuinţă în căuşul palmelor. Ploua, umezeala îţi intra în oase ca un şarpe ud, dar nu bătea vântul. Râse încetişor:

— Ce-i drept, rupi musca în două de voinic, dar dacă o iubeşti, face domnişoara Alina o coastă, două zdruncinate. Fetelor le cam place de alde astea.

Saşa Diaconu se înfioră. Se ştia slăbănog, dezbrăcat prezenta rotunjimi incerte, de femeie coaptă, avea oroare de dureri fizice. Gura îi era o paragină şi nu se ducea la dentist, dând vina pe bani.

— Glumeşti, Nea Gică...

— Uite-o!

Alina cobora scările, siluetă sfrijită sub o umbrelă cafenie care părea ştirbă; una din poalele de mătase se desprinsese de spiţă.

— Ce aştepţi? îl aţâţă bătrânul. Ia-te după ea!

Saşa şovăi o clipă înainte de a-şi lua avânt. "Parcă ar fi un câine beteag", îşi zise Gică Putere, privindu-l cum aleargă.

— Vă conduc până la metrou, se oferi tânărul, regretând că nu are bani pentru două bilete. Întregul avans primit de la Mihuţ fusese cheltuit de "fete", în două zile. Prea multe datorii, prea multe găuri de astupat...

Paşi precipitaţi îi ajunseră din urmă şi o voce răsună plină de siguranţă:

— E prea frig ca să ia metroul. Vă conduc eu cu maşina până acasă, domnişoară Alina. Noapte bună, Diaconu!

Cu gesturi delicate dar hotărâte, Dan luă umbrela din mâna fetei şi o cuprinse protector pe după umeri, ferindu-se — vezi Doamne — de ploaie.

Saşa îngână un noapte bună şters şi rămase încremenit în mijlocul curţii, statuie jalnică privind în urma perechii înlănţuite.

Nea Gică Putere strecură printre dinţi un scuipat subţire. Îşi îndreptă ochii spre casă. Mai era lumină la două ferestre:

"Numai de-ar pleca dracului o dată!"

Din colţul unei ferestre neluminate, privea Sanda Ionuţ. Îi urmări pe cei doi până ieşiră din curte. După puţin timp, auzi motorul Daciei lui Dan. Sanda scrâşni din dinţi, încercând să-şi stăpânească plânsul. Se simţea strivită de furie neputincioasă, de gelozie şi de ură.

COINCIDENŢE?
PREMEDITARE?
DESTIN?

Aparent nemotivat, Marietta Bogdan trăia o stare de surescitare specială. Era 9 seara dar se simţea proaspătă, limpede, victima vreunui fus orar capricios. Avea tonusul şi respiraţia zorilor de zi şi, plină de energie clocotitoare, dacă ar fi fost vreo gospodină, s-ar fi apucat, de pildă, să frece parchetul. Marietta însă nu avea vocaţii casnice, preocupările ei în acest sens limitându-se strict la două deziderate: "să nu mă mănânce ploşniţele şi gândacii", iar ca merinde "ceaiurile mele şi câţiva cartofi fierţi îmi sunt tocmai deajuns".

De obicei, seara, dacă nu avea lucrări de corectat, citea presa sau dădea telefoane care i se păreau indispensabile, deşi adresanţii, instalaţi în pijamale la televizor, o înjurau cumplit: "cretina aia nu ştie că sunt Actualităţi, sau e Dallas?!"

Pentru Marietta Bogdan însă televizorul — pentru cei mulţi un personaj mai prezent şi mai important decât înşişi membrii familiei — nu exista. Urmărea jurnalul doar în zilele fierbinţi, cu evenimente de temperatură maximă şi unele emisiuni ştiinţifice, emise îndeobşte pe programul 2. I se părea mediocru spre imbecil ca televizorul să constituie o dominantă în existenţa cuiva iar serialele mamut ca *Dallas* ori *Întoarcere la Eden* o făceau să ridice o sprânceană ironică şi bine pensată deasupra ochelarilor căzuţi în vârful nasului:

"Surogate de viaţă cu sos Tiffany's pentru mica inteligenţă, frumoşi şi frumoase, mostre ale profesionalismului trusturilor de frumuseţe, cu plata în valută forte".

Cel mai adesea citea. Până la ore târzii şi, în general, lucrări serioase: eseuri, studii filosofice, literatură document şi, în primul rând, cărţi care tratau ştiinţific fenomenele de parapsihologie.

Azi, însă, îi era imposibil să se concentreze, indiferent ce activitate şi-ar fi propus. Într-un capot unsuros (cremă pe faţă, cremă pe gât) reteza în diagonală covorul 3 pe 2 al camerei de zi, cu paşi precipitaţi, incapabilă să-şi găsească locul. O apăsa o nelinişte; nu ceva rău prevestitor neapărat, ci doar neliniştea, sentimentul că trebuie, că urmează să se întâmple ceva.

La 9 şi 20, simţi că nu mai rezistă. Puse un ibric de cafea pe foc, trase un pardesiu vechi pe umeri şi coborî la subsol, unde îşi avea Doina, femeia de serviciu vizionară, cămăruţa.

Femeia urmărea serialul la televizor şi o rugă să aştepte, că urcă ea mai încolo, peste juma' de oră. Nu o refuza niciodată pe Doamna Marietta, "clientă faină, necârtitoare, cu deştele dezlipite". Nu băga de seamă că a spălat geamurile dar nu şi caloriferele, că-s păianjeni pe tavan, unde nu ajunge peria, praf pe şifonier şi bibliotecă. Unde nu se vede, nu se fluieră, başca mai e şi chioară săraca!

Aşteptând-o să cadă în transă — de regulă dura cam zece minute —, Marietta, totdeauna analistă înverşunată a oricărui fenomen înconjurător, nu înceta să se mire. Din toate punctele de vedere, Doina era o exponentă a micii mahalale, cu veleităţi burgheze. Era suficientă o singură privire în "garsoniera" ei asfixiată de preşuri, de autostrăzi parcurse cu igliţa şi *perini* gogonate, lăfăindu-se la căpătâiul patului iar persoana era la fel de grăitoare: cam 60 de ani, grasă — burta

impresionantă pleca imediat de sub sâni — şi se mişca neaşteptat de agil. Privind-o cu atenţie, îţi dădeai imediat seama că în tinereţe trebuie să fi fost socotită, în lumea ei, drept frumoasă. Un profil corect, păr mult, ondulat, adunat într-un coc acoperit de o basma legată ştrengăreşte la ceafă, pomeţi înalţi. Ochii albaştri, adânciţi în orbite, erau frumoşi dar fără expresie. Nu însă lipsa de expresie proprie imbecilităţii — traducea Marietta Bogdan — ci a detaşării, a harului, a capacităţii de evadare din concretul palpabil spre a se putea strecura în canalele ceţoase ale absolutului.

— Văd... Încep să văd...

Marietta o urmărea cu sufletul la gură. Inima agitată îi aminti că nu şi-a luat pastila. Dădu reflex din mână. "Nu mai contează acum..."

Aşa cum se întâmpla de obicei, Doina se lăsase cu toată greutatea pe spatele canapelei. Din ochii rostogoliţi în sus, ca la iepuri când dorm, se vedea doar albuşul; mâinile, arse de sodă şi detergenţi, frământau inconştient, din ce în ce mai apăsat, marginea flanelei cărămizii. Când era în transă, articula cuvintele cu gura mai deschisă ca de obicei. De fiece dată, Marietta privea cu repulsie dar în acelaşi timp fascinată, incapabilă să-şi desprindă ochii, cum limba, ca un gogoloi roşu-vânăt i se rostogolea prin gardul ştirb al dinţilor de jos.

— ...Azi e ziua lui Mamon... Ce-şi mai râde în pumni!... Râde că nu-i pasă, nici încotro nu vede sfinţenie întru frica lui Dumnezeu, ci numai strâmtorare păgână...

Marietta o privi speriată:

— Nu pricep, şopti... Ce înseamnă asta?

Fără s-o audă, Doina continuă să bolborosească:

— ... casa-i cotropită, blestemul arde. Sorocită este cumplită înfruntare în astă noapte... Glas se aude, limpede clopot de bronz peste chiotele diavolului... "Vino aici, roabo, ci nu zăbovi... Vino negreşit... Conacul cu jivine... "

Pendula bătu de zece ori. Sub imboldul unei porniri irezistibile, Marietta Bogdan începu să se îmbrace. Trezită, Doina ceru o ţuică, mai măşcată, o dădu pe gît şi abia atunci păru cu adevărat dezmeticită. Căscă ochii la Marietta care se îmbrăca precipitat, dând impresia că nu ştie ce pune pe ea.

— Doamne sfinte! Unde te porneşti la ceasul ăsta, pe urgia de afară? Zici că dă vremea în clocot.

"Încă nu a ieşit complet din transă, îşi zise Marietta. Mai vorbeşte ca din ceaslov".

Se simţea îngheţată de frică dar, în acelaşi timp, îi era imposibil, categoric peste puteri, să rămână acasă. Cu un gest hotărât, semănând a disperare, ridică receptorul, formă trei cifre şi ceru un taximetru. Doina se cruci. "E trulea săraca, ce să-i faci, dacă n-are bărbat!" Şi se întoarse în subsolul ei, unde avea rufe de pus la muiat.

Marietta, gata îmbrăcată, auzi claxonul taximetrului. Îşi agăţă poşeta pe umăr, stinse lumina şi întoarse yala de două ori.

Era ora 22,30.

*

Când văzu lumina aprinsă, încă de la colţul străzii, un cârcel îi înnodă inima. O exaspera risipa de orice fel şi se simţea furioasă pe ea însăşi. Excesiv de prudentă, în general, nu pleca de acasă fără să se asigure că toate robinetele sunt bine închise, toate luminile stinse, uşile încuiate. Nu-şi ierta neglijenţa — cel puţin o zi avea să-şi facă reproşuri —, căreia îi dădea proporţii dramatice: "mi-am pierdut controlul şi asta

numai din cauza necazurilor".

Clocotind — "uite ce-mi lipsea după scandalul cu hoaţa aia!" — abia nimeri broasca yalei. Spre stupefacţia ei, uşa se deschise după prima răsucire.

— Hello, mamano! Da' ştiu că le circuli! Cât pe-aci să te dăm la *Dispăruţi!*

Cornelia Ciurea rămase încremenită în pragul vestibulului. Mai perplexă decât atâta nu ar fi putut fi, scena era cu mult peste posibilităţile ei de îngurgitare. În sufragerie domnea o dezordine cumplită, pe canapea, două valize deschise îşi vomitau conţinutul pe covor, scaunele, masa, fotoliile erau ocupate cu hăinărie şi boarfe de tot felul, pe televizor — un magazin de cosmetice. Rezemată leneş de bufet, în cămaşă de noapte tip furou, noră-sa o privea amuzată. În ochi, i se păru Corneliei, îi scăpărau ace de satisfacţie drăcească. Mai în spate, lângă uşa băii, Decebal, surprins cu un pantof în mână, zâmbea nesigur şi tâmp. Ca prin ceaţă, Cornelia mai înregistră o ţigară aprinsă pe marginea unei farfurioare, fiind bine ştiut că *în casa inginer agronom Cornelia Ciurea* nu se fumează, oaspete de ar fi fost chiar Regina Angliei, macrameul de pe masă era plin de scrum, iar din bucătărie venea miros de merinde prăjită.

Sufocată, incapabilă să emită un singur sunet, Cornelia se învineţise apopleptic, ochii bulbucaţi opinteau realmente să iasă din orbite. Impresia era atât de pregnantă, că Sorina izbucni în râs. Se adresă peste umăr, lui bărbatu-său:

— Mamana a amuţit de bucurie... Vezi că se ard cârnaţii ăia, stinge focul.

Glasul Corneliei se auzi ca un geamăt:

— Ce căutaţi aici? Arătă spre valize: Ce-i cu astea?

— Am venit acasă şi ăsta e bagajul nostru, răspunse Sorina cu naturaleţe. Nu mi se potrivesc pijamalele matale. Prea sexy!

— Nu e casa voastră, replică ferm Cornelia, regăsindu-şi ceva din siguranţă.

Sorina îşi înfipse un pumn în şold. Se interesă provocatoare:

— Serios?! Orice copil are dreptul la o odaie în casa părintească. Măcar atât să faci pentru Decebal că în rest...

— I-am dat tot ce am socotit de cuviinţă că merită, iar...

Noră-sa o întrerupse batjocoritoare:

— I-ai dat, cum să nu... Părul de la broască şi toţi iepurii din sat!

— ...iar chestiunea o discut cel mult cu fiul meu, nu cu dumneata, care nu ai nici o calitate! Îşi scoase pardesiul cu un gest elocvent "cu dumneata am isprăvit" şi trecu în vestibul. Mişcarea bruscă şi prea violentă rupse agăţătoarea hainei.

Sorina îşi aprinse o ţigară. Se distra grozav:

— Decebal! Ia vino încoa, pisule!... Auzi ce zice mamana! Că nu am calitatea să discut cu dumneaei. Explică-i tu că m-ai luat cu acte.

Tânărul Ciurea îşi plimba rătăcit privirea de la una la alta, obrazul de ierbivor, cu falcă prea mobilă, lipsită de bărbăţie stârnea jale. Cornelia Ciurea îl măsură din cap până în picioare. Deux-piècesul cafeniu de jerse, pe care cunoscuţii i-l ştiau de cel puţin douăzeci de ani, părea gata să plesnească sub respiraţia anevoioasă.

— Dacă ai ceva să-mi comunici, fă-o personal, nu prin intermediari.

— Dar mamana...

— Mamă! îl corectă aspru Cornelia. Să nu mi te adresezi mie în termeni de tractir. Ce cauţi aici? Ce-i măgăria asta?! Cum ţi-ai permis?

Decebal îşi încleştă degetele asudate. Una din falange pocni surd. Era un gest care revenea frecvent.

— Te rog să înţelegi. E doar ceva provizoriu... O ocazie. Adică, am găsit pe cineva... a fost o şansă...

Sorina îl întrerupse nerăbdătoare:

— Ce te tot foieşti în izmene? Am închiriat casa pe valută. 300 de dolari S.U.A. pe lună. Cred că motivul ăsta ajunge!

Cornelia nu întoarse capul, continua să se uite doar la fiu-său. Decebal se bâlbâi:

— Da, mamă, aşa stau lucrurile. Gândeşte-te ce ocazie! În trei luni, aproape 1.000 de dolari. Nu se scapă aşa ceva, cred că eşti de acord şi tu.

Cornelia replică glacial:

— Nu văd în ce măsură chestiunea aceasta mă interesează pe mine.

Decebal se holbă, fără replică. Sorina începu să râdă, articulând ostentativ fiecare hohot:

— Ce mult te iubeşte mămica ta! Să borăşti lacrimi şi alta nu!

Cornelia continuă s-o ignore. Că ţinea totuşi seama de prezenţa ei o trăda doar violaceul tot mai întunecat al obrazului.

— Te somez să părăseşti imediat această casă împreună cu întreg inventarul, viu sau mort!

— Scorpie! scrâşni Sorina. Scorpie la menopauză!

Cu mâna pe clanţa uşii de la bucătărie, Cornelia preciză:

— Ai oricând acces la fosta ta odaie dar *singur!* Fără căţele! pe patru ori pe două picioare.

Puse un ibric cu apă la fiert, pentru un ceai, încercând să facă abstracţie de scandalul declanşat în sufragerie. Ar fi fost imposibil însă, aflându-se chiar într-o încăpere cu pereţi capitonaţi.

— ...eşti o balegă, nu bărbat! Impotentule! Cum îi dai voie să vorbească aşa cu mine?... Dacă eram în locul tău, ştergeam parchetul cu ea.

— Aud vecinii, mormăi Cornelia Ciurea. Ce ruşine! Ce scandal!...

Dincolo, Sorina continua tot mai dezlănţuită:

— ...dacă n-o cârpeşti imediat, să faci gaură cu ea în perete, plec chiar acum! Pentru totdeauna, jur! Alege! ori eu, ori mătura asta bătrână! Ei, fire-ai tu a dracului de madam Geamantan! Urlă la Decebal, care asculta prostit: Tu ce faci, bă Gogu Manivelă?! N-ai ars-o încă la permanent?

Cornelia se decise pe moment. Vecinii auziseră destul. Deschise brusc uşa:

— Decebal, noaptea asta nu voi dormi acasă. Mâine dimineaţă însă nu vreau să mai găsesc pe nimeni.

— S-o crezi tu, o înfruntă noră-sa. De aici nu ne clintim. Aş vrea să văd şi eu cum ne dai afară!

Gata îmbrăcată, Cornelia mai trecu o dată prin bucătărie. Îşi băgă într-o pungă nişte biscuiţi şi câteva bucăţi de rahat. Dădu cu ochii de tigaia cu cârnaţi. Cedând unui impuls neaşteptat, colectă toată saliva din gura uscată, hepatică şi trase un scuipat peste trandafirii care începuseră să se sleiască. Urma să-i mănânce curva. Încă din copilărie, Decebal nu suporta nici un fel de mezeluri.

— Sper că ne-am înţeles, Decebal, nu?

Noră-sa îi dădu cu tifla:

— Ne-am înţeles pe dracu! Dar dacă tu ai chef să schimbi domiciliul, ai avizul nostru.

Pe buzele subţiri ale Corneliei Ciurea alunecă primul zâmbet din săptămâna aceea. Cartea cea mai bună se joacă la urmă. Declară cu o linişte glacială, sigură de efect:

— Dacă mâine dimineaţă nu găsesc absolut "curat" aici şi fără

locatari, ai cuvântul meu de onoare, şi ştii că nu vorbesc în vânt...

— Ei, ce-ai să ne faci?, o sfidă Sorina. Hai, mută fizicul că trebuie să aerisesc!

— ...ai cuvântul meu că dosarul cu toate matrapazlâcurile de la prăvălie ale hoaţei de colo va ajunge la Poliţie, la ceasurile doişpe fix! Patronul nu a acţionat până acum, pentru că l-am rugat *eu* să nu o facă. Noapte bună.

*

Saşa urcă în vagonul aproape gol, aşezându-se ca de obicei lângă uşă. Teama că din cauza aglomeraţiei nu va putea coborî la staţia propusă — şi i se întâmplase nu o dată, timiditatea împiedicându-l să-şi facă loc cu umerii şi genunchii busculând lumea —îi intrase în oase. La ora aceea, "metropolitanii" erau puţini. 8 seara îi prinde pe bucureşteni conectaţi la Actualităţi iar vremea nu îmbia la plimbări economice prin parcuri sau pe bulevarde. Cu gândurile în altă parte, Saşa înregistră câteva figuri sărăcăcioase, femei de serviciu cu ziua, probabil, judecând după aspectul modest — basmale, mâini devorate de detergenţi — şi nelipsitele sacoşe cu masa de seară oferită de stăpâni sau ce se putuse ciordi peste zi din cămara lor. Vis-à-vis, o pereche, un el şi o ea foarte tineri, îl priveau chicotind pe înfundate. Nu-şi dădea seama că buzele lui mototolite, informe articulau mut gândurile care-l sfâşiau.

"Sărăcuţa! Animalul ăla o terorizează, se impune cu aere de stăpân şi ea e prea slăbuţă, prea fină ca să reacţioneze. Măcar de aş şti ce gândeşte ea... cum ar privi la o adică avansurile mele... Am să-l rog pe Crinu să tatoneze situaţia".

Atitudinea îl caracteriza. Amâna sau transfera asupra altora deciziile şi actele de curaj concrete, găsind de fiecare dată motivaţii subtile. "E mai elegant aşa, decât s-o abordez brutal cum face Dan. Alina, cu delicateţea ei, va aprecia prin comparaţie gestul... Crinu e isteţ, ştie cum să pună tema. Şi, pe urmă, faţă de un copil îţi deschizi mai lesne inima... Da, aşa cred că-i bine..."

Când ajunse acasă, răsufla deja mai uşurat. Decizia luată, pe care printr-o piruetă de abilitate o transformase în soluţie concretă pozitivă, plus gândul că în dulapul lui se mai aflau un rest de vodcă şi câteva ţigări bune, îl făceau să se simtă de-a dreptul fericit.

În antreu, rămase cu haina îmbrăcată pe o singură mânecă. Se aşteptase la atmosfera obişnuită — semiîntuneric, "fetele" instalate la televizor (mama moţăind, Veruţa rozându-şi concentrată unghiile), o farfurie cu mâncare păstrată la cald, în cuptor. Febrilitatea neobişnuită îl ului. Aveau o casă cenuşie din toate punctele de vedere, unde nu se întâmpla nimic şi, mai ales după anumite ore. Era lumină — ardeau ambele becuri de câte 60 de waţi — bătrâna, cu o figură acră, ştergea praful "pe unde se vede", soră-sa se chinuia în sufragerie să aranjeze o masă "elegantă" din obiecte desperecheate şi un "tişlaifăr" care nu izbutea să ascundă petele unicei feţe de masă bună din casă. Strădanie disperat zadarnică, nici măcar două pahare nu erau de acelaşi fel. În bucătărie, se auzea sfârâind ceva pe plită.

— Ce s-a întâmplat?

— S-a întâmplat că Veruţei i s-a făcut de oaspeţi, bombăni maică-sa nemulţumită. Zac blidele lună în bufet de atâta foame şi noi ne ţinem de cumetrii.

Nu era zgârcită, crescuse într-o casă de oameni ospitalieri care, după obiceiul pământului, întindeau mese de câte trei zile dar sărăcia, constantă permanentă a vieţii ei, o sălbăticise. Orice linguriţă de

dulceaţă servită unui musafir întâmplător i se părea ruptă de la gura copiilor.

Vera, gata să plângă, izbucni:

— Saşa, spune şi tu dacă puteam să procedez altfel. M-a sunat Rădiţa Tudor de la Ploieşti...

— A! Fosta ta colegă de facultate.

— Nu numai atât, poate singura prietenă pe care am avut-o, s-a purtat cu mine ca o soră.

— Ţin minte că ai făcut la ea nişte vacanţe. Parcă la Câmpulung...

— Exact, la bunicii ei. Singurele mele vacanţe... Din cauza nervilor, începu să plângă: Cunosc România mai puţin decât un străin venit în ţară de două zile...

Elena Diaconu, speriată, o mângâie:

— O să vină şi rândul tău, draga mamii... Eu n-am vrut să te năcăjăsc... Am zis doar că nu sunt timpurile... Dar o facem pe a mătăluţă. Să vină, eu n-am zis să nu vină...

Saşa îşi aprinse o ţigară:

— Vreţi să-mi explicaţi şi mie ce se întâmplă? Nu înţeleg nimic.

Vera îşi şterse cu mâneca halatului chipul lipsit de graţie. Ochii fără gene, sensibili şi mereu roşii, aveau nu doar culoarea ci şi căutătura iepurelui, ca a unui om veşnic prins în greşeală.

— M-a sunat la serviciu. Pleacă poimâine bărbatu-său în America şi m-a rugat să-i găzduim două nopţi. Mai au ceva treburi de rezolvat în Bucureşti... Ştii şi tu care sunt preţurile la hotel...

Elena Diaconu nu se putu abţine să nu comenteze:

— Dacă au avut ei bani de America... Da' fiecare le ştie pe ale lui...

— Nu-i aşa, mamă, făcu Vera exasperată. Sunt invitaţi şi ei, nu se duc pe banii lor.

Saşa se uită mirat la ceas:

— E ora 8. Cu ce tren au de gînd să vină?

— Au şi venit. Şi-au pus bagajele în camera mea. Acum sunt la teatru, au vrut să-i vadă pe ăştia de la Masca... M-au invitat şi pe mine dar...

Făcu un gest — unul din gesturile acelea mai mult decât elocvente între familiari — care explica fără a fi necesar un singur cuvânt motivele refuzului categoric: "sunt necoafată, ce să pun pe mine?, n-am o treanţă mai ca lumea, trebuia să strâng pe aici, să pregătesc câte ceva..."

Elena Diaconu interveni practică:

— Saşenca, du-te şi mănâncă până apucă aceia să vină. Vera îşi ridică privirea umedă:

— Saşa, te supără... M-am gândit că, dacă nu ţi-ar fi greu, să dormi azi la Crinu şi să mă culc eu la tine. Începu din nou să plângă: Şi aşa e mizerie, dar să ne mai vadă şi dormind pe jos...

— Sigur, nici o problemă... Ai dreptate. Te-ai gândit foarte bine.

Exista încă un motiv, esenţial, pentru care Vera îşi ceda camera. Avea singurul pat reparat din toată casa; un sacrificiu la care o obligase spondiloza de care suferea încă din timpul studenţiei. Restul nu se putea numi paturi, ci terenuri accidentate unde trupul făcea slalom printre arcuri desfundate şi ghemotoace de zegras, până a-şi găsi locul, în poziţii îmbârligate.

— Mulţumesc, Saşa... Mă gândesc doar ce aşternut să le pun. Toate sunt ciuruite şi cârpite...

Elena Diaconu se oferi generoasă:

— Nu te mai năcăji. Ţi-l împrumut pe cela blio, de doctor. Vezi la mine în şifonieră, sub prosoapele cele mari. Zic că nu le-or prăpădi în două nopţi... Cată să nu stofloceşti pe acolo, că abia am aranjat.

— Săru' mâna, mamă, îi zâmbi Vera recunoscătoare. Ştiam eu că tot la matale e nădejdea.

Ţâşni sprintenă spre cămăruţa bătrânei. Saşa privi lung în urma ei.

— Nu trebuie să fii supărată pe Vera. O ştii că-i săritoare şi în situaţia asta chiar că nu putea să refuze.

Elena Diaconu mormăi încet, ca să n-o audă fiică-sa:

— O fi dar şi omu' trebuie să aibe obraz. Ştii cu ce au venit ceia în desagă pentru două zile? Cu două pacheţele de biscuiţi şi un kilogram de mere... Baremi să zici că n-au! Să le vezi straiele Şi geamantanele boiereşti... Şi Veruţa îşi dă chelea de pe ea...

Pe plită fierbea o oală de cartofi, alături, într-o tigaie de tuci, câteva bucăţi de ficat de porc urmau să fie puse pe foc la venirea musafirilor. Ficatul îl primise maică-sa de la o clientă mulţumită, cu rude la ţară, şi îl păstra de câteva săptămâni, în aşteptarea unei ocazii deosebite. Cum n-aveau nici o aniversare în familie până la primăvară, evenimentul fusese hotărât pentru Sfântul Nicolae.

Familia Tudor nu-l interesa — tot din pricina timidităţii îi repugnau cunoştinţele noi — şi nici nu-i plăcea să umble noaptea, aşa că îşi luă pijamaua într-o sacoşă cândva de 2 lei şi plecă înainte de întoarcerea musafirilor. Spre surprinderea lui, Crinu nu era acasă. Se simţea nedumerit, aproape îngrijorat, pentru că băiatul, în ciuda libertăţii absolute de care dispunea, ducea o viaţă foarte ordonată, cu mult mai disciplinată decât majoritatea colegilor săi, supravegheaţi de familie. Pentru a face faţă multiplelor ocupaţii, îşi impusese un program respectat cu rigurozitate. Serile, de pildă, după ora 7, era obligatoriu acasă, pentru a-şi prepara lecţiile. Îşi menţinea cu atenţie statutul de elev mijlociu care nu prezintă probleme. Note proaste, corigenţe sau abateri de conduită impunând atenţionarea părinţilor i-ar fi distrus eşafodajul construit cu iscusinţă al singurei existenţe în care se putea complace pentru moment, date fiind circumstanţele.

Descumpănit, Saşa pătrunse în apartament, folosind cheia de rezervă de pe rama uşorului. În casă era plăcut, cald şi chiar în clarobscurul luminii de "poziţie", o aplică aprinsă în vestibul, se putea observa ordinea meticuloasă a interiorului care acum, în absenţă, i se părea şi mai impregnată de personalitatea lui Crinu ca de obicei.

Saşa dădu o raită prin casă, întrebându-se, nu pentru prima oară, cum reuşeşte băiatul ăsta de 16 ani, în ciuda unui program complicat, să menţină o ordine şi o curăţenie demne de cea mai scrupuloasă gospodină. Nu exista urmă de praf, masa de lucru arăta de parcă ar fi avut cel puţin o secretară care să-i aranjeze hârtiile, în bucătărie nu găsi nici măcar o ceaşcă murdară. Îl impresionă până la lacrimi — Saşa se emoţiona uşor — vasul înalt din sufragerie în care câteva crengi de stejar, pline de frunze (când naiba a fost ăsta la pădure?) dezlănţuiau o furtună de culori autumnale: aur, smarald, rugină, rubine întunecate. În dormitor, însă, patul făcut cu dichis şi absenţa oricărei haine lăsate la vedere îl lăsară perplex. La ei acasă, funcţiona principiul conform căruia e absurd să faci patul în fiecare zi, dacă nu ai musafiri. Adică te osteneşti pentru ziduri? Doar lipseşti pe puţin zece-douăsprezece ceasuri de acasă şi pe urmă te vâri iar în pat. Îl faci şi-l desfaci, deci, doar ca să te afli în treabă. În odaia de zi, da, trebuie ţinută oleacă de ordine. Mai pică o vecină sau poştaşul, nu se ştie... Doar că la ei, nici măcar în sufragerie nu era ordine, şi asta cu două femei în casă, surâse cu îngăduinţă Saşa. Cât de sărace le erau garderobele, hainele zăceau pretutindeni, oriunde puteau fi aruncate sau agăţate, bucătăria —de neconceput fără o oală,

două murdare în chiuvetă. Pe masă, resturi de mâncare, pieliţe de salam, firimituri de pâine şi un veşnic, parcă acelaşi borcan cleios de gem, cu celofanul stând câş; vara, fatal, asediat de muşte. Maică-sa punea dezordinea pe seama croitoriei practicate acasă (aţe, ace de gămălie şi resturi de materiale pe toate covoarele), Veruţa pe seama oboselii şi a lipsei de viaţă mondenă — "parcă cine ne intră în casă" — dar de fapt amândouă, îşi zicea Saşa, de mult nu-şi mai dădeau seama cum arăta locuinţa: mizer proletară şi insalubră...

9 şi 20, constată Saşa aproape în panică. Ar fi putut deschide televizorul sau răsfoi o carte, dar simţea că ar fi fost peste puterile lui să se concentreze. Îşi propuse să aştepte până la 10, dar nu rezistă mai mult de opt minute pe ceas, timp în care măsură toată casa în pas de maraton. Luă o hârtie de pe birouaşul lui Crinu şi aşternu în grabă câteva rânduri:

Te aştept de la ora 20,45. Nu mai am răbdare, sunt f. f. Îngrijorat. Mă duc la SOLO, poate îţi dau de urmă sau aflu ceva.

Stinse luminile, încuie uşa şi, privind atent în jur să nu fie observat, puse cheia la loc, pe rama uşorului.

*

În realitate, nu avea curs de germană, ci oră fixată la pedichiuristă. Şi nu la 3, ci la 7. O mică, inofensivă inexactitate, căci Olimpia Fabian nu minţea din principiu. Fiind foarte mulţumită de persoana sa, nu încerca să pară alta, nu avea de dat socoteală nimănui şi, în consecinţă, nu exista nici un motiv să-şi complice existenţa. În faţa insistenţelor lui Mihuţ însă, pentru a se eschiva, minţi, cursul de germană sunând mai important decât pedichiura; dar, mai presus de toate, făcea parte din generaţia femeilor *bien élevées,* care ştiu ce se face şi ce nu se face. O persoană bine nu va discuta niciodată public despre anume intimităţi fizice. Pe când mai lucra la birou, rămânea stupefiată constatând cu câtă indecentă naturaleţe, colegele, fiind de faţă şi bărbaţi, discutau despre dureri de stomac, constipaţie, ciclu, lucrarea dentară mobilă, iar unele — siderant! — îşi culegeau mustaţa cu o pensetă, într-o oglinjoară de pudrieră. "Acasă nu găsesc niciodată timp şi nici nu am lumină destulă..." Iar pedichiura, în capul Olimpiei sugera, la simpla enunţare, imagini inestetice: degete bârligate, bătături, unghii încarnate, băşici sau călcâie de caşcaval.

Îşi făcu socoteala că până la 6 are timp să mănânce, să se odihnească şi, evident, să se mai spele încă o dată pe picioare. În casă găsi, indiferent dacă era prezentă sau nu, neclintirea de muzeu la care ţinea atât de mult; locuinţa Olimpiei oferea condiţii optime pentru efectuarea unei percheziţii sau comiterea unui jaf. Totul se afla într-o ordine desăvârşită, absolut toate mobilele şi obiectele îşi păstrau cu stricteţe destinaţia, puteai fi convins că, dacă ridici capacul bombonierei, găseşti acolo acadele şi nu supozitoare sau o proteză veche iar, dacă i-ai fi deschis micul birouaş, ai fi găsit bătut la maşină inventarul scrupulos al întregului patrimoniu. Patrimoniu asigurat cu cinci rânduri de yale, ceea ce îi determina pe vecini să-şi fluture degetele semnificativ la scufiţă: "E ţâcnită fătuca! Nu ştiu ce minunăţii o fi pitulând prin casă dar eu, unul, dacă aş fi borfaş, pe asta aş devaliza-o prima. Taman lăcătuiala aia e miere pentru muşte..."

Ce nu ştiau vecinii — nimeni nu-i intrase în casă, dincolo de vestibul, nici măcar poştaşul — era faptul că în apartamentul Olimpiei se aflau totuşi mici minunăţii, rămase de la părinţi şi păstrate în condiţii excepţionale. Întreaga mobilă din cele două încăperi era de cel mai

autentic stil, avea multă argintărie decorativă şi gospodărească. Olimpia folosea cotidian — nici nu avea din altele — tacâmuri, ceainic, strecurătoare, solniţă, untieră, zaharniţă etc. exclusiv din argint. Şi tablourile erau de calitate, nu neapărat nume de sonoră notorietate, care umblă singure pe Calea Victoriei, dar binişor cotate în lumea celor ce nu acordă prioritate căprioarei din Obeur — "zici că-i vie!" — faţă de caii albaştri ai lui Gauguin; părinţii Olimpiei, comercianţi cu stare în Ploieşti, fuseseră bine sfătuiţi şi nu se căţăraseră pe un munte de bani, păstrând prejudecăţile estetice ale startului modest.

Viaţa Olimpiei Fabian în acest interior era pe cât de uniformă, pe atât de plină de inepuizabile satisfacţii. Tot ce făcea aici era făcut cu plăcere. Gimnastica zilnică de o oră, băile prelungite, lectura aceloraşi şi mereu aceloraşi cărţi, reluate la intervale regulate, fără să se plictisească vreodată. Printre ele, *La răscruce de vânturi,* toate romanele Florencei Barclay, *Iubirea lor* a lui Raquel Field. În general, cărţi unde virtutea este totdeauna răsplătită iar dragostea, adevărata dragoste — dantele, stanţe, peisaj vegetal suav şi nu încrucişare animalică — abordează inimi mai coapte, înlănţuindu-le pe veci.

Un număr de ore era destinat lucrului, nu mai mult de patru, nu avea televizor pentru că o irita dependenţa de un anume program impus de alţii, deschidea radioul doar dimineaţa, ca să asculte buletinul meteorologic şi, indiferent de evenimente, cataclism, revoluţie sau mineriade, la ora 22,30 fix punea semnul de carte şi stingea lumina. Habar nu avea ce se întâmplă în jurul ei şi ultimele alegeri la care participase fuseseră cele din 1986 când, practic, o scoseseră din casă fraierii desemnaţi cu mobilizarea, care înjurau că-şi pierd toată duminica aşteptând să voteze pozitiv şi democratic 99,9% din electorat.

După o masă frugală, tip picnic — pentru Olimpia, masa constituia lucrul cel mai puţin important — se odihni două ceasuri, iar pe înserate se duse la coaforul unde îşi făcea pedichiura. În ciuda orei fixate, mai aşteptă un ceas până să-i vină rândul. Amănuntul nu o deranja, nimic nu-i putea tulbura calmul — stare de spirit normală. Nu se enerva şi nu se plictisea niciodată. Se concentră, repetând în minte lecţia de gramatică de a doua zi, fără să audă nimic din trăncăneala pedichiuristei; cuvintele păreau tricotate, într-o înşiruire monotonă, stimulată de clienta de moment cu câte un "ţî-ţî-ţî... extraordinar!.... fii atentă, colţul ăla mă deranjează, aşa... Şi zici că l-a dat afară din casă..."

Olimpia, care declina acum *der Lehrer,* abia o auzi când o rugă să-şi bage picioarele în bazin. Avea o pedichiură destul de complicată din cauza slăbiciunii, indiferent de modă, pentru încălţămintea cu bot ascuţit. Femeia însă lucra conştiincios şi cu mână uşoară, astfel încât Olimpia îşi putu continua exerciţiile mentale. Pedichiurista era conştientă că gândurile Olimpiei hălăduiesc pe alte mirişti, dar ei îi plăcea să vorbească, "indiferent de indiferenţa" interlocutorului.

Isprăviră cu puţin înainte de trasul obloanelor. Abia după ce îşi puse ciorapii şi cizmele, vrând să plătească, Olimpia îşi dădu seama că-i dispăruse poşeta. Pedichiurista exclamă consternată:

— Uitaţi-vă bine! Sunteţi sigură că aţi avut-o?

Olimpia ridică din umeri. Întrebarea era mult prea stupidă ca să merite răspuns.

— Da' când, Doamne, iartă-mă?! Că doar eram amândouă acilea, n-am lipsit o clipă!

— Nici una nu eram atente. Dumneata vorbeai, eu mă gândeam la altceva.

— N-am mai pomenit una ca asta şi spune-mi mie, domnişoară Olimpia, pe cine să bănui? Doar două cliente au mai fost în cabinet.

Doamna Grigoraş, dentista, şi doamna doctor Vişinescu. Femei serioase...

— Ce poţi să ştii? A mai intrat unul, altul, dar nu am dat atenţie.

— Păi staţi să ne gândim. A fost o dată Luci, casiera, să-mi spuie c-a telefonat doamna Cârţu...

Olimpia o întrerupse plictisită:

— E inutil să facem acum investigaţii, te asigur că poşeta nu se mai află de mult în magazin. Sper că n-ai să te superi dacă-ţi plătesc mâine sau poimâine. Nu mai am nici un ban la mine.

— Se poate, domnişoară Olimpia, că vorba aia, ne cunoaştem de o viaţă?! Numai că-mi pare rău. Tocmai dumneavoastră să vi se întâmple... Şi cum, plecaţi aşa?

Olimpia zâmbi cu toţi dinţii:

— Am altă soluţie?

Femeia o privi aiurită, gândindu-se la circul pe care l-ar fi făcut ea într-o asemenea situaţie. Îşi închipuise că Olimpia va ridica tot magazinul în picioare — şi pe bună dreptate — cu urlete şi ţipete, îşi va smulge părul din cap, va iniţia investigaţii la care vor fi participat toate coafezele, devenite brusc detectivi... Cercetări, comentarii aprinse şi dat cu presupusul avură oricum loc, însă după ce Olimpia Fabian părăsi magazinul calmă, luându-şi rămas bun cu un surâs graţios.

Chestiunea era că Olimpia nu-şi pierdea lesne cumpătul —ea numea aceasta a avea simţul realităţii, comparând un necaz prezent cu eventualitatea altuia mult mai grav:, "dacă aveam un accident"... Dacă lua casa foc? etc." De fapt, era vorba despre o convingere, un soi de siguranţă care o însoţise toată viaţa, că ei nu i se poate întâmpla nimic cu adevărat rău. Îndreptându-şi cu un gest reflex cordonul imaginarei poşete pe umăr, încercă să-şi ordoneze gândurile. Incidentul rămânea desigur neplăcut dar, bilanţ sumar, paguba nu însemna cine ştie ce. Geanta era de piele dar veche de peste douăzeci de ani, în portofel avusese doar vreo 5.000 de lei şi câteva fleacuri fără importanţă. Adevărat, yalele, cele cinci yale înşirate pe un anou de metal se aflau în poşetă, în schimb, actele rămăseseră ca de obicei acasă. Deci, nu trebuiau schimbate şi nici nu avea emoţii că i s-a spart casa, hoţul-hoaţa având la dispoziţie timp, adresă şi chei. Se uită la ceas — 9 şi 10. Exclus la ora aceasta să găsească un lăcătuş, meşter priceput şi nu vreun cârpaci care să-i distrugă uşa solidă, de stejar masiv. Singura problemă — unde avea să înnopteze şi aici nu încăpea multă alegere. Nu avea rude, nici urmă de prieteni, cu vecinii nu întreţinea relaţii; practic, nu putea apela la nimeni. Soluţia se impunea de la sine, se va întoarce la SOLO. Dormitoarele erau în parte mobilate şi, la urma urmelor, se mulţumea cu un simplu fotoliu.

Îşi băgă mâinile în buzunarele trenciului şi luă în piept Bulevardul Elisabeta. Luminile oraşului se reflectau pe trotuarul ud de ploaie, cauciucurile maşinilor alunecau pe asfalt cu un sfârâit uşor, acidulat, de sifon, strada era însufleţită de noua generaţie a chefliilor bucureşteni. Olimpia se simţea bine dispusă ca Alice în ţara Minunilor. Nu o mai prinsese de mulţi ani noaptea în târg şi, faţă de pustiul şi bezna de cimitir a Capitalei din timpul lui Ceauşescu, i se părea că se află în plin carnaval. Era suplă, pajul platin strălucea îmbietor sub bereta roşie, avea pasul vioi şi, văzută din spate, părea tânără de tot. Vis-à-vis de Facultatea de Drept, în dreptul casei memoriale a lui Eugen Lovinescu, un bărbat o ajunse din urmă, cu paşi elastici:

— Bună seara... Îmi permiteţi să...

Surprinsă, Olimpia Fabian îşi întoarse obrazul. Bărbatul păru descumpănit:

— O, vă rog să mă iertaţi... Am crezut...

Se răsuci pe călcâie, fără a mai explica ce crezuse. Olimpia Fabian zâmbi: "Ce zăpăciţi sunt tinerii de azi!..."

Îşi continuă netulburată drumul. Când ajunse la Biserica Sf. Elefterie, zâmbetul încă îi mai stăruia pe buze.

*

De jumătate de oră, Crinu se plimba prin faţa curţii. La casa familiei Ionuţ, ardea lumină în bucătărie şi în sufragerie. Nu şi în odaia Sandei. Înţelegerea dintre ei fusese clară: "Dacă aprind lumina şi o sting imediat, poţi să pleci. Înseamnă că totul e în regulă. Dacă vezi că nu o sting, aşteaptă-mă că s-a lăsat cu scandal. Îmi strâng câteva lucruri şi o tai".

Camera rămăsese însă în întuneric şi Crinu nu ştia ce să facă. Se simţea neliniştit întrebându-se cum ar trebui să procedeze în eventualitatea că ar auzi-o strigând, poate, molestată, ţipând de durere. Taică-său era o bestie, dacă nu-i aducea bani sau cel puţin băutură, o lovea fără milă, în vreme ce maică-sa asista neputincioasă.

"Dă în mine cu ce apucă, îi mărturisise plângând. O dată era să-mi scoată ochiul! Bine de tine că eşti orfan... Vai de viaţa mea şi a maică-mi, da' ea nu are încotro. Nu se pricepe decât să pună murături, moartea lu' ăl bătrân, ori d-astea sunt destule... Mă şi mir că n-am fugit până acum, că n-am ajuns una din alea..."

Sfâşiat de milă, Crinu începuse să plângă:

"Iubita mea, de ce mai stai cu ei? Vino la mine! Te implor! Îţi jur că totul va fi cum vrei tu! Aşa cum hotărăşti tu... Nu am să te supăr cu nimic... O să avem şi bani! Chiar şi acum am o rezervă... Voiam să-mi cumpăr o Mobră, dar nu mă mai interesează. Să vezi ce bine o să ne descurcăm... Nu o să-ţi lipsească nimic, ai să ai timp să te şi odihneşti, crede-mă... Hai, iubito, chiar acum, nu o să-ţi pară rău..."

Printre lacrimi foarte convingătoare, Sanda încercă să analizeze lucid situaţia. Într-un fel, propunerea puştiului o tenta. Era interesant un apartament în centrul Bucureştiului, unde avea să fie tratată ca o regină, scăpată de bombănelile lui taică-său, mitocan şi cârcotaş; în plus, un telefon la dispoziţie, iar în Crinu un sclav care nu cerea nimic altceva decât să o servească, să accepte să o servească. Adică, fericit să-i spele ceaşca de cafea şi rufele intime. Arborase un aer de victimă:

— Crinule, cred că eşti singura persoană din viaţa mea care m-a iubit vreodată...

— Da, da! Aşa e! se grăbise s-o asigure.

— ...şi nu ştii ce mult înseamnă asta pentru mine. Totuşi.. Totuşi, mă simt obligată, faţă de conştiinţa mea, să mai fac o încercare. Să văd cum se comportă... Ştii, îl privi în adâncul ochilor, să nu avem vreodată remuşcări... Să plec împăcată de aici, pentru că nu mai aveam altă posibilitate.

Crinu se închinase ca la icoana Madonei:

— Ce suflet curat ai tu, Sanda mea!... Dar să ştii că eu te aştept! Te aştept... Ştii cum spune Eminescu...

— Da, da... Eminescu, căzu repede de acord Sanda. Te aştept diseară în Cişmigiu! Cunosc romanţa. Tu vezi să fii atent la lumină.

Prin papucii sparţi i se vedeau degetele răşchirate, cu bătături dureroase. Gheorghe Ionuţ se lăbărţase pe canapea, cu picioarele pe un scaun de la garnitura de sufragerie şi urmărea o emisiune despre privatizare. Jacheta de pijama clasică, albastră cu dungi, pleznea peste

pântecele umflat, tot clasic, de "berist" înverşunat. Lenuţa, nevastă-sa, mişuna în bucătărie, conform principiului că treaba într-o gospodărie nu se termină niciodată, totdeauna mai rămâne câte ceva de făcut, mâini vrednice să se găsească.

Sanda azvârli din mers un săru' mâna de rutină şi scotoci cu nările (asta era convingerea ei — "le miros din zbor") atmosfera din casă. Din bucătărie, venea un miros de vanilie şi ulei încins. Normal, era miercuri, deci zi de gogoşi cu dulceaţă de vişine. Maică-sa nu prea avea fantezie culinară şi repeta meniul săptămânal, fără abatere. Existau doar diferenţe dictate de sezon, Ionuţ, în mod vizibil după cină (chipul strălucea de mulţumire animală şi grăsime), morfolea o scobitoare, plimbând-o dintr-un colţ într-altul al gurii. Sanda detesta obiceiul şi i se părea că taică-său seamănă cu o rumegătoare. De altfel, Gheorghe Ionuţ avea digestie de rumegătoare. Mare găman şi temând parcă smulsul farfuriei de sub nas, mânca hulpav, înghiţind dumicaţi uriaşi, pe nemestecate. După circa un sfert de oră, adică exact când se instala la televizor, stomacul rambursa cu mici sughiţuri deşeurile scăpate din malaxor pe care, de astă dată, Ionuţ tatăl le mesteca minuţios. Sanda se crispa de greaţă şi obişnuia să afirme că "tipul face economie, stă de două ori la masă, cu aceleaşi bucate".

— Hm, vouă ăsta — arătă vag spre curtea vecină — vă plăteşte ore suplimentare?

— Mi-ai dat brânci să-mi iau serviciu, spuse Sanda oţărâtă, şi acum nu-ţi place. Găseşte-mi dumneata altul mai bun.

— Aia e că ţi-am găsit. Îşi micşoră ochiul stâng şi se îndreptă în fotoliu, semn că ce urmează e adânc: Îmi zise vecinu' că la el la *inteprindere...*

Sanda se strâmbă semnificativ. Vecinu' — locuia în apartamentul alăturat — era un omuleţ cu faţa boţită căruia veşnic îi atârna fundul pantalonilor, chiar şi la hainele bune. Se considera glumeţ, nevoie mare, şi bun prieten cu Gheorghe Ionuţ. Adică jucau şeptic, făceau politică şi mergeau la meci împreună. Sanda nu dădea doi bani pe el. Presupuse ironic:

— ...ţi-a zis vecinu', piticu', că la el la *inteprindere* au un post liber de director.

O încărcătură mare expulzată din stomac îi umplu gura şi Ionuţ fu cât pe aci să se înece.

— Faci pe deşteapta cu mine?! Adică omul e cumsecade, vrea să-ţi găsească un rost, să ai de un viitor... Etete, ce mintoasă e, domnule!

Fiică-sa se interesă mieroasă:

— Ce rost mi-a găsit vecinu'? Să'mpletesc flanea dă iepure?

— Ascultă-mă, că te cârpesc!

Atrasă de zgomot, Lenuţa Ionuţ apăru în pragul bucătăriei. Era rotunjoară şi rumenă, cum îi stă bine muierii mai coapte, avea ochi frumoşi cu privirea sfioasă şi bovină.

— Ascultă-l mamă, se adresă Sandei, că e de bine. Ştie taică-tău ce spune...

Bărbatu-său îi închise gura cu un gest scurt:

— E vorba că la *inteprinderea* asta a lu' vecinu', au cinci posturi de macaragiţe, cu calificare la locul de muncă. Ridică degetul gros apoi pe celelalte, pe măsura enumerării: Adică salariu, o masă gratis pă zi şi înveţi şi o meserie, toate dintr-un condei!

Sanda se holbă, nevenindu-i să-şi creadă urechilor:

— Eu, macaragiţă?! Aţi înebunit?

Lenuţa Ionuţ, în fond şi ea dezamăgită — nu o visa altfel pe fiică-sa decât Miss, indiferent de sector — de frică însă făcu echipă cu bărbatul:

— Ce are, mamă? E meserie frumoasă, cu viitor, fără şomaj...

Sanda, oricum prost dispusă după incidentele de peste zi, simţi că se sufocă. Explodă:

— Eu, a doua la concurs, că dacă aveam pile şi eram fată de intelectual luam locu'ntâi, cu liceu la bază şi engleză s-ajung pe şantiere în pufoaică şi cauciucuri! Fiin'că voi sunteţi nişte troglodiţi, vă pare rău că dau eu să mă cocoţ...

— Ai să te cocoţi pe macara! hotărî Gheorghe Ionuţ spiritual.

— Mai bine mă spânzur!

— Zât! făcu taică-său cu ochii pe televizor, c-a început Sportul. Mâine dimineaţă la 5 juma' vine ăla să te ducă la *inteprindere.* A zis că să nu te boieşti, omul pune obrazul, te dă drept o nepoată de-a lui.

Sanda îşi muşcă buzele şi se năpusti în camera ei. Dacă voia s-o ştargă de acasă, acum era momentul. Avea la dispoziţie exact zece minute. Cât dura emisiunea sportivă, bătrânul nu vedea şi nu auzea nimic altceva iar maică-sa se întorsese la bucătărie, convinsă că scandalul s-a stins. Acum putea trece neobservată. Se schimbă repede, renunţând să se mai spele. Nu era încă decisă ce va face în continuare dar, pentru orice eventualitate, neputând lua bagaj fără a atrage atenţia, înghesui în poşetă trusa de machiaj, economiile, cam subţiri, un lănţişor de aur (restul de *Gold* era pe ea), o pereche de chiloţi şi una de ciorapi. Spre derută totală, lăsă lumina aprinsă şi apa să curgă în baie. Soţii Ionuţ băgară de seamă abia peste o oră că fugise de acasă.

Dincolo de gardul curţii, Crinu o aştepta cu braţele deschise, ca pe o minune.

Sanda i se abandonă în braţe, îşi lăsă mâinile "adorate" de sărutări. Băiatul se simţea îmbătat de dragoste şi recunoştinţă.

— Mergem la noi, iubita mea, da? "La noi"... Un val de căldură îi cuprinse întreaga făptură.

Dacă ar fi pariat că la ora aceea era cea mai fericită fiinţă din întreg oraşul, nu s-ar fi înşelat deloc. Sanda clătină din cap:

— Mai târziu, scumpule... Sunt prea nervoasă... Am să-ţi povestesc ce a fost. Acum am chef de ceva mai shoking. Hai să ne distrăm.

Crinu o privi neliniştit:

— Ce vrei să facem?

— Mergem la *Donald...* Bem ceva, dansăm, ne facem de cap.

Crinu se sperie de-a binelea. Nu intrase niciodată la *Donald,* un bar non-stop deschis în apropiere. Risipa de lumini şi nuduri din vitrină promiteau un tacâm complet. Crinu, care nu ar fi îndrăznit să-i treacă pragul, îl auzise pe Dan Mihuţ povestind că au muzică şi program de calitate dar "japiţele şi drink-ul te dezbracă. 50 de grame de whisky — peste 20.000 de lei..." Complexat ca toţi oamenii foarte tineri pe care sărăcia îi umileşte, fiindu-le ruşine s-o mărturisească, îndrăzni totuşi, scăldat în sudori, o opoziţie moale:

— Nu vrei s-o lăsăm pe altă dată? Mi-e... mi-e teamă că nu am destui bani la mine...

Sanda avu un gest de nepăsare:

— Fac eu cinste azi.

Încă de la uşă îi întâmpină atmosfera specifică de cabaret: muzică (încă suportabilă), un clarobscur fulgerat albastru şi roşu de lumina alternativă de deasupra barului, o aromă specială, vătuită de local unde nu se fumează ţigări Carpaţi, iar vodca băştinaşă e cu desăvârşire necunoscută. Sanda respiră adânc şi nările îi fremătară de plăcere. Aşa, da! Aici, se afla în elementul ei. În aceeaşi clipă se crispă. Se crispă şi

Crinu. La o masă, ceva mai departe de ring, stăteau de vorbă Dan şi Alina.

Alinei îi venea să plângă. Era speriată, terorizată şi autonemulţumirea, stare de spirit cronică, luase culorile şi gustul urii. Pur şi simplu se ura. Era o bleagă, o imbecilă lipsită de personalitate, incapabilă să opună rezistenţă unei voinţe mai puternice şi toţi, totdeauna, erau mai puternici decât ea. De când se ţinea minte, făcuse altceva decât ar fi vrut să facă ea însăşi, iar bărbatul din faţa ei o înspăimânta. Îi era frică de virilitatea lui explozivă, de muşchii de căpcăun, de bărbia pătrată, de siguranţa stridentă a individului obişnuit să se facă ascultat, să-şi impună voinţa în orice împrejurare. Spre deosebire de cele mai multe femei, şi mai cu seamă cele fragile, Alina nu căuta un bărbat puternic care să-i asigure protecţie şi securitate, atributele prin excelenţă masculine inhibând-o. Idealul ei îl reprezenta omul cumsecade, plat, conştiincios la serviciu, fără datorii, cu ore fixe şi lenjeria schimbată de două ori pe săptămână, perfect previzibil şi care nu consuma aventura decât exclusiv la cinema. Peste toate, se simţea stângace, prost îmbrăcată, corp străin, neasimilabil în ambianţa barului. Ca toţi timizii avea impresia că lumea se uită numai la ea.

Dan, cu duioşie, compasiune sau poate chiar cu dragoste, nici el nu ştia bine, îi cuprinse mâinile reci peste masă.

— Spune-mi ce să fac, ca să te simţi bine.

Îi comandase şampanie desert (el era la al doilea whisky), un sirop infect din care Alina sorbea cu înghiţituri mici, mai mult ca să-şi ocupe mâinile.

— Nu trebuia să venim aici, şopti cu ochii în pahar.

— Spune-mi ce local preferi şi mergem acolo.

— Nu ştiu... Nu am fost nicăieri.

Dan o privi uluit. O colegă de pension a străbunicii nu ar fi fost mai "virgină". I se părea incredibil ca o tânără din deceniul 9, trăind în Bucureşti, absolventă a unei facultăţi...

— Vrei să spui că nu ai intrat niciodată într-un restaurant?

Fără să-şi dea seama de ceea ce lui Dan i se părea o enormitate, Alina dădu din cap:

— O singură dată, când am terminat facultatea. Banchetul s-a organizat la restaurantul *Doina.* E pe la Şosea.

— Mi se pare extraordinar, exclamă Dan făcând un semn discret unei chelneriţe, în jupă maxi despicată până la şold şi sutien paietat, să mai toarne şampanie. Nu intenţiona s-o ameţească, ci doar s-o dezgheţe puţin, s-o facă să se simtă la îndemână.

Alinei îi era cald, dar privind în jur nu îndrăznea să-şi scoată haina de ploaie. Fusta plângea pe ea de ponoseală iar jacheta de lână părea o pisică moartă. Renunţă doar la fular şi cu dosul palmei îşi şterse fruntea asudată. Dan îi intui jena şi întoarse capul, făcându-se că nu observă. La venire, avuseseră probleme la garderobă. Nu se intra cu paltoane sau trenciuri în bar.

— Să comandăm ceva de mâncare, propuse Dan.

— Nu! Nu... se sperie Alina.

De fapt, nu luase nimic în gură de dimineaţă. Nu-şi lua niciodată gustare la serviciu. Îi era jenă să desfacă pacheţelul care ei i se părea totdeauna mult mai modest decât al colegilor şi îndeobşte detesta să mănânce de faţă cu alţii. Trăise într-o casă sărmană, crescută de o mamă vitregă, neaşteptat de cumsecade. Tatăl Alinei dispăruse fără urmă când fetiţa avea şapte ani iar copilul comun un an. Femeia nu o

abandonase totuşi la vreo casă de copii, împărţind mizeria unui salariu de funcţionară şi o cameră la demisol — dormitor, baie şi bucătărie în acelaşi timp. Părul, hainele, caietele de şcoală, toată copilăria Alinei mirosise a peşte şi cartofi prăjiţi, cele mai ieftine alimente pe atunci. Bineînţeles, masa nu strălucea de argintărie şi cristal şi nu se vâra în gură cu aristocratica distincţie de la Buckingham Palace.

După aproape două cupe de şampanie, începu să se deconecteze. Pe chipul palid, răsări un zâmbet firav dar constant, privirea nesigură părăsea din ce în ce mai des faţa de masă. Dan ar fi putut afirma că era pentru prima oară că îi vedea ochii. Căprui, fără gene, blânzi. Ochi terni, de călugăriţă, în accepţiunea generală. Alina declară pe neaşteptate:

— Nu v-aţi purtat frumos cu domnul Saşa.

— Cine-i ăsta?... A, Diaconu! Ce i-am făcut?

— L-aţi alungat ca... Îşi muie buzele în pahar, căutându-şi cuvintele ...ca pe un servitor.

Dan o privi atent.

— Îţi pare rău pentru el?

— Îmi pare rău pentru orice persoană care suferă.

— Dacă l-am jignit, regret. Ca să fiu sincer, mă deranja. Vroiam să fim singuri. Nu mă întrebi de ce?

Genele Alinei se zbătură echivoc. Poate că da, ar fi vrut să ştie de ce, sau poate că nu.

— Ei bine, se hotărî Dan pe moment, am să-ţi spun eu motivul. Te iubesc... Ce se întâmplă? Nu te simţi bine?

Fata încremenise, părea că nu poate să respire. Dan întoarse capul spre intrarea în local. Pe obrazul Sandei Ionuţ buzele spintecau o rană de ruj gras. Dan îşi zise că nu văzuse în viaţa lui ceva mai vulgar.

— Mda, ricană. Nu prea am fost inspirat azi. De obicei, întâlneşti aici o faună mai spălată.

— O, te rog, scânci fata. Să plecăm. Doamne, ce or să-şi închipuie?

Se pierduse toată şi tremura vizibil, ca un pui de vrabie căzut din cuib. Dan se enervă:

— Pentru Dumnezeu, Alina, linişteşte-te! Trebuie să le dai ăstora socoteală? Şi, la urma urmei, e o crimă să intri cu un bărbat într-o bombă? Ce, eşti copil? Ei, fir-ar a dracului de treabă! Îşi săltă capul peste mese şi ceru cu voce tare, ostentativ: Domnişoară! Încă o sticlă de şampanie, o jardinieră şi două îngheţate!

Din Alina, adunată peste masă şi între umeri, nu se mai vedea decât gulerul soios al trenciului şi un ciuf de păr castaniu lânos, devitalizat de permanent.

Sanda traversă localul degajată, cu aer triumfal de mare star. Crinu o urma bleguţ, stângaci, ciocnindu-se de mese. Se simţea tot atât de neîndemânatec şi străin de zonă precum un urs la un simpozion de fluturaşi; în clipele acelea ar fi dat orice numai să se afle la celălalt capăt al pământului. Se mai găseau destule mese libere în bar dar Sanda o alese, bineînţeles, pe cea mai incendiară, cea din imediata apropiere a lui Dan. Se adresă lui Crinu, în aşa fel încât să fie auzită pe o rază de cel puţin doişpe metri:

— Auzi, scumpule, tu ai auzit de filmul ăla, "Seducerea unei fecioare"? Cică e foarte instructiv...

Dan ar fi strâns-o de gât. Dar, în primul rând, ştia că seara e ratată.

*

Nea Gică Putere, cu asentimentul bătrânului Mihuţ, îşi aranjase un refugiu într-o debara încăpătoare de la parter, folosită pe vremuri ca

vestiar, când familia Mavrodin dădea recepţii importante din punctul de vedere al numărului de oaspeţi. În fapt, profesorul era încântat ca Niţu să înnopteze cât mai des la SOLO. Astfel, casa nu rămânea nesupravegheată şi chiar îi propusese să se mute de-a binelea într-o odaie mai luminoasă şi mai încăpătoare, dar Nea Gică nu primise pentru că "e bine să aibe omul şi bârlogul lui. Dar dacă nu vă supără, bucăţica asta de loc tot aş păstra-o, că uneori, când sunt mai obosit sau se strică vremea, mi-e urât să mă duc până în Pantelimon..."

În cămăruţă, Nea Gică avea o somieră, un taburet de bucătărie, îşi încropise o mescioară şi un raft lung, unde ţinea câteva blide, un "reşeu" mic, de un ceai ori o cafea şi un tranzistor ieftin, de buzunar.

I se păru că aude paşi în hol şi rămase nemişcat, cu *Evenimentul zilei* în braţele deschise şi ochii aţintiţi spre uşă, privind peste ochelari.

Saşa Diaconu dădu buzna gâfâind:

— Bună seara Nea Gică! E cineva pe aici?

"De unde dracu' mai pică şi ăsta?" se întrebă înregistrând în acelaşi timp aerul rătăcit al tânărului. Arăta de parcă ar fi fost urmărit de Poliţie.

— Cine să fie la ora asta? Doar Don' profesor mai zăboveşte pe sus. Da' pe cine cauţi?

— Pe Crinu. Încă nu a venit acasă... Precis i s-a întâmplat ceva dacă nu-i nici aici...

Începu să-şi roadă unghiile disperat, ochii îi fugeau prin încăpere cu viteza gândurilor care emiteau ipoteze posibile. Nea Gică Putere începu să râdă:

— Tare mai eşti prăpăstios, domnu' Saşa. Adică nu are voie şi băiatul ăla să întârzieze un ceas ori două, că gata l-a şi călcat tramvaiul?

— Nu râde, Nea Gică. Crinu nu întârzie în oraş niciodată după 6 jumate, zi 7.

— O dată e prima oară. Şi când iubeşte omul, toate se pot întâmpla... Ei, să am eu o putere!... Dar îţi spun altă dată. Crinu e cu fata aia la birtul de după colţ. Ăla cu lumini multe.

— La *Donald?* De unde ştii?

— Mai aveam treabă prin curte şi i-am auzit vorbind. Zicea că face ea cinste.

— Extraordinar! exclamă Saşa, minunându-se încă o dată cât de emancipat era copilul ăsta. El nu ar fi îndrăznit să intre acolo sau în oricare alt stabiliment de gen decât sub ameninţarea unui pistol. Mulţumesc, Nea Gică, am plecat...

— Dacă nu-i ceva musai, eu zic să-i laşi păcatelor în pace, că dacă s-au dus ei acolo, nu de dumneata au nevoie.

— Ştiu! Vreau doar să mă conving, ca să fiu liniştit. Nu stau eu pe capul lor.

... Dădea nehotărât târcoale localului. Prin perdelele groase de pluş, camuflând perfect interiorul, străbătea zvon de muzică. Nu cuteza să intre înăuntru, nici măcar să se oprească dinaintea fotografiilor decoltate etalate în vitrină, mulţumindu-se să le privească pe furiş, din coada ochiului. Şansa îi veni în ajutor. O camionetă Pepsi-Cola opri în faţa barului şi un tânăr în giacă de piele sări sprinten de la volan. Sesiză dintr-o privire aspectul ponosit al lui Saşa şi-l apostrofă cu siguranţă jovială:

— Ascultă, vere, dacă agenda de lucru îţi permite, ajută-mă la nişte navete de Pepsi şi te bine dispun cu 5 Emineşti...

Până să se dezmeticească, Saşa se trezi în hol, cu braţele încărcate. Portarul îi conduse pe un coridor lung, care dădea în bucătărie:

— Aveţi grijă, bă, să nu spargeţi ceva p-acilea! I se adresă lui Saşa: Tu, ăla urâtu'! Dormi acasă încălţat de nu ţi-ai şters umblătorii?

Tânărul în giacă râse:
— Nu prea eşti azi în fericire, Nea Ilie! Ce, nu ţi-a ieşit pontu' la bursă?
Lui Saşa îi vâjâiau urechile de ruşine şi nu vedea pe unde calcă.

*

Tot învârtindu-se prin casă, profesorul Mihuţ nu băgă de seamă că se făcuse noapte. La plecare, Dan îi spusese că poate va mai trece, ca să-l conducă acasă cu maşina, dar fusese o promisiune de principiu. Dacă nu se întorcea, Slavă Domnului!, nu depindea de nimeni, se găseau taxiuri la orice oră, ca înainte de război, iar staţia se afla la nici 100 de metri.
Străbătuse întreaga casă de mai multe ori, piesă de piesă, cu starea de spirit a unui copil care nu se mai satură privindu-şi pomul de Crăciun. Trăia un sentiment de împlinire, o satisfacţie cum nu mai încercase vreodată. Simţea că, în sfârşit, a făcut un lucru bun, singurul din viaţa lui. Şcoala, generaţiile de elevi —multe într-o carieră de patruzeci şi cinci de ani — statutul de profesor şi diriginte, chiar îndrăgit, nu-i oferiseră nici o mulţumire. Probabil nu avusese vocaţie. Mai sigur însă trăise complexul unei materii secundare care, în lipsa unor înclinaţii excepţionale pentru disciplina respectivă, putea lipsi perfect din programa şcolară. Dacă ar fi fost după el, cel puţin în clasele superioare de liceu ar fi redus întregul program doar la câteva materii, în funcţie de aptitudinile copilului. De ce să torturez un elev care se va îndrepta către o facultate umanistică, să-l terorizez cu matematici superioare sau cu ore de fizică şi chimie, ori invers, de ce să îmbâcsesc un cap clar politehnic cu subtilităţi filosofice ori de limbă cu care nu va mai opera în veci, începând chiar de a doua zi după ce-şi va fi înhăţat bacalaureatul? De aceea, la materia lui, nimeni nu lua mai puţin de 7 — excluşi corigenţii — intervenind mereu pentru indulgenţă pe lângă colegii mai rigizi.
"Băiatul vrea să dea la Electronică, îi explica, de pildă, colegului de Istorie, ce-i pasă lui dacă ăla, cu nume de tenor... George Martinuzzi a fost guvernator al Transilvaniei acum 500 de ani sau vreun ţambalagiu italian? Ce, parcă tu ştii cine a fost Fabre? *Tipul cu insecte.* Altceva mai ştii? Şi asta pentru că ai văzut filmul".
"Nu ştiu şi e foarte rău, îi răspunsese celălalt pedant, dar cred că a venit în sfârşit momentul să terminăm cu generaţiile de seralişti".
"Adică, din principiu îi strici ăstuia vara şi coexistenţa paşnică din familie şi-l laşi corigent! El tot termină, mă, şi vă întâlniţi mâine-poimâine pe stradă, ori la şpriţ! Întoarce capul să nu te salute sau, şi mai rău, te înjură... Auzi, domnule, nefericitul n-a ştiut cine-i Martinuzzi! Chestionează toată cancelaria şi să-mi spui şi mie care ştie!"
Şi, totuşi, avea să constate în timp profesorul Mihuţ altă ciudăţenie a naturii umane, imaginile cele mai vii, amintirile cele mai pregnante erau rezervate "capsomanilor", durilor cancelariei. Cu ocazia întâlnirilor organizate de foştii elevi ale unei generaţii sau alta, aniversând "n" ani de la absolvirea liceului, cei mai solicitaţi, înconjuraţi de atenţii, subiecţii celor mai savuroase amintiri din arhiva oricărei promoţii sau, după caz, evocaţi erau dascălii severi, spaima şcolii la vremea lor, cu oştiri de corigenţi pe conştiinţă. Cu o condiţie, desigur: respectivii să nu fi fost imbecili ori sadici dar, de obicei, aceştia nu erau invitaţi.
Toate astea însă i se păreau ca făcând parte dintr-o altă existenţă, nu-i mai aparţineau. Viaţa lui abia acum se împlinea şi îşi spunea că era imposibil ca, simţindu-se atât de tânăr — dar de la Dumnezeu care nu

putea fi întâmplător — să nu-i fie sorocit să trăiască ani îndelungaţi întru îndeplinirea misiunii încredinţate.

Trecea din încăpere în încăpere, plimbându-şi cu aceeaşi plăcere insaţiabilă degetele peste suprafaţa mobilei lustruite, dezmierdând catifeaua draperiilor şi a tapiţeriei, îndreptând câte un lucruşor, toate cu voluptatea unei tinere căsătorite care trebăluieşte în gospodăria nouă, lălăind un cântecel şi bătrânul se întrebă serios dacă nu cumva el ratase o carieră în industria hotelieră.

Trecuse bine de 10 când decise să nu se mai întoarcă acasă. Vremea — ploaie şi vânt hain — nu-l ispitea să iasă. Mai ştia că nerăbdarea de a se întoarce la SOLO nu-l va lăsa să doarmă. Hotărî să se culce în dormitorul cel mic, de lângă baie, dar înainte de asta va mai da o raită pe la mansardă, încheind astfel *le tour du propriétaire.* Aici, în ultimul domiciliu al bătrânei doamne Mavrodin, profesorul gândea să amenajeze un soi de depozit-debara pentru obiecte şi unelte de gospodărie. Rafturile erau gata, mâine trebuia să vină tâmplarul să le instaleze şi Mihuţ vroia să verifice încă o dată dacă se oprise la cea mai practică soluţie.

Mirosea a proaspăt văruit şi a lemn crud şi aspiră cu plăcere aroma. Pe geamul ferestrei practicată în acoperişul oblic, rămăseseră urme de vopsea iar ceva mai jos, la îmbinarea dintre ziduri, zugrăveala făcea o mică burtă, ce-i drept insesizabilă, dar care exista totuşi. Mihuţ îşi zise nemulţumit că oamenii au lucrat neglijent şi apăsă instinctiv pe umflătură de parcă ar fi încercat s-o îndrepte cu degetele. Zugrăveala crăpă. Pipăind, avu impresia de suprafaţă mobilă şi înlătură intrigat stratul de var. O cărămidă se mişca.

Tresări, ciulind urechea. Nu, nu i se păruse. Glasul cântat al Olimpiei Fabian urca scările până la el.

— Domnule Profesor, sunteţi aici? Unde v-aţi ascuns?

Scos din refugiul lui de la parter, Nea Gică Putere bombăni:

— Dracu' o întoarse şi pe asta aici!

*

Inima îi bătea de parcă un baros ar fi vrut să-i spargă pieptul, întreaga făptură îi fremăta, nările îi vibrau; un obişnuit al hipodromurilor ar fi asemănat-o cu o iapă nărăvaşă, abia ţinută în frâu. Sanda Ionuţ încerca o stare de spirit complexă, pe care ea însăşi nu ar fi putut-o defini. Furie clocotitoare, gelozie aprigă, ciudă dar şi un sentiment de satisfacţie. Satisfacţia obişnuită a individului căruia evenimentele îi confirmă un pariu sau o opinie proferată înaintea altora, "eu v-am zis că bleamba asta e o putoare şi o mironosiţă", la care se adăuga şansa unui prilej de comparaţie, unde ea câştiga degajat. Sanda îşi închipuia că o avantajează atmosfera de local aşa cum alte femei arată cel mai bine pe un teren de tenis sau în intimitatea căminului. Aici, în ambianţa specifică barului de noapte, îşi putea desfăşura întreaga gamă de seducţii, scoţându-le în evidenţă la maximum. Era vamp, era sexy, dansa minunat; mişcările sinuoase, aluzive, sugerând orientalul stârneau imaginaţia iar uşoara nuanţă de vulgar nu deranja, acidulând show-ul cu o doză de subtil şi irezistibil *exciting.* Dansul de calitate exista, vibra în sângele Sandei şi oricare femeie în locul ei, manevrându-şi la fel trupul, ar fi oferit un spectacol trivial. Exact ca într-un număr de striptease unde, în funcţie de aptitudinile şi instinctul protagonistei, producţia poate fi obscenă sau evoluţie artistică.

Sandei îi era doar ciudă pentru că nu se afla în cea mai bună formă vestimentară dar mereu, ca un făcut, i se întâmpla la fel. Cei mai grozavi

tipi, cele mai straşnice situaţii le rata pentru că în ziua respectivă, dintr-un motiv sau altul, se îmbrăca neinspirat. Dar oricum, se consola, era imposibil ca Dan să nu observe diferenţa dintre ea, Miss Giuleşti, şi oaia asta spelbă de Alina. Sanda avea credinţa, împărtăşită de altfel şi de alte femei, mai experimentate, că superioritatea fizică este decisivă la modul absolut în competiţia pentru acelaşi bărbat. "Câştigă tipa cea mai bine" decretase de la vârsta de cincisprezece ani şi încă nu aflase, poate nu avea s-o afle niciodată, că un bărbat îndrăgostit nu mai vede altă femeie. Chiar şi pentru cei mai lucizi, defectele iubitei sunt înduioşătoare, îi dau charme şi unicat.

Pe ring dansau doar câteva perechi. Sanda era mulţumită pentru că putea fi "binoclată" şi, într-adevăr, toţi bărbaţii din local, inclusiv personalul, nu prea ocupat încă, o urmăreau cu admiraţie de toate nuanţele. Dan îi aruncă o privire scurtă. Pe nedrept, i se păru trivială.

— E bună îngheţata?

Alina scociora mecanic prin cupă. Trăia un coşmar, gândurile i se învălmăşeau, ea însăşi plutea într-o ceaţă cleioasă. Tot ce se petrecea era străin şi absurd. Ce căuta ea aici?... Cine sunt oamenii ăştia? În clipele acelea ar fi dat orice să fie acasă, în decorul sordid dar familiar, sorbind din ceaşca fierbinte. Ceaşca de cacao cu lapte, festinul ei, mica recompensă pe care şi-o acorda zilnic, înainte de a se băga în pat. Uneori, avea şi o felie de cozonac, cumpărat la brutărie, dar nici acela nu se găsea totdeauna şi se făcuse îngrozitor de scump. Ea nu gătea. Nu ştia să gătească pentru că nu avusese unde să înveţe. Ca în toate gospodăriile sărace, la maică-sa vitregă se mânca modest, cel mai adesea încropit, repetându-se la infinit aceleaşi patru-cinci feluri.

— Te-am întrebat ceva, spuse Dan încercând să folosească un ton blând. Dacă nu-ţi place îngheţata, putem comanda altceva.

Alina sorbi din cupa de şampanie. Era tot timpul conştientă de prezenţa Sandei. Se fâţâia mult, dansa la un metru de masa lor, vorbea cu glas tare.

Crinu, un dansator neîndemânatic, se lăsa condus de Sanda, care se credea îndeajuns de dibace pentru a depăşi impedimentul. Practic, ea se desfăşura iar băiatul, leoarcă de sudoare, nu se simţise în viaţa lui mai caraghios.

Dan, alb de furie, îşi încleştă pumnii. "Dacă nu-mi lasă aer, o pocnesc. Târfa mi se aşează pur şi simplu cu curul pe masă".

— Domnişoară, scrâşni, te rog fii amabilă şi manifestă-te ceva mai încolo. E loc destul.

Fata se miră dulce:

— Vă deranjez?

— Da. Nu pot respira.

Crinu, prăpădit de ruşine, avu impresia că-şi pierde cunoştinţa. Încercă o retragere spre mijlocul ringului.

— Hai, Sanda...

— De ce? E local public. Cine vrea gagicăreală la separeu, stă acasă. Auzi, ce tupeu!

— Domnişoară, te avertizez.

Alina îi atinse braţul:

— Domnu' Dan... Vă rog... să mergem...

Sanda se îndepărtă, comentând cu voce tare:

— Fecioara se grăbeşte la aşternut!... Ei! Ia te uită cine se mai nimeri! Hello, tinere!

În pragul sălii, lângă draperia de pluş, înţepenise Saşa Diaconu. În general palid Telemea, acum livid, părea Rocqfort verzui. Se uita ca hipnotizat la Alina.

— Ce-i cu ăsta, e surd? Du-te şi adu-l la masa noastră!

Crinu, uşurat nu ştia nici el de ce, se repezi şi îl apucă de mânecă. Saşa se lăsă condus ca un robot. Simţea o durere sfâşietoare în capul pieptului şi nevoia imperioasă să plângă. Stătea ca o stană de piatră şi Sanda se lăsă cu toată greutatea pe umerii lui, ca să-l determine să se aşeze. Continua să se uite imbecil la Alina, ca şi cum peisajul, situaţia în general, ar fi depăşit capacitatea lui de înţelegere.

— Ai să faci scurtă la gât, râse galben Sanda, ulcerată de gelozie.

— Are o frunte superbă...

— Hm, o fi superbă, dar cum o piepteni, să nu se vadă restul?

Nu putea înţelege în ruptul capului, dar era o realitate imposibil de ignorat. Oaia asta sălcie plăcea! Putea să placă! Că Saşa nu însemna nimic ca bărbat, nu încăpea nici o îndoială, totuşi conta cel puţin ca număr într-un eventual palmares. În ce-l priveşte pe Dan, era un porc ordinar, dar incontestabil "un Dingo şucar, cum nu întâlneşti în fiecare zi".

— Dezmeticeşte-te, amigo! Prinse umărul lui Saşa şi începu să-l zgâlţâie. Ce consumi?

— Nu ştiu..., făcu rătăcit. Ce vreţi voi...

La cealaltă masă i se păru că Alina plânge. Era sfârtecat de milă, de dragoste şi de neputinţă. Se gândea la ce ar fi *trebuit* să facă, cum ar *trebui* să procedeze, intuia că e tare nefericită şi că *trebuia* ajutată, că el, Saşa *ar trebui* să dea dovadă de vitejie dar simţea în acelaşi timp că, indiferent de ce *ar trebui* să facă, nu va face nimic. Nu avea curaj, era un slăbănog, un nimic, mai nimic, mai jalnic decât o râmă. Ştia doar să miorlăie că trebuie.

La capătul puterilor, Alina plângea fără să se mai ascundă. Dan evaluă scurt situaţia şi ridică din umeri a neputinţă. Făcu semn chelneriţei şi ceru nota. Saşa interceptă privirea Alinei. O privire speriată care implora ajutor. Un impuls, un puseu de curaj specific disperării îl catapultă literalmente spre cei doi.

— Domnule Mihuţ..., rosti cu glas înecat.

Dan răsuci capul, îndreptându-i o căutătură de gheaţă:

— Ce doreşti?

— Do... domnişoara are nevoie de mine! Permiteţi-mi să...

— Să-i faci pantofii, i-o reteză Dan, dar nu acum, că n-avem timp. Apucă braţul Alinei, conducând-o energic spre ieşire: Ce naiba, domnule, au căpiat toţi azi?!

Sanda privea întunecată în fundul paharului. Se fleşcăise, îi pierise orice umbră de înflăcărare şi dispoziţia bătăioasă iar prezenţa mamelucilor ăstora doi o enerva. Seara nu mai avea nici un haz.

Dacă nu ar fi susţinut-o, desigur s-ar fi prăbuşit şi ar fi rămas acolo, pe trotuar, până ar fi dat peste ea un poliţist sau oarece trecător mai puţin dezumanizat. Fata era lipsită de un minimum de rezistenţă nervoasă şi fizică. Dan bănuia că nu se hrăneşte îndeajuns de bine — de unde şi înfăţişarea clorotică — că muncea peste puteri, nu avea echilibrul unor satisfacţii minime şi toate acestea pe fondul unei structuri psihice debile. Se adăugau oboseala de peste zi, emoţiile serii, poate foamea, cele două sau trei cupe de şampanie îi puseseră capacul. Decise, în locul ei:

— Ai să dormi la noi, la SOLO. Nu poţi să te duci acasă în halul ăsta. Nu aş avea o clipă de linişte!

— Nu, scânci Alina ca un copil mic, vreau acasă...

— Nu discut! Am să te culc într-unul din dormitoare.

Tulbure, Alinei îi trecu prin minte că nu se va putea dezbrăca. Lenjeria era cârpită, îşi aminti vag şi de un ac de siguranţă la breteaua sutienului. Se rupsese chiar în dimineaţa aceea şi nu mai avusese timp s-o coasă. Nici măcar nu se va descălţa. Ciorapii erau ferfeniţă, cu fire duse şi rupţi între picioare, adevărată ruşine, dar în cizme nu se vedea. Pe cei buni sau care mai puteau fi remaiaţi îi păstra pentru pantofi, la primăvară. Oricum, nu mai avea putere să reacţioneze, să opună rezistenţă. Închise ochii şi se lăsă purtată de val.

Dan, uitând seara ratată, se simţea fericit.

"Am s-o culc în dormitorul galben... E cel mai bine încălzit... Am s-o ajut să se dezbrace, îi voi masa picioarele îngheţate, o s-o pun în pat, am s-o învelesc. Am să aştept până adoarme... Am să-i sărut buzele palide de noapte bună...

*

Sanda achită nota spre surprinderea şefului de sală, care se mulţumi să ridice o sprânceană, privind-o mai atent. Fătuca nu avea clasă încă dar, încăpută pe o mână bună, merita s-o revezi peste doi-trei ani. Ageamii de lângă ea nici nu meritau luaţi în seamă: un caş la gură şi un Don Labă, cu degete moi şi umede. Privi lung în urma lor, încercând să ghicească genul de relaţii care-i legau pe cei trei. Nu imagină nimic şi în următoarea clipă îi uită.

După ambianţa localului, vântul, rafalele de ploaie îi luă prin surprindere. Cum se întâmplă de obicei, rămaseră nehotărâţi pe loc, neştiind încotro s-o apuce.

— Crinule, spuse Saşa cu un glas nesigur, vroiam să te rog ceva. Pot dormi la tine noaptea asta?... Ne-au venit nişte musafiri. De aia te-am căutat. Doar dacă nu te deranjează...

— Nici o problemă, sunt trei camere... Zic să ne grăbim ca să mai prindem metroul.

Sanda, zgribulită de frig, mârâi din spatele gulerului ridicat:

— Grăbiţi-vă!

— Ce vrei să spui? o întrebă Crinu speriat. Mergem toţi, împreună.

Sanda ţipă furioasă:

— Mă vezi pe mine, acum, în metrou, cu toţi handicapaţii? Cu alde Aurica Troleibuz şi Tanţi Permanent? Dacă n-am bani nici măcar de un taxi, prefer să mă întorc în târla lu' tataia!

Crinu, care ar fi dat orice pe lume să fi avut la el câteva mii de lei pentru o maşină, simţi că-i vine să plângă.

— Te-ai certat cu ai tăi... Mai ajungi şi acum, la miezul nopţii. Gândeşte-te la scandal!

Sanda îşi muşcă buzele. Icra asta mică avea dreptate. Nu-i era însă atât de scandal, cât o înfricoşa perspectiva de a doua zi dimineaţă. Dacă taică-său îşi punea ceva în cap, apoi mergea de-a'mboulea, iar ideea lui fixă era acum că "fata tre' să-şi găsească musai un sărviciu sigur, să pună osul colea, de unde o dată şi o dată, o lua şi o pensioară. Prostiile ăştia cu misse sunt neserioase, e plină lumea de curvet ajuns în şanţ, o calificare colea, e măsele de aur". De păr ar fi smuls-o taică-său din pat, în creierii zilei, şi ar fi trimis-o cu piticu' la *inteprindere.*

— Am să dorm la SOLO, se decise pe moment. Dă-i în mă-sa, că se scaldă în odăi şi aşternuturi, găsesc eu ceva.

Crinu ar mai fi căutat argumente dar îi era teamă ca insistenţele lui să nu o enerveze.

— Cum vrei. Vin cu tine, să văd cum te instalezi.

Sanda ridică din umeri, indiferentă, "n-ai decât" şi, înfundându-şi

mai adânc nasul în gulerul giacăi, o luă grăbită spre SOLO. Crinu i se alătură, neîndrăznind s-o ţină de braţ. Îi urma Saşa, ca un câine obosit. I se părea că adunase în suflet toată nefericirea lumii.

O MÂNĂ MALEFICĂ

Bătrânul Niţu se interesă în şoaptă:

— Ce-i cu ăştia, domn' profesor?

Mihuţ, contrariat şi amuzat în acelaşi timp, îşi deschise palmele a nedumerire:

— Ce să-ţi spun, dragul meu, sunt la fel de surprins ca şi dumneata.

— Nici dacă era *rivelion,* nu veneau aşa, toţi în păr!

Profesorul începu să râdă.

— Reveillon! Asta-i bună! Adăugă, pus pe năzdrăvănii: În fond, cine ne împiedică să-l facem?

Se aflau în viitoarea bibliotecă, singura încăpere unde se putea găsi câte un scaun pentru toată lumea. Domnea puţină agitaţie, fiecare grăbindu-se să-şi povestească peripeţiile. Ca de obicei, rezervată, Cornelia Ciurea se departajase de grup, aşezându-se în fundul bibliotecii, la biroul Mariettei Bogdan. Aceasta bătea câmpii nestingherită despre premoniţia Doinei, încercând explicaţii ştiinţifice. Nu le urmărea nimeni, în afară de politicoasa Olimpia Fabian, care avea aerul că se află într-o vizită protocolară. Era veselă şi naturală ca şi cum nimic n-ar fi fost mai firesc decât să se fi adunat toţi acolo, la miezul nopţii.

— ...inexplicabilul, doar aparent, se datorează accelerării ritmului biologic care nu are nimic de-a face cu permanenţa sau nepermanenţa mediului înconjurător. Doina, această femeie simplă, care nu a părăsit niciodată Bucureştiul şi nu a ajuns mai departe de Chitila, unde s-a născut şi unde mai are rude, poate vorbi fascinant, când e în transă, desigur, credeţi-mă, domnişoară Fabian, absolut fascinant, despre Bermude, Jungla Amazoanelor sau Biafra...

— Biafra! exclamă Olimpia Fabian. Nu sunt convinsă că ştiu despre ce este vorba, dar sună foarte melodios.

— Ei, continuă precipitată Marietta, abia având timp să-şi înghită saliva, asemenea persoane sunt rare. Reprezintă seriile mici, indivizi meniţi să spargă uniformitatea rigidă a seriilor mari de oameni comuni, din care facem parte cei mai mulţi.

— Ce nostim! râse Olimpia cu clopoţei. Nu mi-a trecut vreodată prin minte că sunt membra vreunei serii.

— ...aceşti oameni fenomen primesc mesaje dintr-o lume diferită de a noastră. De fapt, toţi le primim, dar nu toţi avem capacitatea de a le percepe. Vedeţi, psihologul Leon Festinger vorbeşte foarte limpede despre disonanţa cognitivă, adică tendinţa noastră, a omului de serie mare, de a respinge tot ce pune la îndoială idei preconcepute, cel mai adesea moştenite de la generaţiile care ne-au precedat...

"Ce cretină! comentă pentru ea Cornelia Ciurea. Şi încă din cea mai infectă specie. Cretină pedantă!"

Încă nu-şi revenise, era un pachet de nervi, o iritau toate şi toţi. Nu se putea gândi la Sorina fără să-i clocotească sângele în vine şi abia aştepta să vină dimineaţa. Era ferm hotărâtă (nici Dumnezeu din ceruri nu ar fi putut-o abate din drum) ca, în cazul în care nu vor fi plecat, s-o dea pe mâna Poliţiei. Iar prezenţa Sandei Ionuţ nu făcea decât să-i alimenteze humoarea neagră. Cine se aseamănă se adună, ce să mai discutăm! Sanda şi Sorina, curviştinele astea două n-ar fi semănat mai

mult nici dacă ar fi purces din acelaşi uter. La un moment dat, în ochii Corneliei Ciurea trăsăturile se confundară şi avu impresia că paţachina trântită pe canapea, cu picioarele decoltate până la ovare, e Sorina.

— ...tocmai asta vă demonstram mai înainte! exclamă triumfătoare Marietta Bogdan. Cine ne-a adunat laolaltă? Cine ne-a chemat aici? Declară răspicat, ridicându-se în picioare: E MESAJUL SUPREM pe care l-am înregistrat cu toţii, dar a cărui esenţă abia urmează s-o percepem şi s-o desluşim!

— Extraordinar! se prăpădi de mirare Olimpia Fabian. Eu îmi închipuiam că mi-am pierdut doar cheile... În sfârşit, că mi s-a furat poşeta.

Dan, deşi nervos — altfel îşi închipuise că se va desfăşura noaptea la SOLO — ricană:

— Vă asigur că nu v-aţi înşelat, domnişoară Fabian.

Se uită îngrijorat la Alina, care zăcea toropită într-unul din fotolii. Stătea pe braţul aceluiaşi fotoliu arborând pentru prima oară, deschis, o atitudine protectoare. Din când în când, Sanda Ionuţ, deşi încerca eroic să se stăpânească, îi îndrepta câte o privire laser înveninat. Alături de ea, Crinu, palid de oboseală şi emoţii, o urmărea înfrigurat. Cel mai jalnic arăta Saşa Diaconu. Stătea în picioare, rezemând peretele cu un aer rătăcit ca într-o gară necunoscută, aşteptând un tren de care nu era sigur că va veni, dar nu avea altceva mai bun de făcut.

Profesorul Mihuţ îi puse prietenos mâna pe umeri:

— De ce nu te aşezi?

Saşa tresări:

— Poftim?!

— Spuneam să-ţi găseşti un loc. După toate probabilităţile, ne vom petrece noaptea împreună.

— Asta e sigur, interveni Marietta Bogdan. În curând, îmi veţi da dreptate, căci nu întâmplător *cineva* ne-a adunat aici.

— Cred că enigma se va dezlega chiar dacă am încerca să dormim puţin. În fond, există patru dormitoare, canapele şi fotolii prin casă, berechet!

Cornelia Ciurea se hotărî să scoată primele silabe de după explicaţia scurtă şi nu prea clară, oferită profesorului:

— De mine nu trebuie să vă ocupaţi. Prefer să rămân aici, unde mă aflu.

Îşi dădea seama că nu ar fi putut reclama un dormitor numai pentru ea, iar gândul de a-şi "împărţi somnul" cu cineva o oripila. "Măcar la o intimitate strictă are dreptul tot omul". În concepţia ei, dormitorul constituia un teritoriu inexpugnabil şi dacă, totuşi, cândva acceptase să-l împartă cu bărbatu-său, aceasta se datora faptului că se conformase unui alt comandament din seria ei de principii rigide: dormitorul comun al soţilor este strict obligatoriu, drept şi obligaţie conjugală; camerele separate constituiau primul pas spre destrămarea unei căsnicii. Urmau, ca într-un scenariu prestabilit, întârziatul la cină, reţinerile şi penalizările la salariu, ochi beliţi în tavan fără să fie urmă de păianjen şi, ca punct culminant, izmene schimbate zilnic. Finit coronat opus — citaţiile la tribunal şi marşul funebru al divorţului.

— Şi eu cred că este destul de plăcut aici, se asocie Olimpia Fabian, având însă în vedere cu totul alte considerente.

La Olimpia, culcatul era precedat de un mecanism complicat şi respectat cu minuţie privind toaleta atentă a obrazului şi a părului. Îl peria în fiecare seară de o sută de ori, în toate direcţiile. O reţetă veche, din străbunici de care auziseră multe femei (de altfel, era mereu reamintită în diverse reviste de cucoane) însă puţine o puneau în

practică. Olimpia o aplica neabătut de când împlinise 15 ani iar ritualul îi intrase în sânge. În lipsă, nu putea închide un ochi toată noaptea, aşa cum alţii nu pot dormi liniştiţi dacă nu s-au certat cu nevasta. Părul — ce-i drept, foarte frumos ţinând seama de vârstă — constituia obsesia Olimpiei şi nimeni nu şi-ar fi putut închipui că, respectând aceleaşi reguli istorice, îl spăla doar de trei ori pe an: înainte de Crăciun, de Paşte şi la sfârşitul verii. Explicaţia — spălatul des duce la seboree, seboreea la rărirea lui. Acum, neputându-l peria, îl masa discret la rădăcină, cu aerul că se joacă.

Marietta declară vioaie:

— Vă daţi seama că nu intenţionez să mă culc. Dacă vroiam să dorm, puteam să rămân la mine acasă. Am venit tocmai pentru că sunt convinsă că se va întâmpla ceva. Simt că vom asista la ceva unic.

— Sper din toată inima să vă înşelaţi, zâmbi bătrânul Mihuţ privindu-şi ceasul. E aproape 12. Până ne decidem, ce ai zice Nea Gică, să ne faci un ceai? Vezi că în cămară sunt biscuiţi...

Dan atinse uşor obrazul Alinei:

— Hai să te întinzi puţin, draga mea. Te conduc eu...

— Nu! se sperie Alina. Rămân aici, cu toată lumea.

— Ce rost are? Eşti frântă de oboseală. Ai devenit transparentă.

— Chiar aşa, interveni profesorul. De ce nu vrei să te odihneşti?

— Vă rog să mă lăsaţi aici, scânci Alina şi Mihuţ o privi mirat. Simţea că e în pragul lacrimilor.

Ridică din umeri şi privirea îi alunecă spre ceilalţi, trecându-i în revistă. Vorba originalei Marietta Bogdan, ce mână nevăzută, ce forţă, sau minte, sau spirit neştiut şi cu ce intenţie obscură îi adunase pe toţi aici, acum? Bineînţeles, motivaţii existau dar de ce toate incidentele interveniseră în aceeaşi noapte? Ochii i se opriră la grupul celor trei tineri izolaţi lângă uşă. De ce întârziaseră băieţii ăştia în oraş, peste ora la care s-ar mai fi putut întoarce acasă? Ce caută aici Sanda Ionuţ? Stătea la doi paşi, gard în gard...

Simţindu-i privirea, fata îşi zvârli pletele peste umăr cu un zvâcnet semeţ al capului. Explică pe un ton agresiv, scăpat, neintenţionat:

— M-am certat cu ai mei. Dacă mă daţi afară, plec.

Surprins asupra gândului, profesorul roşi:

— Se poate, domnişoară? Puteţi rămâne, e loc pentru toată lumea. Îmi pare doar rău că aveţi necazuri.

Sanda râse strident:

— Nu contează, Jean boxează!

Cornelia Ciurea şi Dan se crispară. Profesorul nu înţelese nimic, dar continuă să fie amabil:

— Dacă vreţi, puteţi folosi unul din dormitoare.

— Mulţumesc, nu sunt obosită. E mai plăcut în societate.

N-avea chef să se culce şi presimţea, ca şi Marietta Bogdan, situându-se însă în alţi parametri, că va fi o noapte interesantă.

— Nici voi nu vă culcaţi, băieţi?

— Nu, spuse Crinu, lăsaţi... Poate tu, Saşa...

Tânărul scutură vehement din cap, de parcă ar fi vrut să scape de asediul unei viespi.

— Bravo vouă, flăcăi! Sunteţi rezistenţi.

— Tare ca untul la soare, ricană Sanda în surdină.

Dan simţi că-l mănâncă palmele, realizând că întâlnise prima femeie din viaţa lui pe care ar fi avut chef s-o plezenească. Ţeapăn, ca la Poliţie.

Niţu intră aducând un ibric uriaş fumegând şi cutia cu biscuiţi.

— De unde să iau ceşti, don' profesor?

— Caută în debaraua mică... Dane, eşti drăguţ să vii o clipă?

Pe coridor era rece şi Dan îşi trase fermoarul puloverului până sub bărbie. Asta era meteahna tuturor caselor construite cam pe la 1900. Odăi supraîncălzite — culoare, dependinţe, în general, glaciare. "Şi se mai mirau că mor pe capete de oftică!"

— Ce s-a întâmplat?

— Am descoperit ceva interesant astă seară.

— Ce?

— Ai răbdare şi ai să vezi, spuse profesorul luând-o înainte pe scări.

— Brr! se zgribuli Dan în mansardă. Ce ai descoperit, dom'le, că mă faci curios?

Bătrânul îi arătă umflătura de pe peretele proaspăt zugrăvit. Dan se apropie sceptic.

— Ce-i cu asta?

— Sunt convins că dedesubt se ascunde ceva.

— Comoara din Sierra Doctor Caracaş!

Profesorul deschise briceagul şi înlătură cu uşurinţă tencuiala. Pipăi cărămida, încercând s-o dizloce. Nu se înşelase, era mobilă. Tânărul se lăsă într-un genunchi.

— Ştii, s-ar putea să fie o chestie! Lasă-mă pe mine să încerc.

— Nu-i nevoie... A cedat, făcu triumfător Mihuţ, arătându-i cărămida. În situaţii din astea, nu se face zidărie serioasă. Mai umbli din când în când, mai ai în vedere o plecare precipitată...

— Lasă dom'le teoriile şi vezi ce-i înăuntru!

— Păi asta şi fac.

Îşi suflecă manşeta şi băgă mâna cu precauţie în tainiţă.

— Dac-ai ajuns până la cot, fără să găseşti nimic, înseamnă că ne-au luat-o alţii înainte.

— Ai răbdare... Stai că am dat peste ceva!

În secunda următoare, se uitau uluiţi la o lădiţă de lemn, ceva mai mică decât o cutie de pantofi, legată strâns peste capac cu un cordon de pânză de la vreun capot sau o fostă rochiţă de vară.

— Ce chestie! suflă Dan doborât de senzaţie.

Profesorul tăie nodul complicat cu briceagul. Mâinile îi tremurau de emoţie şi nerăbdare. Înăuntru se afla învelit gros, într-o foaie de nylon, un săculeţ. Era din piele de căprioară, culoarea tabacului şi atârna neaşteptat de greu. Trase şnurul de mătase şi exclamă stupefiat:

— Aur! Monede!

— Fantastic! Uite şi bijuterii! Dacă mi-ar fi spus cineva, n-aş fi crezut!

Bătrânul răsturnă conţinutul pe unul din rafturile fixate în perete. În lumina puternică a mansardei, monedele şi pietrele preţioase săgetau privirea cu focuri policrome. O parte din giuvaeruri mai păstrau încă etu-urile originale, cutiuţe elegante din marochin sau catifea purtând numele unor bijutieri celebri din Rue de la Paix sau Canalazzo, de care nu auzise nici unul din ei. Nu se pricepeau la giuvaergicale, dar puteau să-şi dea seama că aveau în faţa lor "piese" şi nu fleacuri de duzină, bişniţă turcească.

— Asta ce o mai fi? se miră Dan scoţând nervos elasticul înfăşurat în jurul unui pacheţel. Dolari! exclamă perplex. Extraordinar! Emisiune 1940. Or mai fi valabili?!

— Măi băiete, aicea-i o avere! conchise profesorul, făcând să sclipească în lumină un smarald enorm, montat în platină.

Dan râse nervos:

— Te cred fără să-ţi dai cuvântul de onoare. De asta ce zici?

Era un sautoir superb de perle roz, prinse cu o agrafă de diamante.
— Magnific! N-am văzut aşa ceva decât la Regina Maria, în fotografii... Uită-te şi la brăţara asta, ce minunăţie!
Şi-o puse pe braţ, admirând scânteierea rubinelor faţetate cândva de unul din cei mai cunoscuţi bijutieri din Viena. Mai erau broşe şi coliere, inele, salbe, egrete, brelocuri şi paftale, unele vechi, în mod evident bijuterii de familie şi iarăşi altele ale căror denumire şi destinaţie ca podoabă, nu o bănuiau.
— O femeie ar înnebuni văzându-le:
— Îmi închipui, am înnebunit eu destul! Bănuiesc că proprietara a fost o colecţionară îndârjită... Cine să fi fost?
Profesorul respiră adânc:
— Din informaţiile pe care le-am obţinut când am cumpărat casa, aş presupune că au aparţinut nevestei lui Mavrodin. Doctorul era foarte bine situat şi au fost ultimii oameni cu stare care au locuit aici. Madam Mavrodin a murit prin '70 şi ceva. Din tot palatul, comuniştii îi lăsaseră doar mansarda. Restul l-au populat cu tot felul de lume. Ştii cum era pe atunci, către trei, patru şi chiar cinci familii pe o singură baie sau bucătărie...
— Deci încăperea asta a fost ultimul domiciliu al bătrânei, decise Dan. Clar, sunt bijuteriile ei.
— Aproape sigur, spuse bătrânul începând să le strângă. Şi e la fel de sigur că a fost ultima locatară a camerei, imobilul fiind preluat ulterior doar de instituţii... Ce curioasă e viaţa, domnule! Din câte am auzit, biata femeie a sfârşit-o rău de tot. Trăia din mila oamenilor.
— Cu averea asta?!
— Se smintise, devenise iresponsabilă. Mai e o cucoană la capătul străzii care i-a cunoscut pe Mavrodini în epoca lor de mare strălucire. Ea mi-a povestit tragedia bătrânei. Doctorul a murit împuşcat de legionari şi, pe urmă, doar în câţiva ani i s-au prăpădit trei fii. Bătu în lemn: Ferească Dumnezeu! Când întâlneşti asemenea destine, chiar că începi să te gândeşti la împlinirea unei ursite cumplite. Bătrânii care au rămas în cartier mai cred şi azi că e o casă blestemată...
Dan dădu din mână. În încăpere nu existau muşte, dar îl plictiseau inepţiile.
— Astea-s prostii, condimente de cafeluţă în aşteptarea pensiei indexate. Fabuloasă mi se pare chestiunea în sine! O comoară ascunsă timp de decenii în mijlocul Bucureştilor, fără ca cineva să aibe habar!
— Situaţia nu-i chiar atât de singulară. Adu-ţi aminte, pe vremea demolărilor lui Ceauşescu, câte legende n-au circulat! S-au găsit în zidurile prăbuşite sau îngropate prin beciuri, oale cu galbeni, cocoşei, valută, arhive întregi de documente importante; ba şi schelete, nefericiţi, consideraţi cândva dispăruţi...
— Totuşi, făcu Dan nu prea convins, cum naiba n-a dat nimeni peste ele?! Femeia, zici că a murit prin 70 şi ceva. Au trecut douăzeci de ani, timp în care s-au perindat pe aici nişte oameni, nişte instituţii, s-a zugrăvit, s-a... În sfârşit, nu a fost un loc abandonat, unde nu umblă nimeni...
— Întâmplarea, dragul meu şi, dacă vrei să politizezi, lipsa de interes, de angajare faţă de un bun care nu-ţi aparţine, proprie regimului comunist. A fost chemat ICRAL-ul, au tras câteva bidinele de făţuială, au mai bătut trei cuie dincolo şi au revoir et merci! Cine îşi bătea capul să verifice calitatea lucrării, cui îi păsa că e făcută de mântuială şi mai ales într-un pod?
— Bine, dar zugravii ăştia, ai matale?
— *Même histoire!* S-au schimbat preţurile dar nu şi mentalitatea...

Au mers la rasol, vorba aia, o mansardă nenorocită, depozit de cărţi, nu salon de dans...

Dan îşi frecă mâinile îngheţate. Nu se putea desprinde de senzaţionalul întâmplării, în care se simţea surprinzător de implicat. Se crezuse imun la orice fel de emoţii şi se mira de el însuşi, aşa după cum se simţise uluit descoperind că s-a îndrăgostit până peste urechi de Alina. "Ce naiba, chiar nu reuşim să ne cunoaştem niciodată?"

— În fine, mai avem timp să discutăm... Ce faci acum cu astea? Unde le pui?

— Nu m-am gândit... Tu ce părere ai?

— Eu zic să le laşi deocamdată acolo unde le-am găsit.

— Oare? Se vede că s-a umblat... Apropo, le spunem şi lor?

Arătă vag spre duşumea. Dedesubt, se afla biblioteca unde se adunaseră "soliştii".

— N... nu. Cred că e mai bine să ne ţinem gura. O spun instinctiv. Banii... bogăţia sunt lucrul dracului! Cine ştie ce se mai poate întâmpla. Să ne ţinem gura pentru moment.

Bătrânul Mihuţ se simţi cam dezamăgit. Ardea de poftă să povestească senzaţionala întâmplare măcar Olimpiei Fabian. Dar poate că Dan are dreptate, e bine să mai reflecteze. Fiind şi aici mâna lui Dumnezeu, acesta nu va întârzia să se manifeste, indicându-i drumul ce trebuia urmat.

— Atunci, le punem la loc?

— Aşa cred că-i mai bine. Nu ai safe şi nici măcar o cheie mai serioasă. Le lăsăm în ascunzătoare, punem cărămida la loc şi camuflăm totul cu scânduri. Asta până mâine dimineaţă, când o să vedem ce facem.

Dan îşi roti ochii prin încăpere. Nu se cunoştea nimic.

— Hai să ne întoarcem la ăia. Stătea cu degetul pe comutator, pregătindu-se să stingă lumina. Cine ştie ce şi-or fi închipuind.

Dintr-o dată, deveni atent. Auzise paşi care dispăreau în fugă la capătul coridorului; ca şi cum cineva ar fi ascultat la uşă şi s-ar fi retras precipitat, pentru a nu fi surprins.

Se repezi pe urmele prezumtivului curios. Coborî câteva trepte, se întoarse şi, spre deplină siguranţă, deschise toate uşile care dădeau pe culoar, verificând interiorul încăperilor. Unchi-său îl aştepta, frecându-şi amuzat palmele:

— Ce ţi s-a năzărit?

— Am avut impresia că cineva ne ascultă...

— Ţii minte ce ziceai mai adineaori?... Bogăţia — lucrul dracului. Zâmbi: Aşa e. Ne strâmbă ochiul, ne strâmbă urechea, ne strâmbă sufletele! Râse de-a binelea: Al dracului de repede se mişcă dracul ăsta!

Dan se simţi vexat:

— Nu ştiu ce vrei să spui, nene, dar dacă îţi închipui c-am dobândit prompt complexe de proprietar, te înşeli. Adăugă, crezând sincer în fiecare cuvânt articulat: Nu mă simt mai bogat nici măcar cu o sută de lei, decât acum o oră. E casa dumitale, norocul dumitale! Dumneata le-ai găsit, bijuteriile îţi aparţin. Nu am nici o pretenţie şi, din momentul ăsta, dacă vrei, uit toată chestiunea.

— N-o lua aşa, se sperie bătrânul. Am vorbit în general. Dacă te-am jignit, te rog să mă ierţi.

— Nu-i vorba de iertare... Am fost pur şi simplu neliniştit. Oamenii s-au tăiat între ei pentru mult mai puţin decât se află în teşchereaua aia. Să dea Dumnezeu să fie altfel acum.

Profesorul îl luă de braţ împăciuitor:

— Ai dreptate, Dănuţ. Eu am glumit.

— OK! ai grijă la trepte!
Se opri brusc în capul scării, râzând de o idee neaşteptată:
— Ce mai e? se interesă Dumitru Mihuţ, fericit că incidentul a fost depăşit.
— Te pomeneşti că Madame Premoniţie, Marietta Bogdan, a nimerit-o. Ne-a asigurat că în noaptea asta se va întâmpla ceva extraordinar. Ei bine, de început, a început. Ne aflăm în plin extraordinar, nu se poate contesta! Să vedem ce mai urmează...
— Eu, unul, mă mulţumesc cu atât. Aş fi fericit ca extraordinarul să se isprăvească aici.

*

Toţi ochii se îndreptară spre ei, mai puţin ai Corneliei Ciurea, care aţipise. Capul îi alunecase pe braţul fotoliului. Căciula strâmbată, picioarele răşchirate scăpate de sub control lăsând să se vadă o jartieră rotundă, intrată adânc în pulpa grasă, jerseul ieftin care se vedea între reverele paltonului (nu-l dezbrăcase vrând parcă să sublinieze prin comportament aluziv provizoratul situaţiei şi hotărârea de a deranja cât mai puţin), până şi sforăitul şuierat ca un susur de şarpe îi amintea Sandei Ionuţ, ca peisaj uman, de vacanţele petrecute la Corabia, unde taică-său avea o soră. În gara prăpădită de acolo, Sanda o întâlnise pe Cornelia Ciurea în zeci de exemplare, variaţiuni pe aceeaşi temă. Era atât de clasică, atât de asemănătoare şi la fel, încât avea impresia că o cunoaşte personal, încă de pe vremea copilăriei. În fond, Sanda nu se înşela, Cornelia prezentând toate datele exterioare ale micii burgheze, de mică provincie: indiferenţă totală faţă de aspectul fizic şi vestimentar — haine de acum douăzeci şi treizeci de ani, "cârpite şi curate să fie acolo!" —o expresie caracteristică, imposibil de descris. Intrau aici obtuzitate, suficienţă grasă, vie dezaprobare faţă de mişcătoarele şi cele nemişcătoare din jur, realizând un întreg dintre cele mai antipatice. Persoana trebuia însă vizionată pe viu.
Olimpia Fabian îi întâmpină veselă:
— Unde v-aţi ascuns? Credeam că aţi plecat.
— Se poate aşa ceva? răspunse incert profesorul Mihuţ, îndreptându-i o privire scânteietoare.
Îi trecu dintr-o dată prin minte, şi se simţi scăldat de un val de emoţie, că Olimpia, draga lui Olimpia, va avea pe deget cel mai frumos inel de logodnă... Sau poate că înainte de asta ar trebui să se intereseze dacă nu cumva există moştenitori ai familiei Mavrodin. O chestiune la care va reflecta. Întâi, să se dezmeticească puţin... Apoi realiză brusc liniştea nefirească din încăpere, deşi nu dormea nimeni în afară de Cornelia Ciurea. Chiar şi Alina, mereu prăbuşită în acelaşi colţ de canapea, deşi ţinea ochii închişi, era trează. Se simţea după zbuciumul pleoapelor, iar când Dan se întoarse lângă ea, se ghemui înfricoşată. Dintre toţi însă, cei trei — Sanda, Crinu şi Diaconu — aveau comportamentul cel mai straniu.
Dumitru Mihuţ, care îşi închipuise că are o mare experienţă a tinerilor, îi cercetă surprins. După patruzeci şi cinci de ani petrecuţi în mijlocul lor, ştia că e imposibil ca aceştia, adunându-se mai mulţi laolaltă, să nu devină de o exuberanţă gălăgioasă, de cele mai multe ori ostentativă. Cu teribilismul propriu vârstei, în special când există şi asistenţă, se dau mari unul faţă de celălalt, se apostrofează la şmecherie — "băi os bătrân!, sau coajă groasă" etc., fac "mişto", folosesc jargonul propriu fiecărei generaţii! "Hai, pa! Te-am pupat pe portofel!, "I love you, fă, că te je t'aime" şi iar etc. Or, nici urmă de aşa ceva. Dimpotrivă,

tinerii păreau abătuţi, preocupaţi, suferinzi şi, oricum, suspect de tăcuţi. Chiar presupunând că cei prezenţi le impuneau o atitudine decentă, tot şi-ar fi apropiat capetele ca într-un complot, şuşotind şi chicotind. De pildă, Saşa Diaconu, spectral, nemişcat părea —paradoxal — o mască de gelatină. Dacă Mihuţ s-ar fi apropiat de el, ar fi constatat că pupilele lui erau imense; ai fi putut paria că e drogat până în vârful ghetelor vechi şi pline de noroi. De cealaltă parte a Sandei, Crinu îşi ţinea privirea în pământ, morfolind între degete un ciucure de la fularul fetei; tânjea s-o ţină de mână, dar nu îndrăznea. Aerul agresiv al Sandei, trăsăturile încleştate, aroganţa bărbiei şi a gâtului încleştat îi retezau orice iniţiativă.

"Cine ştie ce probleme or fi având, iar la vârsta lor totul ia proporţii"... Ochii i se îndreptară instinctiv spre Olimpia Fabian. Ţinea mâinile împreunate în poale şi privirea repezită în tavan, în vreme ce buzele articulau mut, cu aerul irezistibil de dulce al unei fetiţe care silabiseşte. Profesorul, înduioşat, îşi închipui că se roagă. În realitate, Olimpia, plictisindu-se, repeta în gând la germană, declinând substantivul zbor — der Flug. Se miră din nou cât e de naturală şi degajată. De fapt, de la bun început, după glas şi comportare, intuise că femeia aceasta se simte la îndemână pretutindeni şi în toate circumstanţele, atribut, îşi imagina Dumitru Mihuţ, propriu doar marilor aventurieri (ceea ce nu era cazul) şi înaltei aristocraţii.

Acelaşi amănunt îl sesizase şi Marietta Bogdan — "oriunde ai plasa-o, caraghioasa asta se manifestă ca la ea acasă" — doar că diagnostica altfel: o excelentă părere despre ea însăşi şi o desăvârşită lipsă a simţului ridicolului. Întâlni ochii lui Dumitru Mihuţ şi schiţă un zâmbet victorios. Privirea acestuia însă alunecă repede, ca şi cum ar fi ocolit-o, dar Marietta continuă să exulte. Pe ea n-o păcăleai ca pe un copil mic. Nu întâmplător cei doi lipsiseră aproape trei sferturi de oră, iar expresiile lor la întoarcere, intens preocupate şi vag neliniştite erau ale unor oameni agitaţi, care tocmai trăiseră ceva cu totul ieşit din ordinar. Ar fi pariat pe orice că, dincolo de pereţii bibliotecii, în acel răstimp de patruzeci şi ceva de minute se consumase un început de poveste fantastică.

"Răbdare, îşi zise, noaptea, adevărata noapte, cu angoase şi coşmaruri, locul comun al dramelor şi al fenomenelor parapsihologice (se exprima preţios şi în monologurile interioare) peisaj clarobscur cu scârţâit de mobile şi prezenţe venite «de dincolo» abia a început".

Gheorghe Niţu intră în bibliotecă, ştergându-şi mâinile ude de cracii pantalonilor. Arăta ostenit şi, sub nelipsita căciulă dată pe ceafă, părul rar, cânepiu era zbârlit, ca după somn. Îşi roti ochii prin încăpere, săltă uşor umerii a nedumerire şi se adresă lui Mihuţ:

— Domnule profesor, dacă nu mai aveţi nevoie de mine, eu m-aş culca...

— Sigur, Nea Gică, du-te şi te odihneşte. Trebuia s-o fi făcut mai demult.

— Credeam că mai e treabă. Totdeauna mai e nevoie de câte ceva... Păi, atunci, eu vă zic noapte bună.

Ieşi, închizând încet şi fără zgomot, de parcă ar fi fost uşă de dormitor. Profesorul se uită la ceas:

— Dragii mei, e 1. Cred că ar fi bine să ne odihnim. Mai sunt destule ore până dimineaţă. Chiar dacă nu putem dormi, cel puţin stăm întinşi. Ce rost are să veghem?

Refuzul fu general, dar parcă suna mai puţin hotărât. Dumitru Mihuţ

supralicită:

— Doamnele au fiecare un dormitor la dispoziţie. Noi, băieţii, râse, ne descurcăm mai simplu. Avem canapele, fotolii, vedem noi... Curaj, cine începe? Domnişoară Fabian, dă dumneata tonul!

Olimpia baletă graţios cu degetele prin aer:

— Mă mai gândesc.

Cornelia Ciurea respinse din nou, categoric:

— Nu vă ocupaţi de mine, hotărât rămân aici... Vă rog, nu insistaţi, e inutil.

Dan se ridică, declarând pe un ton care nu admitea replică:

— Ei bine, începem noi, vreau să spun Alina.

Acum, că era sigur de sentimentele lui, nu vedea sensul să păstreze un incognito sentimental de convenţie. N-aveau decât să ştie toţi că o iubeşte.

Alina se făcu şi mai mică în colţul ei. Îngână cu o voce speriată:

— Nu... Vă rog frumos, nu... Mă simt foarte bine aşa.

— Ai să te simţi şi mai bine, întinsă în pat.

Alina începu să plângă şi Marietta interveni:

— Dacă nu vrea, de ce insistaţi? Dan o măsură furios:

— V-aţi uitat bine la ea? Dacă mai stă cinci minute, leşină.

În următoarea clipă, îşi petrecu braţele după gâtul şi sub genunchii fetei, ridicând-o fără nici un efort. Era cu puţin mai grea decât un miel. Alina se lăsă purtată ca o mireasă, continuând să scâncească. Totul se confunda în mintea ei, se simţea sleită de puteri.

Saşa urmărea scena, tremurând. În ochi îi strălucea o disperare sălbatecă. Se bâlbâi răguşit:

— Nu aveţi dreptul... Lăsaţi-o în pace!

Dan îl măsură cu interesul pe care i l-ar fi stârnit o râmă:

— Dă-te la o parte, caraghiosule, n-am loc să trec!

Sanda, sfâşiată de gelozie, toată numai venin, îi strecură abia auzit:

— Prezervativ aveţi, domnule Mihuţ? Cu Sida asta...

Dan îi azvârli o privire ucigaşă. Scrâşni la fel de şoptit:

— Dacă nu încetezi, te fac una cu pământul! Javră!

Crinu ţâşni în picioare:

— Cum vă permiteţi? Izbucni cu glas piţigăiat: Să vă cereţi scuze!

— Fii cuminte, piciule, atâta-ţi spun! Şi să mai ţii minte că numai imbecilii sunt dispuşi să tragă spada pentru o târfă.

Profesorul, deşi nu auzise bine, mirosind totuşi o altercaţie, interveni energic:

— Dane, ce se întâmplă acolo?

— Mai nimic, râse sfidător tânărul. S-a fost pornit războiul şoricuţilor împotriva marelui motan! Ăla marele, negru şi rău.

În cele din urmă, se împrăştiară. Prima se decise Sanda. Se simţea terminată, mototolită iar palmele lui Dan nu le primise pe obraz; îi şfichiuiseră inima. O năpădi un val de lacrimi. Pe bărbatul acesta îl iubea din adâncul fiinţei ei şi se cutremură la gândul că ar fi fost de ajuns să-i facă un singur semn pentru a-i cădea la picioare, uitând cu desăvârşire toate ofensele. O rănise dar, paradoxal, tocmai pentru că o făcuse să sufere, îl iubea şi mai mult. O invidia din tot sufletul pe Alina şi se întrebă cu inima însângerată ce se petrecea oare acum, în dormitorul galben...

— Unde pot să mă culc, domnule profesor?

Mihuţ, impresionat de suferinţa Sandei, se grăbi să fie amabil:

— Unde vrei mata... Cred că cel mai bine te vei simţi în odăiţa roz, de lângă oficiul sanitar... În şifonier, găseşti prosoape curate. Adică, ştii,

şi încercă să râdă.

— Normal, spuse Sanda cu plânsul înnodat în vârful bărbiei, doar sunt servitoare aici.

— Draga mea, nu asta am vrut să spun... Schimbă vorba: Mergeţi şi voi, băieţi! Dacă doamna Ciurea tot a renunţat, barem să profitaţi voi. Vă veţi simţi foarte bine în dormitorul bleu, lângă domnişoara Sanda...

În alte împrejurări, i-ar fi fost indiferent unde se culcă fiecare din ei, nederanjându-se să dea indicaţii, dar în situaţia de faţă vroia să păstreze cea mai frumoasă cameră, cea tapetată cu flori de măr pe un fond vişiniu, pentru Olimpia. Aceasta se plictisea de-a binelea şi, în cele din urmă, convenind că, decât să stea înţepenită într-un fotoliu, e preferabil să se întindă, se lăsă condusă, după ce emise un graţios noapte bună.

Marietta, vag dezamăgită, declară cu totul altceva decât gândea sau ar fi dorit în adâncul sufletului ei:

— Acum, sigur, vom avea linişte.

În bibliotecă, rămăseseră doar ea şi agronoma. Cornelia nu o înghiţea, după cum nu înghiţea pe nimeni care se abătea de la ceea ce ea stabilise o dată pentru totdeauna drept normal şi cumsecade. Or, Bogdanca bătea toate recordurile cu ţăcănelile ei parapsihologice şi cu circul lexical de care făcea caz. Acum însă, simţind nevoia să răbufnească, acceptă dialogul.

— Nu poţi avea linişte niciodată, decretă sentenţios, cu persoane care sunt mai prejos de tine. În general, mie nu mi-a plăcut să mă amestec cu oricine, dar iată că uneori suntem obligaţi de împrejurări să procedăm altfel decât suntem obişnuiţi...

Marietta Bogdan se interesă prudentă:

— Vă referiţi la... fată?

— În primul rând, vezi bine... La Sanda. Cealaltă e o victimă.

— Credeţi?

— Vorbesc în general...

Fireşte că, încăpută pe mâinile lui Dan, pe care-l socotea un şacal, vrăbiuţa aceea anemică nu putea fi decât o victimă. Nu era însă atât de nebună încât să-l bârfească pe nepotul şi asociatul patronului. Marietta, de teamă ca cealaltă să nu se eternizeze iar într-o muţenie absolută, relua firul discuţiei:

— Şi mie mi s-a părut destul de vulgară. În calitate de cadru didactic...

— Nu vulgară, o întrerupse violent Cornelia Ciurea, un excrement.

— Tocmai vroiam să vă spun... am constatat de multe ori că vina principală o poartă părinţii. Factorul educaţional care presupune eforturi conjugate, o conlucrare perfectă între şcoală şi familie...

— Ce factor educaţional, ce conlucrare, duduie! se repezi cealaltă fără să aibă răbdarea s-o asculte. Aşa am crezut şi eu o dată, dar nu ştiam ce vorbesc. Soiul rău nu-l îndrepţi, aşa cum nu poţi strâmba plopul. Am văzut destule cazuri cu ochii mei...

Perora la modul impersonal, fiind prea mândră "ca să-şi discute casa — că era vorba de bărbat, noră sau fecior — în străini".

— ...ba din contra, astea strică băieţii buni, de familie. Se nasc desfrânate, hoaţe şi mincinoase, iar bărbaţii le ciugulesc din palmă. Sunt în stare pentru ele să şi fure, uită de părinţi, de societate, ajung de le spală chiloţii!

Marietta Bogdan, care nu înţelegea de ce, la o adică, un bărbat n-ar spăla chiloţii nevesti-si, îşi ascunse zâmbetul. După obida şi patima Corneliei, nu era greu de ghicit că se constituia într-unul din subiecţii

principali ai unei drame de familie. Ştia că are un fiu, deci personajul abject era noră-sa, o fetişoară probabil în genul Sandei, şi, într-adevăr, o convieţuire paşnică între două asemenea personaje cu greu se putea imagina. Căzu de acord, neştiind ce să spună:

— Aşa e, aveţi dreptate.

— Nu ştiu ce veţi crede despre mine (de fapt, nu-mi pasă, se corectă în gând) dar pe aceste specimene, pe asemenea târâturi care demolează morala şi dinamitează orice noţiune de cinste sau bun simţ le-aş extirpa din societate, omorâte cu pietre sau îngropate de vii.

"Nu mă îndoiesc nici o clipă că ai face-o", se înfioră Marietta, începând parcă să i se facă frică.

Se auzi un ciocănit şi la invitaţia "intră!", emisă gros de Cornelia, bătrânul Mihuţ deschise uşa:

— Credeam că dormiţi...

— Ei, râse Marietta, mai discutam şi noi ca femeile, despre una, despre alta...

Profesorul, închipuindu-şi că ghiceşte o aluzie, încercă să surâdă:

— Îmi pare rău de micul incident la care, nu-i aşa, am asistat cu toţii. Nimic serios, desigur. Ştiţi cum se întâmplă de obicei pe un fond de oboseală! Oboseala ascute nervii, devenim mai susceptibili... Când inimile mai şi bat pentru vreo domnişoară... Mă rog, bine că totul s-a terminat. Eu... eu am venit doar să vă spun noapte bună.

În urma lui, Cornelia Ciurea ricană:

— S-o creadă dumnealui că totul s-a terminat. Nu am văzut încă viperă călcată pe cap care să nu încerce să muşte.

Marietta era absolut de acord. Nu se terminase încă nimic, dar desigur nu la vipera Corneliei Ciurea se gândea.

*

Înainte de a o întinde pe pat, Dan o strânse puternic în braţe, sărutându-i abia simţit tâmpla. Aprinse veilleusa şi, cuprinzând într-o privire fugară interiorul, îşi zise că, într-adevăr, unchiu-său făcuse o treabă bună. Era ambiant, avea căldură şi eleganţă. Draperiile de pluş, ca şi întreaga tapiţerie, cu dungi late, foarte stricte galbene, cafenii şi verzi rimau perfect cu pereţii de culoarea lămâii, toate sursele de lumină erau "coafate" cu abajururi portocalii. Ca la orice decor, căminul (nu toate dormitoarele aveau) dădea fast şi intimitate.

Era prea fericit că se află singur cu Alina între patru ziduri, ca să nu uite cu desăvârşire incidentul petrecut în bibliotecă. O săltă uşor, ca pe o păpuşă, şi începu s-o dezbrace. Alina, toropită, la capătul puterilor, nu opunea nici o rezistenţă. Neavând pijamale, o lăsă în bluză şi furou. Dan, obişnuit cu lenjerie feminină rafinată şi costisitoare, se simţi impresionat de rufăria modestă, de o curăţenie îndoielnică. Când îi scoase însă cizmele, rămase consternat. O compasiune plină de duioşie îi umezi privirea şi înţelese de ce fata se opusese cu atâta înverşunare să se culce, în fond, să se dezbrace. Picioarele ofereau, într-adevăr, o privelişte deprimantă: murdare de noroi printre degete (cizmele sparte luau apă), ciorapii erau zdrenţe. Unul din călcâie ieşise complet prin gaură şi Dan îl prinse în căuşul palmei. Era atât de imbecil îndrăgostit încât avu puterea să-l compare cu un boboc de trandafir îngheţat. Îşi ridică ochii spre chipul adormit. Somnul nu o făcea mai frumoasă pe Alina, îi accentua însă aerul de copil firav şi neajutorat, care îl atrăsese pe Dan din prima clipă, fără ca el să-şi dea seama. Dacă nu s-ar fi ferit de termeni dureroşi, ar fi calificat-o prompt drept un exponent clasic, subnutrit al caselor de copii.

Atent să n-o trezească, o înveli, apoi îndepărtă conul de lumină al veilleusei care cădea pe obrazul fetei. Dormea profund, nu ar fi trezit-o nici farul de la Constanţa. Dan trase un scaun lângă pat, fericit să-i vegheze somnul. Preţ de o ţigară, atât cât să nu dea prilej de comentarii scabroase. Lui puţin îi păsa, dar trebuia să ţină seama de susceptibilitatea Alinei. Trăgând visător din ţigară, Dan se gândea la Fortuna. Nu ştia dacă fusese o zeiţă frumoasă, capricioasă însă — sigur. Alina reprezenta ca gen ultima femeie de care şi-ar fi închipuit că s-ar putea îndrăgosti. Chiar dacă nu iubise pe nimeni până la ea, femeile din viaţa lui făceau parte din cu totul altă specie. Ideea căsătoriei nu-l preocupase, presimţind că va rămâne celibatar, fără ca acesta să-i fie principiu de viaţă dar, dacă totuşi s-ar fi întâmplat, pe aleasa lui o imaginase cu totul altfel. Nu vamp, nu borfet, dar de la sine înţeles frumoasă. O frumuseţe sportivă standard, puţin băieţoasă, cu şolduri înguste şi plete fluturând libere, bronzată chiar şi iarna, îndrăzneaţă şi bună camaradă. Felul de fată care, aflându-se singură într-un cerc de bărbaţi, nu strică atmosfera. Cam aşa şi-o închipuise pe teribila Olguţa, starul Medelenilor, iar din cinema se apropiau de model Jane Fonda ori mult mai tânăra australiancă Nicole Kidman; adică opusul Alinei din toate punctele de vedere.

În ceea ce o privea, se hotărâse. Chiar de a doua zi dimineaţă, viaţa ei se va schimba. Probleme financiare, necazuri, temeri de orice fel le va lua asupra lui. Planifică chiar şi prima mişcare. Cunoştea un magazin non-stop, cu veleităţi de drugstore. Înainte de a se face ziuă, îi va cumpăra un set complet de lenjerie şi o pereche de cizme. Probabil se va simţi speriată şi umilită, dar el nu putea să-i îndure mizeria concretă. O va lua în braţe, îi va alunga jena cu vijelie de sărutări.

"Eşti logodnica mea şi am tot dreptul s-o fac. Ce fel de piatră preferi, iubito?"

"Piatră?!" se mira Alina.

"Da, o piatră pentru inelul de logodnă. Safir, rubin sau poate altceva".

"Nu ştiu, alege tu, şoptea cuibărindu-i-se la piept".

"Bine, o să vedem ce piatră are zodia ta..."

Dan apăsă pe comutator. O dată cu lumina, se spulberă şi visul. Părăsi odaia în vârful picioarelor. Inima îi cânta de fericire.

*

Sanda emise un "noapte bună" scurt, grăbindu-se să închidă uşa în urma ei. Crinu, descumpănit, oftă. Îşi închipuise că-i va îngădui să stea cu ea măcar câteva minute.

— Hai să ne culcăm şi noi.

Saşa îl urmă ca un automat. Îşi dădu drumul să cadă pe primul scaun, în timp ce Crinu începu să se dezbrace.

— Ai o ţigară?

Băiatul răspunse cu nasul în puloverul scos peste cap:

— Caută în giacă!

Saşa trase cu obidă trei fumuri la rând.

— Mare ticălos e porcul ăsta! L-aş ucide cu mâinile mele. N-am simţit niciodată aşa ceva.

Crinu se aruncă pe pat şi îşi înnodă mâinile sub ceafă.

— Am simţit la fel. Poţi să faci ceva? Nu poţi.

Saşa izbucni cu glas piţigăiat de durere şi furie neputincioasă:

— Îşi permite orice! Spintecă, răneşte, nu ţine seama! S-a purtat cu noi ca ultima bestie!... Ca o fiară turbată!

— Există şi astfel de oameni. Îşi permit pentru că sunt puternici... În viaţă, trebuie să fii puternic. Altfel te calcă toţi în picioare! E mai tare ca noi şi a câştigat... Ţie ţi-a suflat-o pe Alina de sub nas, pe Sanda a jignit-o de moarte!

— Şi ea a fost cam imprudentă...

Crinu ţâşni în capul oaselor, strigând:

— De ce? Că i-a spus aşa şi pe dincolo? Era în dreptul ei s-o facă! Tu nu ştii cum s-a purtat cu ea! E un porc bătrân, face pe marele gagicar! Cu Sanda însă nu i-a mers! L-a pus la punct, înţelegi, şi de atunci o urăşte şi o persecută!

Bineînţeles, băiatul prezenta varianta Sandei, uitând că Dan fusese constant provocat şi la restaurant, şi după ce se întorseseră la sediu. Îi scăpă un hohot de plâns şi alunecă la picioarele patului. Pe obrajii dizolvaţi de oboseală, ochii ardeau. Cu pumnii încleştaţi, îşi repezi privirea în tavan.

— Jur, Doamne! Jur că într-o zi voi fi puternic... Voi lupta să fiu foarte puternic... Am să strivesc tot ce îmi va sta în cale!... Jur că am să mă răzbun!

Îşi îngropă capul în cuvertură, plângând aşa cum plâng băieţii, cu hohote frânte, gâtuite care-i scuturau spasmodic tot trupul. Saşa îi atinse timid creştetul capului:

— De ajuns, Crinule... o să faci aşa cum ai spus, sunt sigur... Tu te ţii totdeauna de cuvânt...

— De asta poţi fi sigur.

Se strecură pe lângă Saşa, ascunzându-şi faţa şi intră în oficiul sanitar.

*

"Eu vă consider logodnica mea, domnişoară Olimpia..."

Dormitorul era într-adevăr de logodnică, arăta foarte *jeune fille.* Pe pereţi părea să se fi instalat primăvara într-o cascadă de flori de măr rozalbe pe fond azuriu; combinaţia de nuanţe Pompadour se regăsea pe covor şi în stofa mobilelor graţioase, cu linii arcuite, desigur nu originale, dar tot în stilul epocii. Pe căminul din marmură ivoire, glastra cu o idilă campestră surprinsă şi imortalizată într-un medalion pastelat, aştepta flori proaspete. Suavitate, prospeţime, graţie — decoratorul izbutise un interior încântător şi Olimpia Fabian respiră mulţumită. În ciuda vârstei, îi plăceau şi purta numai culori luminoase; însăşi propria-i locuinţă emana un aer de juvenilitate. Femei mai rafinate sau doar mai puţin sigure de ele ar fi evitat contrastul ca fatal întru sublinierea vârstei; fatal şi ridicol, ceva în genul unei babe care le respiră între pereţii unei *nursery,* pe care mişună răţuşte, pitici şi personajele lui Walt Disney.

"Dacă te gândeşti, profesorul Mihuţ pare a fi un om agreabil", îşi zise Olimpia, reflectând pentru prima oară la el pentru că nu avea altceva mai bun de făcut. Nu încăpea nici o îndoială că era o persoană distinsă şi de bună educaţie, *ca se voit tout de suite,* mânat de cele mai frumoase intenţii. Amănuntul nu o impresiona însă pentru că — cel puţin aceasta era convingerea ei — toţi bărbaţii pe care-i cunoscuse în... (nu-i plăcea să-şi mărturisească vârsta nici în gând)... pe care, în fine, îi cunoscuse în viaţă, nutriseră faţă de ea aceleaşi intenţii respectabile.

Cuvântul logodnică, pronunţat de Dumitru Mihuţ înainte de a-i spune noapte bună, redeşteptase în Olimpia imagini aproape uitate, dar de importanţă absolută la vremea lor, determinând ulterior cursul întregii sale existenţe.

...împlinise optsprezece ani, absolvise Pensionul Notre-Dame de

Sion şi era îndrăgostită de Tyrone Power. O dragoste fără speranţă, dar totul era atât de exuberant frumos în jurul Olimpiei încât chiar şi această iubire tainică, zadarnică, o făcea fericită. Atmosfera de la ei din casă fusese unică, numai dragoste, discreţie, bună dispoziţie şi respect duios. Tatăl ei, unul din marii angrosişti ai Ploieştiului, izbutise mai mult prin şansă decât isteţime negustorească. Era un om blând, jovial, sensibil la necazuri chiar când nu-i aparţineau, un campion al meselor pantagruelice, mort — prăpădit după borşul din cap de miel. "Să nu mă băgaţi în groapă, spunea mereu, înainte de a-mi vârî sub nas oala cu ciorbă bine ardeiată; dacă nu mişc, puteţi trece la colivă". Mama era la fel de blândă, constant şi egal fericită, jupâneasă desprinsă din romanele cu domniţe şi mămăliguţă de aur ale lui Sadoveanu. Mulţumea lui Dumnezeu pentru fiecare răsărit de soare, fiecare zi fiind nou prilej de bucurii. La Olimpia, copil unic, se uitau amândoi ca la icoană, toţi trei plutind în grădinile înmiresmate ale prea fericitei insule Citera. Atmosfera de veşnică duminică le umplea zilnic casa de oaspeţi şi chiar insul cel mai meschin dintre meschinii Ploieştiului tot ar fi recunoscut că Fabienii reprezentau singura familie din oraş pe care nu o bârfea nimeni. De la ei, servitoarele plecau plângând. Coana Tănţica Fabian le înzestra, năşea — pomelnic de fini şi fine de nu le mai ţinea şirul — şi nu concedia niciodată. O dată prinsese o vâlceancă ochioasă, cu mâna sprintenă umblând în portofel şi tot nu chemase Poliţia.

Olimpia îl întâlni pe Tyrone Power la Balul Crucii Roşii din Ploieşti. Aceeaşi statură, aceeaşi inegalabilă eleganţă, acelaşi zâmbet enigmatic, aceeaşi sprânceană — dreapta — mai îndrăzneaţă decât cealaltă, spre deosebire de Charles Boyer, care o ridica pe cea stângă. Îl chema Stratulat, avea treizeci şi unu de ani, era căpitan de cavalerie, fiul unuia dintre barosanii baroului ploieştean.

De la prima privire, se simţiră vrăjiţi şi nu se mai despărţiră o clipă. Alcătuiau o pereche fermecătoare, idealul de pereche splendidă a acelor ani şi toată lumea constatase, spontan, asemănarea izbitoare a celor doi cu marile vedete hollywoodiene, Hayworth-Power. Aşa le şi rămase numele în oraş, puteai auzi frecvent la un prânz în familie sau la o bârfă de cucoane "apropo, i-am văzut azi la cofetărie, pe Rita cu Tyrone..."

Extazul de atunci al Olimpiei e greu de imaginat. Stele milostive şi zâne bune, o primăvară fastuoasă cu neuitate nopţi de mai, omagiul oglinzilor sincer generoase — toate ţeseau harnic la fericirea Olimpiei. Întâlnise eroul din vis, cel Făt-Frumos călare pe cal alb, adora şi era adorată, avea acceptul entuziast al ambelor familii. Cu nerăbdare comună, hotărâseră o logodnă scurtă, trei luni şi acestea acceptate cu greu, la insistenţele părinţilor care implorau răgaz pentru a pregăti o nuntă cumsecade. Casa viitorilor tineri căsătoriţi fusese cumpărată, mobilele alese, aşteptau trusoul fetei comandat la Viena. Până la nuntă, mai rămăseseră doar două săptămâni.

...Dimineaţă. Se afla în grădină. Grădina lor, a Fabienilor. Soarele roşu de august prefigura apropiatul ruginiu al toamnei. Olimpia se dădea în scrânciob cu ochii plini de cer, de pălăriile copacilor, de săgeţile rândunicilor care forfecau văzduhul.

— Sărut mânuşiţele, domnişoară Olimpio.. Acasă-i conu Iordache?

Glasul doctorului Vişan o smulse din vis. Pentru totdeauna.

Situaţia era îngrozitoare, dar fără alegere. Căsătoria nu se putea face.

Fabian — tatăl plângea fără să se ascundă. După plecarea lui Vişan, le chemase în salonaşul turcesc, îndepărtând slugile şi ferind uşile de

urechile lor.

— Veni ăsta la mine, începuse taică-său suflându-şi nasul, Vişan, cumsecade om, nu l-oi uita o viaţă... Zice, coane Iordache, am stat mult la îndoială până să vin la dumneatale. Greu, zice, când omul e smucit din două părţi şi nu ştie încotro s-o apuce. Eu am fost muncit între conştiinţa profesională şi prietenie. După mult zbucium şi cugetare, am ales prietenia. De dragul domniei tale, coane Iordache, şi a familiei fără seamăn pe care o alcătuiţi, mă lepăd de una din datoriile sacre jurate lui Hipocrate, ceea cu secretul profesional. Am socotit însă până la urmă că zdrobirea unei tinereţi crude şi nevinovate e crimă şi mai ticăloasă.

Coana Tănţica izbucnise:

— Ci mai isprăveşte, Iordache omule, cu înfloriturile lui Moş Vişan, căci pe acestea le cunoaştem şi nu ne mai fierbe!

Faptele erau simple, toată nenorocirea încăpea în douăzeci ori treizeci de cuvinte. Bătrânul Vişan, medicul curant al tânărului Stratulat, tocmai îl trata de o gravă boală venerică. Căsătorindu-se acum, înţelesese conu Iordache, punea în primejdie sănătatea tinerei soţii; cât despre prunci zămisliţi împreună vreodată, nici nu mai putea fi vorba... Desigur, Vişan discutase cu Stratulat, îi desluşise situaţia, crima pe care o comitea cu sânge rece faţă de Olimpia dar junele, în egoismul său iresponsabil, respinsese categoric ideea de a renunţa la căsătorie.

În aceeaşi după-amiază, cadourile de logodnă însoţite de o scurtă explicaţie scrisă fură remise familiei Stratulat. Peste o săptămână, Olimpia şi coana Tănţica plecară în Italia. La întoarcere, fata se înscrise la Facultatea de Litere din Bucureşti.

În iarna următoare, într-o după-amiază cu ninsoare abundentă, aromă de castane coapte şi clinchet de clopoţei — săniile invadaseră oraşul — Olimpia se plimba pe Calea Victoriei împreună cu două colege de la Orientale. Ieşiseră de la un matineu şi intenţionau să ia o şocolată cu frişcă la Cofetăria Anghelescu, de lângă Grand Hotel. În faţa Bisericii Zlătari, se adunase o grămadă de lume.

— O nuntă! exclamară fetele la unison. Vin mirii! Staţi să-i vedem şi noi.

Meritau văzuţi! Coborau pe trepte, în paşi de dans parcă, o niagară de dantele şi tul la braţul unui ofiţer de cavalerie în mare ţinută.

— Tyrone Power! ţâşniră câteva glasuri uimite. Extraordinar ce seamănă!

Cunoscutul entuziasm al bucureştenilor se declanşă în aceeaşi clipă şi numele fu reluat cu urale: Tyrone! Trăiască Tyrone şi mireasa lui!

Niciodată Olimpia nu a ştiut cum a ajuns acasă la gazdă, altfel decât din spusele prietenelor. După câţiva ani, o cunoştinţă din Ploieşti avea să-i furnizeze o ultimă informaţie: Stratulat murise în încercuirea de la Stalingrad.

Chestiunea o lăsase rece. În sufletul Olimpiei de mult nu mai exista nimic.

Nimic, dar constatarea, dintr-un anumit punct de vedere —concluzie de viaţă, nu o întrista. Avusese o existenţă agreabilă, fără decepţii şi neabătut conformă principiilor şi felului ei de a fi. Făcuse prea puţine lucruri care să nu-i placă şi acesta era un fapt concret cu care puţini oameni se puteau lăuda.

Acum, venise profesorul Mihuţ cu propunerea lui. Departe de a fi surprinsă — naiva şi înduioşătoarea ei infatuare primea ca pe un lucru firesc, de la sine înţeles omagii şi mai simandicoase — se simţea doar derutată, întrebându-se în ce măsură merita să-şi schimbe stilul de viaţă.

Singurătatea nu-i era povară ci, dimpotrivă, bună prietenă şi în rest... Era desigur un om înstărit dar nici ei nu-i lipsea confortul material, îşi putea satisface orice capriciu şi peste toate nu i-ar fi plăcut să-şi schimbe numele. Olimpia Fabian avea o rezonanţă aristocratică. Mihuţ îi suna a vătaf sau, mai încoace, a responsabil cu propaganda, în fine, ceva cu partidul.

Închise ochii, încercând să aţipească. Mâine avea o zi destul de plictisitoare, trebuia să găsească un lăcătuş, să schimbe pentru orice eventualitate cheile. Auzi forfoteală pe coridor, un du-te vino de paşi diverşi, dar nu le dădu importanţă. În definitiv, fiecare era liber să facă ce pofteşte cu nopţile lui.

*

Sanda plângea cu genunchii şi pumnii aduşi la gură. Când era copil în clasele primare suferise de colită, cel puţin aşa pretindeau medicii şi adeseori avea dureri îngrozitoare de stomac. Nimic nu-i ajuta. Nici sticlele calde, nici masajul; sta ceasuri întregi chircită covrig şi plângea. Uneori, o mai alinau picăturile Davila. Acum însă o dureau inima, sufletul, întreaga făptură iar suferinţa i se părea incomparabil mai mare. Tânjea, tânjea cu toată fiinţa ei după Dan şi pentru aşa ceva nu exista remediu, nici un fel de picături.

Îl auzise ieşind din dormitorul unde se afla Alina... Era inconfundabil, căci omul acesta nu mergea ca toată lumea, avea un pas gimnastic, aproape de alergat, mai ales pe coridoarele lungi care deserveau atenansele casei. Nu zăbovise mai mult de un sfert de oră acolo şi Sanda respirase uşurată. Intervalul era prea scurt ca să se fi petrecut ceva serios între ei, ţinând seama de genul Alinei, despre care ar fi pus rămăşag până şi pe cerceii din urechi, obiectul ei cel mai scump, că este ceea ce în limbajul familiei Ionuţ se numea "fată cuminte". Dintr-o dată, răspunsul la toate întrebările şi nedumeririle ţâşni ca o flacără. Lui Dan îi plăceau oiţele, fetiţele nevinovate, miresele care îşi meritau cu adevărat voalul alb şi floarea de lămâiţă, imaculate (neîncepute le zicea Gheorghe Ionuţ) în patul nupţial. Revelaţia avu asupra ei efectul unei lovituri de măciucă. Nu s-ar fi simţit mai buimacă nici chiar dacă în clipa aceea ar fi năvălit pe uşă Bill Clinton şi ar fi cerut-o de nevastă. Amănuntul depăşea posibilităţile ei de înţelegere. Nimeni nu mai ţinea seama azi de aşa ceva şi auzise destui bărbaţi afirmând că, din punctul lor de vedere, una care mai e fecioară, după nouăsprezece, mult, foarte mult, douăzeci de ani, e suspectă, trebuie musai — dacă nu-i nasoală premiul I cu cunună — că are vreo hibă, un *ce* nasol. Mai auzise, dar ca pe o mare ciudăţenie, cum ar fi de exemplu un câine cu cinci picioare, că machidonii, chiar şi acum, condiţionează drastic căsătoria de virginitatea miresei; soacra aştepta după uşă proba cearceafului maculat, care urma a fi după aceea fluturat, drapel al castităţii, dinaintea nuntaşilor. Însă ca Dan, un bărbat ca Dan, să aibe aceeaşi mentalitate era de neconceput căci Sanda, automat, ca şi alţii, asocia în mod obligatoriu unui anumit tip de fizic un anumit fel de a fi şi o anume mentalitate de viaţă. Ţi-i puteai oare închipui pe un Joe Penny sau Don Johnson sau Michael Douglas caşti, abstinenţi şi bătând metanii?...

Şi iată că, totuşi, Dan gândea exact ca taică-său, rumegătorul, care ori de câte ori se ivea prilejul declara cu satisfacţie de paşă cleios: "Păi dacă mă-ta n-ar fi fost fată cuminte când am luat-o, dintâi că o făceam arşice şi p'ormă o expediam pachet la alde mă-sa şi tat'so cu trenţe cu tot, că cu târâturi nici un creştin sănătos la ceafă nu întocmeşte bordei".

Sanda, care se socotise cu cel puţin douăzeci de clase peste Alina,

începu să analizeze în ce consta, din punctul de vedere al lui pan, superioritatea ei. Era timidă, mironosiţă, tot timpul cu nasul în buric, tristă ca o salcie, prost îmbrăcată şi nefardată; vorbea puţin de parcă ar fi avut limba legată şi nu se exprima niciodată la şmecherie, spre deosebire de ea, care îşi închipuise că argoul are o savoare specială, certificându-i statutul de fată modernă şi isteaţă.

Sări din pat, sub impulsul unei hotărâri brusce. Ştia ce are de făcut.

*

Întins pe patul lui de campanie, Gheorghe Niţu urmărea mişcarea din casă. Stinsese lumina şi lăsase uşa întredeschisă. Capătul aprins al ţigării din care trăgea adânc, arar şi cu socoteală, era ascuns după obicei, în căuşul palmei. Deprindere veche, ca şi nelipsita căciulă, de pe vremea închisorii: temeai vântul dar, în primul rând, caraliii. Câţi ani trecuseră de atunci? Patruzeci şi n-ai zice... Era tânăr de tot, flăcău cu armata abia isprăvită. Şi-ar fi închipuit el pe atunci, când dădea la piatră ori noaptea când îşi îngropa plânsul în mindirul putrezit, pe unde îl va mai hoinări viaţa? Câte îi vor fi date să mai vadă, câte necazuri dar şi bucurii, ce-i drept, îl vor mai colinda? Şi uite că nu-l osteniseră şi, dacă ar fi stat în puterea lui, ar fi luat-o fără şovăială de la capăt. Nu-şi pierduse niciodată nădejdea, cât de potrivnic i-ar fi fost norocul. Chiar şi atunci, la Periprava, când noapte de noapte adormea bocind, nu din pricina traiului păgân, ci îl căznea dorul după Domnica. Dor şi teamă c-o pierde, că n-o să-l aştepte. Nu-l aşteptase. După vreo cinci ani, se lovise cu un consătean, ajuns şi el la stuf. Ăla i-a ştiricit despre fată. O ştia, deşi comuna era mare, cam la trei mii de case, dar cine n-o cunoştea pe Domnica la Ciobăniţa? Ieşeau la horă şi altele, cu mult mai chipeşe şi mai ortomane dar — şi nimeni nu ţi-o putea desluşi — nici una n-avea atâta lipici şi atâţia draci sub piele ca Domnica. Voroveau muierile cu pizmă despre vrăji sataniceşti, ori că bea fiertură de ierburi spurcate, ori că noaptea îl primeşte pe ducă-se pe pustii dar de una nu se îndoia nimeni! Era de-ajuns să-ţi îndrepte o singură şi anume căutătură că te prăbuşeai răpus şi apoi, că erai flăcău, gospodar la casa ta cu muiere şi plozi sau moşneag stâlpit în toiag, de dorul ei nu mai aveai ceas de linişte ori încotro te-ai fi îndreptat.

Creştinul ăla îi povestise ce ştia şi el, ce auzise prin sat. Cam la vreun an după ce-l găbjiseră pe el, pe Niţu, Domnica îşi lăsase pruncul, pruncul dragostei lor, o fătucă abia înţărcată în grija fraţilor şi plecase în lume. Da, singură, aşa ştia ăla... I se pierduse urma, nici fraţii ei nu ştiau pe unde hălăduia sau poate nu vroiau să spună. Aşa, poveşti s-au mai fost născocit... Unul zvonea că ar fi văzut-o la Bucureşti, în maşină mică şi duhănind din ţigară, cu inele şi buze roşii... O leliţă care lucra la *comperativă* şi bătea drumul Piteştilor în fiece lună pentru aprovizionare, zicea c-ar fi întâlnit-o şi ea. Cică-i măritată, are la fo cinci copii şi lucrează la fabrică. Doar că nimeni n-a crezut-o, nu era ea proastă Domnica să se pună pe plodit şi să tragă la şaibă, ori la împins vagoane. Mai degrabă o credeau cu unghii roşii şi chinoroz, teleleică de chimire îndestulate...

Au fost ultimele veşti despre ea. În '64, când l-au eliberat, s-a dus în sat. Nimeni nu ştia nimic şi, se întreba Niţu pe atunci, uneori şi azi, cum se poate rătăci aşa, fără urmă un om, că doară nu e ac ori bob de grâu! Pe urmă, luat de val, îl nnimerise viaţa chiar în mijlocul puhoiului, purtându-i barca pe unde nu gândea. Nu se alesese cu mare lucru, doar că azi rupea englezeşte şi nu mai urzea nădejdi despre Domnica.

De uitat însă nu o uitase, o mai gândea şi de prima oară când o

văzuse pe puiculeana asta, pe Sanda, simţise uite atâta pironul în inimă. Dacă i-ar fi spus că e fie-sa, a Domnicăi, ar fi crezut-o la moment. Atâta că Domnica era mai galeşă, se vâra sub piele fără să zică o vorbă, simţeai fără s-o atingi măcar, că gura-i doar miere, că subsuorile îi miroasă a flori. Astălaltă, Sanda, nu era aşa dibace. Avea limbă şi căutătură aspre şi de la cea dintâi ochire o miroseai că-i halotcă. Altfel, amândouă sămânţă de drac, mistuite de neastâmpăr... Uite-o cum adulmecă şi acum întunericul, surâse Niţu, privind holul prin uşa întredeschisă. Îi dă târcoale lui Dan, ăla n-are ochi decât pentru fetişoara astălaltă palidă ca ceaiul de nalbă, după care se zbuciumă şi tăntălăul de Diaconu. Şi Crinu... Bietul flăcău a căzut în mrejele lu' Sanda şi tare îşi va mai arde aripioarele...

Aici se lasă cu tărăboi mare, dar ce-l privea pe el? Rămase în continuare să vegheze. De ce? Îşi strânse instinctiv buzele: Asta îl privea *numai* pe el.

*

Singurul decis să doarmă într-adevăr era Dumitru Mihuţ. Luă un pled din rezerva debaralei şi, după ce îşi scoase vestonul şi ghetele, se trântise cu un suspin de satisfacţie pe canapeaua din birou. Avea toate motivele să fie mulţumit, absolut totul îi mergea din plin. Cel mai greu — nu se putea obişnui cu realitatea, de fapt — îi venea să consolideze în aceeaşi persoană "Proful de Zoo", pensionat şi prăfuit de mai deunăzi, cu (aşa cum se imagina el, azi) prosperul întreprinzător filantrop Dumitru Mihuţ. Erau două făpturi diferite şi cea mai stranie idee i se părea aceea ca el să se fi născut a doua oară la sfârşitul vieţii căci, să fim obiectivi, chiar dacă i-ar fi fost dat să atingă suta, cea mai mare parte din existenţă şi-o consumase totuşi. Când recapitula cum îşi planificase el viaţa în ziua în care primise decizia de pensie —meschin, prudent, sălciu — şi minunile (se puteau oare numi altfel?) care interveniseră ulterior, îi venea de-a dreptul ameţeală. De ce Dumnezeu îl hotărâse, tocmai pe el, beneficiarul unui asemenea noroc şi încă la bătrâneţe, n-o pricepuse de la bun început iar acum, după ce găsise "comoara" Mariei Mavrodin, pricepea şi mai puţin. Şi pe draga lui Olimpia o întâlnise destul de târziu, ţinând seama de faptul că el era văduv de peste douăzeci de ani, dar toate aveau probabil un rost al lor, exista şi aici un mesaj tainic care i se va dezvălui la timpul potrivit. Când Dumnezeu vrea să-ţi arate calea ce ai de urmat, aprinde fanare la fiece colţ de uliţă.

Uşa se deschise cu precauţie. Dan se strecură uşor, încercând să nu facă zgomot.

— Poţi umbla ca oamenii, râse profesorul. Sunt treaz.

— Credeam că dormi. Am să moţăi şi eu un ceas, două, în fotoliu.

— De ce doar un ceas, două? Ce ne zoreşte?

Dan era în general un bărbat rezervat, de o discreţie emoţională foarte *english style,* detestând să vorbească despre el însuşi sau să-şi manifeste public tulburările afective. Filmele americane, cel puţin în acest sens, i se păreau neserioase. Toată lumea conjuga pentru toată lumea — mame, copii, fraţi, surori, amici sau simple cunoştinţe — *I love you,* cu o frecvenţă şi uşurinţă care deprecia noţiunea, o devaloriza, transformând aurul curat în sandwichuri McDonald's sau praf de copt. Trăia însă o stare de spirit specială şi, caracteristic, simţea nevoia să vorbească despre omul iubit.

— Mă reped pînă la un Non-Stop de pe Moşilor. Vreau să-i cumpăr ceva Alinei.

— Mai târziu nu se poate?

— Vreau să găsească totul înainte de a se trezi... Auzi, nene, mi se rupe inima când mă gândesc în ce mizerie trăieşte.

Dumitru Mihuţ surâse:

— Nu e singura, dar de ea te-ai îndrăgostit până peste urechi. Te înţeleg... Râse încetişor, numai pentru el: Oamenii îşi închipuie că de la o anumită vârstă nu mai poţi iubi, că dragostea este apanajul strict al tinereţii. Până mai alaltăieri, eram şi eu la fel de naiv. Aş zice chiar că la maturitate iubeşti întreit mai intens... Apropo, de ce o fi atâta vânzoleală pe sală? E caraghios ce spun, dar parcă toţi ar avea stomacul stricat.

După cinci minute, când Dan îşi închipuia că deja adormise, Dumitru Mihuţ reluă pe un ton gânditor, parcă vorbind din altă odaie:

— Trebuie să fii atent... Foarte atent.

— Ce vrei să spui?

— Uneori, nu vedem lucrurile destul de limpede... Nu ne cunoaştem îndeajuns de bine. Vezi să nu confunzi mila cu dragostea.

Dan întoarse capul în întuneric, ca şi cum ar fi vrut să-l vadă mai bine.

— Ce te determină să-mi vorbeşti în felul acesta?

Bătrânul chibzui câteva momente, apoi declară fără umbră de falsă modestie, crezând sincer în ceea ce spune:

— Eu nu am fost un bărbat prea deştept, dar mi-a plăcut să mă uit în jur. Şi, ca să înregistrezi corect, nu-ţi trebuie geniu. E de ajuns să ai bun simţ...

— Lasă şaradele, nene, că nu înţeleg nimic.

— Fiindcă nu ai răbdare. Într-o căsătorie, presupun că pe fata asta vrei s-o iei de nevastă, cea mai importantă e stofa din care sunt croiţi cei doi. Că e galbenă sau albastră, nu contează. Ţesătura însă e musai să fie aceeaşi. Voi doi nu sunteţi din aceeaşi stofă.

Dan se ridică într-un cot. Îşi închipuia ce vrea să spună unchiu-său şi se simţea jignit.

— Zău? Ia îmbrac-o şi aranjeaz-o cum trebuie, alungă-i expresia asta constantă de tristeţe şi pe urmă să discutăm despre textile! Ştii că în două săptămâni de când a venit la noi nu am văzut-o niciodată râzând? Asta nu-ţi spune nimic? La vârsta ei?

Profesorul zâmbi cu îngăduinţă:

— Tot la vopsea te gândeşti, fiule, galbenă sau albastră, cum spuneam, iar eu vorbeam de ţesătură. Am să recurg la metoda intuitivă, din când în când îmi amintesc că am fost dascăl. Fata asta, Alina, e făcută din aceeaşi stofă cu Diaconu. Este de ajuns să te uiţi la ei, asta ca o caracteristică de fond, ca să-ţi dai seama că tinerii aceştia nu vor reuşi nimic în viaţă. Eşecul i-a însemnat încă din faşă, dar se vor înţelege împreună. Tu, şi te rog să nu sari în sus, faci pereche cu Sanda Ionuţ. Cam fluşturatecă dar, ţinută în frâu, sunt convins că-i o fată bună. Sigur, discutăm absolut teoretic, nu eşti obligat să te însori, având de ales neapărat între ele două. A fost un simplu exemplu de şcoală.

— Iartă-mă, nene, replică Dan iritat, a fost o prostie. Înseamnă că nu mă cunoşti deloc, dacă mă vezi împărţind patul şi frigiderul cu târfuliţa aia. Şi apropo de *ştofă,* ca să rămânem în zonă, îţi închipui că dumneata şi Olimpia Fabian aţi fost croşetaţi idem şi la fel? Fără supărare, dar cucoana are clar pene la scufiţă — se şi crede Scufiţa Roşie — pe când dumneata eşti totuşi normal.

Dumitru Mihuţ râse cu plăcere:

— E rândul meu să-ţi spun că nu mă cunoşti. Toată viaţa mea am fost un... original, ca să nu-i spun altfel, cel puţin aşa mă taxau colegii de cancelarie, deşi eu încercam din răsputeri să mă ascund. Nu prea am făcut tumbe pentru că nu am avut curajul şi eram prea îmbâcsit de

convenţii. Ca să nu-ţi mai spun că, sub Ceauşescu, era de ajuns să vii la şcoală cu o cravată mai fistichie ca a doua zi să te cheme la Inspectorat. Râse: Adu-ţi aminte ce vâlvă a făcut în '90, la nivel naţional, papionul lui Raţiu... Peste toate, m-am dat în vânt după persoanele cu pene la scufiţă, cum spui tu.

—Vrei să-mi spui că tanti Mărioara era ţăcănită, ca să vorbim pe şleau? Din câte ştiu eu, aţi avut un mariaj decent.

— Ai găsit cuvântul cel mai potrivit. Decent, pentru că am fost doi oameni civilizaţi. Decent şi nimic altceva. Este prima oară când discut cu cineva despre lucrurile acestea şi, dacă înseamnă lipsă de pietate, iertată să-mi fie. Nu am cunoscut o femeie mai demnă de stimă ca Mărioara, dar nici persoană în prezenţa căreia să mă plictisesc mai tare. Pentru că, dacă pe ceilalţi îi puteam ocoli, ea era inevitabilă. Mi-era de ajuns s-o aud intrând pe uşă, ca să încep să casc. Devenise ceva nervos...

Dan, amuzat, începu să râdă:

— Hai că eşti nostim, nene, nu te ştiam aşa. În fond, de ce te-ai însurat?

— Pentru că aşa face toată lumea. Ca vaccinul de la şapte ani sau armata. Chestiunea-i că eu nu eram ca toată lumea, în timp ce ea era deprimant de normală, se opunea organic şi aprioric celor mai mici trăznăi. O dată, îmi aduc aminte, eram încă tineri, să zic patruzeci de ani, ningea. Ador când ninge şi mai ales îmi place zăpada imaculată, pe care îmi văd urmele paşilor, dar asta se poate realiza doar când pe stradă nu a început încă circulaţia. Să fi fost cam 1 noaptea... Am rugat-o să facem o plimbare şi, poate, un mic om de zăpadă. Mi-era dor de aşa ceva... A doua zi fiind duminică, ne puteam permite o abatere de la cotidian.

— Şi?

— Mi-a explicat cu mult tact şi toată blândeţea că-şi imaginase că s-a măritat cu o persoană matură şi nu cu un bărbat —băieţaş de zece ani. Astfel de impulsuri trebuie să ni le stăpânim, chestiune de autodisciplină şi respect de sine, pentru a nu o lua razna de tot. Cred că am reprodus textual. Exemple ca acesta am cu ghiotura, deşi cu vremea am evitat să mă mai manifest.

— Am să-ţi spun ceva, nene! Lăsând la o parte speech-ul moral-penibil, nu ştiu dacă există multe femei de patruzeci de ani care să sară din pijama la 1 noaptea ca să facă un om de zăpadă!

— Olimpia ar face-o, pariez! Chiar am să încerc la iarnă.

— Hm, s-ar putea să nu te înşeli.

— Nu mă înşel, pentru că sufletele noastre sunt gemene. E ceea ce-ţi spuneam mai înainte, apropo de tine şi Alina. Altă plămadă. Dacă te însori din compasiune, pe care tu o confunzi acum cu dragostea, pleci de la început cu cărţi proaste în mână. Nu veţi fi fericiţi, oricât de cumsecade şi bine intenţionaţi aţi fi amândoi.

— Şi dacă trag un Jolly Jocker?

— Din câte cunosc eu, sunt doar doi la cincizeci şi două de cărţi. Suficienţi pentru o partidă de rummy, dar nu şi atunci când miza e însăşi viaţa. Noapte bună pentru cât a mai rămas din ea.

Dan se sprijini cu toată greutatea pe braţele fotoliului, dând să se ridice:

— Eu cred că n-am să mai dorm. Nu mă pot concentra.

Verifică dacă are bricheta la el, îşi luă ţigări şi ieşi.

"Auzi-l şi pe ăsta, zâmbi Dumitru Mihuţ închizând ochii. Trebuie să se concentreze ca să poată dormi".

*

Cornelia Ciurea se prefăcea că doarme ca să nu fie obligată să asculte pălăvrăgeala coţofenei. Vorbea neîntrerupt, îmbătându-se de propriul verbiaj şi, ca toţi marii flecari, gândea Cornelia, debita numai prostii. Gogoşi de tufă emise pedant şi pe un ton de sentinţă. Îşi închipuia despre Marietta că trebuie să fie o persoană cumplit de obositoare căci, pe lângă limbuţia patologică, avea şi o nelinişte organică pe care, oricât de bine ai fi stat cu Wassermanul, ţi-o transmitea. Nu putea sta locului, se foia, se ridica fără motiv la tot minutul, se vântura mereu pe uşă.

În ce o priveşte, nu putea dormi de foame. În afară de ceaiul de dimineaţă cu pâine şi gem, în toată ziua mâncase şase biscuiţi, în ăştia intrând şi trataţia de la miezul nopţii a profesorului. Îndura greu foamea care, de altfel, îi provoca insomnie şi de aceea principala masă a Corneliei o constituia cina. Un aperitiv, o ciorbă nelipsită în frigider, pe urmă o tocătură, după care se dădea în vânt. Economic şi gustos. Dacă se putea, cu sos mult şi gras. Încheia cu câte o prăjitură de casă, bună dar de obicei cam arsă sau, dacă nu avusese timp să coacă, se mulţumea cu fructe şi câteva bucăţele de rahat. Nu era prea sănătos, ba chiar contraindicat de medic dar, în schimb, dormea neîntoarsă opt ceasuri în şir. Se mai mângâia cu ideea că la fel procedaseră şi mamă-sa şi bunică-sa, şi trăiseră mult şi bine fără să aibe de-a face cu doctorul. În afară de aceasta, nu avea vicii care să-i agreseze sănătatea. Nu fuma, nu consuma băuturi alcoolice, nici măcar bere, cafeaua nu-i plăcea. Cât despre siluetă, chestiunea o lăsase rece chiar şi în tinereţe.

Marietta intră în bibliotecă şi o surprinse spre necazul ei cu ochii deschişi. "Coţofana" nu avea linişte, dar agitaţia ei era într-un fel motivată. Spre deosebire de majoritatea femeilor, în general constipate de profesie, Marietta frecventa WC-ul de cel puţin cinci ori pe zi, noroc congenital care-i asigura, printre altele, "o minte limpede şi o faţă fără riduri". Era "deranjată" şi noaptea dar Cornelia nu avea de unde să cunoască amănuntul. Câteva drumuri le făcuse deci în acest sens; celelalte constituiau iniţiative şi investigaţii proprii. În casă se petrecuseră şi continuau să se petreacă lucruri interesante. Dintâi că în profeţiile Doinei credea neabătut, ele confirmându-se nu o dată. Pe urmă, era absolut convinsă că ceva special li se întâmplase profesorului şi tânărului Dan, atunci când lipsiseră aproape o oră. Iar acum, deşi aproape 2 noaptea, casa continua să fie agitată. Ziceai că pe coridor e promenadă şi, totuşi, când ieşeai nu găseai pe nimeni. Deci se acţiona în taină, un cineva sau mai mulţi făceau ceva, pe furiş — Marietta avea dovezi că cel puţin trei persoane urmăresc un scop precis în noaptea aceasta. În primul rând, Nea Gică Putere, care veghea pe întuneric, cu uşa întredeschisă; pentru o fracţiune de secundă, zărise moţul aprins al ţigării. Uşă întredeschisă era şi la dormitorul Sandei, alta care aştepta ceva. Nu-i normal, când nu eşti acasă la tine, să dormi cu odaia neasigurată. În ce-l priveşte pe al treilea, Crinu — şi în calitate de cadru didactic se întrebă ce părinţi o fi avînd băiatul de-l lasă să umble lelea la asemenea ore — pândea pe coridor. La un moment dat, îl surprinsese pierind ca o nălucă în spatele unei draperii de la parter, pentru a nu da ochi cu ea. Nici Olimpia Fabian nu dormea, se vedea lumină pe gaura cheii, iar în camera Alinei se auzeau scâncete, de parcă ar fi plâns în somn.

Marietta se sperie fals:

— V-am trezit eu?

— Nu, oftă Cornelia Ciurea. Nu pot dormi din cauza foamei. Încercă

să zâmbească: Am plecat în goană de acasă şi n-am apucat să mănânc. Confidenţa nu era stilul Corneliei dar acum, flămândă ca un ocnaş, nădăjduia vag că Marietta i-ar putea sugera o soluţie.

— Vai ce rău îmi pare! Cum v-aş putea ajuta? Eu, în general, sufăr de inapetenţă aşa că nu mă asigur cu nimic în poşetă.

— Nu face nimic, asta-i situaţia.

Coţofana se uita la ea intens, îngrijorată şi Cornelia îşi regretă sinceritatea. Închise ochii dând a înţelege că a încheiat discuţia şi doreşte să fie lăsată în pace.

Marietta izbucni iar din fotoliu:

— Staţi, am o idee! În cămară nu se află mare lucru, dar ştiu precis că există o provizie de spaghetti şi lapte praf. Eram de faţă când au fost livrate. Nu credeţi că ar fi o soluţie?

— Perfectă, surâse sleită Cornelia, dar nu ştiu cum ar vedea lucrurile profesorul Mihuţ. Desigur, voi plăti ceea ce consum, nici nu încape vorbă, totuşi! Mai e şi deranjul la bucătărie...

— Ce deranj? Nu doarme nimeni acolo. Iar de domnul profesor, vă garantez că nu se va supăra. Îmi asum eu toată răspunderea. Mă duc să caut şi vă anunţ...

Cornelia Ciurea simţi că respiră mai uşor. Spaghetti cu lapte, cu puţin noroc poate găseşte şi un strop de zahăr, n-ar fi tocmai rău, şi simţi că de poftă îi plouă în gură.

"Uite, conchise pe o dispoziţie mai binevoitoare faţă de Marietta, că şi coţofenele astea sunt bune la ceva. În fond, e o femeie cumsecade. Numai de n-ar lua-o razna şi încă pe kilometri".

*

Saşa Diaconu se simţea zăpăcit de evenimente. De felul lui, nu era o persoană echilibrată, emoţiile mari îl blocau, dar nu-şi amintea să mai fi fost vreodată, nici în epoca Cici, năbădăioasa logodnică din Grădinari, mai debusolat. Era foarte probabil ca această emotivitate excesivă să fi făcut din el o persoană mărginită. Mai cu seamă în stările de mare tulburare, Saşa era incapabil să cuprindă două lucruri deodată, să înregistreze simultan tot ceea ce îi vedeau ochii. Astfel, în mintea lui domnea haosul, dominat la rându-i de o idee fixă: Alina se afla în primejdie iminentă, trebuie neîntârziat salvată din ghearele bestiei. Amplificările îi erau de asemenea proprii. Întrebat, nu ar fi ştiut să argumenteze concreteţea pericolului şi în ce consta iminenţa lui; de ce-l hăituia urgenţa, de ce adică problemele nu puteau fi rezolvate mâine dimineaţă?

Pe acest fond de mare tulburare, Saşa nu percepea nimic din ceea ce se petrecea în jurul lui. Nu simţea atmosfera încordată, neliniştea şi, în primul rând, agitaţia nefirească din casă, ţinând seama că se aflau în plină noapte.

O idee năstruşnică îi trecu prin minte. O va apăra pe Alina, indiferent de sacrificii. Ca să ajungă la ea, Dan va fi obligat să facă moarte de om. Se va duce deci la Alina. Dacă nu doarme îi va explica demersul, dacă doarme, refugiat într-un colţişor, va fi fericit să-i vegheze somnul. În orice caz, va fi mult mai liniştit decât mâncându-şi unghiile, frământat de temeri, fără să ştie ce i se întâmplă.

Deşi, la rândul său copleşit, obsedat de chipul Sandei, Crinu mai înregistra sclipiri de luciditate, mai avea destul resort ca să rămână încremenit:

— Eşti nebun, mă!! Îţi dai seama ce poate să iasă din chestia asta?! Dacă dă ăla peste tine, arşice te face!

— Nu are decât, declară Saşa pe un ton fanatic, care trebuie să fi aparţinut cândva marilor martiri. În sinea lui, fără nici un fel de poză, chiar se simţea martir: Sunt fericit să mor pentru ea, dacă numai astfel pot s-o salvez.

Băiatul îl cercetă curios. Era ţicnit. Ţicnit pe drepte şi nu figură de stil.

— De la ce s-o salvezi?! Arde casa? Se îneacă? Vino-ţi în fire!

— Nu pot s-o las pradă unui obsedat sexual. Ştiu eu ce spun. Vrea s-o... agreseze, înţelegi, nu aşteaptă decât minutul prielnic.

— Cred că tu eşti obsedat.

— Zău? Nu spuneai că a încercat şi cu Sanda? E un satir! Face colecţie de victime!

Crinu se gândi că orice comparaţie între cele două fete era ridicolă; nu-şi închipuise că un bărbat se poate uita la Alina altfel decât ca la o colegă sau rudă mai prăpădită, dar nu vroia să-l jignească şi spuse altceva:

— La Alina te-ai gândit? Se trezeşte cu tine în plină noapte şi începe să zbiere după ajutor! Şi ţin-te scandal...

— Nu o să strige, sunt sigur. Va fi mulţumită că-i stau în preajmă. Mă iubeşte!

Crinu surâse sceptic:

— Ţi-a spus ea?

— Bestia nu ne-a lăsat o clipă să ne apropiem unul de altul, o simt însă cu toată fiinţa mea. Lucrurile astea se simt, nu au nevoie de cuvinte. Tu eşti încă prea mic...

Crinu dădu din cap. Îi era din ce în ce mai limpede că Saşa trecea printr-o criză de nebunie. Arăta ca un halucinat, vorbea fără să te privească, căutând cu încăpăţânare undeva în spatele tău un punct fix, ochii îi străluceau nefiresc pe chipul inform, dizolvat de orice expresie.

Crinu îşi reluă pânda în spatele draperiilor, Saşa se îndreptă ca un lunatec spre odaia Alinei. Părea să acţioneze la porunca unei puteri malefice, străină de voinţa lui.

*

Dan se ciocni de bătrânul Niţu, ivit pe neaşteptate la capătul coridorului.

— Ce-i cu dumneata, Nea Gică? Credeam că dormi demult.

Omul zâmbi, îndreptându-şi căciula:

— Parcă doarme vreunul? Unii se perpeleşte ca peştele pe frigare, altu' i-e foame, fiecare are un te miri ce.

— Dumneata ce ai? se interesă Dan bine dispus.

— Am vrut să văd ce-i cu vânzoleala asta de nu se mai potoleşte, p'ormă, dacă tot m-am *nemerit* treaz, zic hai să dau o raită jos, pe la cazane, să văd ce-i cu focul... De, poate oi aţipi măcar un picuţ de acum încolo, că mâine nu-i duminică.

Se îndepărtă, târşindu-şi picioarele şi Dan îşi zise că până atunci nu observase amănuntul. "În definitiv, ce mă surprinde? E un om în vârstă. Mai poate să tragă încă, dar anii îşi fredonează şi ei tangoul lor!"

Întredeschise uşa de la odaia Alinei şi aşteptă câteva clipe. Constată că fata doarme dusă. Închise cu infinite precauţii, liniştit că totu-i în ordine, fără să-l observe pe Saşa care-şi ţinea răsuflarea, lipit de peretele opus comutatorului.

Pe neaşteptate, cineva ţâşni din întuneric şi, în aceeaşi clipă, Dan se

simţi cuprins în braţe.

— Te iubesc! Te implor, lasă-mă să te iubesc!

Dan îşi imagina despre el că este un bărbat care nu poate fi luat uşor prin surprindere. De astă dată, rămase fără grai. Dacă ar fi cedat primului impuls, ar fi catapultat-o direct în zid. Paraşuta îi repugnase din prima secundă, pentru nici o altă femeie nu încercase o silă asemănătoare. Dar o simţi sinceră. Disperarea braţelor agăţate de umerii lui, patima sălbatecă a buzelor căutându-i gura, obrazul, gâtul, văpaia unei dorinţe înfricoşătoare emanând din întreaga ei făptură erau strict autentice şi nu trucuri de bordel. Dan, departe de a fi un om rău sau insensibil, realizându-i starea de spirit, uită de câte ori fusese încercat de pofta năpraznică de a o strânge de gât. Simţea chiar compasiune, îi părea rău pentru ea. Poate nu-i chiar atât de ticăloasă şi, în alt mediu, ar fi evoluat în femeie normală şi cumsecade. Încercă delicat să-i descolăcească braţele dar fata nu se lăsă desprinsă.

— Să fim cuminţi, domnişoară Sanda... Te rog, linişteşte-te. E o copilărie, ai să-ţi dai seama...

Text imbecil, cuvinte plate, realiza perfect dar trăia împrejurarea în premieră absolută, iar fata hohotea la pieptul lui, gata să-şi dea sufletul.

— Iartă-mă... Ştiu că am fost vulgară şi groaznică.

— Nu trebuie să spui asta, o contrazise Dan generos.

— Ba da, ba da! Se lăsă să alunece, îmbrăţişându-i picioarele. În genunchi îţi cer iertare! N-am crezut nimic! Am fost doar geloasă. Te-am iubit de cum te-am văzut, chiar şi atunci când m-ai trimis la mătură...

— Toate astea sunt prostii şi... Îţi spun sincer, nu ştiu ce să fac pentru dumneata.

Sanda îşi săltă capul, căutându-i privirea:

— Ştiu că nu mă iubeşti, dar lasă-mă pe mine să te iubesc.

Dan, mângâindu-i părinteşte pletele, recurse la refuzul şablon ambalat elegant, în hârtie de mătase, cu şnur cârlionţat:

— Sanda, eşti o fată frumoasă! Tânără şi frumoasă. Ai să găseşti pe altcineva. Mai potrivit, de vârsta ta... Poate chiar mâine!

— Nu mă interesează vârsta. Nici Alina nu-i mai bătrână.

— Renunţă, draga mea. În mai puţin de două săptămâni, ai să vezi că am avut dreptate.

Sanda se agăţă cu unghiile de puloverul lui. Rosti, sugrumată de patimă:

— Nu pot. Mi-e imposibil, mai bine mă omor!

Exasperat, Dan o scutură uşor de umeri:

— Dar ce pot eu, fată, să fac pentru tine?

— Ţi-am spus, nu cer mare lucru. Lasă-mă să te iubesc, acordă-mi o şansă.

— Ce fel de şansă?

— Dă-mi puţin timp. Ai să vezi că sunt alta decât cea pe care o crezi. Că pot fi aşa cum îţi place ţie. Modestă, cuminte, am să fac numai ce vrei tu. N-am să mă mai fardez, am să mă îmbrac prost, ponosit, am să fiu şi bleagă şi neînsemnată dacă ţie aşa îţi place... Numai nu mă alunga.

Dan surâse în sinea lui. Sanda era prea disperată, prea vroia să-i intre în voie pentru a-i strecura în mod deliberat aluzii răutăcioase. "Ponosită, bleagă, neînsemnată", aşa o vedea ea foarte sincer pe Alina; conchisese că asta-i "damblaua" lui în materie de femei şi luase hotărârea s-o copieze. Nu-l mira şi nu se simţea supărat. Parcă unchiu-său gândea altfel? Doar că jalnicele-i păreri despre Alina şi le

exprimase eufemistic, uzând de termeni textilo-diplomatici. Gafă pe de o parte, tact pe de alta, spuneau acelaşi lucru şi reprezentau opinia unanimă. Puţini sunt oamenii care izbutesc să vadă dincolo de aparenţe şi Dan îşi închipuia mulţumit că face parte din această minoritate. Alina, îşi zicea el, era din acele femei cu un potenţial ascuns, care trebuie descoperit; se dezvăluie treptat, înfloresc doar la căldura şi în lumina dragostei unui anumit bărbat şi, spre extazul acestuia, numai pentru acesta... Iar frumuseţea şi aroma petalelor deschise e îmbătătoare.

— Acum gata, rosti cu blândeţe, poate să ne vadă cineva...

— Nu-mi pasă...

— Parcă ai spus că o să mă asculţi, surâse Dan. Spală-te puţin pe faţă şi încearcă să dormi.

—Dă-mi ocazia, suflă gâtuită Sanda, o singură ocazie să-ţi dovedesc dragostea mea... Cum ştiu eu să iubesc...

— Bine, bine, mai vorbim...

Sanda suspină cumva uşurată. Nu era încă al ei, dar cel puţin nu mai erau supăraţi şi, cât de vagă ar fi fost, îi smulsese totuşi o promisiune. Chiar dacă umil plasată, izbutise să obţină o palmă de loc în peisajul concret al lui Dan. Făcuse prima breşă într-un zid care părea inexpugnabil.

Crinu ajunse în odaia lui, ţinându-se de pereţi.

Sete aprigă, durere de cap ascuţită, senzaţie acută de vomă. Alina nu-şi amintea să-i fi fost atât de rău de la doisprezece ani, când zăcuse de febră tifoidă. În ciuda aspectului debil, nu era bolnăvicioasă, fiind scutită chiar de micile indispoziţii, proprii celor mai multe dintre femei.

O dată vălul de mahmureală destrămat, îi reveniră în minte evenimentele serii şi inima i se chirci speriată. Se întâmplaseră atâtea lucruri urâte! Dintr-o dată, realiză însă marele dezastru. Se afla într-unul din dormitoarele de la SOLO, numai în furou şi bluziţă. Spaimă şi ruşine năprasnică îi cuprinseră întreaga făptură. Îşi amintea tulbure că, în ciuda protestelor ei, Dan o dezbrăcase şi o ajutase să se culce. Obrajii îi luară foc ştiind bine cum arăta lenjeria ei: ruptă unde nu mai merita cârpit — lasă că nici nu-i plăcea să coasă — nu prea curată, ajutată ici-colo de ace de siguranţă. Cât despre ciorapi...

Alina îşi astupă instinctiv obrajii dogoritori în palme, cutremurată de jenă şi umilinţă. "Ciorapi categoria I..." În liceu, circula printre elevi un soi de banc sinistru. Ciorapii erau împărţiţi în trei categorii: prima — îţi tai unghiile de la picioare, fără să fii obligat să-i scoţi, ca ai ei adică... A doua — îi scoţi fără să te descalţi... De a treia nu-şi aducea aminte...

Fu animată de o hotărâre bruscă. În ruptul capului, nu va mai da ochi cu Dan — însăşi perspectiva îi dădea ameţeli — va părăsi SOLO neîntârziat şi pentru totdeauna, indiferent de oră. Se ridică în capul oaselor, încercând să reziste durerii. La fiecare mişcare părea că i se înşurubează şi mai adânc în ceafă.

— V-aţi trezit?

Inima Alinei se opri. Deschise gura dar spaima şi surpriza o amuţiseră. Saşa aprinse lumina şi rămase în faţa ei, zâmbind fâstâcit.

Fata trase pledul până la bărbie, privindu-l cu ochi căscaţi de groază.

— Ce căutaţi aici?

— Vă rog să mă iertaţi... N-am făcut nimic rău... Am crezut...

— Ce aţi crezut?!
Saşa îşi frământa în neştire degetele pufoase, lipsite de energie. Constituia o apariţie jalnică, întreaga lui fiinţă sugerând ratarea. Mizeria fizică sărea în ochi, ţipa şi cea de dinăuntru. Ţinând seama de imaginea consacrată de filme, şi era aidoma ei, Saşa reprezenta prototipul şomerului de profesie, care încă se mai zbate într-o mansardă cu chiria neplătită, înainte de a ajunge să doarmă sub podurile — alt clişeu clasic — Tamisei sau, de ce nu?, ale Dâmboviţei. Alina însă nu-l vedea aşa. Generalizările îi erau străine şi, organic, nu putea să observe trăsătura principală a lucrurilor. Pentru ea, Saşa însemna doar un tânăr sărac, ca şi ea, ca şi mulţi alţii, şi atât.
— Mi-am închipuit că s-ar putea să aveţi nevoie de ajutor... adică... să vă fiu la îndemână... Să nu vă supăraţi... N-am făcut nimic rău.
Alina, luată prin surprindere de avalanşa de evenimente neobişnuite şi nedecantate încă — însăşi prezenţa unui bărbat lângă patul ei reprezenta o premieră — habar n-avea la ce se referă.
— Sper... sper că nu v-a supărat prea mult. Cu oameni ca el, nu ştii niciodată la ce te poţi aştepta.
— Cine?!
— Ăsta, nepotul profesorului, spuse Saşa detestând să-i pronunţe numele. Mi-a fost frică să nu vă agreseze...
La amintirea lui Dan, Alina se chirci. Îi veni să plângă de ruşine.
— Nu... Nu mi s-a întâmplat nimic dar, dacă vrei, mă poţi ajuta. Trebuie să plec imediat... Te rog! exclamă disperată, ajută-mă să fug! Nu, nu mă întreba nimic. Trebuie!
Saşa îşi simţi inima eliberată de o greutate imensă. Alina manifesta o dorinţă patetică de a se îndepărta cât mai repede de locurile acestea, adică de Dan. Însemna că persoana lui nu numai că nu o interesa, dar chiar fugea de el.
— Ce trebuie să fac?
— Să mă scoţi din casă fără să mă vadă nimeni. Nu vreau să prindă de veste, nu m-ar lăsa... Studiezi terenul să nu fie prin preajmă... Până atunci, eu mă îmbrac. Mai repede, te rog!
Saşa dădu din cap şi pieri ca o nălucă.
Alina îşi scoase picioarele de sub plapumă. Ştia că nu sunt îngrijite, nu făcuse în viaţa ei o pedichiură dar nu se aşteptase ca dezastrul să atingă asemenea proporţii: unghii negre, călcâie crăpate, noroi între degete. Mai mult însă decât până acum nu se putea ruşina, o măcina aprig o singură dorinţă: să ajungă în cămăruţa ei, departe de oamenii aceştia, de toţi oamenii!
Aruncă o privire în jur, căutându-şi hainele. Inima îi îngheţă de spaimă. Cu excepţia jachetei şi a fustei, dispăruse totul. Dumnezeule, unde?, cum să plece desculţă şi fără trenci?
Simţi că îi cedează genunchii. Se lăsă moale pe covor şi rămase acolo, încremenită de neputinţă. Nu o mai interesa nimic. Nu mai vroia să fugă. Vroia să moară.

*

Singură în bucătărie, Cornelia înghiţea cu o lăcomie disperată, scăpată de sub orice control. Plescăia toată de o mulţumire animalică, îngurgita cu voluptate, simţeai că fiecare centimetru din făptura ei e în extaz.
"Mă-ta când mănâncă, spunea Sorina desenând clişeul, are orgasm. Mie, una, îmi întoarce căptuşeala pe dos. Leorbăie ca o scroafă lehuză".
Sincer vorbind, Cornelia prefera să stea singură la masă. Departe de

a fi conştientă de spectacolul pe care-l oferea (manevra cu decenţă tacâmurile, dezgustătoare până la obscen erau clefăitul, înghiţitul, trasul pe nas şi expresia feţii transpirate) nu-i plăcea asistenţa din cu totul alte motive. Simţea nevoia să se delecteze singură, martorii îi amputau bucuria. Vreme de douăzeci de ani, cina constituise un supliciu în casa Ciurea. Ţinând la principii, "familia trebuie să mănânce împreună măcar o dată pe zi", se suportaseră eroic, înghiţind cu noduri. Cornelia se despăgubea pe ascuns în bucătărie, dar bărbatu-său, un omuleţ timid şi delicat, murise fără să pomenească un cuvânt despre repulsia pe care i-o provocau mesele în familie. De altfel, din primii ani de căsătorie, se îmbolnăvise de stomac iar o permanentă stare de greaţă intrase în normalul cotidian.

Fericită că Marietta lipsea momentan din bucătărie, se grăbi să-şi umple din nou farfuria. Macaroanele nu erau îndeajuns de fierte căci o hăituise foamea, dar Cornelia nu făcea mofturi şi se bizuia pe pântecele ei. Practic, putea să mănânce orice, la orice oră şi chiar mai puţin proaspăt; în gospodăria ei nu se pomenea merinde aruncată şi tot Sorina susţinea că "mamana e în stare să bage şi un rahat în ea, cu condiţia să mişune viermii pe deasupra".

Marietta se întoarse în bucătărie cu aceeaşi expresie de neastâmpăr: "acu', acu', trebuie să explodeze bomba!" Cântări dintr-o privire ce mai rămăsese în oală — puseseră la fiert 500 de grame de spaghetti — şi îşi zise că are de-a face cu o campioană. Nu ştia că, la ea acasă, agronoma nu se încurca niciodată cu mai puţin de două pachete, deci 1 kilogram. Cornelia se interesă de fason:

— Chiar nu vreţi să luaţi deloc? Nici măcar de gust?

— Mulţumesc, dar nu mi-e foame noaptea. Uneori, am fluctuaţii de metabolism dar ritmul meu gastric...

"Şi aşa mai departe" o completă în gând Cornelia, fericită că-şi poate face plinul, după inimă.

— Atunci, am să termin eu, voi spăla şi oala preciză, ca şi cum asta ar fi constituit problema.

— Chiar vă rog. Îmi face plăcere, declară aiurea. Trecu brusc la ceea ce o preocupa cu adevărat: Doamnă Ciurea, în casă se petrec lucruri stranii şi vă asigur că nu mă înşel...

Cornelia îşi săltă privirea din lingură. Semăna extraordinar cu un peşte basedowian. Se interesă sceptică:

— Credeţi?

— Sunt convinsă. În primul rând, nimeni nu doarme, nimeni nu se află în camera în care ar trebui să se afle.

— De unde ştiţi? Din câte am băgat eu de seamă, toate uşile sunt închise.

— Dar locatarii flanează, râse Marietta.

Cornelia, ocupată de mecanismul unei îngurgitări de maximă eficienţă — farfuria uşor ridicată pentru a putea umple lingura — dădu din umeri dezamăgită:

— De la asta şi până la lucruri stranii... Nu toată lumea poate schimba patul, ţin minte ce greu îmi venea mie în delegaţii.

— Oamenii tineri se adaptează mult mai uşor la mediu şi circumstanţe diversificate, decretă Marietta doct, fixaţiile de ordin biologic sunt mult mai voalate. Dar independent de aceasta, nu vi se pare singular că în ambele WC-uri se ascunde cineva?

Cornelia căută din ochi ceva cu care să se şteargă la gură. Muierea asta era capie rău! Îşi zise că de acum înainte va trebui să fie foarte atentă, cu astfel de persoane care le interpretează pe toate poţi da lesne de bucluc.

— Adică de ce îţi închipui dumneata că se "ascund"? Cine foloseşte closetul cu uşile vraişte chiar la el acasă? Însuşi cuvântul vine de la englezescul *closed,* adică închis.

— De acord, surâse suav Marietta, dar din spatele uşii închise se poate rosti un "ocupat" ori ambele persoane tac mâlc. Şi încă ceva! Chiar acum l-am văzut pe tânărul Mihuţ dând buzna în biroul profesorului.

— Ei şi?

— Expresia era a unuia care cel puţin a pierdut trenul.

FURTUL

Într-adevăr, Dan dădu buzna în birou şi aprinse lustra fără nici un fel de menajamente. Dumitru Mihuţ deschise peste pledul tras până în dreptul urechilor, un ochi moleşit de somn. În următoarea secundă, ţâşni în capul oaselor. Expresia de pe chipul tânărului nu lăsa loc îndoielii:

— S-a întâmplat ceva?

— Au dispărut bijuteriile!

— Aaaa... a făcut profesorul şi căzu la loc între perne. O mişcare lină, filmată parcă au ralenti.

Dan se sperie:

— Ţi-e rău? Asta mai lipsea!

— Nu... Nu... M-ai luat pe neaşteptate. Spune...

Distrat, nervos, Dan îşi aprinse ţigara de la filtru. Se înecă, o aruncă înjurând şi scoase alta. Începu să se învârte prin încăpere, relatând febril:

— Nu mai aveam răbdare să aştept până dimineaţa, vroiam să plec la cumpărături...

— Ştiu, treci peste asta... Ce-ai căutat acolo?

Tânărul ridică din umeri:

— A fost ceva instinctiv. Am simţit parcă nevoia să mă asigur că totu-i în regulă. De la primul ochi, mi-am dat seama că s-a umblat. Se vede după scânduri... Cineva prea grăbit ca să mai şteargă urmele. Sau poate că nu-i pasă, dracu' să-l ia! Ştia că oricum vom descoperi rapid furtul.

— Furt?!

— Da' cum naiba-i spui?! Gaura e goală!

— Poate că într-un fel şi noi am furat...

Dan se enervă:

— Iartă-mă, nene, dar mă scoţi din sărite! De la cine ai furat? Ai cumpărat casa cu "oase" cu tot, moştenitori nu sunt.

— De unde ştii?

— N-avea grijă că, în patru ani, se manifestau. Au venit unii tocmai din Australia să reclame un apartament prăpădit, cine renunţă la o hudubaie ca asta? Adică ce ar trebui să faci? Să predai bijuteriile autorităţilor?

— Mă gândeam la iniţierea unui fond de ajutoare umanitare...

— Nu ai decât s-o faci singur. Altfel, ajung toate la consoartele neocomuniştilor! Da' ce stăm să pălăvrăgim aici? Trebuie să ne mişcăm repede!

— Ce vrei să faci?

— Deocamdată, am încuiat toate ieşirile şi am luat cheile. Bijuteriile

sunt în casă, asta e sigur.
— Şi mai departe?
— Percheziţie! Scotocim toate încăperile şi toate persoanele, fără excepţie!
Bătrânul rămase încremenit, cu mâinile pe cravata încă nelegată.
— Asta în nici un caz! Ar însemna să-i jignim îngrozitor! Sunt şi femei, gândeşte-te!
— Eu ştiu la cine te gândeşti dumneata, ricană Dan. Nu-ţi fă probleme, domnişoarei Fabian am să-i explic eu cu sos dulce şi menajamente cum stau lucrurile. E o situaţie de forţă majoră, va înţelege..
Dumitru Mihuţ îl privi cu îndoială:
— Înseamnă că trebuie să... să povesteşti totul de la început. Cum le-am găsit, de ce ne-am ascuns şi aşa mai departe...
— Ei şi?! Oricare dintre ei ar fi procedat la fel. Mă duc să-i convoc în bibliotecă.

*

Reacţiile oscilau între consternare, revoltă şi buimăceală consumate sub semnul senzaţionalului. Exulta, fluturându-şi cu drapele satisfacţia, Marietta Bogdan. Mult savurosul "v-am spus eu?!" îi strălucea pe figură, ea însăşi vibra până la ultima fibră, ca înaintea decernării unui premiu important. Repeta la nesfârşit ce vizionară extraordinară este Doina şi dacă cineva vroia să afle părerea ei... Nimeni nu era curios s-o afle dar acesta nu constituia un motiv care s-o descurajeze:
— Ei bine, nu printre noi trebuie căutat hoţul şi nici printre alţii care să ne semene. Vreau să spun că zadarnic veţi căuta persoana în cartea de telefon.
Zâmbi, triumf asezonat cu tâlcuri adânci. Olimpia Fabian o cercetă senină. Rămăsese în nota ei, mereu firească, nu încerca nici o surpriză, totul i se părea cât se poate de normal. Se interesă pe un ton politicos, de papotaj indiferent:
— Credeţi că persoana e din provincie?
Marietta râse ascuţit. "Cam prosticică Fabianca..." — Nu la aşa ceva m-am gândit, scumpă domnişoară! Ceea ce dumnealor numesc hoţul este doar *mâna de dincolo.* E poate chiar spiritul persoanei căreia i-au aparţinut cândva bunurile, venit să le recupereze... Spun poate! Dacă am cunoaşte esenţa, malefică ori benefică...
Dan o întrerupse cu brutalitate:
— E foarte interesant ce spuneţi dumneavoastră, dar nu ne ajută cu nimic. Cel care a subtilizat aurul şi bijuteriile, vă garantez că are ochi, mâini, picioare, adresă, număr de telefon, tot ce poftiţi, iar bijuteriile sunt în casă. Nu ne rămâne decât să le căutăm şi asta chiar acum.
— Cred că-i lucrul cel mai normal, fu de acord Cornelia Ciurea privind-o apăsat pe Sanda.
Deşi răvăşită de scena cu Dan, aceasta găsi puterea să riposteze:
— N-ar strica să începeţi cu bucătăria. Îi ştiu pe unii care au avut treabă acolo...
— Vă rog! interveni autoritar Dan, nu începeţi să aruncaţi cu pietre. Pentru moment, toţi, cu excepţia domnului profesor, suntem suspecţi. Chiar şi eu.
— De ce nu chemăm Poliţia? întrebă moale Saşa Diaconu. E meseria lor, se pricep... Noi ce ştim?
"Boule!" îl apostrofă în gând Dan. Replică tăios:
— Deocamdată e mai bine să nu o amestecăm.

Se uită la Alina, care părea căzută într-o stare de prostraţie. Când intrase în camera ei, o găsise căzută pe covor, la fel de împietrită. Îi adusese înapoi hainele încercând să se explice, dar fata nu-l asculta sau nu auzea. O ajutase să se îmbrace, având impresia că manevrează un trup inert. Părea blocată de un şoc puternic şi se simţea îngrijorat.

În sinea ei, Cornelia zâmbi sarcastic. Doar un imbecil ar chema Poliţia. Praful s-ar alege de tot, ar găsi "ei" o chichiţă, valori de patrimoniu sau orice altceva, un articolaş de lege, decret care să confere calitate de proprietar statului şi aşa mai departe. Pe urmă, independent de profesor şi de nepotu-său, nici ei, ăştia de faţă, nu aveau interesul să fie anunţate autorităţile. Mihuţ îi va omeni pe fiecare cu câte ceva ca să-şi ţină gura. Deşi, când atâţia inşi ştiu un secret, poţi la fel de bine să-l publici şi în *România liberă*...

Crinu, până atunci apatic, evitând să privească în jur, sări ca un arc eliberat din strânsoare. Găurile de sub pometţi îl făceau aproape de nerecunoscut:

— Eu trebuie să plec. Sunt obligat. Nu aveţi nevoie de mine.

— Te înşeli, tinere, spuse Dan, avem nevoie de toată lumea.

— Nu mă puteţi sili! Vreau să plec şi am să plec!

Era un glas nou, hotărât, de bărbat. Toţi îşi întoarseră privirile surprinşi, având aceeaşi senzaţie: în câteva ceasuri, copilul acesta devenise adult.

Bătrânul Niţu îl prinse de braţ, adresându-i-se cu blândeţe de bunic. Într-un fel aşa se şi simţea. De la început avusese o slăbiciune pentru el. Flăcăul era cinstit şi curajos. Câţi copii de vârsta lui, scăpaţi complet de sub controlul familiei, n-ar fi alunecat în "grohotişurile împâclite" ale străzii? Crinu, la o adică, îşi scotea de o pâine, îşi vedea de învăţătură, se descurca singur ca un om în toată firea.

— Nu te încontra, băiete! Asta-i rânduiala, ne supunem toţi. Uite, stai colea, lângă mine. N-are de ce să-ţi fie frică.

— Nu mi-e frică de nimic, mârâi înfundat, dar cu ce drept mă obligă pe mine...

— Nu te obligă nimeni, sări profesorul Mihuţ. E o simplă formalitate... adică aşa facem cu toţii...

Sanda, ignorând total că băiatul asistase la scena dintre ea şi Dan de pe coridor şi vrând să intre în graţiile acestuia din urmă, i se adresă mieroasă, convinsă că-l dă de-a berbeleacul:

— Te rog eu să rămâi. Poţi să faci atâta lucru de dragul meu.

Lui Crinu i se întunecă dinaintea ochilor. Dintr-o dată, îl cuprinse o acută senzaţie de vomă. Îşi astupă gura cu palma şi o zbughi pe uşă. Nea Gică Putere îl urmă, făcând semne liniştitoare cu mâna: "Am eu grijă de el, totu-i în regulă".

Glasul ciripit al Olimpiei Fabian se făcu auzit şi Marietta avu prilejul să se mire încă o dată cum de unele voci nu îmbătrânesc niciodată.

— Nu pretind că înţeleg tot ce se întâmplă, dar aş vrea să ştiu ce aveţi de gând să facem în continuare.

Profesorul se uită interogativ la Dan. Era foarte sigur pe el, părea să fi calculat toate mişcările dinainte.

— Percheziţie! Toată lumea de faţă cu toată lumea!

— O! exclamă Olimpia Fabian, ne dezbrăcăm ca la ştrand, cu martori?

— Fiţi liniştită, domnişoară, nu urmează un număr de striptease, "obiectul" e prea voluminos. După percheziţia corporală, vom cerceta împreună toată casa.

Dumitru Mihuţ nu-şi recunoştea nepotul. Îl ştia placid, sceptic, incapabil să se entuziasmeze, un blazat agreabil, dar asta nu însemna

mai puţin blazat decât o presupunea noţiunea. Şi dintr-o dată, iată-l energic, implicat, bătăios. Fusese o simplă tencuială, de acord, camuflând infrastructura, dar ce anume spulberase falsele aparenţe? Ce îl trezise din nou la viaţă? Perspectiva unei neaşteptate îmbogăţiri sau vâlvătaia dragostei, *coup de foudre* la fel de neaşteptat? În superba lui cumsecădenie, bătrânul Mihuţ ar fi preferat din tot sufletul ca pricina să fie totuşi eterna Iubire.

Olimpia Fabian se ridică suplă, rămânând în poziţie de "sus mâinile!" Avea o rochiţă bleumarine gen candidatele la bacalaureat de acum cincizeci de ani, cu guler şi manşete albe. Dumitru Mihuţ, impresionat de svelteţe, plete platin şi gângurit bleu bébé simţi că o adoră.

— Socotesc, declară Olimpia cu seninătatea care o caracteriza, că, nu-i aşa, cu cât un lucru e mai dezagreabil de făcut, însă obligatoriu, e bine de terminat cât mai repede. Cel puţin, scapi de o grijă! Puteţi începe percheziţia corporală cu mine. Nu mă deranjează câtuşi de puţin şi cineva trebuie să dea tonul!

Marietta Bogdan i se alătură sceptică. Purta lucruri scumpe, dar lipsite de prospeţime. Cu toate că era slabă, tenul îi lucea de grăsime; vizual, dădea senzaţia că miroase, impresie falsă, de altfel.

— Ne pierdem timpul, căutând concretităţi. Sunt în măsură să-mi dau seama de ridicolul situaţiei. Vă amintiţi ce a spus Isus! Lazăre, n-ai văzut şi n-ai crezut! Ferice de cei care au făcut credinţă fără să vadă! Preciză cu obişnuita pedanterie faţă de exactitate: Desigur, textul e aproximativ.

Dan ridică din umeri:

— Nu toată lumea e Christos şi nu pe toţi îi cheamă Lazăr! Altcineva!

Femeile se controlau una pe cealaltă sub ochii lui Dan care urmărea operaţia, zornăindu-şi nerăbdător cheile în buzunar. Când Cornelia ajunse în dreptul Sandei Ionuţ, întoarse spatele scârbită. Răspunse îndesat nedumeririi generale:

— Nu pun mâna pe de-alde astea.

Sanda îşi sticli dinţii:

— Nici eu nu ţin să iau microbi.

— Vă rog, doamnelor, vă rog, imploră profesorul, nu e momentul...

De parcă ar fi fost vreodată momentul! Dar aşa se întâmplă totdeauna cu femeile, când le aduni grămadă. Şi în cancelarie era la fel. Toate bârfele, scandalurile al căror răsunet ajungea până la minister porneau de la doamnele profesoare. Nu că bărbaţii ar fi fost cozonac cu nucă dar parcă manevrele de culise, gelozia, intrigile funcţionau mai pastelat. Declară doar ca să deturneze discuţia:

— În definitiv, nu văd de ce aş face excepţie! Verificaţi-mă şi pe mine.

Nimeni nu-i dădu atenţie în afară de bătrânul Niţu, care găsi cu cale să comenteze:

— Care e ăla să-şi fure singur caii din grajd? Doar dacă-i nebun!

Saşa îşi scoase paltonul şi deschise braţele ca o sperietoare de ciori. Aspectul era dezolant, niciodată nu sugerase mai strident eşecul, un destin ratat fără speranţă de reviriment. Mâna lui Nea Gică se opri pe buzunarul drept al pantalonilor, peste măsură de încărcat. Din livid, Saşa deveni stacojiu de ruşine. Începu să înşire pe masă o diversitate de obiecte care-i lăsă pe ceilalţi cu gura căscată. Buzunarul părea fără fund iar inventarul de-a dreptul stupefiant: ace de siguranţă, un mosorel cu sfoară, un covrigel de sârmă moale roşie, o cutie de chibrituri cu un căpeţel de lumânare înăuntru, o şurubelniţă mică, o bucată de hârtie igienică făcută sul, două dopuri de plută, o perie de dinţi tocită (cu ea se

pieptăna), un briceag multifuncţional, un pix şi încă nu isprăvise.

Dan râse:

— Ţi-a mai rămas ceva pe acasă, neamule?

— Domnul Diaconu, surâse blând Dumitru Mihuţ, e o persoană prudentă. Poate face faţă oricărei situaţii, deşi bănuiesc că nu-i prea comod.

Alina asista la scenă privind pe furiş, printre gene. Se simţea cuprinsă de milă, fiind probabil singura persoană dintre cei de faţă care realiza ce se petrece în sufletul lui Saşa. Trăise momente asemănătoare doar gândind că Dan îi surprinsese intimitatea mizeră. Îşi dădea seama că numai sărăcia cumplită îl determina pe tânăr să care după el tot acel jalnic nécessaire. În orice împrejurare, trebuia să se descurce singur, în lipsa banilor nu putea apela la serviciile nimănui.

Olimpia Fabian ciripi:

— Simţul de prevedere constituie o însuşire de preţ. Mie, din nefericire, îmi lipseşte, şi adăugă pe tonul unei constatări vesele: Dacă eram mai prudentă, sau cel puţin atentă, acum dormeam în patul meu!

— Ştiam că epuizăm o simplă formalitate, conchise Dan, dar pentru liniştea noastră trebuia s-o facem şi pe asta.

Marietta Bogdan jubila:

— Am spus-o de la bun început. Pierdem vremea inutil. Bijuteriile şi celelalte au scăpat de sub controlul oricărei forţe omeneşti, străbat acum alte cărări, inaccesibile nouă.

— Calea Lactee? sugeră Dan. Dar apropo, ce ar fi util după dumneavoastră? O şedinţă de spiritism?

— Dacă vreunul din noi ar avea har, vă asigur că ar fi mai eficientă decât o cotrobăială ridicolă.

Cornelia Ciurea interveni energică:

— Să lăsăm prostiile! Suntem oameni maturi şi, sper, în toate minţile. Cel puţin unii dintre noi.

Marietta se simţi atinsă:

— Faptul că cineva nu vede sau nu înţelege un lucru nu înseamnă că el nu există. Totul e în funcţie de gradul de cuprindere al unei inteligenţe.

Cornelia uitase că, datorită Mariettei, stomacul nu-i mai chiorăia de foame şi, pe de altă parte, se simţea prea plictisită de elucubraţiile ei pentru a mai fi politicoasă:

— Astea să le "discursezi" la dumneata, la şcoală! Problema este că trebuie să acţionăm fără întârziere.

— De ce atâta grabă? se miră Olimpia Fabian. "Alt cap de găină" gândi Cornelia, explicând totuşi:

— Se ştie că în orice crimă trecerea timpului te depărtează de adevăr.

Toţi tresăriră. Profesorul exclamă speriat:

— Crimă aţi spus? De unde şi până unde v-a venit ideea aceasta? Slavă Domnului — bătu în lemn — încă nu am ajuns atât de departe!

Cornelia Ciurea ridică din umeri:

— Îmi pare rău! Vroiam să spun în orice infracţiune. Nici eu nu ştiu cum de am folosit cuvântul crimă.

Marietta constată sibilinic:

— Timpul nu-i pierdut. Uneori, subconştientul prefigurează evenimentul.

*

La propunerea lui Dan, începură cercetările de la subsol. Crinu

anunţă uscat că problema, neinteresându-l, va aştepta în bibliotecă. Saşa încercă să se asocieze dar Dan le-o reteză prompt:

— Nu facem excepţii. Doar împreună ne putem supraveghea reciproc. De unde să ştiu eu ce faci dumneata sau invers, dacă ne risipim?

— Mde... Asta cam aşa e, fu de acord profesorul.

Bătrânul Niţu cuprinse umerii lui Crinu, intervenind împăciuitor:

— Hai, băiete, că nu-i cine ştie ce de răscolit. Cum mai zisei, asta-i rânduiala, ne supunem cu toţii.

Crinu se smuci iritat:

— Ia mai lasă-mă, nene, că nu-s copil mic! Ce-i aia?! Toată lumea îmi comandă aici? Toţi sunt deştepţi praştie şi eu boul care ascultă.

Sanda îl privi mirată. Îl ştia blând, îndeobşte binevoitor, gata să-ţi intre în voie ca, în general, toate persoanele dependente şi iată-l, dintr-o dată, făcând crize de personalitate. Ceva nou însă, neaşteptat de masculin în atitudinea băiatului o opri instinctiv de la orice comentariu. Şi tot acum îşi dădu seama că de la un ceas la altul parcă îşi schimbase comportarea faţă de ea. Nu-i mai căuta privirea, "nu-i mai stătea la picioare". Deşi toate gândurile, întreaga ei fiinţă se concentrau asupra lui Dan, situaţia o deranja, pe undeva, marginal. Nu-i plăcea să-şi piardă servii şi nutrea secreta convingere că ar fi o femeie fatală: cine a apucat s-o iubească, nu scapă în veci de sub vraja ei, o iubeşte pînă la moarte. Imaginându-şi asemenea situaţii, se simţea năpădită de clişee romantice.

...După ani de suferinţă şi zadarnice nădejdi, nefericitul se însoară, totuşi. Nevasta respectivului se resemnează, ştie că inima lui aparţine definitiv şi irevocabil alteia şi din cauza asta se trece foarte repede. Primul lor copil va purta numele Sandei. Sanda va fi, de altfel, şi ultimul cuvânt, suflat cu ultime puteri pe patul de moarte. Aici, de obicei, fetei i se umezeau ochii, urma *end* şi genericul de final; Sanda trăia, simţea şi discernea în secvenţe de film.

— Totuşi, hm... totuşi, tuşi Dumitru Mihuţ, va trebui să facem o excepţie. Arătă spre Alina: Domnişoara Rădulescu e foarte bolnavă.

Părea ciudat, dar până atunci nimeni nu observase starea fetei. Era sleită, tenul, din clorotic, devenise verzui, avea o neclintire care speria. Dan îşi îndreptă privirea recunoscătoare spre unchiu-său. Spuse de formă:

— Dacă toată lumea-i de acord...

— Dar bineînţeles, sări Olimpia Fabian. Eu aş chema un medic.

— Nu... nu vreau nici un medic. Lăsaţi-mă în pace.

Dan o prinse de mână, ca şi cum ar fi vrut să-i ia pulsul.

— Eşti sigură că nu ai nevoie de nimic?... Bine, bine, nu te enerva. Cum vrei tu... Apoi în şoaptă: Iartă-mă, scumpa mea, ştiu că nu ai de ce să-mi mulţumeşti pentru noaptea asta.

Alina deschise ochii. Părăsiseră cu toţii biblioteca şi totuşi avea impresia că nu e singură. Perdeaua se mişca imperceptibil, ascunzând parcă o răsuflare. Dintr-o dată, lumina se stinse.

*

— Ce naiba se întâmplă?

Pe coridorul lung, nu pătrundea nici o aţă de lumină, domnea o beznă desăvârşită.

— Aşa se întâmplă cam în fiecare noapte, se auzi glasul bătrânului Niţu. Dumneavoastră n-aveţi de unde şti că nu dormiţi aici.

Dan aprinse bricheta nervos:

— Da' ce mama dracului fac?
— Ştiu şi eu? Fură lumina. Toţi fură! Să am eu o putere...
Celălalt îl întrerupse nerăbdător:
— Ţine mult chestia asta?
— Aşa, cam un ceas, două... S-a întâmplat şi mai mult.
Cornelia Ciurea interveni practică:
— Înseamnă că ai lumânări, o baterie, ceva...
— Nu am, se scuză Nea Gică Putere, că eu 300 de lei pe o lumânare nu dau... Mai ieftioare, îmi zise o femeie, se găsesc pe lângă Lipscani, da' uite că nu mi-am făcut drum pe acolo...
Profesorul Mihuţ constată filosofic:
— Iată că nu te poţi gândi niciodată la absolut totul. Vorba aia, am luat scobitori, chibrituri, aspirine — se referea la o trusă farmaceutică de primă necesitate — dar la lumină nu ne-am gândit.
Dan mări flacăra brichetei şi o înălţă deasupra capului. Figurile grotesc spectrale păreau desprinse dintr-un film horror de categoria a II-a. Vioaie şi ca totdeauna la îndemână, tratând totul cu un firesc iresponsabil (aprecia în sinea ei Cornelia Ciurea), Olimpia declară cu voce de cristal:
— Cred că trăiesc cea mai captivantă noapte din viaţa mea.
Unghiul Mariettei Bogdan înclina spre lugubru:
— Totul se desfăşoară conform scenariului.
— Aha! exclamă Dan. Deşteapta asta super intelectuală începuse să-l calce pe nervi: Ce scenariu?! Care scenariu?! Cine-l semnează? Tot Coposu, nu-i aşa?
— Mi-e foarte simpatic domnul Coposu, dar acum e vorba despre altă mână. Mâna... ABSOLUTĂ!
— Aşa-i, făcu Dan, nu-mi trecuse prin minte. Sunt de părere să vă întoarceţi în bibliotecă. Eu vreau să văd ce se întâmplă afară, dacă situaţia-i aceeaşi în tot cartierul.
— Parcă spuneaţi că trebuie să rămânem toţi împreună, observă Crinu cu un glas impersonal, rezemând peretele.
Dan rânji:
— Dacă vrei, poţi să mă însoţeşti.
Băiatul nu se clinti. În mâna lui Dan se strecură palma fierbinte a Sandei Ionuţ:
— Vin eu cu tine.
— Rămâi aici. Mă întorc în două minute. Vă las bricheta, eu mă descurc.

Întreg cartierul nu avea lumină. Undeva, peste drum, la o fereastră, pâlpâia o flăcăruie firavă. "Uite un deştept care s-a asigurat cu lumânări, poate chiar o lampă de gaz. În fond e normal, reflectă Dan bâjbâind prin întunericul curţii, şi eu am acasă un ciot de lumânare şi, în orice caz, o lanternă. Aici încă nu s-a rodat gospodăria..."
Intenţiona să ajungă la *Donald.* Pe toate mesele — recuzită deja demonetizată prin frecvenţă, dar care rămânea totuşi de efect — se aflau un soi de candele, a la Moş Koprol, cel neconstipat, pentru cine-l mai ţinea minte. Ăia precis aveau o rezervă de lumânări; ar fi cumpărat câteva să le ajungă până dimineaţa.
Ajunse la gard, fără să fi scăpat nici o băltoacă. Apa nu-i pătrundea în ghete şi, prin asociere, îşi aminti cu strângere de inimă cizmele sparte ale Alinei; în schimb, plecase fără canadiană — simţea frigul şi umezeala străbătându-i pulovărul de mohair. Priveliştea străzii îl descumpăni. Până la *Donald* nu erau mai mult de 500 de metri pe care, în mod normal, i-ar

fi parcurs în câteva minute. Bezna stăruia însă atât de "absolută", vorba proastei ăleia, încât se punea problema dacă va putea răzbi până acolo. Nehotărât, vru să-şi aprindă o ţigară, aducându-şi aminte în aceeaşi clipă că nu avea brichetă. I se păru că aude un zgomot în spate, dar nu avu timp să se întoarcă. O lovitură năprasnică îi muie genunchii. Capul îi explodă şi începu să alunece, încercând zadarnic să se agaţe de suliţele gardului din fier forjat.

*

Saşa se simţea fericit. Ţinea mâna Alinei. Era moale, inertă, ca şi cum fata, căutând ocrotire, i s-ar fi încredinţat toată. Întunericul îi dădea curaj şi-i cuprinse umerii. Părul păstrează miasmele interiorului în care trăim. Al Alinei, tocit de permanent, o lână fără viaţă, mirosea îmbâcsit, a spaţiu neaerat, a mizerie proletară. Dar Saşa nu simţea decât moliciunea, mătasea, îşi închipuia el înnobilând caerul câlţilor devitalizaţi. Era prea îndrăgostit şi nici la ei acasă nu aromea a crâng înflorit. Chiar înainte de a deschide uşa, te izbea mirosul de rânced şi constantă umezeală: casă veche, instalaţii părăginite şi Saşa nu-şi amintea o singură zi în care să nu existe măcar o cutie de conserve — în cele mai multe cazuri, oală sau chiar lighean — colectând scurgere de apă sub calorifere, chiuvete ori la WC. Izul de rânced îl dădea stilul de bucătărie al Elenei Diaconu, care gătea exclusiv pe untură şi nu aerisea. Era gustos, hrănitor, revenea mai ieftin; nu deschidea geamul, temând curenţii vrăjmaşi.

— V-aţi aşezat? întrebă Dumitru Mihuţ, încercând să străbată cu privirea dincolo de flacăra brichetei. Sting că poate mai avem nevoie. Suntem toţi, nu?

Marietta Bogdan propuse:

— E prea întuneric ca să ne dăm seama. Să ne semnalăm fiecare prezenţa.

— Ce amuzant! râse arpegiat Olimpia Fabian. Facem catalogul, ca la şcoală!

Glasul Corneliei Ciurea interveni hotărât:

— Nu-i nimic de râs. Trebuie să controlăm situaţia. Pe bezna asta se poate întâmpla orice. De exemplu, eu aud că cineva, poate mai mulţi se mişcă, umblă, intră, ies, de unde să ştim? Ce face? Unde se duce? De ce?

— Vă rog, interveni Dumitru Mihuţ, fără panică. Umblă, se mişcă! La urma urmei, nimeni nu-i arestat.

— Chiar aşa, spuse Sanda Ionuţ. De exemplu, eu mă mişc acum. Am chef să stau pe canapea.

Din ce în ce mai intrigată de atitudinea lui Crinu, vroia să desluşească misterul şi totodată să-şi verifice puterea de seducţie. Se aşeză cât putu de aproape, lipindu-şi picioarele de ale băiatului.

Crinu şopti înfundat:

— Dă-te la o parte!

— Cum? se miră dulce Sanda şi răsuflarea fierbinte arse urechea lui Crinu, nu mă mai iubeşti?

— Ascultă-mă, ascultă-mă bine! Dacă nu vrei scandal, lasă-mă în pace!

Sanda îi auzi pârâitul măselelor şi se depărtă speriată:

— Ai înnebunit? Ce crezi, bă grădiniţă, că am să mă rog de tine?

— Nu. Tu ştii doar să cazi în genunchi.

Sanda simţi că i se taie răsuflarea. "A văzut!"

— Ce o fi cu Dan de întârzie? se miră Dumitru Mihuţ.
— Ce-i drept, zăboveşte cam mult. Dacă vreţi, dom' profesor, mă duc să-l caut.
— Ştiu şi eu, Nea Gică? Unde să-l cauţi?
Din nou, interveni Cornelia Ciurea în stilul categoric care-i intrase în sânge:
— E preferabil să nu ne dispersăm. Pentru orice eventualitate, cel mai bine-i să rămânem împreună. Chiar aşa, unde să-l cauţi?
— Sunt convinsă că s-a întâmplat ceva cu el, decretă Marietta Bogdan. Ceva care-l împiedică să se întoarcă. Ce motiv ar avea să întârzie? Şi poate... poate sunt lipsită de tact dar cred — nu mai constituie un secret pentru nimeni — că nu poate rezista cinci minute departe de domnişoara Alina.
— Şi asta-i drept, zâmbi bătrânul Niţu. Cum ziceţi dumneavoastră. Dacă vreţi, eu mă duc, sunt deprins cu locul.
— E destul de mare ca să se descurce singur, opină Cornelia Ciurea dictatorial, completând: E cel mai puternic şi orientat dintre noi.
Olimpia Fabian repetă pe un ton visător:
— Orientat, bine zis. Cei mai mulţi dintre oameni nu ştiu după care stea să se ia. Contează însă enorm şi tinereţea...
— Mai sunt şi alţii tineri, spuse apăsat Sanda Ionuţ, care nu se orientează dincolo de coada măturii.
"Asta rămâne de văzut", îi răspunse Crinu în gând. Îşi muşcă buzele, decis să se stăpânească. Nu învăţase multe de la unchiu-său Tudor — de altfel bărbatul nu se omora cu recomandările sau sfaturi de viaţă tip "Învăţăturile lui Neagoe Basarab către prea iubitul său fiu Teodosie" — reţinuse totuşi o vorbă care i se păruse de bun simţ: constituie o mare greşeală să te enervezi când constaţi că adversarul exact asta urmăreşte, să te scoată din fire.
— Cât să fie ora? întrebă Olimpia Fabian. Când eram în liceu, aveam un ceas Anker cu cifre fosforescente. Era foarte practic. Acum nu se mai poartă...
— Se poartă prostiile astea electronice la care te zgâieşti fără să pricepi nimic, zise Cornelia, pe care modernismele o agasau din principiu.
Profesorul Mihuţ aprinse bricheta:
— E unu şi... aproape un sfert. Cam cât ziceai Niţule că ne ţin ăştia în întuneric?
— De obicei, vreo două-trei ceasuri, după cum au chef şi ei. Parcă îmi dau mie socoteală ori la vreun oarecine?
— De, surâse profesorul, dacă aveai o putere...
Îi întrerupse o exclamaţie strangulată:
— Ce-i?
Saşa Diaconu ţipă:
— Doamne sfinte! Alina!... Nu ştiu ce s-a întâmplat!

Profesorul abandonă mâna fetei:
— E moartă. A început să se răcească...
Ţipete, exclamaţii de consternare străpunseră întunericul din bibliotecă:
— Nu se poate!... Când?... Cu noi aici, înfiorător... Lumină! Să dăm foc la ceva! Nu putem sta aşa... Un infarct?... La vârsta ei?!... S-a mai văzut!
— E o crimă, decretă Marietta Bogdan. Totul se confirmă.

— Lăsaţi prostiile, spuse cu glas nesigur profesorul. Pe cine putea să deranjeze Alina? O persoană atât de neînsemnată... un biet copil.
Glasul puternic al Corneliei Ciurea acoperi vocile celorlalţi:
— Şi eu sunt convinsă că e o crimă dar, până la alte veşti, ca să nu se mai producă şi a doua, trebuie să facem rost de lumină. Cineva a sugerat să aprindem ceva. Este o soluţie.
— Să dăm foc la lăzile de ambalaj, propuse Niţu.
— Foarte bine. Le ardem într-un container de gunoi...
— Nu-i nevoie, rosti rătăcit Dumitru Mihuţ. Avem şemineu.
— E în curte cartoanele de la mobilă... Nu le-am azvârlit.
— Nu, Nea Gică, se opuse profesorul. Nu te las să ieşi afară... Cine ştie... Nu mai ştiu nimic... Nu trebuie să mai riscăm... Acum am intrat la idei şi cu Dan!
— Nu! ţipă Sanda Ionuţ, nu spuneţi asta.
Saşa Diaconu plângea nestăpânit, cu ochii şi cu nasul ca o femeie:
— Erai lângă ea, observă Cornelia Ciurea. Cum Dumnezeu n-ai sesizat nimic?
— Credeam că doarme... Era epuizată... Doar când am simţit că i se răceşte mâna...
Marietta Bogdan îşi şterse faţa transpirată pe care ochelarii alunecau ameninţător:
— Dar cum a murit?... Adică mă interesează modalitatea de crimă.
Olimpia Fabian se zgribuli între umerii înguşti:
— Când mă gândesc că a fost ucisă în prezenţa noastră... Cât sânge rece!
— Nu... nu cred că s-a întâmplat acum, spuse printre sughiţuri Saşa. Am fost prea aproape de ea. Pre... presupun că a fost omorâtă când făceam noi percheziţie. Eu nu mi-am dat seama... Ziceam că doarme şi... şi abia am îndrăznit să mă mişc.
— Ipoteza mi se pare corectă, declară Cornelia Ciurea străpungând cu privirea chipurile din jur.
În şemineu, focul începuse să prindă viaţă. Instinctiv, se respira mai uşor. Asistaseră, fără să asiste — pe neve — îi trecu prin minte Mariettei, la o crimă (subtilizarea bijuteriilor trecuse acum pe planul doi) dar spaima pe care bezna o amplifică întotdeauna până la isterie se atenuase considerabil. Bineînţeles, nici unul nu arăta faimos, constată Cornelia Ciurea, dar fără îndoială că, după tânărul Diaconu, cel mai prăbuşit părea profesorul Mihuţ. Căpătase dintr-o dată un facies senil, un senil disperat şi Cornelia se întrebă, cu un zâmbet cinic, dacă îi mai ardea şi acum de madrigaluri. Juna Olimpia era moderat consternată, coţofana zăpăcită — Marietta — arbora fără recreaţie aerul de triumf discret: "v-am spus eu?"
Sanda, vizibil neliniştită din pricina lui Dan, cu mâinile înfipte în belşugul de păr roşu, privea flăcările din cămin cu o expresie rătăcită. Nea Gică Putere avea figura de clasică resemnare a omului simplu pus în faţa nenorocirii. "Aşa a vrut Dumnezeu, El hotărăşte peste toate..." Impenetrabil i se părea Crinu. Deruta înfăţişarea rezolută şi o neconfundabilă maturizare bruscă. În câteva ceasuri doar, căpătase alt chip. Părea fratele mai vârstnic al celui care fusese până mai ieri... Al celui de aseară...
— De astă dată., rosti cântărindu-şi fiecare cuvânt, căci de astă dată nu mai avem de ales, trebuie să anunţăm Poliţia.
Capetele se răsuciră ca la comandă. Nu propunerea surprindea, ci faptul că nimeni nu se gândise la primul şi cel mai firesc lucru în asemenea situaţii.
— Chiar aşa, exclamă profesorul Mihuţ, repezindu-se spre telefon.

Ridică receptorul şi bătu în furcă apoi, după cum procedează mulţi şi nu s-a descoperit încă de ce, începu să sufle în microfon:

— E mut.

— Bineînţeles, remarcă Olimpia Fabian. Nu vedeţi cordonul? E tăiat.

Cornelia Ciurea conchise ferm:

— Cred că nu mai există nici un dubiu. Avem de-a face cu o crimă. Totul a fost premeditat.

În ochii Mariettei Bogdan scânteia triumful.

*

Accentele isteriei străpungeau glasul Sandei Ionuţ:

— Nu putem sta cu moarta aici! Duceţi-o barem în altă cameră.

— Mă gîndeam la acelaşi lucru, spuse Olimpia Fabian. Suntem şi aşa destul de nervoşi.

Se oferiră Saşa şi Nea Gică Putere. Crinu le lumină drumul. Răsucise o bucată de carton, improvizând o torţă.

— E uşoară ca pana, observă Niţu, un copil, acolo... Vezi, asta nu înţeleg eu...

Nu mai spuse ce nu înţelege. Dumitru Mihuţ reluă ideea, gândindu-se însă la altceva. (Contrastul dintre figura pleoştită, de vârstnic neajutorat, specifică azilului de bătrâni şi hainele fistichii, în mentalitatea autohtonă, era dramatic).

— Nici eu nu înţeleg... În tot ce mi s-a întâmplat, a existat o raţiune divină... O lumină care mi-a desluşit esenţa darului primit şi calea ce am de urmat. Acum, rătăcesc în negură, scufundat în genune...

Cornelia Ciurea tuşi cu tâlc. Mihuţ o lua razna rău. Mai toţi păţeau la fel, când se apropiau de staţia terminus. "Înţelepciunea vârstei", traduceau popii. Aşi! se strâmbă Cornelia. E doar frica de groapă. În ce o priveşte, spera să-şi păstreze bunul simţ până la urmă.

Marietta Bogdan remarcă, doctă:

— Faceţi abstracţie de forţele satanice care acţionează în spaţii bine determinate, malefice. Folclorul le pune sub semnul maledicţiunii. N-aţi auzit vorbindu-se despre case blestemate, Valea Dracului, Dealul lui Michiduţă, în fine, poieni, piscuri, lacuri şi aşa mai departe având aceeaşi firmă şi acelaşi patron — LUCIFER? Există un asemenea loc chiar în preajma Bucureştilor — se presupune că aici ar fi murit Vlad Ţepeş — unde se petrec fenomene care scapă tuturor explicaţiilor ştiinţifice. Oameni serioşi, de neîndoielnică credibilitate au depus mărturii zguduitoare... Pentru mine, această casă în care ne aflăm constituie un asemenea spaţiu satanic. Cunoaşteţi, presupun, legendele din cartier...

"Imbecilitate care se vrea Larousse", califică mental Cornelia şi o repezi fără menajamente:

— Astea sunt năzbâtii de ale dumitale, doamnă Bogdan. Ce Vlad Ţepeş, ce oameni serioşi sunt ăia care văd vaci tricolore şi draci bălţaţi, cai verzi pe pereţi? Din păcate, ăştia *nu mai pot fi oameni serioşi,* iar principiul meu este că...

O înecă un acces de tuse şi Marietta profită de întrerupere:

— E lesne să enunţi principii, oferiţi-mi argumente.

Cornelia se enervă de-a binelea:

— Argumentul meu este că nici un om zdravăn la cap nu o să-şi închipuie că s-au deplasat vârcolaci din cea lume ca să fure niscai giuvaergicale şi s-o achite pe fata asta!

— Care fată? Despre cine vorbiţi?

Dan Mihuţ, plin de noroi şi cu obrazul însângerat, intră clătinându-se în bibliotecă. Îşi dădu drumul să cadă pe canapea: — Unde-i Alina?

"Ce imprevizibili sunt oamenii!, reflectă Cornelia Ciurea. Mă aşteptam să urle, să spargă, să se dea cu capul de pereţi... El e doar înţepenit".

Aceeaşi impresie o avea şi Marietta Bogdan. Dan părea la fel de neînsufleţit ca o statuie, ai fi zis că nu respiră. În bibliotecă se prelungea o linişte nefirească iar ceva în atitudinea tânărului înspăimânta; aveau sentimentul că o singură silabă emisă ar fi declanşat o catastrofă. Unchiu-său îşi şterse nasul silenţios, tamponându-şi doar nările cu batista. Ar fi vrut să-l mângâie, să-i fie cumva aproape, să-i pună măcar mâna pe umăr, dar nu îndrăznea.

Olimpia Fabian dezmierda braţul fotoliului ca pe o spinare de pisică, privind distrată în gol. Bombardamentul din aprilie '44 o prinsese la Ploieşti. Nici măcar atunci, în adăpost, atmosfera nu fusese atât de încordată; oricum, se mai auzeau vaiete, exclamaţii, evocări ale lui Dumnezeu... Se uită la ceilalţi. Stupoarea le marcase diferit chipurile, dar esenţa era aceeaşi. Făcea excepţie Marietta Bogdan, care părea să urmărească în continuare, cu ochi detaşat, ştiinţific, o experienţă interesantă. Olimpia îşi închipuia foarte bine un microscop în locul ochelarilor, aflaţi ca totdeauna în echilibru precar pe vârful nasului.

Bătrânul Niţu mai puse o scândură pe foc, încercând să nu facă zgomot. Părea desprins din fauna convenţională a maidanelor cu pisici moarte şi Cornelia Ciurea abia acum îşi dădu seama că individul reprezenta figura clasică de vagabond incurabil, înrăit, care structural nu prinde rădăcini nicăieri, cât de însorit ar fi peisajul; vagabondul îmbătrânit pe drumuri nesfârşite care nu duc nicăieri. Tot lângă şemineu, Crinu rezema peretele, aşezat pe covor. Ţinea ochii închişi, dar simţeai din încordarea trupului că nu doarme. Iar el, încordat ca un arc, simţea că în noaptea aceea împlinise *treizeci de ani.* Era bătrân adică. Din când în gând bătea cu afecţiune maşinală spatele lui Saşa, care-şi ascundea obrazul pe braţele rezemate pe genunchii aduşi la gură. Sanda Ionuţ, aşezată la celălalt capăt al încăperii, încremenise. Crinu o observa printre gene. Fata nu-şi desprindea ochii de silueta lui Dan. O privire lacomă, fierbinte, dilatată.

Pendula bătu de trei ori. Ca un semnal. Un şoc electric străbătu trupul lui Dan. Se răsuci pe neaşteptate, urlând:

— Care aţi doborât-o? Care e bestia aia? Vă omor pe toţi!

Tresăriră înspăimântaţi, dar cu un straniu sentiment de uşurare. Cel puţin acum se puteau mişca, liniştea fusese spartă.

— Care dintre voi, nenorociţilor?

Dumitru Mihuţ îşi ridică palmele împreunate, ca dinaintea unei icoane:

— Dane, fii bărbat, nu-ţi ieşi din fire. Poate că nu suntem vinovaţi. Cine ştie... Nu cred că vreunul dintre noi...

Tânărul apucă la întâmplare o glastră de pe bibliotecă şi o azvârli în şemineu. Simţea nevoia să distrugă, să spargă zidurile, să ucidă.

— Mă crezi imbecil? Bestia e aici. Ăla a furat bijuteriile, ăla m-a scos pe mine din circulaţie, ăla a omorât-o pe Alina! Ăla... O idee neaşteptată îl străfulgeră: Un ăla sau o *aia!*

— Exact, traduse prompt dar aiurea Marietta Bogdan. *Aia!* Mâna nevăzută!

În momentul acela Cornelia Ciurea îşi zise că, totuşi, se putea socoti o femeie norocoasă. Încă nu avusese de-a face cu ţăcniţi de asemenea dimensiuni. Noră-sa era o golancă, fecioru-său un mameluc, amândoi — ticăloşi, dar până la ospiciu mai aveau.

Dan îşi plimba privirea de la unul la altul. În acelaşi timp, îi puncta cu degetul, ca într-un inventar. Se opri la Sanda Ionuţ. Privirea incandescentă arse chipul fetei.

— Tu! urlă. Tu ai făcut-o! Pentru că o iubesc... Ca să scapi de ea! Nemernico! Din gelozie! Te... te...

Se repezi cu un salt de panteră. În clipa următoare, împiedicându-se de piciorul lui Crinu, se întinse pe covor. Sanda hohotea înăbuşit, strângând în braţe una din pernele canapelei:

— Nu eu... Jur că nu eu...

Dan se ridică anevoie, nesigur pe picioare. Se resimţea după lovitura primită în curte, capul îl durea cumplit. În împrejurări normale şi-ar fi dat seama că, de fapt, era prima dată în viaţa lui când încerca o durere fizică. Incredibil, "anormal" de sănătos, fusese scutit de toate bolile copilăriei, la treizeci şi cinci de ani nu cunoştea dentistul, nu avea o singură plombă. Cu privirea rătăcită îl căută din ochi pe Crinu. Băiatul îl aştepta încordat, dând impresia că scapără.

— Unde te ascunzi, gâlmă?

— Nu mă ascund.

Se repeziră bezmetici, unul spre celălalt. Bătrânul Niţu, mai iute, se băgă între ei.

— Veniţi-vă în fire... Ce-s prostiile ăştia? Ca copiii, se poate?

Blocase mâinile lui Dan şi încerca să-l tragă de-a'ndăratelea, spre canapea. La rândul lui, Crinu se zbătea să scape din strânsoarea Corneliei Ciurea, care se dovedea neaşteptat de puternică. De regulă, îşi vedea de treburile ei, asista martor indiferent la conflictele din jur, în patruzeci de ani de serviciu nu făcuse partizanat cu nici un coleg, neabătut credincioasă principiului "nu mă amestec cu nimeni". De data asta, intervenise îngrijorată de evoluţia lucrurilor — "s-au întâmplat destule pentru o singură noapte" şi pentru că, în sinea ei, avea o simpatie, chiar slăbiciune faţă de Crinu. Era muncitor, serviabil, respectuos şi îl admira pentru felul în care îşi organizase viaţa. Aşa l-ar fi dorit pe Decebal, pe care-l considera bleg şi lipsit de personalitate, fără să-şi dea seama că, în realitate, ea îl depersonalizase prima şi în primul rând. Cornelia, însă, se socotea vinovată din cu totul alte motive, asumându-şi culpe avuabile, care onorează: "Aia e, îşi reproşa cu răsfăţ, că prea l-am cruţat, nu i-a lipsit nimic, pe toate i le-am adus sub nas... N-a pus niciodată osul să vadă că, vorba bunicii "nu prinzi osânză dacă nu ai slănină în cămară, şi n-ai slănini în cămară dacă te ciugulesc muştele la umbra nucului..."

— Mai stăm noi de vorbă, scrâşni Dan, lăsându-se aşezat pe canapea.

Crinu, imobilizat încă de Cornelia, îşi sticli dinţii, ca un lup tânăr:

— Îţi stau la dispoziţie!

Se auzi un horcăit puternic şi, în clipa următoare, Dumitru Mihuţ se prăbuşi.

*

— Infarct, opină Cornelia Ciurea.

— Şi-i mai ardea de însurat, gândi cu voce tare, necenzurat, Olimpia Fabian care nu era în fond cinică, ci doar realistă. Îi era dor de casă, de ambianţa şi microclimatul specific, de zidurile între care se simţea atât de bine. Cu oarecare plictiseală, realiză că lucrurile s-au complicat. Contase mult pe ajutorul lui Mihuţ (fericit, desigur, să-şi ofere serviciile), care i-ar fi găsit un bun lăcătuş şi aşa mai departe. Faptul că doi morţi mobilau perimetrul imediat în care respira nu o impresiona din cale

afară. Afectiv, nu însemnau nimic pentru ea — aşa, ar trebui să suferim ori de câte ori parcurgem anunţurile de la "Decese" — iar ca fenomen în sine, privea moartea, în ciuda vârstei, cu detaşarea individului care inconştient se bănuieşte a fi nemuritor. Moartea, un eveniment dezagreabil —pentru sănătatea ficatului e preferabil să-l ignori — şi, în consecinţă, se amână sine die.

— Nu suferea de inimă, preciză Dan, cu o expresie rătăcită. De la decesul părinţilor se crezuse invulnerabil, dar abia acum îşi dădea seama că se înşelase. Clar, evenimentele îl depăşeau.

— De unde ştiţi? se interesă calmă Marietta Bogdan. Când a fost ultima oară la doctor?, deşi nici asta nu este concludent. Am întâlnit persoane care, după o electrocardiogramă pozitiv impecabilă, au decedat în următoarele douăzeci şi patru de ore sau chiar pe scările spitalului, abia ieşiţi din cabinetul medical.

— Aţi întâlnit foarte multe persoane, remarcă acid Cornelia Ciurea.

Coţofana savantă, cu aerul ei din ce în ce mai triumfător, pe măsură ce treceau orele, complet opacă, insensibilă în faţa nenorocirii şi atentă doar la "experiment", o scotea din fire.

— Am impresia că jubilaţi. Chiar dacă ipoteza dumneavoastră se confirmă, deşi eu sunt convinsă că este vorba despre cu totul altceva, mult mai terestru...

— Dar se vede cu ochiul liber, o întrerupse Marietta. Gândiţi-vă numai cum a debutat seara şi la cele ce au urmat... Şi încă nu s-a terminat.

Cornelia Ciurea se interesă brutal:

— Va mai muri cineva?

— Sunt sigură.

— De unde ştiţi că nu veţi fi dumneavoastră următoarea victimă?

Marietta Bogdan păru derutată pe moment. Îşi ridică ochelarii apoi, fluturate evantai, degetele de la mâna stângă părând să reflecteze:

— Pentru structurile hipersensibile, excelente mediumuri, har verificat la mine, există anumite avertismente. Or, nu înregistrez nimic. Chiar dacă trebuie să vă dezamăgesc, surâse, vă asigur că eu nu sunt programată pentru această noapte.

Cornelia Ciurea dădu din umeri:

— Eu în locul dumitale nu aş fi atât de sigură.

— E de necrezut! exclamă Olimpia Fabian. De necrezut şi inadmisibil! Cum poţi lăsa atâtea ore în întuneric un cartier întreg?! Ar trebui reclamat la un ziar serios...

— Care-i ăla? rânji Cornelia Ciurea.

— ... un articol cu efect ar determina primăria să ia măsuri. La mine, nu se întâmplă aşa ceva.

— De unde ştiţi? De câte ori sunteţi trează la ceasurile astea?

— Poliţia, bolborosi Saşa. E singura soluţie...

— Aşa-i... Bătrânul Niţu umezi ţigara înainte de a o aprinde. Cine să te creadă că în inima Bucureştilor n-ai putut să străbaţi o stradă, două doar că a fost pană de curent?

Dan rosti abia auzit:

— Eu ar trebui... Nea Gică, du-mă repede la WC!

Răul fizic îl copleşise, trebuia să vomite imediat.

— Interesant! constată Cornelia. Ai fi zis că nu-l poate doborî nimic. Cum or încasa ăia din filme cinci minute la rând pumni de pot nimici o vacă şi p'ormă se plimbă cu bicicleta sau prind fluturi?!

— Nu-i chiar aşa, spuse Marietta. Gândiţi-vă prin câte a trecut în

noaptea asta, în afară de lovitura de la cap. I-a murit iubita şi acum profesorul, despre care am înţeles că-i unica sa rudă...

Crinu respiră adânc:

— V-am mai spus, mă duc eu!

Cornelia îi surâse matern:

— Nici vorbă, drăguţă. Sunt sigură că te-ai descurca, dar nu avem voie să riscăm. Nu ştim cine-i criminalul, unde se află. Poate se ascunde în curte...

Sanda Ionuţ îşi dădu la o parte părul care-i invadase obrazul. Glasul îi răsună răguşit, ca după un plâns în hohote:

— Nici o curte... E unul de aici, din casă.

Olimpia Fabian se aplecă înainte, de parcă ar fi fost emisă o ipoteză neaşteptată:

— Vreţi să spuneţi, unul dintre noi?

— Logic aşa ar fi, opină Cornelia, şi înclin să cred la fel. Doar că... Zău nu văd cine... Pe tânărul Mihuţ, cel mai "viguros", îl excluzi din capul locului. Restul...

Pe buzele Corneliei înţepeni un zâmbet dispreţuitor. Nu că ar fi încercat vreo admiraţie pentru conceptul de crimă dar era o realitate, cele mai reprobabile fapte sociale presupun o îndrăzneală, o anume forţă şi energie. Prost canalizate, dar ele există. Or, ăştia de aici... Te pufnea râsul! O domnişoară bătrână cu minte şi "zglobilisme" de veveriţă, sclerozată, o alta savantă şi aiurită, Sanda — o târfuliţă ticăloasă dar fără anvergură. Ca maxim de top, poate cel mult să-şi salte fusta sau să fure portofele prin tramvaie. Cât despre bărbaţi... Crinu, copilul acesta minunat, iese din discuţie. Diaconu... o cârpă! Fleaşcă, fără vlagă, fătălău din ăla de strănută numai dacă se uită la buletinul meteorologic şi vede norişori. Cam cunoştea ea soiul, doar că Decebal e mai arătos... Ar mai fi rămas Niţu. Era încă în putere, dar tot fără clasă şi prea bătrân pentru asemenea năzdrăvănii... Sigur, nu se ştie niciodată...

Se uită la el cu o privire nouă, mai atentă. Îl sprijinea pe Dan, care încerca să se descurce singur. Trupul nu-şi redobândise vigoarea obişnuită, îl simţeai tot moale, dar părea mai înviorat.

— Cum vă simţiţi? se interesă Marietta Bogdan.

Se adânci în fotoliu, îndreptându-şi spatele dureros. Mâinile în care se rezema îi alunecară în "buzunarele" căscate pe lângă braţele îmbrăcate în pluş ale fotoliului, atingând arcurile. Dădu peste un obiect cu durităţi neomogene şi scoase o exclamaţie de surpriză. Toate privirile se întoarseră spre ea.

— Ce s-a întâmplat?

Fără să se gândească, instinctiv, dădu din cap, încercând să surâdă:

— Nimic... Am un ac la fustă... M-am înţepat.

Era sigură că descoperise "comoara". De ce se ascundea însă, nu ar fi putut spune nici ea însăşi. Până una, alta, trebuia să meargă la toaletă.

*

— Cât să mai fie ceasul?

— Două şi jumătate.

— Dacă e să păstreze ăştia regula, zise Niţu aranjând pernele de la fotoliul Mariettei, cam peste o oră dau drumul la lumină.

Olimpia Fabian declară visătoare:

— O oră!... Uneori, poate însemna o eternitate!

— Da, aprecie Cornelia Ciurea, asta zic şi eu filosofie! Adăugă parcă înciudată: Cred că am aţipit puţin.

Nu avea voie să doarmă. În orice clipă putea interveni ceva şi ea

rămăsese singura care îşi păstrase capul pe umeri. În alte împrejurări, te-ai fi putut bizui pe tânărul Mihuţ, dar acum era prea mototolit, scos din ring.

Sanda Ionuţ izbucni pe neaşteptate:

— Eu nu mai rezist!... Nu pot să stau aşa, să aştept să-mi vie rândul!

— Care rând? se interesă Marietta, aducând cu ea un miros proaspăt de săpun.

— Să crăpăm unul după altul!

— De unde ştii că o să murim unul după altul? se interesă glacial Cornelia Ciurea.

— Pentru că asta-i joaca! Se vede şi cu ochii legaţi.

"Ai dreptate, fetiţo", gândi Marietta şi îşi strecură din nou mâna în buzunarul fotoliului, vrând parcă să se asigure de existenţa reală şi nu halucinaţie a obiectului acela ciudat. Simţi o înţepătură în degetul mijlociu, dar de data asta izbuti să-şi reprime orice exclamaţie.

"Un ac uitat de tapiţer, probabil..."

Cornelia o măsură dispreţuitoare:

— Şi dacă nu mai rezişti, ce ai de gând să faci?

Sanda explică cu voce precipitată:

— Trec drumul la ai mei. Până acolo nimeresc! Cel puţin au telefon! Chem Poliţia şi terminăm dracului cu circul ăsta!

— Are dreptate, spuse Saşa Diaconu. O... o însoţesc eu. Nu mai avea ce pierde, nu-i mai păsa de nimic. Alina, abia

acum îşi dădea seama, fusese ultimul lui scop în viaţă. Probabil, se va sinucide. Era un destin în familia lor, nu ar fi fost primul pe care nu-l aranjează cravata şi îşi pune juvăţ. O soră de a lui taică-său, o verişoară mai îndepărtată... Chiar şi Veruţa încercase o dată. Era o slăbiciune în neamul lor, mădulare moi şi sânge albicios, nu se puteau lua la trântă cu viaţa. Nu le plăcea să discute despre asta; rar, Elena Diaconu, după câteva păhăruţe de ţuică şi prea apelpisită de necazuri, începea pomelnicul...

— Mai bine mă duc eu cu domnişoara Sanda, propuse Nea Gică.

— Staţi acolo, îi opri Dan. Lăsaţi-mă să mă gândesc.

Începuse să-şi revină dar se simţea incapabil să-şi facă ordine în idei, durerea îl amorţise ca un anestezic.

"Înainte de toate, trebuie să beau ceva..."

Destul de sigur pe picioare, se îndreptă spre bibliotecă. Într-una din casete, unchiu-său păstra pahare şi vreo două sticle de alcool.

— Mai vrea cineva?

Nu refuză nimeni, nici măcar Cornelia Ciurea, în casa căreia "spirtul" era interzis cu desăvârşire. Marietta Bogdan dormea profund şi îi lăsară un pahar în faţă. Dan luă o înghiţitură lungă, cu lăcomia disperată a unui beţivan serios, evadat de la dezalcoolizare. Se simţi mai relaxat, ca şi ceilalţi de altfel. Total neobişnuită cu tăria, după un singur degetar, Cornelia ardea ca o făclie. Spre surpriza tuturor, Olimpia Fabian întinse paharul a doua oară. Putea să bea ţeapăn. Normal, taică-său ţinuse cel mai mare magazin de coloniale şi delicatese din Ploieşti, făcându-i concurenţă redutabilă faimosului Iuliu Meinl şi nu exista la ei masă fără un aperitiv şi două feluri de vin. Olimpia însăşi avea o cămară bine asortată. Cu excepţia duminicii, când lua ceva la bord şi înainte de prânz, nu "gusta" decât la cină. Atunci, toasta la fotografia părinţilor din salon, bând în amintirea lor.

Crinu sorbea cu înghiţituri mici. Un gând îl fulgeră! Avea teză la istorie ora a doua şi nu repetase materia. Ridică instinctiv din umeri şi

gândul se alungă în aceeaşi clipă, zbor de pasăre, retezând cerul fără urmă. Cu o luciditate ieşită din comun, îşi dădea seama că el nu va mai putea să trăiască în continuare ca până acum. Însăşi ideea de a mai merge la şcoală cu toţi puştii, colegii lui de care-l despărţeau acum decenii, o viaţă!, eventualitatea că l-ar mai putea preocupa în ce dispoziţie e Tănăsache de *Mate* sau "ce ne-o da mâine la teză" i se părea imposibilă şi ridicolă. Se va înscrie la seral, pe urmă...

— Să nu ne dispersăm, hotărî Dan. Dacă e aşa cum spune Nea Gică, nu mai contează juma' de oră.

Cornelia Ciurea fu de acord:

— Şi eu zic la fel. Ne-a rămas prea puţin ca să ne mai aventurăm.

Obrajii îi luaseră foc, un foc violaceu, de spirt denaturat, căpătase faciesul clasic al apoplecticului.

— Dacă aveţi la dumneavoastră vreo pastilă contra tensiunii, cred că ar fi bine să o luaţi.

— Mă simt excelent, o informă Cornelia sec.

Olimpia surâse incert. În fond, puţin îi păsa, dar socotea că doi morţi sunt tocmai de ajuns. Încă unu, ar fi deja vulgar şi de prost gust.

Mâna Mariettei alunecă peste braţul fotoliului. Ceva din rigiditatea mişcării, sugerând un corp inert, neînsufleţit atrase atenţia lui Dan. Era în acelaşi gând cu Cornelia Ciurea, care se miră:

— Asta tot le mai doarme?

Dan se ridică intrigat şi scutură umărul femeii:

— Doamnă Bogdan!...

Capul Mariettei căzu în piept, fără viaţă.

*

Saşa se holba îndobitocit. Maxilarul inferior îi atârna moale, un firicel de salivă i se prelingea pe la colţul gurii. Când dormea, cu gura deschisă, aşa cum se întâmplă de obicei cu sinusurile înfundate, uda perna.

— Cum naiba?! exclamă Dan. Era bine merci, nimeni nu s-a apropiat de ea... Suntem martori cu toţii!

Sanda ţipă isteric:

— Ai văzut, madam?

— Nu am văzut nimic, răspunse la altceva Cornelia. Am dormit vreo jumătate de oră, cred. Îmi amintesc însă perfect ultimele ei cuvinte: *Vă asigur că eu nu sunt programată pentru această noapte.*

— Doamne sfinte! N-am mai pomenit aşa ceva! se închină Nea Gică. Da' nu pricep cum se duse... De moarte bună ori... Că sânge nu se vede, nici altceva...

Crinu făcu un pas înainte. Declară cu glas vibrând de încordare:

— Acum chiar că mă duc la Poliţie! Nu mă poate opri nimeni. Emise un argument care i se părea imbatabil: La urma urmei, vreau să ies viu din toată porcăria asta! Cum a zis cineva, ne ia la rând.

Olimpia Fabian îşi trecu degetele prin pletele platinate, răsfirându-le. Transpirase la ceafă.

— E un punct de vedere de care trebuie ţinut seama. Fiecare dispune liber de viaţa lui.

— Unde trimiţi copilul, domnişoară? explodă Cornelia. Ţi-ai pierdut minţile? Aici e o mână satanică!

— Deci, replică liniştită Olimpia, suntem siliţi să recunoaştem că doamna Bogdan nu se înşela când vorbea despre *au delà,* o mână nevăzută şi aşa mai departe.

Cornelia Ciurea nu se obosi să răspundă.

— Crinule, i se adresă pentru prima dată pe nume, îţi vorbesc aşa

cum aş vorbi cu fiul meu. Nu încerca acte de vitejie. Primejdia ne pândeşte din întuneric, din orice ungher, la orice pas. Aici suntem totuşi împreună.

— Ce folos? se auzi glasul sfârşit al lui Saşa.

Sanda se apropie şovăielnică de Dan. O făcuse preş de picioare dar tot îl iubea; un singur zâmbet, de ajuns să o cuprindă pe după umeri şi ar fi înfruntat fără teamă, fericită, moartea. Dar împreună. Dragostea şi surplusul de încărcătură emoţională îi strangulau glasul:

— Lasă-ne s mergem doar până la mine... Eu cu Crinu... Sau cu Saşa, cum vrei tu, adăugă în nădejdea nebuloasă că Dan ar putea fi gelos. Dăm un telefon la Poliţie şi atât.

— Aşa zic şi eu, mormăi Niţu scărpinându-se sub căciulă.

— Nu! căzu sec, bulgăr de gheaţă, refuzul lui Crinu. Sunt dispus să mă duc oriunde, dar singur.

Îi venea să plângă. La Sanda nu s-ar mai fi putut întoarce, un amor propriu drăcesc care avea să-i determine probabil întreaga existenţă i-o interzicea. Continua însă s-o iubească.

Dintr-o dată, se aprinse lumina.

Rămăseseră fără grai, privindu-se speriaţi ca şi cum faptul în sine nu ar fi fost normal. Ravagiile nopţii nu cruţaseră pe nimeni, nici măcar pe cei mai tineri. Chiar şi Sanda Ionuţ, un ten îndeobşte înfloritor, părea acum o frumuseţe ponosită. Mai aproape de portretul şi culorile diurne, se situa Olimpia Fabian, care îşi păstrase îndeajuns sângele rece, pentru a-şi aduce aminte să-şi treacă un pieptene prin buclele platinate. Doar machiajul nerefăcut — nimeni nu o surprinsese nefardată în ultimii cincizeci de ani — trăda evenimentul special.

— Slavă Domnului! mărturisi Cornelia Ciurea, spun drept că începusem să-mi pierd curajul.

Glasurile se amestecară:

— Mă duc la Poliţie...

— E mai simplu să telefonăm de la mine...

— Nimeni nu-i în siguranţă în casa asta...

— Aşa e.

— Plecăm toţi împreună!

— NU PLEACĂ NIMENI!

Şase oameni priveau înspăimântaţi ţeava revolverului.

CINE?

Surpriza şi groaza sufocau încăperea. Cu excepţia bărbaţilor care făcuseră armata, nici unul dintre ei nu văzuse vreun revolver în realitate. În filme, da, sute şi mii dar una e să le vizionezi ronţăind alune la cinema sau în faţa televizorului şi alta-i să nu-ţi poţi dezlipi ochii de arma îndreptată asupra ta. Şi era limpede pentru fiecare dintre ei că nu se aflau în faţa unei simple ameninţări. Omul nu va şovăi să-l folosească. O dovedeau evenimentele nopţii. Primul îşi reveni Dan:

— Ţi-ai împlinit visul, Nea Gică! Acum ai, în sfârşit, o *putere.*

Niţu se retrăsese cu spatele spre uşa bibliotecii, păstrând o distanţă prudentă.

— Nu vă mişcaţi! Fii cu socoteală, Crinule, că nu mă joc.

— Sper că e îndeajuns de isteţ ca să priceapă atâta lucru, spuse Dan încercând să calculeze ce şanse ar avea să-l imobilizeze. Era conştient că fizic, în starea în care se afla, cu reflexele ferfeniţă, nu putea face faţă unui revolver.

Cornelia Ciurea se străduia să respire normal:
— În fond, ce urmăreşti dumneata? Ce vrei de la noi?
— Răbdare, vă spui imediat, mormăi bătrânul Niţu.
"...care s-ar putea să nu fie chiar atât de bătrân", socoti Cornelia, încercând să-l considere dintr-o perspectivă nouă. Poate, dacă şi-ar fi dat mai multă osteneală, mai ales că de la bun început omul i se păruse cam ciudat, ar fi remarcat că privirea avea ceva, o flacără fanatică, specifică demenţilor. Sau era numai o privire circumstanţială, sau poate i se părea ei". Saşa, complet imbecilizat, repeta inconştient:
— Cum, Nea Gică, dumneata?... Ziceam că suntem prieteni... Dumneata?... Ce ţi-a făcut Alina?
— N-a făcut. A văzut.
Olimpia Fabian observă convenţional, ca după lectura unui articol de senzaţie undeva, într-un compartiment de tren:
— Nu mi-aş fi închipuit niciodată că aşa ceva se poate întâmpla în viaţa de toate zilele. Dacă aţi avea cel puţin gentileţea să ne explicaţi, atmosfera, sunt convinsă, ar deveni mai suportabilă.
Cornelia îi aruncă o privire strivitoare. "Ce imbecilă incurabilă! Şi nici măcar nu-i prea sclerozată, asta a fost ea totdeauna. De aia se ţine aşa bine la 100 de ani".
Sanda Ionuţ izbucni într-un râs nervos, prelungit. Nea Gică schiţă un zâmbet palid:
— Cârpeşte-o, Crinule! Îi trece ei şi — adăugă transparent —îţi mai trece şi ţie oful...
Băiatul îşi încleştă pumnii fără să se mişte.
— Termină Sanda, rosti Dan pe un ton poruncitor, suntem şi aşa destul de isterizaţi. Se întoarse spre Niţu: Spune, domnule, ce vrei de la noi, să ştim ce avem de făcut!
— Da, da... bine zici. Ţeava revolverului se plimbă câţiva centimetri, oprindu-se la Crinu: Ai să mă ajuţi tu!
— Dacă am chef!
— O să ai! şi în aceeaşi clipă un glonţ se înfipse în covor, lingând gheata băiatului.
— Fă ce-ţi spune! strigă Cornelia.
Crinu se mişcă în silă pe loc, dând totuşi să se înţeleagă că se va supune. Scuipă subţire, golăneşte:
— Al naibii de *puternic* eşti, Nea Gică... Mare şi tare!
Dan urmărea încordat scena, recunoscând în sinea lui că puştiul avea stofă.
— Caută sub canapea, porunci Niţu, şi scoate colacul de frânghie. Aşa... aşa... Vezi că sunt mai multe bucăţi. Râse scurt:
Fiecare cu porţia lui.
— Eşti nebun, omule? suflă stupefiată Cornelia. Vrei să ne spânzuri pe toţi?
— Vrea să ne imobilizeze, traduse Dan.
— Vezi, Crinule, vorbi Niţu pe obişnuitul său ton blajin, de
clacă, dumnealui ştie multe, dar nu chiar pe toate.
— Ce fac cu astea?
— Îl legi pe fiecare de câte un scaun. Şi mâinile şi picioarele... Mâinile la spate!... Zdravăn, băiete, că ai vlagă destulă. Nu umbla cu şmecherii... Nu... Nu... Nu! Începe cu domnul Dan, ştiu că te unge la inimă. Tot l-ai pocnit tu azi noapte.
— Nu-i adevărat! strigă Saşa. Eu! Eu l-am lovit! O chinuia pe Alina! N-am mai răbdat! Acum îmi pare rău...
Începu din nou să plângă. Dan zâmbi sarcastic:
— Bravo, *old man!* Ai crescut în ochii mei!

Gândul însă îi era în altă parte. Trebuia să acţioneze imediat, înainte de a fi imobilizat. Niţu îi simţi încordarea şi trase două focuri de avertisment, retezându-i orice iniţiativă. Gloanţele se înfipseră în raftul de cărţi din spatele tânărului.

"E nebun de-a binelea! Cu ăsta nu mai e nimic de făcut! şi pentru prima oară Cornelia se simţi cu adevărat cuprinsă de panică. Presimţea că va muri. Ce departe, ce străine i se păreau acum necazurile de acasă, conflictele cu Decebal şi Sorina... Înnebunită de groază, îşi aştepta rândul.

Pe Crinu îl înnodă fedeleş el însuşi, după care verifică trăinicia nodurilor la fiecare în parte şi mai ales ale lui Dan. Se declară mulţumit şi puse revolverul la îndemână, pe masă.

Îl urmăreau înspăimântaţi, Olimpia Fabian tot nu se putea convinge de realitatea pe care o trăia, de primejdia iminentă, încercând aceeaşi senzaţie de incredibil, de cinema. *Aşa ceva nu se întâmplă!* Coşmarul va înceta peste câteva momente, când se va aprinde lumina iar oamenii se vor înghesui spre etern prea îngustele Exituri, pentru a evada cât mai repede din aerul închis al sălii.

Nea Gică îşi puse o pereche de mănuşi de piele şi se îndreptă spre fotoliul în care zăcea cadavrul Mariettei. Sanda îl urmărea înfiorată. Când îl văzu că încearcă s-o mişte, dinţii începură să-i clănţăne. Saşa, înecat, vomită. Din fericire, nu mâncase mare lucru în ziua precedentă.

— Presupun, rosti Dan negru de neputinţă, că vom afla cum s-au petrecut lucrurile cu doamna Bogdan.

— Chiar aşa, domnu' Dan, spuse Niţu, scoţând cu prudenţă din măruntaiele fotoliului un obiect curios, care aducea în principiu cu un ac de seringă.

— Ce-i ăla? suflă Sanda, cu o expresie halucinată.

Niţu îl ridică, arătându-l ca pe un exponat de muzeu. Ochii îi străluceau de satisfacţie.

— O ţepuşă Kam-Tao sau cam aşa ceva, explică Dan. Porcăriile astea le-au adus bişniţarii chinezi. Au o otravă foarte puternică.

— Otravă?!

— Da... De ajuns o singură înţepătură! Moarte instantanee.

— Exact, confirmă Nea Gică, dându-şi căciula mai pe ceafă. Sunt scumpe dar garantate.

Dan încruntă sprâncenele:

— Ce naiba căuta Marietta în măruntaiele fotoliului?

— Asta! exclamă Niţu, vârându-şi a doua oară mâna în înfundătură. Flutură săculeţul de antilopă, făcându-l să zornăie: Ia'n ascultaţi-l! Glasul Aurului!

— A avut ghinion, explică Niţu, prinzând buzunarul unde băgase săculeţul cu două ace de siguranţă. Ca şi fata aia... Alina!

— Bestie! scrâşni Dan.

— Aşa a vrut Dumnezeu...

Vorbea ca de obicei, chibzuit, sfătos, neimplicat, poveste de demult şi despre alţii, la gura sobei.

— ...căci eu altcum gândisem lucrurile dar întâmplările s-au îngrămădit şi n-am avut încotro. Ştii cum e când le faci în pripă, iar peste toate, îşi mai vâră şi dracu' coada! Că numai dracu' v-a adunat pe toţi aci, *tomnai* când a dibuit don' profesor unde-i comoara... Şi eu, păcătosul, tot pe aia o căutam...

Dan îl întrerupse:
— De ce ai omorât-o pe Alina?
— Că m-a simţit, aia e! Să vedeţi cum a fost... Când v-a chemat don' profesor la mansardă, m-am luat după dumneavoastră. Mare lucru n-am văzut dar am auzit tot.
Dan clătină din cap, oftând. Deci nu fusese închipuire. Atunci, la începutul nopţii, înregistrase corect o prezenţă care îi pândea de pe coridor. Dacă ar fi fost mai puţin superficial, mai puţin susceptibil, Alina ar fi trăit. Dacă...
— ...am priceput că nu-i vreme de zăbovit, poate vă răzgândiţi şi schimbaţi tainiţa, aşa că, după ce aţi coborât, am luat săculeţele şi l-am băgat sub căciulă. Altceva nu mi-a trecut prin minte, spui că nu eram pregătit. Socoteam că am să găsesc de unul singur aurul, la ceas când nu-i nimeni în casă şi că ies cu el pe uşă, într-o sacoşă de 1 leu... Cine, ce treabă are cu mine?... P-ormă aţi făcut percheziţia — începu să râdă — dar sub căciulă nu m-aţi căutat...
— Adevărat, îşi aminti Cornelia Ciurea, adresându-se lui Dan. Eram atât de obişnuiţi cu căciula aia pe care n-o scotea niciodată încât făcea parte din persoana lui...
— ...avuţia asta îmi apăsa ţeasta, nu mă simţeam liniştit. Biblioteca o scotociserăţi prima, ca să n-o mai deranjaţi pe Domnişoara Alina, deci acolo trebuia să ascunz prada. M-am strecurat înapoi în bibliotecă. Fata m-a simţit... Atunci s-a stins şi lumina. "Cine-i?" a întrebat. Dacă n-aş fi răspuns, ar fi început să ţipe, scula casa în sus. I-am zis că-s eu... Asta a fost! Trebuia, altfel ar fi vorbit... Hotărâserăţi, nu-i aşa, să stăm laolaltă, ce căutam la o adică în bibliotecă, fără să vă spun?... Ce mai! Mă dovedeaţi... Am ascuns săculeţele în fundătura fotoliului şi m-am întors la dumneavoastră.
Saşa Diaconu începu din nou să plângă:
— Cum ai avut inima asta, Nea Gică? Ştiai că o iubesc...
— Ce să fac, Don' Saşa? Altfel, fii liniştit, s-a stins uşor, ca un fluture. I-am apăsat niţel grumajii şi atâta i-a fost! Ascultă la mine, Don' Saşa, aşa era ea zămislită, pentru zile puţine...
"Cu câtă linişte le spune! se înfioră Cornelia Ciurea, e ceva de neînchipuit! Un nebun cu o capacitate de disimulare fantastică!"
Dan asculta cu ochii închişi. Ar fi dat ultimul minut de viaţă să aibe mâinile libere, să stâlcească figura pocită, să şi le înfigă în grumajii bătrâni... Încreţită de groază, Sanda îi urmărea crispată reacţiile:
— Vezi, Dane! Ai spus că am omorât-o eu!
— Scuză-mă...
Absent, maşinal, ca într-un tramvai aglomerat, când ţi se apropie staţia de coborâre. Pe buzele lui Crinu alunecă un zâmbet de gheaţă.
— Cum s-a întâmplat cu doamna Bogdan? se interesă Olimpia. Presimţise o grămadă de chestiuni, aşa şi pe dincolo şi era în acelaşi timp sigură că va supravieţui.
Încă o dată Cornelia se minună: "Zici că urmăreşte un roman foileton şi nu alta..."
Cu acelaşi glas calm şi vizibil încântat că i se acorda atâta atenţie, Nea Gică reluă. Era limpede pentru oricine că povestea cu chef:
— Păi, doamna Marietta a avut ghinion că s-a nemerit tomnai pe fotoliul cu pricina. O mai şi puse dracu' să-şi vâre mâna în fundătură. Când a ţipat, am înţeles c-a dat de săculeţe şi c-a priceput despre ce-i vorba. De ce n-a zis nici pâs, n-am de unde şti... Poate gândea şi ea să nu facă parte cu nimeni.
Olimpia îşi flutură genele. Vroia să înţeleagă totul:
— Dar acul cu otravă? Cum a ajuns acolo?

— L-a strecurat probabil, opină Dan, când s-a dus Bogdanca la toaletă.

— Chiar atunci, confirmă bătrânul. M-am făcut că îndrept perinile de la fotoliu, nimeni nu lua seama la mine. Ştiam la precis că măcar o dată tot mai vîră mâna acolo, înainte să apuce să spună ceva... Uite că aşa a fost.

— Apreciez sinceritatea dumitale..., declară Cornelia, închipuindu-şi că are tact şi că îl îmbunează cu un compliment bine ales.

— Păi dacă aşa s-a întâmplat...

— ...explică-mi, te rog, ce caută acele astea la dumneata? Nu sunt obiecte de toată ziua... nu oricine cumpără o marfă atât de... specială. Înseamnă că dumneata ai premeditat cel puţin una din crime.

Niţu dădu din cap zâmbind:

— N-am chibzuit să săvârşesc nici măcar un singur omor. Despre don' profesor, nu-s eu vinovat că i-a înţepenit inima. Cu femeile alea două iarăşi a devenit că s-a întâmplat prost. Ce pică să le port eu dumnealor?!

— Atunci, de ce păstrai la dumneata otravă? Asta te-am întrebat eu!

Nea Gică ridică din umeri:

— Ţepuşele le-am cumpărat pentru oarece caz. Nu vă trece prin minte ce dever avea chinezu' ăla de la Big, că acolo le-am găsit, dar e şi la Obor. Lua unii câte cinci. Acu', v-o spui de la mine, că te cuprinde aşa, o linişte mare, când ştii că după dorinţă îţi poţi curma viaţa singur, într-o clipită. Te simţi mai puternic... Dinaintea sorţii dar şi dinaintea unuia mai tare ca tine. Cât ar fi ăla de vânos, cu o înţepătură l-ai doborât...

— De ce n-ai înţepat-o şi pe Alina? întrebă Saşa. Murea mai uşor.

— Acele erau la mine, în oficiu. Pân' să le aduc, punea casa pe frigare...

— Dacă-i atât de simplu, comentă Sanda, aşa cum ai ucis-o pe Marietta Bogdan l-ai fi putut lichida şi pe don' profesor. Vezi, nu-mi aduc aminte unde erai când a murit el...

"Corect!" aprecie Crinu în sinea lui. N-o spuse însă cu voce tare. Indiferent despre ce ar fi fost vorba, nu vroia să se alăture Sandei.

— Zău că nu m-am atins de don' profesor, nici cu răsuflarea. Acu, ce mi-era să v-o spui şi p-asta? Că-s doi, că-s trei, tot acolo!

— În principiu, aşa e, fu de acord Olimpia.

Încercă o poziţie mai comodă dar legăturile strânse nu-i permiteau să se mişte nici măcar un centimetru. Oricum, datorită exerciţiilor fizice de o viaţă, a trupului constant lucrat, îndura relativ uşor chinul imobilităţii. Vizibil cea mai afectată era Cornelia Ciurea.

— De unde ştiai de bijuterii?

Glasul lui Dan se auzi ca un mârâit de lup. Încerca în van să slăbească strânsoarea legăturilor, pentru că aşa văzuse în filme. În realitate, un nod bine făcut nu cedează decât pe limba briceagului.

Nea Gică râse încetişor şi îşi îngădui o ţigară. Trase primul fum cu poftă nespusă, înţepenindu-şi privirea peste capetele celorlalţi într-unul din ungherele tavanului, "la păianjen":

— Ca să-ţi spui aşa, don' Dane, aici e poveste veche. Eu de aurul ăsta ştiu de treizeci şi nouă de ani. Da... da... Din 1954.

...O poveste veche şi tristă, povestea a zeci de mii de ţărani din epoca aceea. Cel puţin, ca start al întâmplărilor care aveau să umple viaţa lui Gheorghe Niţu. Era din Ilfov, singurul fecior al unui chiabur bogat care murise pe front. La optsprezece ani, Gică se afla alături de mamă-sa, în fruntea celei mai prospere gospodării din comună. Ca şi alţii

asemenea lui, se opusese cu îndărătnicie colectivizării...
— ...m-au săltat într-o dimineaţă, în văzul întregului sat. Nu doar pe mine... Vreo sută de inşi... Mama era în spital, dar tot n-a scăpat, au luat-o mai pe urmă... Ne-au dus la miliţie. Ce să vă mai spui, ne-au mutat fălcile şi zdrobit spinările. Cam după vreo două luni, prin toamnă, eram la Jilava, ne aşteptam rândul la proces. Tot lotul! Acolo l-am cunoscut pe flăcăul ăla... Şi el îşi aştepta rândul, da' la ştreang. Cică uneltise împotriva ordinii comuniste, cum se purta moda pe atunci. Era cam de seama mea, student la Medicină...
— Cine era? întrebară în acelaşi timp Dan şi Cornelia.
— Îl chema Tudor Mavrodin. Avuseseră avere mare, tată-său, zicea, fusese o dată doctor vestit...
— Clar, înţelese Dan. Casa asta a fost a lor, a Mavrodinilor.
— Vezi bine, râse bătrânul. De la el am ştiut de aur... Cornelia Ciurea îl privi circumspectă. Un băiat fin, de familie,
În confidenţă cu un ţăran şi mai ales despre lucruri atât de importante! Asta nu-i rima cu nimic. Poate, însă, în condiţiile de închisoare...
— Ţi-a spus Mavrodin că în această casă se ascunde o avere?
— Păi să vedeţi ce şi cum... Îl luau în fiece noapte la anchetă şi pisau la el de mă întrebam cum nu se îndură Dumnezeu să-l strîngă... Ştiu că a avut vlagă, dar vezi că atunci nu se brodise în folosul lui... Când îl întorceau în celulă, era chisăliţă... L-am oblojit cât am putut, că mare lucru nu puteai. O cârpă udă peste răni, o cană cu apă, o vorbă bună. La urmă, nu mai răzbea nici să înghită, îi dădeam eu cu picurişul. După, să zic, cam vreo lună, l-au dus la Bucureşti, da' eu nu l-am mai văzut. Am aflat mai p-ormă că l-au executat. Înainte să plece, însă, mi-a zis s-o caut musai pe mamă-sa. "Să-i spui ce ai făcut pentru mine şi că o rog eu să te ajute. E ultima mea rugăminte... Cum să mă ajute, bre Tudore, zic, că o fi şi dânsa nevoiaşă?... Poate, zice, şi o să fie fericită să te ajute. Nu mă mai are decât pe mine. Tata şi amândoi fraţii s-au prăpădit. Să-ţi dea din ce a păstrat pentru mine. Aşa să-i zici din partea mea..." Şi-a lipit faţa de a mea, că mâinile nu-i mai erau bune de nimic. Mă podidise plânsul, zic, "Dumnezeu e mare, poate tot ne-om mai vedea o dată... Nu, Gică, zice, nu pe lumea asta!" Şi dus a fost.
— Practic însă, sublinie Olimpia Fabian, nu v-a spus nimic concret despre aur şi bijuterii.
— Aşa e. Despre ele a pomenit fără să aibe ştiinţă. Zăcea cu fierbinţeală mare şi aiura. Tot dondănea că mamă-sa ascunde comoara în casă şi mi-era teamă să nu mai priceapă şi alţii. Dacă auzea ceva Securitatea, ar fi fost vai şi amar de biata femeie! Ştiţi cum era cu aurul... Păi, am întâlnit unul la Periprava, că pe mine acolo m-au vărsat după proces, care făcea zece ani doar pentru doi cocoşei...
— Sună ca o poveste cu nebuni, observă Cornelia. Să te apuce setea de avere la bătrâneţe! De ce ai aşteptat dumneata patruzeci de ani?
— Aşa s-au brodit lucrurile... Când am ieşit în '64, am căutat-o pe bătrână. Mai trăia, dar era cu minţile duse de tot. I-am zis de Tudor, că ce mi-a zis, dar nu pricepea nimic. Plângea şi parcă se bucura... Îl credea la Paris, aştepta negreşit scrisoare. Trebuia să se întoarcă cu Regele, însă mai aveau nu'şce daraveli pe acolo.
Saşa asculta cu gura căscată. Inconştient, îşi închipuise că toată lumea trăia ca familia Diaconu; bineînţeles, mănâncă şi se îmbracă mai bine, au case luxoase dar, în principiu, parametrii rămâneau aceiaşi. Nu concepea aventura nici când o întâlnea pe altă stradă.
— N-ai mai încercat niciodată?

Niţu făcu un gest nedefinit:

— După vremi, ce să-i faci, şi ceilalţi nu înţeleseră nimic.

Parcă obosise dintr-o dată.. La ce să mai istorisească toate prin câte trecuse? Se întorsese în sat... Praful se alesese din gospodăria lor. Mai găsise o fătucă de vreo zece ani, rodul dragostei lui şi al Domnicăi. Domnica, dusă în lume, fără urmă, fraţii ei vedeau de Mioara. A mângâiat-o pe creştet şi dus a fost şi el... Nu putea s-o ajute de nici un fel. "Cumnaţii" au răsuflat uşuraţi; miliţia îl luase la ochi ca fost deţinut politic, împiedica familia să se procopsească.

...A hălăduit prin ţară, de la un şantier la altul, până aflau ăia de ultimul domiciliu, Periprava, va să zică, şi-i făceau vânt. Paşaport, e drept, i-au dat, n-aveau ce pierde, însă cheag n-a prins nicăieri. Spălător de maşini, spălător de vase... I-ar fi plăcut om-sandwich, se plătea bine, 3 dolari ora şi-i mai plăcea şi hoinăreala pe bulevarde, dar nu era îndeajuns de arătos. Cel mai bine i-a fost în Canada, om de serviciu la un club de tir. Oameni bogaţi, *fordrinkuri* grase. Acolo învăţase să ţină arma în mână, se avea bine cu unul din antrenori. P-ormă, din senin, acum vreo şapte ani, îl apucase neastâmpărul, nu şi nu, că să se întoarcă musai în România. Era ca o dambla, parcă-i legase cineva o frânghie de gât şi îl tot trăgea peste gârlă, nu se mai putea gândi la nimic alta! Ai lui Ceauşescu nu l-au primit, viza a obţinut-o după Revoluţie. S-a dus glonţ la Ciobăniţa...

Auzi ca prin vis glasul Sandei Ionuţ:

— La ce-ţi trebuie atâţia bani la etatea dumitale, Nea Gică? Ajunge acolo pentru toţi, ne-am putea înţelege.

Bătrânul o privi ca prin ceaţă şi schiţă un surâs care celorlalţi li se păru imbecil.

...Tomnai asta era, şi asta a aflat el la Ciobăniţa. Fie-sa murise într-un accident de maşină şi lăsase în urmă un băiat, George, nepotul lui, cum ar veni. Şi ăsta, prunc fără tată, ce să-i faci... Neamurile hapsâne l-au dat la casa de copii. De acolo l-a scos el, acum trei ani...

— Am un nepot bun, de la fie-mea, spuse ca pentru el. Copil oropsit...

George avea un singur gând. Să plece în Australia. Pasărea, dacă o ţii arcănită cu de-a sila, moare singură... Cine era el să-i reteze aripile? Îi venea greu, băiatul era tot ce avea el pe lumea asta şi c-o să-l cheme la el după ce s-o aranja, cum îi zisese la avion, mai bine du-te Gică şi te îmbată şi aşteaptă că la primăvară cresc smochine în castani... I-a dat ăle câteva mii de dolari, cu câte se întorsese, plângând amar că nu poate mai mult... De atunci a început să se gândească din nou la baba cu banii. Cine ştie, încercarea moarte n-are, poate că aurul ăla o fi rămas ghemuit undeva, prin casă, poate că Dumnezeu vrea să-l găsească el. Aşa ar fi după dreptate, Tudor, pe o formă, i-l lăsase lui... E dreptul lui, al lui Niţu Gheorghe... Dar ce, parcă ăştia ar înţelege?

Cu ochii închişi, nemişcat, făcea impresia că doarme. Dan fierbea, cu ochii la revolverul abandonat pe masă. Neputinţa îl scotea din fire, cretinul ăla mic îl legase în duşmănie. Nici nenorociţii arşi pe rug nu sunt înnodaţi mai ţeapăn. Se întreba cu îngrijorare ce va urma, demenţii — şi Niţu era categoric un mare bolnav, cum dracu' nu-şi dăduse nimeni seama până acuma? —sunt imprevizibili...

Crinu tuşi ostentativ, ca atunci când cineva vrea să atragă atenţia:

— Ne mai ţii mult aici, Nea Gică? Vrând să-l readucă la normalitatea cotidiană, preciză voit şcolăreşte, cu extraordinară intuiţie: Ce naiba?! Am teză la Istorie prima oră şi Robespierre nu ştie de glumă. Ultima oară a râs când l-a decorat Regina Elisabeta pe Ceauşescu.

Fu o clipă de stupoare urmată de un formidabil hohot de râs.

Râdeau isteric — arcuri, supape, resorturi, toate deznodate, eliberate...

"Bravo ăsta micu'! aprecie Dan, dar să vedem ce efect are..."

— Da, făcu bătrânul Niţu, ridicându-se anevoie. Aşa-i... E târziu, când se făcu de 5?

Se foi o vreme, pipăindu-şi toate buzunarele atent şi ticăit de parcă s-ar fi pregătit de plecare. Îi privea rătăcit, ziceai că se întreabă ce vor adică oamenii ăştia de la el?

— ...Acuma ce s-o mai lungim? Eu, dacă ar fi după mine, zău că v-aş cruţa... Dar nu pot. Oricum aş întoarce-o, nu pot...

— De ce, Nea Gică? se interesă blând Sanda. Ce ţi-am făcut noi?

— Nimic, ce să zic, sunteţi creştini cumsecade dar am apucat pe un drum şi trebuie s-o ţin înainte.

Cornelia Ciurea declară hotărâtă:

— Ia-ţi, omule, aurul dumitale, fii sănătos şi lasă-ne în plata Domnului. Uite, îţi promitem că n-o să ai necazuri din partea noastră. Dacă vrei, îţi dăm în scris.

— Categoric! exclamă Olimpia. E o soluţie grozavă. Suntem de acord toată lumea, nu-i aşa?

Licăriri viclene aprinseră ochii lui Niţu:

— He, he! Mă credeţi neghiob? Aşa ziceţi acuma şi cum vă slobod întoarceţi foaia... Başca moartele! Cu moartele cum o aduceţi din condei? Ce faceţi cu moartele? Că când vine Poliţia, ce ziceţi? Nu, nu se poate...

Cornelia scăpără de indignare. Îşi fixase data decesului între optzeci şi şapte şi nouăzeci şi unu de ani (că nici aşa, muzeu, să puie scârba aia de Sorina taxă la intrare) şi nu suporta imixtiunea terţilor în deciziile ei. Încercă un argument de ultimă rezistenţă:

— La Dumnezeu nu te gândeşti? Eşti păgân? Crezi că banii ăştia or să-i aducă noroc nepotului dumitale?...

— Cu Dumnealui mă socotesc eu singur. Dacă nu asta îi era voia, găsea El cale să mă împiedice... Eu atâta vă mai întreb! Cum vreţi? Vă împuşc pe fiecare ori dau foc, aici, în mijlocul casei şi muriţi grămadă? Dacă vreţi să chibzuiţi, vă las timp preţ de o ţigară...

Lui Crinu nu-i venea să creadă. Ca pentru toţi oamenii foarte tineri, moartea era un fenomen care-i privea pe alţii. Tot ce se petrecea îi depăşea puterea de închipuire, gândindu-se la ceea ce făceau acum, în primele ore ale dimineţii colegii lui... Popovici, ambiţios şi tocilar, sculat din zori, repeta încă o dată condiţiile păcii de la Westfalia... Idriceanu, figura clasei, jovial şi băftos, dormea somn dulce. Era pregătit pentru orice subiect; fiţuicile, aşezate într-o anumită ordine se aflau în buzunarul de la piept al vestonului (la teze, venea totdeauna în costum iar dascălii, fraieri, îşi imaginau că onorează evenimentul), împreună cu batista. După ce dibuia copiuţa de care avea nevoie, le scotea împreună, afectând un nas refractar. Indexul cu ordinea fiţuicilor era scris cu pixul, pe partea interioară a gambei, deasupra gleznei. Ca să-l citească, nu trebuia decât să pună picior peste picior... Şi Caranfil dormea neîntors, permiţându-şi cel puţin jumătate de oră de somn în plus faţă de ceilalţi. Îl aducea la şcoală şoferul lui taică-său, şmecher mare pe la guvern... Or să se mire toţi că lipseşte de la teză. Ar fi fost prima dată, în cariera lui de licean. Evita problemele şi mai ştia că toţi profesorii, fără excepţie, sunt impresionaţi de o frecvenţă impecabilă. Cel mai îngrijorat, cu ochii pe uşă, o să fie săracul Teodorescu, coleg de bancă, pe care-l lăsa să copieze după el...

Simţi o atingere la ceafă şi tresări. Bătrânul Niţu îi îndrepta perna

fotoliului, cu infinită atenţie, ca unui bolnav.

— Aşa, drăguţă, că înţepeniseşi de tot. Adăugă, mângâindu-i creştetul: Nu-i mai bine acum?

Îşi supse buzele mulţumit, căutând cu ochii în jur. Da, asta era! Se apropie de Sanda Ionuţ şi, cu gesturi stângace, îi ridică pletele care-i alunecaseră pe obraz.

— ...să nu te mai supere, taică...

Duios, blajin ca un bunic.

Cornelia îl urmărea terifiată. Nu, nu era sadic, ci doar înspăimântător de nebun. Un gând o străfulgeră, cuţit înfipt în inimă şi, uitând de toate, se simţi cuprinsă de o mânie copleşitoare, mai puternică, mai feroce chiar decât frica de moarte. În clipa aceea, orice alt sentiment i se alungase din suflet:

"Sorina o să jubileze!... Ce o să mai bată din pumni! După înmormântare îl trage pe ăla la discotecă sau, şi mai bine, trântesc un chef lat la mine acasă, cu casetofonul dat la maximum şi ferestrele vraişte..."

Ura neputincioasă şi cu atât mai năprasnică îi învineţi obrazul, îi forfecă respiraţia. Aproape că horcăia. Nea Gică o privi îngrijorat:

— Să vă aduc un pahar cu apă?

Cornelia mugi cu furie despletită:

— Mai du-te'n...!! Hai sictir!

Niţu clătină din cap, jurai că-i trist. Se sucea prin odaie, vrând cu tot dinadinsul să fie amabil şi util. Ţinând seama de faptul că proceda ca atare în ultimele lor secunde, iar acestea erau hotărâte şi drămuite de nimeni altul decât de el însuşi, omul cu glugă roşie care va ridica securea, situaţia era de un cinism fioros.

În aceeaşi dispoziţie de amabilitate, puse un scăunel sub picioarele Olimpiei Fabian, mai mult perplexă decât îngrozită, bătu protector spinarea lui Saşa. Îi îndreptă lui Dan o privire interogativă şi dădu să se apropie. Tânărul îl repezi fără menajamente:

— Scuteşte-mă de toaleta morţilor şi fă-ţi *job*-ul!

— Aşa să fie, cum zici dumneata... Am mântuit ţigara.

Pe ton cotidian, de parcă ar fi anunţat că a venit ziarul sau că masa-i gata.

— Ce aţi hotărât? Aşa?... Ori, aşa?...

— Mie nu-mi pasă! ţipă Sanda Ionuţ. Te rog doar să mă aşezi lângă Dan.

— Să... să ne împuşte, îngăimă Saşa. Suferim mai puţin... Am văzut o dată pe cineva ars. Sunt chinuri groaznice.

— Eu prefer focul, opină Olimpia Fabian, optimistă până în ultima clipă. Glonţul e instantaneu şi ireparabil. Cu focul mai durează câteva minute, nu se ştie niciodată...

— Da, da, are dreptate... Focul, asta-i formula ideală, perfectă, spuse Dan, dând impresia că nu mai ştie ce vorbeşte.

Devenise dintr-o dată extrem de încordat, privirea îi scăpăra.

— Nea Gică, i se adresă cu voce febrilă, acum, la urmă, aş vrea să te rog ceva... Nu vreau să audă nimeni...

Bătrânul se învoi, dând din cap:

— Înţeleg... Fiecare cu ale lui. Plecăm, dar gândurile le lăsăm aicea...

— Apleacă-te puţin!

Niţu îşi apropie urechea de buzele lui Dan. În aceeaşi clipă, o lovitură puternică de cap primită în bărbie, ca un upercut, îl dezechilibră pe moment.

— Trage!!!

Urletul lui Dan făcu geamurile să zăngăne, acoperind zgomotul împuşcăturii.
Nea Gică Putere se miră lung şi se prăbuşi.

*

— Ce noapte, Dumnezeule! exclamă Cornelia Ciurea masându-şi încheieturile umflate.
Brusc, se simţi cuprinsă de o bucurie năpraznică, i-ar fi venit să chiuie, ceea ce nu-şi amintea să i se fi întâmplat nici măcar în copilărie. Sorina, scârba aia, nu va avea satisfacţia să-i pună pe piept un bucheţel de flori veştede. "Până la colivă, mai treci tu, fă, prin grebla mea!" Îşi suflecă instinctiv mânecile de parcă meciul cu Sorina avea să înceapă în secunda următoare.
Olimpia Fabian trase o înghiţitură zdravănă de coniac şi, în mod excepţional, aprinse o ţigară din pachetul lui Dan.
— Ce vă spuneam mai adineaori? În viaţă trebuie să ţii seama şi de neprevăzut. Nu se ştie niciodată ce poate interveni în ultima clipă.
Profesorul Dumitru Mihuţ, eroul momentului, îşi mişca degetele, unul câte unul, cu un aer uşor perplex:
— Uite, cu mâna asta am ucis un om. Dacă n-ai fi strigat tu "trage!" nu cred că aş fi avut curajul... Aşa, a fost ca o poruncă, un ordin căruia nu m-am putut împotrivi! Parcă mi-ai fi dat brânci.
— Când te-am văzut în pragul uşii, mi s-a pus un nod în gât, explică Dan febril. Trebuia să-i abat atenţia, să-l întorc bine cu spatele spre tine ca să poţi lua revolverul. Simţeam că nu pot vorbi, mi-era frică să nu observe că se întâmplă ceva cu mine... Cumplite momente şi, îşi dădu seama aproape îngrozit că cel puţin în ultimele două ore nu se mai gândise deloc la Alina.
Ce vrea să însemne asta? Cum se numea? Instinct de conservare? Deci, în faţa Absolutului, spaima de absolut anihilează orice altă simţire? "Nu, nu se poate, n-am revenit încă la metrul normal, sunt încă anesteziat de evenimente".
Sanda Ionuţ continua să se uite cu ochi căscaţi de uimire la profesor:
— Vă credeam mort de-adevăratelea.
— Toţi îl credeam mort, ce să mai discutăm! Cum v-a venit ideea? Şi, pentru că se simţea în dispoziţie de carnaval, Cornelia completă: Aţi fost de-a dreptul fenomenal!
Dumitru Mihuţ surîse modest. Părea, şi chiar aşa era, cel mai tulburat dintre toţi. Se strânsese între umeri, căutându-şi cuvintele:
— A fost o inspiraţie de moment şi am simţit în acelaşi timp că sunt obligat, nu-i aşa... să-i dau curs. Alina fusese ucisă. Dan — molestat destul de grav...
Saşa îşi coborî privirile în covor:
— Îmi pare foarte rău...
Dan dădu generos din mână:
— Nici o problemă, bătrâne!
— ...de banii şi bijuteriile dispărute nu mai zic. Era clar că între noi se afla un ticălos. Am simulat un infarct... La vârsta mea, e ceva frecvent iar emoţiile prin care trecusem îl făceau perfect plauzibil...
Olimpia îl întrerupse şi declară cu seninătate cretină:
— Îmi pare rău pentru cuvintele pe care le-am spus atunci, dar eram încredinţată că nu mă auziţi.
— "Şi-i mai ardea de însurătoare", cită profesorul cu un surâs nedefinit. Sunt absolut convins, dragă prietenă, că erai sigură că nu te

aud şi, probabil, completă boiereşte, în locul dumitale aş fi raţionat la fel.

— Lăsaţi farafastâcurile! râse Cornelia. S-ar fi îmbătat de fericită ce era şi chiar se gândi, sorbind cu plăcere din pahar, că nu ar strica de acum încolo să aibe o sticluţă acasă. Povestiţi-ne restul.

— Am mai calculat că printre noi nu se afla nici un medic, mai era şi beznă, atmosfera extrem de tensionată... N-or să fie prea atenţi, mi-am zis, şi aşa s-a şi întâmplat.

Sanda îl urmărea cu sufletul la gură:

— Care era planul dumneavoastră?

— Nici unul. Vă spun că am acţionat sub imperiul unui impuls. Simţeam doar vag că.... că era bine ca cineva, neştiut, să controleze într-un fel situaţia. Ce m-a înnebunit tot timpul, mai ales după ce v-a imobilizat pe toţi, a fost sentimentul de neputinţă... Nici măcar în tinereţe nu am fost un bărbat voinic şi pot să spun că-mi lipseşte cu desăvârşire curajul fizic. O înfruntare cu Niţu era exclusă, m-ar fi pus jos doar cu o singură mână... Auzeam totul şi nu puteam interveni...

— Aţi făcut-o la fix, râse încântată Sanda, ca la cinema! Nemachiată, despletită, trasă la faţă dar vioaie semăna cu o

sălbăticiune tânără. Uşor, uşor se apropiase de Dan, fără să-l atingă însă. Împreună cu Cornelia Ciurea erau cele mai fericite persoane din încăpere. Simţea, ceva îi spunea că Dan îi va aparţine.

— Nu mai aveam încotro, spuse profesorul. Nea Gică, tot aşa îmi vine să-i spun, se pregătea să aprindă "rugul". Am luat o scândură... Mă gândeam să-l pocnesc pe la spate, nici eu nu ştiu... Când am intrat, primul lucru pe care l-am văzut a fost revolverul. Şi am mai văzut că Dan m-a observat. L-a ademenit ca să pot pune eu mâna pe armă. Pe urmă, ştiţi. A zis să trag şi... am tras!

Crinu se ridică, îndreptându-şi ostentativ hainele:

— Îmi permiteţi să mă retrag? Am teză la prima oră!

Hohote formidabile, de astă dată complet descătuşate îi acoperiră ultimele cuvinte. Cornelia Ciurea se ţinea de stomac, Olimpia emitea triluri în cascadă, ca o gargară de ciocârlii, Saşa behăia uscat, bătrâneşte, cu lacrimi. Dan îl privi cu ochi limpezi:

— Mi-e teamă, amice, că ai scăpat teza de azi. Trebuie să chemăm Poliţia şi suntem obligaţi să fim de faţă toată distribuţia. Ca la aplauze...

Cornelia Ciurea ridică arătătorul:

— O secundă! Cum rămâne cu giuvaerurile?

— Doamna e practică, aprecie Olimpia Fabian. Chiar, ce intenţionaţi să faceţi cu ele?

— Pe mine chestiunea nu mă interesează, declară Crinu.

Cornelia îl smuci de mână:

— Taci din gură şi nu vorbi prostii! Eşti copil, n-are cine să te ajute, nu ştii ce înseamnă să ai o bază la început de viaţă.

— Dar de ce să pomenim despre bijuterii? se miră Sanda. Ne obligă cineva?

— Ei bravo! Adică, de ce au murit aici trei inşi, de mere albastre? Trebuie să existe un mobil.

— Ascultaţi-mă pe mine, interveni Cornelia reluând instinctiv comanda. Cu un chilipir ca ăsta nu te întâlneşti nici o dată la zece vieţi. Nu cunosc legile, dar ştiu că statul nu scapă niciodată o pleaşcă de dimensiuni. Propun să povestim totul de-a fir în păr, cu două amendamente! Întâi, bijuteriile şi aurul au aparţinut din moşi strămoşi profesorului Mihuţ care, normal, nu le ţinea în bufetul din bucătărie iar Niţu a găsit ascunzătoarea... Simplu. Dan se interesă sarcastic:

— Oare? De unde ştia Niţu că există valori în casă? De unde avea informaţii?

— Asta nu ne priveşte, e al doilea aspect la care doream să mă refer. Nu pomenim un singur cuvânt despre confidenţele lui.

— În orice caz, spuse Sanda, căreia i se îmbujora inima la gândul unor bijuterii fastuoase, ar fi o prostie să le arătăm totul. Nici măcar jumătate... Ce? Au inventar?

— E o idee, zise Olimpia Fabian.

— Hotărâţi-vă! Li se va părea curios că nu i-am anunţat mai devreme, şi Dan se uită instinctiv la ceas. Nici pe mine nu mă interesează problema dar, dacă mergeţi pe formula doamnei Ciurea, e musai să stabiliţi un itinerar. Aşa ceva nu se poate face în pripă, nu ţin improvizaţiile!

— Dumneata ai dreptate, în principiu, dar nimic nu ne împiedică să încercăm, spuse Cornelia.

— La urma urmei, dumneata hotărăşti, unchiule.

Profesorul şovăia. Că, predat Statului, aurul ar fi căpătat orice altă adresă, în afară de alinarea unor suflete sărmane, constituia o certitudine. Împărţindu-l între cei de faţă, ar fi profitat măcar câţiva amărâţi. În ce-l priveşte, destinaţia era stabilită. O luă de braţ pe Olimpia:

— Dumneata ce părere ai, scumpă prietenă?

Olimpia surâse, admirându-şi mâna bine îngrijită. Întoarse capul spre profesor, clămpănind din gene:

— Inelul clasic de logodnă are briliant.

Cornelia Ciurea îşi frecă palmele, mulţumită:

— Perfect! Dar, parcă înainte aş gusta ceva.

Sanda atinse timid umărul lui Dan:

— Mai eşti supărat pe mine?

Bărbatul o mângâie absent, cu gândul în altă parte. "Trei morţi, câteva ceasuri de senzaţional, de abis şi toţi sau aproape toţi am devenit alţi oameni. Când eram mai adevăraţi? Înainte? Acum? Suntem doar nişte paţachine, iar Păpuşarul... Ce vrea Marele Păpuşar?

Saşa se apropie de Crinu:

— N-am înţeles. Ce au hotărât?

— Jeg! rosti Crinu sec şi se desprinse de grup.

Dan îl urmări curios cu privirea. Băiatul se oprise în dreptul ferestrei, cu spatele ostentativ întors spre ceilalţi. Lui Dan îi părea rău că nu-i putea vedea chipul. În minte îi reveni o frază citită demult într-o carte al cărei autor îl uitase:

"Personajul era atât de interesant, încât regretai că se află în tabăra adversă".

— Alo! Poliţia?...
